

” Under 2014 lyckades Nordea inte bara leverera ett robust resultat, utan tog också nästa steg i sin omvandling för att anpassa sig till kundernas förändrade beteende och nya regelverk.

Vd-ord **sidan 8**

Innehåll

Nordeas verksamhet

Position och styrkor 2

Vd-ord 8

Strategi – framtidens relationsbank växer fram 10

Nordeaaktien och aktieägarna 13

Bra medarbetare ger positiva kundupplevelser 16

Att ta samhällsansvar gör skillnad 17

Affärsområden 18

Förvaltningsberättelse

Finansiell översikt 2014 28

Affärsområdesresultat 32

Risk-, likviditets- och kapitalhantering 35

Bolagsstyrningsrapport 48

Ersättningar 55

Förslag till vinstdisposition 59

Redovisning

Finansiella rapporter, koncernen 60

Noter till koncernens redovisning 72

Finansiella rapporter, moderföretaget 163

Noter till moderföretagets redovisning 172

Årsredovisningens undertecknande 209

Revisionsberättelse 210

Organisation

Koncernstruktur 211

Styrelse 212

Koncernledning 214

Nordeas organisation 215

Kreditbetyg 215

Årsstämma 216

Finansiell kalender 216

Denna årsredovisning innehåller förutsägelser som avspeglar ledningens aktuella syn på vissa framtida händelser och på potentiellt finansiellt resultat. Även om Nordea bedömer att förutsägelseerna grundar sig på rimliga förväntningar kan inga garantier ges för att förväntningarna visar sig korrekta. Utfallet kan alltså avvika markant från förutsägelseerna, till följd av en rad faktorer såsom: (i) den makroekonomiska utvecklingen, (ii) förändringar i konkurrensförutsättningarna, (iii) förändringar i regelverk och andra statliga åtgärder, och (iv) förändringar i räntenivån och valutakurser. Denna rapport ska inte tolkas som att Nordea åtagit sig att revidera dessa förutsägelser utöver vad som krävs av gällande lag eller börsbestämmelser, om och när omständigheter uppstår som medför förändringar jämfört med tidpunkten när förutsägelseerna gjordes.

Lennart Jacobsen,
chef för Retail
Banking

Nordens största och mest diversifierade retailbank

Retail Banking

"Utifrån kundernas behov och preferenser vill vi ge råd, betjäna och sälja i varje kundkontakt."

sid 19

Casper von Koskull,
chef för Wholesale
Banking

Nordens ledande storföretagsbank

Wholesale Banking

"Vi når framgång genom lagarbete."

sid 22

Gunn Wærsted,
chef för Wealth
Management

Störst inom private banking, kapitalförvaltning och liv- och pensionsprodukter

Wealth Management

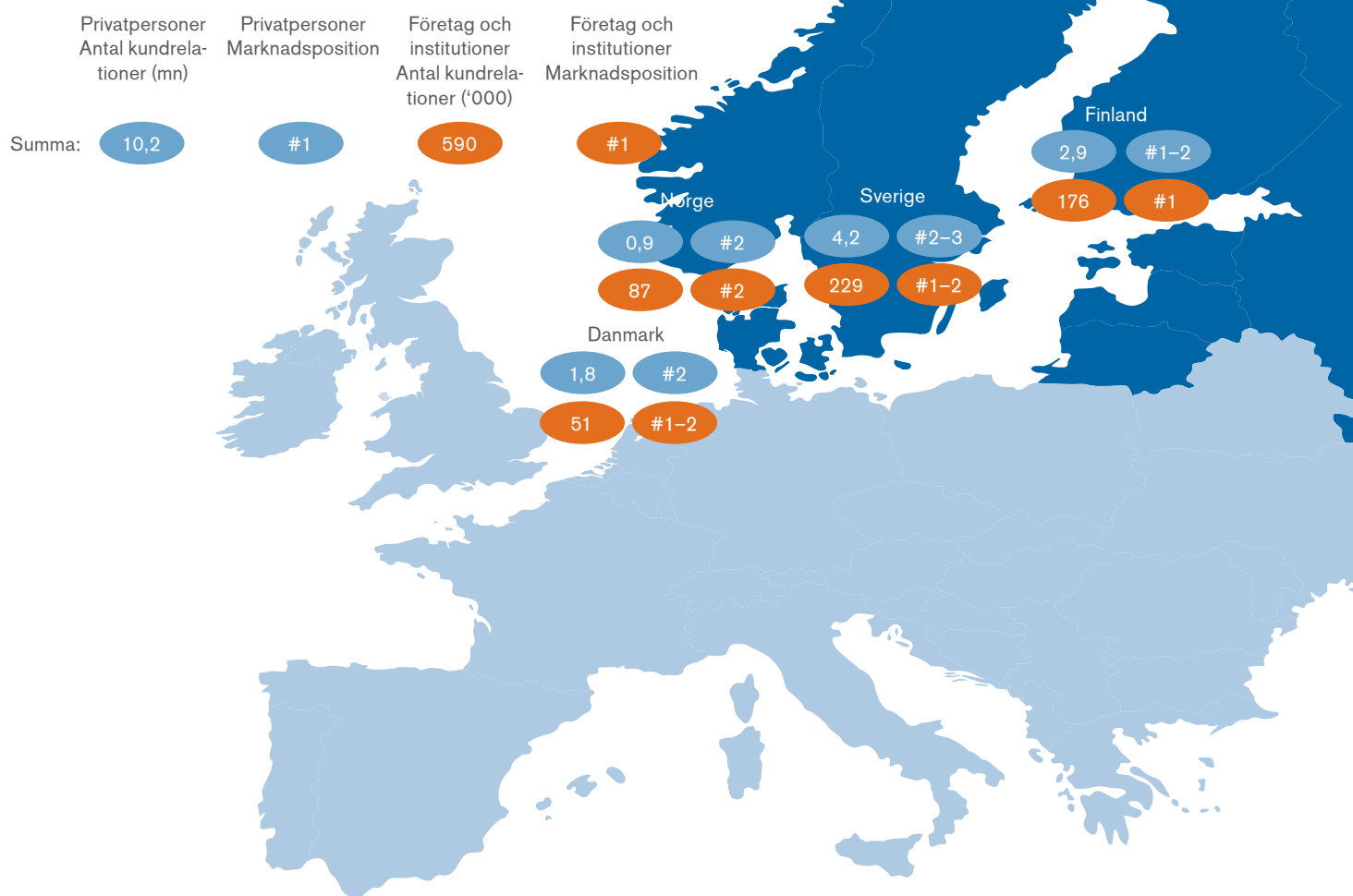
"Visionen är att erkännas som den ledande kapitalförvaltaren på alla nordiska marknader, med global räckvidd och global kapacitet."

sid 25

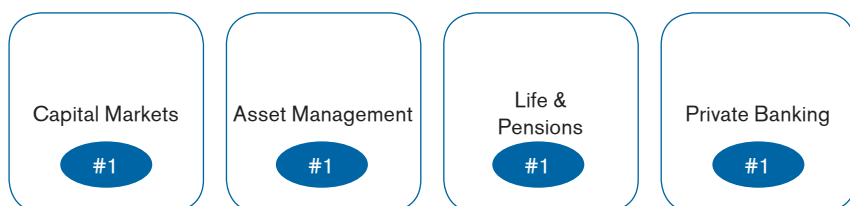
Ledande plattform

Nordea har den ledande nordiska plattformen och en unik position i Norden

Överlägsen kundbas

Global kapacitet i nivå med internationella konkurrenter

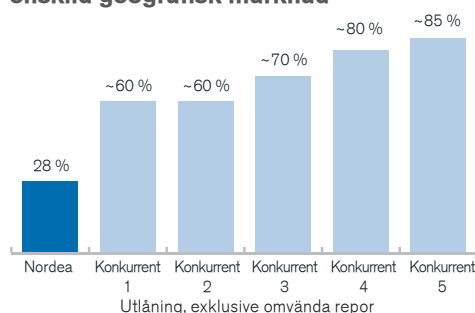
Fakta

- Ledande plattform för finansiella tjänster i Norden
- Högsta rörelseintäkterna (9,8 md euro 2014)
- Marknadsledande i regionen på både privat- och företagsmarknaden
- Ca 29 400 anställda (omräknat till heltidstjänster)
- Överlägsen kundbas:
  - ca 10 miljoner privatkunder varav 3,3 miljoner förmåns- och private banking-kunder
  - ca 590 000 företagskunder och institutionella kunder
- Väl utbyggd distribution
  - ca 700 kontor
  - god tillgänglighet via flera kanaler

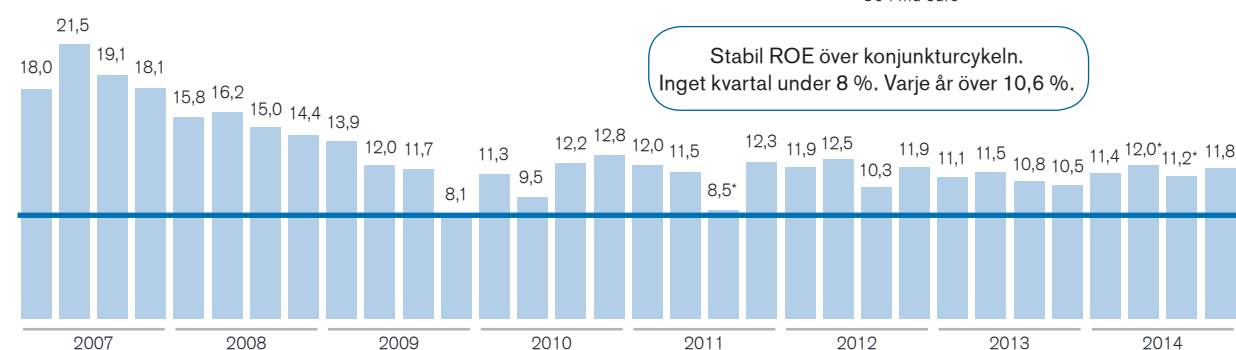
Nordea är den mest diversifierade banken i Norden

Geografisk utlåningskoncentration, Nordea jämfört med nordiska konkurrenter %

Störst exponering mot en enskild geografisk marknad

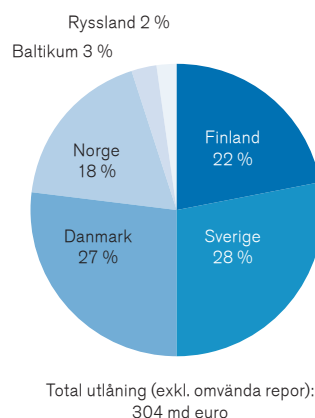

Avkastning på eget kapital, ROE, utveckling 2007-2014, %

*) Exkl. omstruktureringkostnader kv2 2014 på 190 mn euro, kapitalvinst på 378 mn euro från försäljningen av Nets Holding och kostnad för nedskrivning av immateriella tillgångar på 344 mn euro kv3 2014, och exkl. omstruktureringkostnader på 171 mn euro kv3 2011.

Nordea, utlåning till allmänheten, geografisk fördelning, %

Kärnprimärkapitalrelation, exklusive Basel I-golv (CRDIV/Basel III)

15,7 %

(upp 1,8 procentenheter från 2013, jämfört med tidigare uppskattningar enligt Basel III)

Utdelning per aktie, euro (föreslagen för 2014)

0,62

(upp från 0,43 euro per aktie förra året)

Resultat- och balansräkningsposter (den kvarvarande verksamheten), exklusive engångsposter 2014*

Intäkter, resultat och affärsvolym, nyckelposter	2014	2013
Räntenetto, mn euro	5 482	5 525
Avgifts- och provisionsnetto, mn euro	2 842	2 642
Nettoreultat av poster till verkl. värde, mn euro	1 425	1 539
Andelar i intresseföretags resultat och övriga intäkter, mn euro	97	185
Summa rörelseintäkter, mn euro	9 847	9 891
Summa rörelsekostnader, mn euro	-4 832	-5 040
Resultat före kreditförluster, mn euro	5 015	4 851
Kreditförluster, mn euro	-534	-735
Rörelseresultat, mn euro	4 481	4 116
Årets resultat**, mn euro	3 371	3 107
Utlåning till allmänheten, md euro	348,1	342,5
In- och upplåning från allmänheten, md euro	197,3	200,7
Kapital under förvaltning, md euro	262,2	232,1
Balansomslutning, md euro	669,3	630,4
Avkastning på eget kapital, %	11,6 %	11,0 %
Utdelning (föreslagen 2014/verkställd 2013), euro/aktie	0,62	0,43

*) Exkl. omstruktureringkostnader på 190 mn euro 2014, kapitalvinst på 378 mn euro (engångspost) 2014 och kostnad för nedskrivning av immateriella tillgångar på 344 mn euro 2014.

**) Årets resultat omfattar även engångsposter 2014.

Affärsmodell

Planen för 2015

Nordeas marknadsåtaganden

Stark kapitaltillväxt och ökad utdelningskvot 2014 och 2015, med bibehållande av en stark kapitalbas

Att nå en avkastning på eget kapital på 13 %, med föreskriven kärnprimärkapitalrelation* och hänsyn tagen till dagens låga ränteläge

Leverera stabilt resultat, baserat på en väldiversifierad och motståndskraftig affärsmodell

* Nordea strävar efter att ha en kärnprimärkapitalrelation på cirka 15 procent, inklusive en kapitalbuffert

Viktiga initiativ och faktorer

Initiativ för att förbättra kärnprimärkapitalrelationen*

Initiativ för att öka intäkterna

Effektiviseringsinitiativ på ca 900 mn euro
5 % lägre kostnadsbas i lokala valutor 2015 än 2013

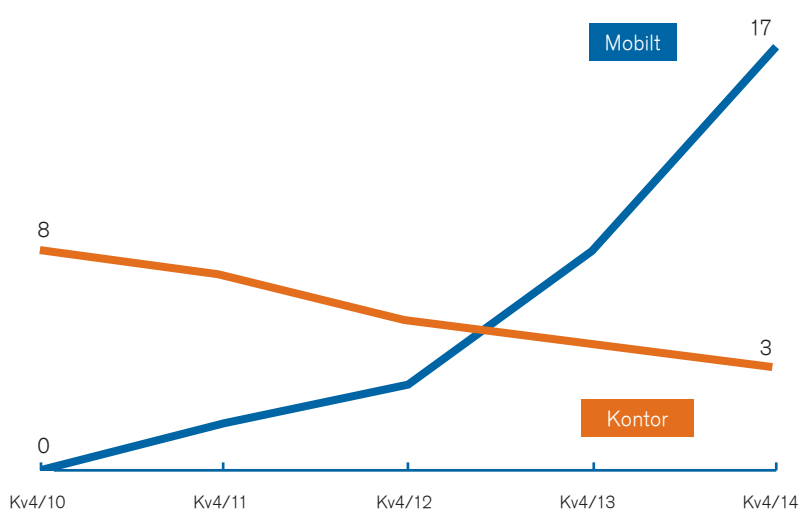
Lågriskprofil och stabilitet

Den digitala omvandlingen går vidare i snabb takt

Den digitala omvandlingen går vidare i snabb takt i Retail Banking

- Transaktioner i mobilbanken ökade med 90 procent under året
- Antalet aktiva mobilbanksanvändare ökar nu med 1 000 varje dag
- Stadig nedgång i antalet manuella transaktioner, ner 19 procent under året
- Fortsatt utveckling av nya lösningar för våra kunder
- Över 1,8 miljoner rådgivningsmöten med kunder
- 90 000 nya förmåns- och premium-kunder, helt nya i banken
- Antalet aktiva nätbanksanvändare i Norden steg med mer än 100 000 till över 4,2 miljoner
- Vi träffade 270 000 små och medelstora företagskunder, och kunde hjälpa många entreprenörer att anpassa sig till både trög efterfrågan och effekterna av nya bankregler

Transaktioner, kontor jämfört med mobilt, miljoner/kvartal

Stark global förmåga

Wholesale Bankings produkter i nivå med internationella konkurrenter

- Mycket stor kapacitet på ränte- och valutaområdet; tillgodoser alla de viktigaste behoven för nordiska kunder
- Storlek och räckvidd skapar effektivitet
- Ger fördelar även inom Retail Banking
- Konkurskraftigt erbjudande inom

- Investment Banking och aktiehandel
- Kundsupport jorden runt genom stora finanscentra
- Starkt internationellt banknätverk
- Konkurskraftigt erbjudande inom rörelsekapitalhantering
- Balansräkningskapacitet att stödja stora transaktioner
- Stor aktör på den globala shippingmarknaden

Best Investment Bank in the Nordic Region
Global Finance

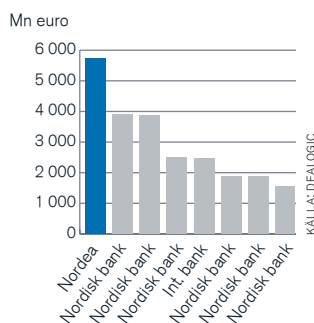
Best Nordic Equity House
TNS SIFO Prospera

Best Foreign Exchange Provider in the Nordic region
Global Finance

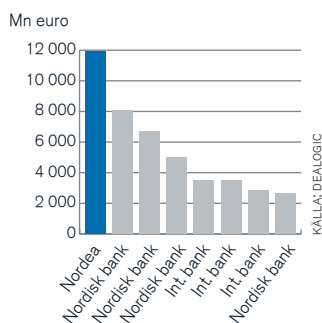
Best Bank for Cash Management 2015 in the Nordic region
Global Finance

Ledande kapitalmarknadspositioner

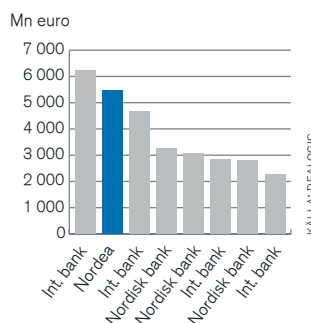
Nordiska företagsobligationer, benchmark, bookrunner 2014

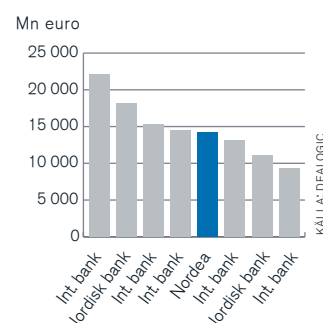
Nordiska syndikerade lån, bookrunner 2014

Den nordiska aktiekapitalmarknaden, bookrunner 2014

Nordiska fusioner och förvärv, 2014

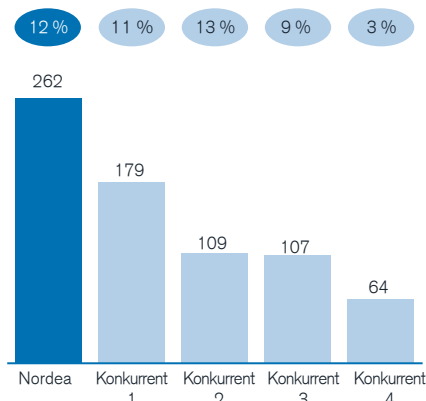
Stark kundbas och global produktförmåga

Stark kundbas och global produktförmåga inom Wealth Management

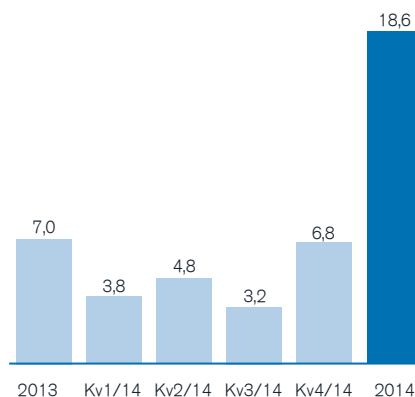
- Största liv- och pensionsbolaget i Norden sett till bruttopremieintäkter, med ett förvaltad kapital på 57 md euro
- Största private banking-aktören i Norden med 84 md euro i förvaltad kapital
- Största internationella private banking-aktören i Norden, med 12 md euro i förvaltad kapital och närvaro i Luxemburg, Schweiz och Singapore
- Största kapitalförvaltaren i Norden, med 174 md euro i förvaltad kapital
- Global Fund Distribution – försäljning via 21 av de 25 största förmögenhetsförvaltarna globalt
- Sjätte största nettofondförsäljning i Europa 2014
- Eget fonderbjudande kompletteras med noggrant utvalda externa placeringsprodukter
- Antal upprättade placeringsplaner var 750 000

Nordens största förmögenhetsförvaltare

Förvaltad kapital 2014, md euro, och genomsnittlig årlig tillväxt de senaste tre åren (lokal valuta), %

Nettoflöde till förvaltad kapital, md euro

Förenkling

Den snabba förändringen i våra kunders preferenser att använda online- och mobillösningar, liksom skärpta operativa regleringar, håller på att revolutionera vår bransch. För att kunna utveckla än mer personligt anpassade och bekväma tjänster för våra kunder i framtiden pågår just nu ett förenklingsarbete i hela banken. Vi ska bygga nya kärnbanks- och betalplattformar och skapa ett koncerngemensamt datalager, för att på så sätt bli snabbare och flexiblare, dra mer nytta av vår storskalighet och öka vår robusthet.

Digitalisering är en viktig drivkraft

Digitalisering är en av de viktigaste drivkrafterna till förändring i banksektorn och även i andra branscher. Kundernas preferenser och förväntningar på tillgänglighet, smidighet och anpassade tjänster är centrala faktorer i den här utvecklingen. Vi har sett en snabbt ökande preferens för mobila lösningar. Under 2014 gjordes 263 miljoner inloggnings på mobilbanken och 352 miljoner på nätbanken.

Omvandling av verksamheten

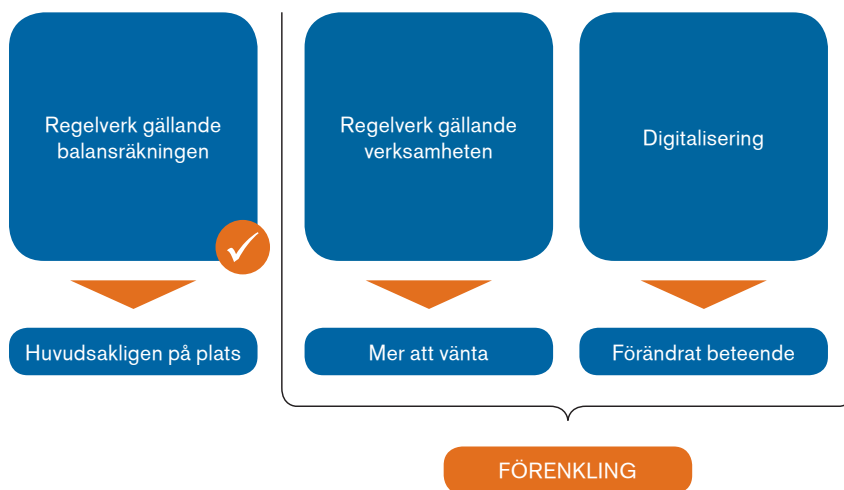
Förenklingsprogrammet är en omvandling av själva verksamheten, med flera aktiviteter inom alla områden i banken. Det består av tre huvuddelar. Den första är inledande förenkling, som handlar om att städa upp i vår produktportfölj och våra kunduppgifter. Den andra delen handlar om att stödja förenkling av alla våra utvecklingsinsatser, och den tredje är att bygga nya kärnplattformar för vår verksamhet.

Bygga nya bankplattformar

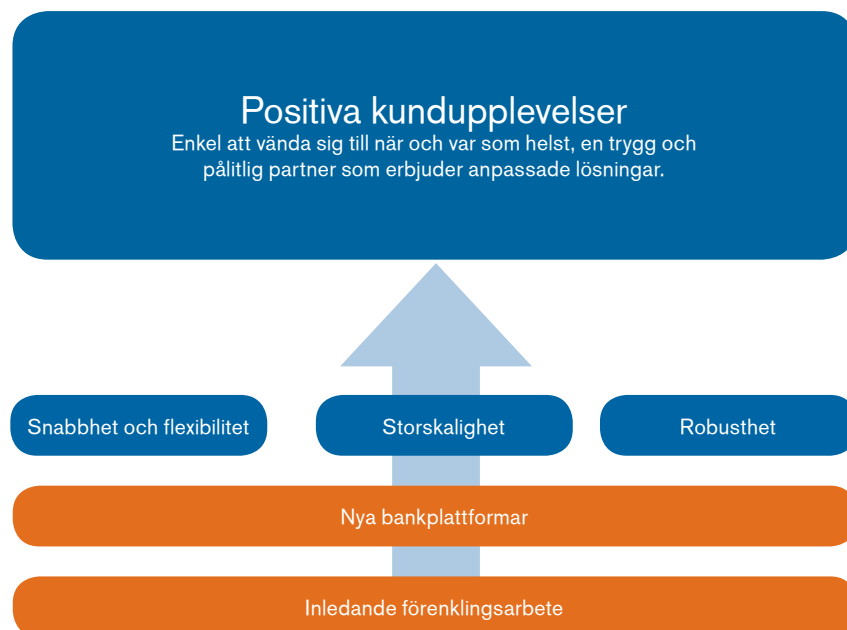
Den inledande förenklingen, som har pågått sedan våren 2014, fortskrider väl. Den här delen av programmet handlar om att minska komplexiteten i banken och därigenom förbereda oss för nästa steg: att bygga upp nya bankplattformar.

Hittills har vi gallrat bort omkring 37 procent av våra konto- och transaktionsprodukter. Det handlar i många fall om gamla produkter som nästan inga kunder har längre, eller

Tre drivkrafter för omvandling av banksektorn

Förenkling och nya bankplattformar – Nordeas svar på omvandlingen

produkter som är väldigt lika och som kan ersättas av bättre eller liknande produkter.

Vi städar också upp bland våra

kunduppgifter, tar bort inaktiva kunder eller felaktiga uppgifter från våra system, ett arbete som fortsätter fram till sommaren 2015.

Stärkta online-kanaler och anpassning av kanalerna

Dessa aktiviteter gör oss redo att bygga de nya bankplattformarna. Dagens lokala IT-system ska konverteras till de nya plattformarna, vilket gör att vi kan minska antalet IT-system väsentligt och därigenom öka robustheten och snabbheten och bygga en ny gemensam struktur, för hela Norden. De nya plattformarna utgörs av:

- En ny kärnbankplattform, Core Banking Platform, med kunduppgifter, utlåning och inlåning för samtliga affärsområden.
- En ny betalplattform, Payment Platform, för inrikes-, utlands- och SEPA-betalningar för samtliga affärsområden.
- Ett gemensamt datalager, Group Common Data, där befintliga data-lager slås samman till ett.

Förenklingsprogrammet drivs av affärsområdena, vilket säkerställer fokus på kunderna och relationerna under hela förändringsarbetet. Vi fortsätter att utveckla våra tjänster, exempelvis våra mobila lösningar, parallellt med förenklingsarbetet. Utvecklingsinitiativen inriktas på aktiviteter som stödjer förenkling. En särskild Group Simplification-enhet samordnar programmet genom att ta fram gemensamma ramverk och säkerställa övergripande planering och uppföljning.

Införs löpande med leveranser under de kommande 4–5 åren
Programleveranserna sker i etapper, med löpande införande under de kommande 4–5 åren. De nya plattform-

marna börjar införas under 2015, med de första leveranserna på betalningsområdet, för att därefter gå vidare till bankens kärnplattform.

Satsningen på nya plattformar gör att våra genomsnittliga årliga IT-investeringar för de kommande 4–5 åren ökar med cirka 30–35 procent. Som en del i satsningen kommer vi att ersätta vissa av de IT-system vi har idag, vilket medför en nedskrivningskostnad på 344 mn euro.

Nordea har en stark kapitalbas och lönsamhet, och vi har kapacitet och resurser att investera i satsningen på att utveckla vår verksamhet för framtiden – Enkel att vända sig till när och var som helst, en trygg och pålitlig partner som erbjuder anpassade lösningar.

Nordea formar framtidens relationsbank

Bästa aktieägare

Under 2014 lyckades Nordea inte bara leverera ett robust resultat, utan tog också nästa steg i sin omvandling för att anpassa sig till kundernas förändrade beteende och nya regelverk.

Förra året blev ännu ett utmanande år på våra marknader och för den europeiska ekonomin. Tillväxtförväntningarna grusades, inflationen och räntorna vände ner mot noll, oljepriset rasade och oförutsedda geopolitiska spänningar uppstod. Samtidigt förblev problemen med höga skuldnivåer, budgetunderskott och svag konkurrensförmåga olösta.

Jag är nöjd att vi i detta ekonomiska läge lyckades höja intäkterna och sänka kostnaderna, och därmed öka lönsamheten. Vi välkomnade fler nya kunder och stärkte våra relationer med befintliga kunder, finansierade deras verksamhet och bidrog till tillväxten i våra länder. Vi stärkte dessutom vår kapitalposition ytterligare

och säkrade vår ställning som betrodd partner och vår förmåga att leverera positiva kundupplevelser när som helst. Framsteg som också uppmärksammades under året var när vi utsågs till bästa bank i Norden av Euromoney och tryggaste bank i Norden av Global Finance.

Fler kunder och fortsatt snabb omvandling

I Retail Banking valde 90 000 nya relationskunder Nordea som sin finansiella partner. Vi har nu 3,16 miljoner relationskunder, vilket vittnar om vår starka ställning på den nordiska retailmarknaden.

Våra kunders beteende fortsätter att förändras snabbt, och allt fler använder våra onlinetjänster och har kontakt med oss när och var de föredrar. Antalet nya användare av mobila banktjänster ökar med 1 000 per dag, och under 2014 steg antalet mobila transaktioner med 90 procent, vilket

visar hur snabbt beteendet förändras.

Vi fortsätter att expandera våra digitala tjänster, via mobil, surfplatta, kundcenter eller möten online eller via Facebook. Bland förra årets nya erbjudanden kan nämnas nya mobilbanklösningar som gav kunderna tillgång till betalningar och överföringar med hjälp av "dra och släpp"-funktioner, full överblick över lån och kreditkort, samt säker e-post. Nya bekväma digitala lösningar som direkt beviljande av konsumtionslån i nätbanken för danska privatkunder, och en automatiserad bolåneprocess för våra svenska kunder lanserades också.

För att tillgodose de snabbt förändrade kraven bjuder vi in våra kunder att medverka i utvecklingen av våra lösningar. I höstas tog vi initiativ till Nordea Next, där vi involverar och engagerar kunder i att utvärdera idéer till nya digitala tjänster. Och i november bjöd vi och IBM in utvecklare till tävlingen Nordea Innovation Chal-

lenge. Den vinnande lösningen var en visualisering av kundens konsumtionsvanor.

Befäster ställningen som ledande storföretagsbank

I Wholesale Banking befäste vi ytterligare vår ställning som marknadsledande bank för de största företagen och finansinstituten. Under året ökade antalet stora transaktioner på marknaden markant. Nordea hade en ledande roll i många av dessa transaktioner, och gav kunderna tillgång till attraktiv finansiering.

Ett flertal toppplaceringar i rankinglistorna bekräftade vår styrka på kapitalmarknaderna, och Wholesale Banking rankades av Greenwich som den ledande banken för stora företag i Norden, samt som nummer ett inom Nordic Equities av Prospera.

Förvalt kapital på ny rekordnivå

Även i Wealth Management tog vi ett stort steg under 2014 och förstärkte vår position som regionens ledande leverantör. Ett rekordhøgt nettoinflöde på 18,6 md euro gjorde att det förvaltade kapitalet steg till 262 md euro, den högsta nivån någonsin. Samtliga kundsegment bidrog.

Liksom Retail Banking lyckades även Private Banking inom Wealth Management att locka nya kunder, och det totala antalet kunder kom att uppgå till 109 500. Stärkt rådgivningskapacitet och -lösningar bidrog till det rekordhøga inflödet av förvalt kapital, och i oktober utsågs Nordea till bästa private bank i Norden av finanstidskriften The Banker, som ingår i Financial Times Group.

Som en viktig del av att säkra hållbar och stark avkastning för våra kunder arbetar vi kontinuerligt med att integrera bedömningar av frågor som rör miljö, socialt ansvar och ägarstyrning (ESG) i våra placeringsbeslut.

Som ett erkännande av vår framgång på området valde den europeiska tidskriften Capital Finance International 2014 att tilldela Nordea priset för den bästa ESG-placeringsprocessen i Europa.

Fullföljer planen för 2015

Som ett resultat av det fortsatta inflödet av nya kunder och stärkta relationer i alla affärsområden ökade intäkterna med 2 procent i lokala valutor, exklusive engångsposter. Samtidigt har vi ökat vår effektivitet och sänkt kostnaderna med 1 procent. Kreditförlusterna minskade med 6 punkter till 15 punkter, och ligger nu under det 10-åriga genomsnittet. Detta medförde att rörelseresultatet ökade med 12 procent, och avkastningen på eget kapital uppgick till 11,6 procent. Sedan finanskrisen bröt ut har Nordreas avkastning på eget kapital aldrig understigit 10,6 procent.

Vår starka kapitaltillväxt fortsatte och Nordea uppfyller nu helt Finansinspektionens kapitalkrav.

Inför 2015 planerar vi för ännu ett år med låg tillväxt, dämpad efterfrågan på lån och fortsatta förändringar i kundbeteendet.

Slutsatsen av våra stresstester av kreditportföljerna är att ingen betydande kortsiktig försämring av kreditkvaliteten är att vänta. Vi tänker fortsätta att öka effektiviteten, vilket ska resultera i en kostnadsminskning på 5 procent i lokala valutor 2015 jämfört med 2013, samt en stärkt kapitaleffektivitet, för att därigenom fullfölja vår plan för 2015.

Positiva kundupplevelser i framtiden

Under 2015 går vi också vidare med att anpassa oss till våra kunders förändrade beteenden och till de nya reglerna.

Digitaliseringen förändrar samhället

vi lever i, när konsumenterna handlar online, använder streamingtjänster eller väljer nya kontaktvägar som redan har revolutionerat flera branscher. Det är en komplex och utmanande situation, men digitalisering är först och främst en spännande chans att skapa positiva kundupplevelser på nya sätt. Att göra vardagstjänsterna enklare och bekvämare att använda och att skapa mer personanpassade och relevanta lösningar för varje kund, vare sig det rör sig om ett stort internationellt företag eller en ung privatkund.

För att bana väg för utvecklingen av bekvämare kundlösningar och system som på ett effektivt sätt uppfyller de nya reglernas krav på uppföljning och rapportering arbetar vi nu med att förenkla processerna i alla delar av banken. Som en del av denna process ökar vi våra IT-investeringar med 30–35 procent under kommande år, och bygger nya kärnbank- och betalplattformar, för att kraftigt höja vår kapacitet att agera snabbt och flexibelt, och öka våra skalfördelar och vår robusthet.

Även i den digitala framtiden kommer de djupt engagerade och skickliga medarbetarna i alla delar av Nordea att göra en avgörande skillnad. Med våra värderingar och vår relationsstrategi som ledstjärna i vårt arbete och vårt starka finansiella resultat som grund fortsätter vi vår väg mot framtidens relationsbank – och säkerställer positiva kundupplevelser även i framtiden.

Vänliga hälsningar

Strategi – framtidens relationsbank växer fram

Vår relationsstrategi och ledande marknadsställning har skapat och fortsätter att skapa betydande värde för alla våra intressenter. Det har vi lyckats med genom att på ett kostnadseffektivt sätt fokusera på kundernas behov, aktivt förvalta vår kapitalbas och slå vakt om vår lågriskprofil och stabila resultatutveckling. Kundernas behov och vår relationsstrategi är också utgångspunkten för vårt mål att ha en avkastning på eget kapital på 13 procent, med föreskriven kärnprimärkapitalrelation och hänsyn tagen till dagens låga ränteläge. Nordea strävar efter att ha en kärnprimärkapitalrelation på cirka 15 procent, inklusive en kapitalbuffert.

Nordea är en fullservicebank, med en väl inarbetad, kundorienterad och rådgivningsdriven relationsstrategi som rättesnöre. Strategins grundsten är att vi är medvetna om att vår framgång bygger på att vi kan tillgodose våra kunders behov. Dessutom speglar våra långsiktiga strategiska mål vår övertygelse om att vi är en integrerad del av de samhällen som vi verkar i. Vår målsättning är att vara en positiv kraft som stöttar kunder, samhälle och investerare genom att fokusera på att skapa en affärsmodell som är hållbar för alla våra intressenter.

Vår vision är att vara en "great European bank", erkänd för sina medarbetare, som skapar betydande värde för kunder och aktieägare. Vår vision och våra strategiska mål stöds fullt ut av vår kultur och våra värderingar – Positiva kundupplevelser, Det är människor det handlar om, och Ett Nordeateam.

Vår väg mot framtidens bank har stakats ut efter noggrann genomgång av framför allt kundernas behov och det svåra makroekonomiska läget, samt de nya regelverk som påverkar vår verksamhet. Vårt arbete startar med kunden genom att vi strävar efter att på ett effektivt och balanserat sätt samt med låg risk skapa positiva kundupplevelser och finansiella helhetslösningar. Operationellt har vi under de fyra senaste åren haft ett tydligt fokus på att löpande förbättra

vår kostnads- och kapitaleffektivitet i syfte att upprätthålla en uthållig verksamhetsmodell, säkerställa konkurrenskraftiga erbjudanden och förbli en stabil bank. Genom att betjäna våra kunder och finjustera vår affärsmodell är vi övertygade om att vi kan fortsätta ha tillgång till upplåning till konkurrenskraftiga priser, låna ut till den reala ekonomin och nå en attraktiv avkastning på eget kapital samt en totalavkastning i nivå med de bästa europeiska bankerna.

För att vidareutveckla vår affärsmodell fortsätter vi att arbeta med våra huvudsakliga fokusområden:

- **Balanserat kundfokus** – Med hjälp av en kundorienterad organisation strävar vi efter att leverera rätt produkter på rätt sätt och till rätt pris. Vi tillhandahåller i alla våra affärsområden ett heltäckande utbud av rådgivningsstyrda produkter, som hela tiden anpassas till den förändrade efterfrågan och affärsmiljön. Vårt fokus är att vara lyhörda för kundernas behov och därmed vara kundernas naturliga val när de ska välja rådgivare för sina större finansiella affärer, oavsett om de är företags- eller privatkunder.
- **Medarbetarfokus** – Vi främjar tydliga värderingar och principer, som återspeglas i våra mål och i hur vi

”Kundernas behov och vår relationsstrategi är också utgångspunkten för vårt mål att ha en avkastning på eget kapital på 13 procent, med föreskriven kärnprimärkapitalrelation och hänsyn tagen till dagens låga ränteläge.

leder, lyssnar på, utvecklar och stödjer våra medarbetare. Våra värderingar och vårt ledarskap är det som allra mest påverkar prestation och företagskultur. Vi tror på att sätta människan i främsta rummet – Nordeas mål kan endast uppnås om medarbetarna uppnår sina.

- **Optimering av värdekedjan** – Värdekedjorna i våra tre affärsområden har utformats för att stödja den fokuserade relationsstrategin. Genom att ha en gemensam verksamhetsmodell och affärsområden som äger hela värdekedjan säkerställer vi översikt, ansvar och samstämmighet. Detta säkerställer operationell effektivitet genom att höja kvaliteten i kundrelationerna, skapa mer tid för kundkontakter och korta tiden för framtagandet av nya produkter och tjänster.

- **Förenkling** – För att kunna fortsätta skapa positiva kundupplevelser när vi ställs inför digitalisering, förändrat kundbeteende och ökade operativa regleringar måste vi bli mer snabbbrörliga och realisera hela potentialen i våra skalfördelar samtidigt som vi säkerställer en fortsatt robust verksamhet. Vi kommer därför att fortsätta att anpassa och utveckla bästa praxis samt sträva efter öppenhet och minskad komplexitet i våra produkter och processer. Dessutom har vi lanserat ett program och gjort investeringar för övergång till en ny kärnbankplattform, en ny betalplattform och ett koncerngemensamt datalager.

- **Förtroende och ansvar** – Genom vårt fortsatta fokus på compliance och vår satsning på att skyndsamt införa nya regler och bestämmelser,

kan vi dra nytta av de compliance-drivna investeringarna även i form av djupare kunskaper om våra kunder och risker.

Nordea gynnas av den starka kombinationen av ledande verksamheter i Norden och en global förmåga väl i nivå med internationella konkurrenter i prioriterade produktsegment. Därmed kan vi dra nytta av såväl nära kundrelationer som skalfördelar.

Strategi – privatkunder

Privatkunderna delas in i fyra segment utifrån hur deras affärer med oss ser ut. För varje segment finns ett specifikt erbjudande som omfattar kontaktpolicy, servicenivå, prissättning och produkter. Grundfilosofin i strategin är att erbjuda kunderna den bästa servicen och rådgivningen och de bästa lösningarna, för att därigenom säkra lojalitet, varumär-

Stark kundorientering i värderingarna och kulturen

En "great European bank",
erkänd för sina medarbetare, som skapar betydande
värde för kunder och aktieägare

Positiva kundupplevelser

- Vi tänker och agerar med kundens bästa för ögonen
- Vi förstår enskilda kunders behov och överträffar förväntningarna
- Vi agerar professionellt
- Vi skapar varaktiga relationer

Det är människor det handlar om

- Vi inser att det är människorna som är avgörande
- Vi ger människor möjlighet att uppnå goda resultat och växa
- Vi främjar initiativtagande och verkställande i rätt tid
- Vi bedömer prestation på ett korrekt och rättvist sätt

Ett Nordeateam

- Vi arbetar som ett lag
- Vi arbetar tillsammans i hela organisationen
- Vi visar tillit och tar ansvar
- Vi skapar regler och instruktioner som är tydliga och lätta att tillämpa

Grund: Resultatorientering samt väl avvägd kostnads-, risk- och kapitalhantering

- Vi fokuserar på att generera tillräcklig kapitalavkastning
- Vi fokuserar på stram kostnadskontroll, konservativ riskhantering och effektiv kapitalförvaltning

kets värde samt tillväxt i affärer och intäkter. Priserna är transparenta och i allmänhet inte förhandlingsbara. Vi har ett brett och konkurrenskraftigt produktsortiment, en mycket kompetent produktorganisation och en väl utbyggd distribution. Produktutvecklingen är inriktad på att minska komplexiteten och ta fram kapitaleffektiva produkter i syfte att tillgodose både kundernas behov och regelverkens krav. Våra sparerbjudanden har utformats så att de tar hänsyn till varje kunds ekonomiska situation, engagemang, fas i livet och riskvillighet.

Vår distributionsstrategi omfattar flera kanaler. Målet är att öka kundnöjdheten samtidigt som vi ökar kostnadseffektiviteten. Kontakten med

kunderna sköts genom kontorsnätet, kundcentren, videomöten, online-tjänster och mobilbanken – varav den senare blir allt viktigare. Vi erbjuder proaktivt alla befintliga och potentiella relationskunder regelbundna rådgivningsmöten, där vi ser över kundernas hela ekonomi, risk-/avkastningsprofil och långsiktiga mål, för att utforma en heltäckande finansiell lösning.

Strategi – företagskunder

Företagskunderna delas också in i fyra segment, utifrån affärspotential och hur komplexa deras behov är. För varje segment har vi tagit fram ett specifikt erbjudande som omfattar kontaktpolicy, servicenivå och produkter. Syftet är att erbjuda heltäckande lös-

ningar, och få kunderna att välja Nordea som sin husbank. Varje företag har en kundansvarig som tar ett helhetsgrepp om respektive kunds situation och mål, och utformar relationen därefter. Som den främsta bankkoncernen i Norden kan vi utnyttja vår styrka och storlek till att erbjuda ledande lösningar, till nytta för våra företagskunder.

Vår strategi gentemot de största företagskunderna har visat sig vara robust under den pågående omvandlingen av vår bransch. Vi är fortsatt fast beslutna att bli den ledande banken för de största företagen och finansinstituten på alla våra nordiska marknader.

Segmentering och erbjudande – Privatkunder

Segment	Kunder, 1 000-tal	Kriterier och erbjudande
Private Banking	112	Tillgångar > 250 000 euro Det bästa Nordea kan erbjuda
Förmåns- och premium-kunder	3 159	Volym > 30 000 euro, antal produkter > 5 Namngiven rådgivare – prioritet vid kontakt – bästa fasta pris
PLUS-kunder	1 500	Volym > 6 000 euro, antal produkter > 3 Personlig service vid behov – förmånligt pris
Bas-kunder	3 600	Aktiv kund Grundbetjäning – rimliga priser

Segmentering och erbjudande – Företagskunder

Segment	Kunder, 1 000-tal	Erbjudande
Wholesale Banking	12	Strategisk samarbetspart – sponsor, kundteam och namngiven rådgivare – skräddarsydda, individuella lösningar
Stora företag	33	Samarbetspart – namngiven rådgivare och specialister – individuella lösningar
Medelstora företag	80	Affärsrelation – namngiven rådgivare – individuella lösningar – standardprodukter
Små företag	460	Standarderbjudande – grundbetjäning – effektiv hantering

Nordeaaktien och aktieägarna

Nordeas mål för avkastning på eget kapital är 13 procent, med föreskriven kärnprimärkapitalrelation och hänsyn tagen till dagens låga ränteläge.

Nordeas börsvärde uppgick i slutet av 2014 till 38,9 md euro (39,7 md euro året före). Mätt efter börsvärde var Nordea det fjärde största företaget i Norden och bland de tio största av europeiska finanskoncerner.

Nordeaaktien är noterad på Nasdaq-börserna i Stockholm (SEK), Helsingfors (EUR) och Köpenhamn (DKK).

Aktiekursens utveckling

Under 2014 steg Nordeaaktien med 5 procent på Nasdaq Stockholmsbörsen, från 86,65 kronor till 90,90 kronor. Stängningskursen för Nordeas aktie varierade under 2014 mellan 84,25 kronor och 100,00 kronor. Nasdaq OMXS30-index steg under 2014 med 10 procent, medan STOXX Europe 600 Banks-indexet sjönk med 3 procent. Sedan den 6 mars 2000, då Merita-Nordbanken och Unidanmark gick samman, har Nordeaaktien stigit med 155 procent och vida överträffat STOXX Europe 600 Banks-index och Nasdaq OMXS30-index, vars utveck-

ling under samma period har varit -44 procent respektive -5 procent.

Nordeaaktiens utveckling kan följas på nordea.com, och där kan man även jämföra aktiens utveckling med den för konkurrenterna och med olika index, samt hitta kurshistorik.

Totalavkastning 2014

Totalavkastning (TSR) mäts som aktiens kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning. Totalavkastningen under 2014 uppgick till 9 procent (45 procent under 2013). 2014 rankades Nordea som nummer 10 i gruppen jämförbara europeiska banker i fråga om TSR (2013 var Nordea nummer 9, 2012 nummer 14, 2011 nummer 5, 2010 nummer 9, 2009 nummer 7, 2008 nummer 2, 2007 och 2006 nummer 3). Genomsnittlig TSR för jämförelsegruppen var 6 procent.

Omsättning – den mest likvida nordiska finansaktien

Nordeaaktien var den mest likvida nordiska finansaktien under 2014, med en genomsnittlig daglig handelsvolym på cirka 120 mn euro, vilket motsvarar cirka 13 miljoner aktier. Den samlade omsättningen på samtliga börser uppgick 2014 till 31 md euro, vilket motsvarar 3,1 miljarder aktier.

En stor del av handeln sker på alternativa handelsplatser. 25 procent av

handeln med Nordeaaktier sker på andra börser, till exempel BATS Chi-X Europe, Burgundy and Turquoise. Av det totala antalet Nordeaaktier som handlades på Nasdaq 2014 var cirka 84 procent i SEK-denominerade aktier, 9 procent i EUR-denominerade aktier och 7 procent i DKK-denominerade aktier.

Aktiekapital

Enligt bolagsordningen kan aktier utges i två aktieslag, stamaktier och C-aktier. Aktiekapitalet uppgår till 4 049 951 919 euro, och omfattar samtliga aktier i bolaget. Alla aktier är stamaktier. Inga förändringar har skett under 2014 i vare sig aktiekapital eller antalet aktier.

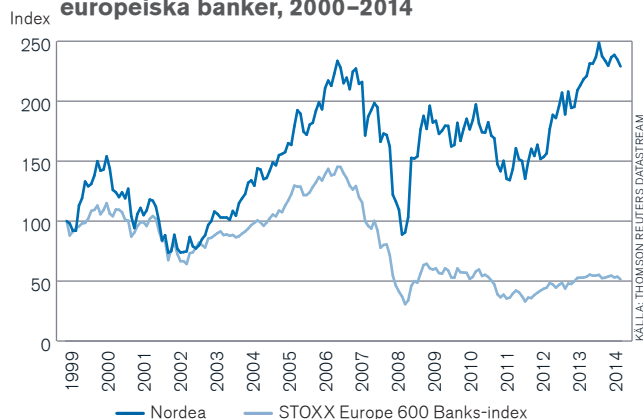
Samtliga stamaktier i Nordea medför rösträtt. Varje aktie motsvarar en röst på bolagsstämman. Nordea får inte rösta för innehav av egna aktier vid bolagsstämmor.

Utöver de långsiktiga incitamentsprogrammen finns det inga utestående konvertibla förlagslån eller optioner för personal eller ledning i Nordea.

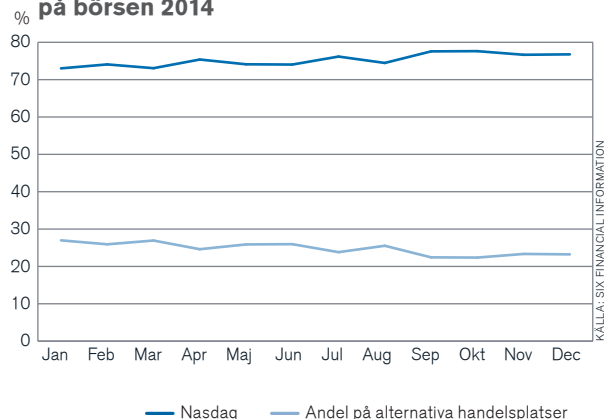
Kapitalpolicy

Nordeas nuvarande kapitalpolicy anger att målet för koncernens kärnprimärkapitalrelation ska vara 13 procent eller högre och att den totala kapitalrelationen ska vara över 17 procent. Nordeas aktuella bedömning är att banken ska ha en kärnprimär

Nordeaaktiens utveckling jämfört med europeiska banker, 2000–2014

Nordeaaktiens omsättning på börsen 2014

märkapitalrelation på cirka 15 procent, inklusive en kapitalbuffert. Viss osäkerhet kring reglerna kvarstår dock.

Föreslagen utdelning och utdelningsambition

Styrelsen föreslår en utdelning för 2014 på 0,62 euro per aktie. Den totala utdelningen för 2014 skulle då bli 2 501 mn euro, vilket motsvarar en utdelningskvot på 70 procent av årets resultat efter skatt, exklusive nettoeffekten av nedskrivningen av immateriella tillgångar på 344 mn euro. Direktavkastningen, beräknad på aktiekursen den 30 december 2014, blir då 6,4 procent.

Ambitionen är att höja utdelningskvoten för 2014 och 2015, och samti-

digt bibehålla en stark kapitalbas.

Utdelningen uttrycks i euro, som är Nordeas redovisningsvaluta. Utbetalning görs dock i lokal valuta för det land där aktierna är registrerade. Ägare av aktier som är registrerade i Sverige kan välja att få utdelningen utbetald i svenska kronor eller euro. En officiell växlingskurs publiceras. I Danmark betalas utdelningen ut i euro. Om aktieägaren inte har något eurokonto räknas utdelningen om till lokal valuta. Varje kontoförande institut beslutar om sin egen växlingskurs. I Finland betalas utdelningen ut i euro.

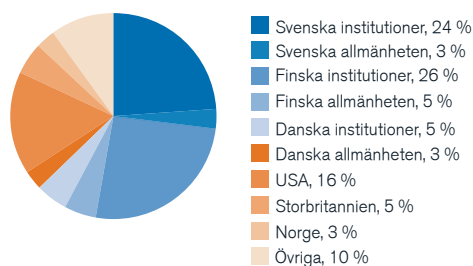
Aktieägare

Med cirka 445 000 aktieägare registrerade vid utgången av 2014 är Nordea-

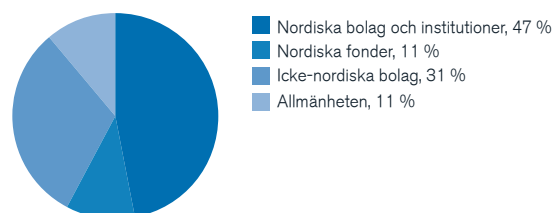
aktien en av de mest spridda aktierna i Norden. I Sverige är antalet aktieägare cirka 98 000, i Finland cirka 193 000 och i Danmark cirka 154 000, det vill säga i stort sett oförändrat jämfört med föregående år.

Den största kategorin aktieägare är finska institutioner (inklusive Sampo Abp) som vid årsskiftet ägde 26 procent av aktierna i Nordea. Svenska institutionella ägares innehav uppgick till 24 procent, medan utomnordiska aktieägares innehav uppgick till 31 procent vid utgången av 2014 (oförändrat från förra året). Den största enskilda aktieägaren är Sampo Abp med ett innehav på 21,4 procent.

Aktieägarstruktur, 31 dec 2014

Typ av aktieägare, 31 dec 2014

KÄLLA: SIS ÄGARSERVICE, NORDIC CENTRAL SECURITIES DEPOSITORY, VP ONLINE

De största registrerade* aktieägarna i Nordea, 31 dec 2014

Aktieägare	Antal aktier, miljoner	Innehav, %
Sampo Abp	860,4	21,4
Nordea-fonden	158,2	3,9
Swedbank Robur Fonder	138,9	3,4
Alecta	97,0	2,4
AMF Försäkring & Fonder	76,2	1,9
Norska oljefonden	60,1	1,5
SHB Fonder	58,6	1,5
Fjärde AP-fonden	43,6	1,1
SEB Fonder	39,3	1,0
Saudiarabiska centralbanken	38,6	1,0
Nordea Fonder	37,7	0,9
AFA Försäkring	34,3	0,9
Första AP-fonden	34,1	0,8
Fidelity Fonder	29,6	0,7
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Varma	28,9	0,7
Skandia Livförsäkring	28,0	0,7
Tredje AP-fonden	26,4	0,7
Didner & Gerge Fonder	25,5	0,6
Vanguard Fonder	24,9	0,6
SPP Fonder	24,2	0,6
Summa, 20 största aktieägarna	1 864,5	46,3

Källa: SIS ägarservice, Nordic Central Securities Depository, VP Online.

* Exklusive förvaltarregistrerade innehav.

Nordeaaktien, aktieanalytikernas genomsnittliga riktkurs samt faktisk aktiekurs 2014

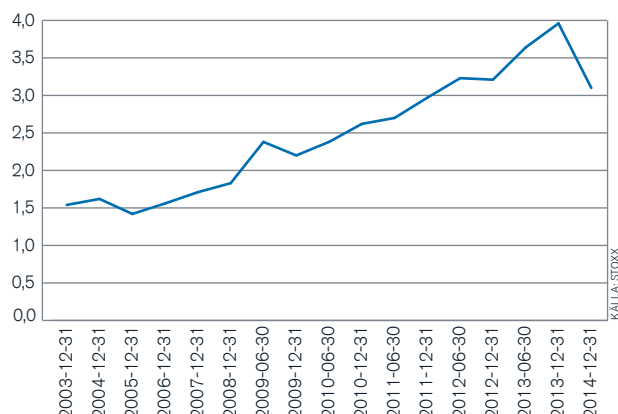

Nordeaaktien, omsättning per månad på olika börser 2014, %

Månad	Nasdaq	BATS CHI-X	Burgundy	Turquoise
Januari	73,0	16,3	0,8	9,8
Februari	74,1	14,3	0,5	11,1
Mars	73,1	12,0	0,3	14,7
April	75,4	12,7	0,2	11,8
Maj	74,1	13,7	0,2	12,0
Juni	74,0	15,1	0,3	10,6
Juli	76,2	15,4	0,2	8,2
Augusti	74,5	17,1	0,4	8,0
September	77,6	14,9	0,2	7,3
Oktober	77,6	15,8	0,4	6,2
November	76,7	17,1	0,1	6,1
December	76,8	16,3	0,1	6,9

KÄLLA: SIX FINANCIAL INFORMATION

Nordeaaktiens vikt i STOXX Europe 600 Banks-index, %

KÄLLA: STOXX

Fördelning av aktier, 31 dec 2014

Fördelning av aktier	Antal aktieägare	Aktieägare, %	Antal aktier	Aktier, %
1–1 000	328 022	74 %	101 513 436	2 %
1 001–10 000	109 956	25 %	267 841 992	7 %
10 001–100 000	6 162	1 %	149 592 851	4 %
100 001–1 000 000	833	0 %	275 602 125	7 %
1 000 001–	360	0 %	3 239 482 328	80 %
Summa	445 333		4 034 032 732	

Aktiedata för 5 år

	2014	2013	2012	2011	2010
Aktiekurs, SEK	90,90	86,65	62,10	53,25	73,15
Högst/lägst (SEK)	100,00 / 84,25	86,65 / 62,10	66,90 / 51,55	79,60 / 48,30	76,00 / 60,30
Börsvärde, md euro	38,9	39,7	29,3	24,2	33,0
Utdelning, euro	0,62 ²	0,43	0,34	0,26	0,29
Direktavkastning ³ , %	6,4	4,2	3,8	3,8	3,6
Totalavkastning, %	9,2	44,6	21,0	-24,4	3,7
STOXX Europe 600 Banks-index, %	-2,8	19,0	23,1	-34,0	-27,0
P/E (verkligt)	11,7	12,7	9,3	9,7	12,36
P/B	1,31	1,35	1,03	0,92	1,34
Eget kapital per aktie, euro	7,40	7,27	6,96	6,47	6,07
Resultat per aktie ⁴ , euro	0,83	0,77	0,78	0,65	0,66
Utstående aktier¹	4 034 032 732	4 031 635 539	4 029 683 426	4 029 023 222	4 027 129 675

1) Exklusive aktier avseende de långsiktiga incitamentsprogrammen.

2) Föreslagen utdelning.

3) Direktavkastning för 2010–2013 beräknad utifrån betalningsdagens öppningskurs och för 2014 beräknad utifrån kursen den 30 december 2014.

4) Resultat per aktie, efter utspädning, total verksamhet.

Förändring i aktiekapitalet¹

Datum		Kvotvärde per aktie ² , euro	Antal emitterade aktier	Nominell förändring, mn euro	Totalt antal aktier	Aktiekapital, mn euro
11 maj –06	Fondemission	1,00		1 566	2 594 108 227	2 594
8 jun –07	Nyemission ³	1,00	3 120 000	3	2 597 228 227	2 597
15 maj –08	Nyemission ⁴	1,00	2 880 000	3	2 600 108 227	2 600
30 apr –09	Nyemission ⁵	1,00	1 416 811 607	1 417	4 016 919 834	4 017
17 maj –09	Nyemission ⁵	1,00	13 247 917	13	4 030 167 751	4 030
18 maj –09	Nyemission ⁶	1,00	7 250 000	7	4 037 417 751	4 037
6 maj –10	Nyemission ⁷	1,00	5 125 000	5	4 042 542 751	4 043
5 maj –11	Nyemission ⁸	1,00	4 730 000	5	4 047 272 751	4 047
2 maj –12	Nyemission ⁹	1,00	2 679 168	3	4 049 951 919	4 050

1) En presentation av förändringar i aktiekapitalet före 2006 finns på nordea.com.

2) I januari 2006 ersattes nominellt värde av kvotvärde i enlighet med den nya aktiebolagslagen.

3) Emission av C-aktier för det långsiktiga incitamentsprogrammet 2007. C-aktierna omvandlades till stamaktier 18 juni 2007.

4) Emission av C-aktier för det långsiktiga incitamentsprogrammet 2008. C-aktierna omvandlades till stamaktier 22 maj 2008.

5) Aktier emitterade i samband med Nordeas nyemission.

6) Emission av C-aktier för det långsiktiga incitamentsprogrammet 2009. C-aktierna omvandlades till stamaktier 12 maj 2009.

7) Emission av C-aktier för det långsiktiga incitamentsprogrammet 2010. C-aktierna omvandlades till stamaktier 11 maj 2010.

8) Emission av C-aktier för det långsiktiga incitamentsprogrammet 2011. C-aktierna omvandlades till stamaktier 17 maj 2011.

9) Emission av C-aktier för det långsiktiga incitamentsprogrammet 2012. C-aktierna omvandlades till stamaktier 3 maj 2012.

Bra medarbetare ger positiva kundupplevelser

Vi kan bara uppnå vårt mål att säkerställa positiva kundupplevelser om vi anställer rätt personer och utvecklar dem på rätt sätt. Att rekrytera, utveckla, motivera och behålla de bästa medarbetarna är det vi prioriterar mest.

Värderingarna måste styra

Våra värderingar – Positiva kundupplevelser, Det är människor det handlar om, och Ett Nordeateam – fortsätter att stödja vår personalstrategi och styra allt vi gör. Värderingarna är en del i alla våra processer och utbildningar liksom i ledarskapet, och de utgör grunden i våra ledarkompetenser.

Stärka vårt ledarskap

I Nordea prioriterar vi relationer och strävar efter att skapa betydande värde för alla våra kunder och aktieägare. Vi vet att detta förutsätter ett starkt ledarskap, eftersom bra ledare är en förutsättning för bra medarbetare. Ledarskap är en av de viktigaste drivkrafterna för företagskultur, prestation, motivation och arbetsglädje. Hur våra ledare agerar är avgörande för hur våra medarbetare presterar, vilket i sin tur påverkar kundupplevelsen. Våra ledare har också en viktig roll i att hjälpa medarbetarna att leva upp till värderingarna.

När världen förändras måste ledare förändras. När ledarna finns på en annan plats än sina direktrapporterande – kanske rentav i ett annat land – blir det än viktigare att de är "närvarande" i sitt sätt att leda. De måste vara väldigt tydliga med ansvarsfördelningen, vilka uppgifter som ska utföras och hur medarbetarna förväntas prestera. Ledare kommer också i allt högre utsträckning att ha ansvaret för att utveckla talangerna i den egna enheten och skapa rätt team för att leda framtidens relationsbank.

Ta vara på våra talanger

Att kunderna upplever sin kontakt med oss som positiv är avgörande för allt vi gör. Det är därför absolut nödvändigt att vi anställer, utvecklar och behåller de medarbetare som har bäst förutsättningar att hjälpa oss att leva upp till detta.

Vi har identifierat en del av de viktigaste kompetenserna som vi tror att våra medarbetare behöver ha i dag och i framtiden. Hit hör ledarkompetens, handlingskraft och flexibilitet samt inte minst förmågan att förstå våra kunder och sätta sig in i deras situation. Med utgångspunkt från dessa kompetenser rekryterar vi sedan de lämpligaste kandidaterna. Även om vi är den ledande banken i Norden rekryterar vi också utanför regionen för att se till att vi hittar de bästa medarbetarna.

I vår CSR-rapport för 2014, i avsnittet om Nordeas medarbetare, finns ytter-

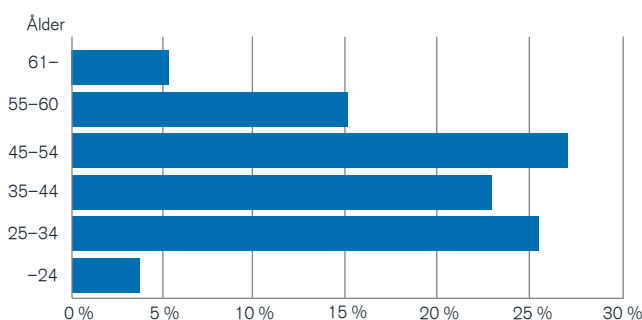
ligare information om hur vi i Nordea ser på ledarskap, prestation och talanghantering samt hur vi arbetar för att förbättra jämställdheten.

Antal anställda, per område eller funktion (kvarvarande verksamhet, exklusive Polen)

Omräknat till heltidstjänster	2014	2013
Retail Banking	16 685	17 273
Banking Danmark	3 253	3 411
Banking Finland	3 717	3 949
Banking Norge	1 338	1 405
Banking Sverige	3 040	3 250
Banking Baltikum	730	727
Retail Banking, övrigt	4 607	4 531
Wholesale Banking	5 985	6 008
Corporate & Institutional Banking	214	169
Shipping, Offshore & Oil Services	80	87
Banking Ryssland	1 348	1 405
Capital Markets Products	2 244	2 272
Wholesale Banking övrigt	2 099	2 075
Wealth Management	3 478	3 452
Private Banking	1 231	1 216
Asset Management	592	564
Life & Pensions	1 078	1 130
Savings	327	319
Wealth Management övrigt	250	223
Group Corporate Centre	2 319	1 830
Group Risk Management	468	473
Övriga enheter	462	393
Nordeakoncernen	29 397	29 429

Åldersfördelning

Andel av de anställda, 31 dec 2014

Resultat från personalbarometern

ESI, index	2014	2013	2012
Nöjdhet och motivation	71	72	72
Utveckling	73	73	73
Betraktar Nordea som en bra arbetsplats	75	77	74
Berättar gärna var jag jobbar	77	79	77
Rekommenderar Nordea som arbetsgivare	71	74	72

Justerat, exklusive verksamheten i Polen

Att ta samhällsansvar gör skillnad

Nordea engagerar sig aktivt för att skapa förtroende i finanssektorn genom att öka öppenheten, förbättra kontakten med kunderna och alltid agera med integritet.

Vi vill att vår kapacitet och kompetens inte bara ska göra skillnad ekonomiskt, utan även socialt. De två går hand i hand. Genom att vara medvetna om vårt ansvar kan vi bedriva vår verksamhet på ett sätt som gör skillnad för såväl individer som samhället i stort.

Fokus på prestation

Vårt engagemang börjar med att vi tar oss an hållbarhet på ett mer strukturerat och integrerat sätt. Under de senaste åren har vi tagit fram fokusområden för koncernens CSR-arbete i vår kärnverksamhet. Dessa fokusområden, som godkändes av vår CSR-kommitté i november 2014, är första steget för att höja ambitionsnivån för Nordeas CSR-arbete och följa upp hur vi presterar på området. De införs i affärsområdena och samordnas av CSR-kommittén.

CSR som en del i vår identitet

Under 2014 bildade CSR, Group Identity & Communications och Group Marketing en ny enhet, Group Marketing and Communications. Enheten leds av Helena Andreas, som rapporterar till koncernchefen. Med den här strukturen kan vi göra hållbarhet till en integrerad del av Nordeas varumärke och fullt ut dra nytta av vårt starka, affärsdrivna CSR-arbete i kommunikationen. Samtidigt säkerställer vår modell för CSR-styrning att de här frågorna hanteras i kärnverksamheten eftersom beslutsfattandet har flyttats till våra affärsområden.

Agera med integritet

Genom att hantera våra risker och

agera med integritet skapar vi förtroende och uppnår bättre resultat. Genom ett särskilt program, Operational Risk and Compliance Awareness Programme, säkerställer vi att våra medarbetare känner till gällande riktlinjer och åtaganden. I samband med detta har vi också en separat process för rapportering av misstänkta förseelser. Här uppmanas medarbetare att träda fram om de befarar att någon form av tjänstefel eller oegentligheter förekommer, till exempel att lagar och bestämmelser eller Nordeas interna riktlinjer, instruktioner och anvisningar inte följs. Under 2014 rapporterades tre fall, varav två fortfarande är under utredning.

Förstå vår roll i samhället

Som bank erbjuder vi finansiering och är en pålitlig finansiell partner. Vi skapar ekonomiskt värde direkt för våra kunder, leverantörer, affärspartners, medarbetare, aktieägare, bolag som vi investerar i samt för andra placerare. Vi skapar värde i samhället genom den nytta som våra produkter ger människor, genom våra program i lokalsamhället och genom den skatt vi betalar. Eftersom vi är betydande ägare i de bolag vi investerar i kan vi dessutom uppmana dessa bolag att bedriva sin verksamhet på ett mer ansvarsfullt sätt, både på våra hemmamarknader och globalt.

Vi är övertygade om att vi, i takt med att vi vidareutvecklar vårt CSR-program under de kommande åren, kan göra skillnad genom alla våra roller i samhället och skapa mer värde för samtliga intressenter.

”Det är vårt ansvar att tänka och agera långsiktigt. Med tydlighet, öppenhet och engagemang är jag övertygad om att vi kan göra mer och få Nordea att göra ännu större positiv skillnad i samhället.”

Gunn Wærsted,
chef för Wealth Management

Vår syn på samhällsansvar – CSR
”Vår målsättning är att skapa aktieägarvärde och positiva kundupplevelser samt vara en attraktiv arbetsgivare i de länder där vi har verksamhet. Och vi strävar efter att göra det på ett sätt som gynnar samhället på lång sikt.

Därför måste vi vara tydliga med vilken typ av affärer vi ska och inte ska göra, och öppna med hur vi har kommit fram till våra beslut. Det kommer att innebära en del svåra beslut, men vi har viljan att ta oss an dessa för att nå bästa möjliga resultat. Ett resultat som är förenligt med våra värderingar.

Vi ska inte skygga för dessa frågor bara för att de innebär en utmaning. Vi ska acceptera att det är ett komplicerat område och hantera det. Vad vi måste komma ihåg är att det inte handlar om att vara perfekt, utan om att sträva efter att bli bättre.”

Gunn Wærsted, chef för Wealth Management, ordförande i CSR-kommittén

Nordeas CSR-rapport för 2014 finns tillgänglig på nordea.com/csr.

Affärsområden

Affärsområdena är väl rustade

Retail Banking

- Nordens största och mest diversifierade retailbank
- En framgångsrik relationsmodell
- En gemensam nordisk verksamhetsmodell med skalfördelar

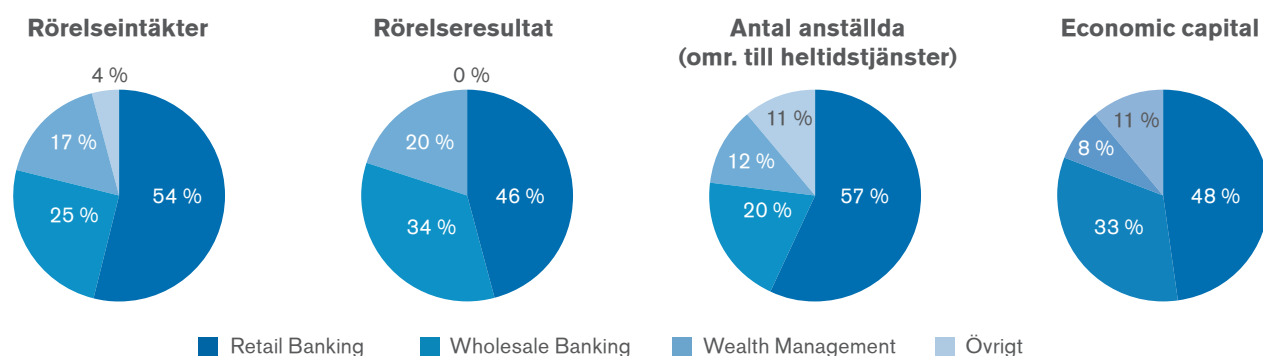
Wholesale Banking

- Nordens ledande storföretagsbank
- Ett unikt utgångsläge med både stark lokal närvaro och produkter med global räckvidd
- Den pågående omvandlingen av affärsmodellen ger resultat

Wealth Management

- Störst i Norden inom private banking, kapitalförvaltning och liv- och pensionsprodukter
- Snabbt växande kapitalförvaltare, både i Norden och internationellt
- Starkt erbjudande inom produkter och rådgivning ledde till vinnande placeringsresultat och väldiversifierat inflöde

Affärsområdenas bidrag 2014

Marknadspositioner, 2014

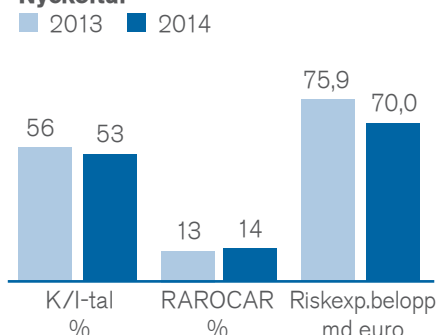
	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Ryssland	Shipping int'l, Lux.	Summa
Antal kunder, 1 000-tal										
Företagskunder	51	176	87	229	21	10	7	3	2	587
Privatkunder										
Privatkunder i kundprogrammet	1 616	2 138	796	3 335	131	105	158	19		8 298
– varav förmåns- och premiumkunder	729	1 025	315	1 025	30	18	16	2		3 159
(förändring 2014/2013, %)	0 %	1 %	6 %	3 %	19 %	8 %	2 %			2 %
Private Banking	45	28	11	19	1	1	0,5	—	6	112
(förändring 2014/2013, %)	1 %	–1 %	4 %	–1 %	13 %	5 %	24 %			1 %
Nätbanken, aktiva användare	1 018	1 374	356	1 479	112	107	145	—		4 591
(förändring 2014/2013, %)	5 %	2 %	8 %	0 %	17 %	6 %	0 %			3 %
Antal kontor	156	183	87	231	15	13	10	18		713
Marknadsandelar, % (förändring 2014/2013, %-enheter)										
Utlåning till företag	24 (0)	34 (–1)	13 (0)	14 (0)	22 (0)	17 (0)	11 (–2)	1 (0)		
Inlåning från företag	29 (1)	40 (–3)	13 (1)	14 (–1)	12 (–1)	7 (0)	13 (3)	<1		
Fonder för inst. kunder	3 (–1)	39 (6)	8 (–1)	4 (–4)						
Fonder för privatkunder	18 (1)	23 (–1)	17 (1)	13 (0)						
Life & Pensions	15 (0)	44 (5)	18 (3)	8 (2)						
Bolån till privatkunder	17 (0)	31 (0)	11 (0)	16 (0)	16 (0)	19 (1)	12 (0)	<1		
Konsumtionslån	20 (0)	31 (0)	7 (0)	7 (0)	7 (1)	2 (0)	9 (0)	<1		
Inlåning från privatkunder	23 (0)	30 (–1)	8 (0)	15 (–1)	7 (1)	6 (0)	3 (1)	<1		

Affärsområde Retail Banking

2014: resultat och strategisk inriktning

- Genomföra den finansiella planen för 2013-2015
- En diversifierad verksamhet som täcker Norden och Baltikum och som ger ökade intäkter med låg volatilitet
- Hög kundaktivitet och många nya kunder, 90 000 nya externt värvade relationskunder under 2014, 1,8 miljoner kundmöten
- Ökade intäkter, främst tack vare bra sparande- och betalningsprovisioner samt ett starkt nettoresultat av poster till verkligt värde, som delvis var valutarelaterat. Rörelseresultatet steg med 12 procent
- Lägre kreditförluster
- Utveckla en riktig relationsbank, i alla kanaler

Nyckeltal

Nordea har den största kundbasen bland alla finansinstitut i Norden. Retail Banking betjänar cirka 10 miljoner privatkunder och 570 000 företagskunder på sju marknader via ett stort antal olika servicekanaler. Både privat- och företagskunder erbjuds tjänster som täcker alla deras finansiella behov. Affärsområdet omfattar hela värdekedjan, inklusive rådgivning och service, kanaler, produktheter, administration och IT. Retail Banking arbetar efter en gemensam strategi, en verksamhetsmodell och ett styrningssystem på alla marknader. På varje marknad är vårt huvudsyfte att skapa positiva kundupplevelser.

Strategi

Retail Bankings ambition är att skapa en ledande retailbank i Norden sett till kundupplevelse, lönsamhet och effektivitet. Ambitionen grundar sig på vårt starka engagemang för att vara en relationsbank.

Banksektorn och i synnerhet retaildelen genomgår en förvandling, med en snabbt ökande andel kunder som använder bankens onlinetjänster och som tar emot råd online.

För att anpassa oss till kundernas förändrade behov och preferenser stärker vi våra onlineerbjudanden. Målet är att bygga breda och djupa relationer med våra kunder även online. I stället för att förse en kund med bara en enda produkt vill vi skapa onlinelösningar för de privat- och företagskunder som vill ha hel-

täckande service. Vidare arbetar vi med att förenkla och digitalisera våra viktigaste processer och produkter, för att åstadkomma skalfördelar, sänka kostnader och göra det enklare och bekvämare för kunderna att använda våra tjänster.

Nordea vänder sig till alla typer av kunder. Segmentering, differentierade värdeerbjudanden, tonvikt på att vinna helkunder, kapitaleffektivitet och rimliga priser är redskapen för att göra alla kundrelationer lönsamma. Våra rådgivare står till relationskundernas förfogande för att tillgodose deras behov av banktjänster. Rådgivarna på såväl privat- som företagssidan kontaktar också proaktivt kunder med ytterligare affärspotential.

Kundernas sätt att använda banken har förändrats snabbt på senare år. Allt fler använder våra onlinetjänster, och vill avgöra själva när och var de vill ha kontakt med oss. Vi utvidgar alltså fortlöpande kundernas möjligheter att ta kontakt med oss på det sätt som passar dem: via mobilen eller surfplattan, kundcentret, internetbanken, rådgivningsmöten på distans, chattar med rådgivare, snabba svar på frågor via Facebook, med mera.

Alla kanaler inräknade hade vi nästan 656 miljoner kundkontakter under året. Vi vill göra rätt i varje kundkontakt eftersom varje kontakt är en chans att skapa en positiv kundupplevelse och att ge råd, betjäna och sälja till våra kunder.

Nordeas kontorsnät har anpassats

till kundernas förändrade beteende, med betydligt mindre efterfrågan på manuella transaktioner. Vi har idag ett mer effektivt och kundinriktat kontorsnät, där proportionellt sett fler medarbetare fokuserar på rådgivning.

Vi ska fortsätta att stödja våra kunders goda projekt samtidigt som vi optimerar knappa resurser och attraherar nya relationskunder, parallellt med att vi utvecklar affärerna med våra befintliga kunder.

Kapitalhanteringen koncentreras till tre områden:

- Allokera kapital till den mest lönsamma verksamheten
- Kapitaloptimering av enskilda kundrelationer för att säkerställa mindre kapitalkrävande lösningar
- Effektivitet i modeller och interna processer

Kostnaderna ska hållas nere främst genom optimerade processer, fortsatt optimering av distributionsmixen, digitalisering, samt ytterligare minskning av den manuella kontanthanteringen till följd av kundernas ökade användning av internet- och mobilbanken. Vidare fortsätter centraliseringen och automatiseringen av de manuella processerna och vissa av dem förläggs till Nordeas processcenter i Polen.

Affärsutveckling

En svag konjunkturutveckling med rekordlåga räntenivåer fortsatte att påverka affärerna. Investeringarna var dämpade, vilket resulterade i svag efterfrågan på finansiering från företagskunder.

På privatsidan uppgick antalet förstås- och premiumkunder till 3,16 miljoner, varav 90 000 var nya relationskunder i Nordea. 1,8 miljoner möten med privat- och företagskunder hölls.

Våra kunders beteende fortsätter att förändras snabbt. Allt mer använder de våra onlinetjänster och har kontakt med oss när och var de föredrar.

Under 2014 steg antalet mobila transaktioner med 90 procent, vilket vittnar om hur snabbt beteendet förändras.

På företagssidan inledde framgångsrikt satsningar för att förbättra kapitaleffektiviteten och öka merförsäljningen. Ytterligare åtgärder sattes in för att fokusera ännu mer på kundernas behov, och vi är övertygade om att vi genom vårt kundfokus och vår storlek kan ge det bästa erbjudandet.

Resultat

Den svenska och norska kronans försvagning har haft en betydande inverkan på det redovisade finansiella utfallet, i synnerhet vad gäller volymerna.

I lokala valutor steg intäkterna med 4 procent från föregående år. Alla betydande intäktsrader och alla länder bidrog till ökningen.

Räknat i oförändrade valutakurser steg utlåningsvolymerna med 3 procent medan inlåningsvolymerna steg med 1 procent, trots det låga ränteläget. Räntenettet ökade med 3 procent, med stöd från utlåningen.

Avgifts- och provisionsnettot växte stadigt. Ökningen härrörde från utvecklingen på sparandeområdet samt från betalningsprovisioner. Nettoresultat av poster till verkligt värde steg med 9 procent i lokala valutor, delvis med stöd av intäkter från valutatransaktioner.

Vårt kostnadseffektiviseringsprogram går vidare enligt plan. Processerna optimeras och distributionen anpassas till det förändrade kundbeteendet, då de manuella transaktionerna fortsätter att minska. Antalet anställda omräknat till heltidstjänster fortsatte att minska och de totala kostnaderna sjönk med 1 procent i lokala valutor.

Risexpoeringsbeloppet (REA) minskade under året som en följd av försvagningen av den norska och svenska kronan och ett fortsatt fokus på kapitaleffektivitet. RAROCAR steg med 1,6 procentenheter.

Kreditkvalitet

Kreditförlusterna minskade och

kreditförlustrelationen uppgick till 19 punkter (21 punkter under 2013). Förbättringen härrörde från Danmark och Sverige.

Banking Danmark

En fortsatt hög aktivitetsnivå gentemot kunderna banade väg för ökade affärsvolymerna och högre intäkter, trots sjunkande räntor och en svag BNP-utveckling. Det höga inflödet av nya företagskunder såväl som privatkunder bevarades och kostnadseffektiviseringsprogrammet löpte vidare enligt plan, med sjunkande kostnader på årsbasis och färre anställda omräknat till heltidstjänster. Kreditförlusterna innefattade en gruppvis jordbruksrelaterad reservering, men de fortsatte att minska.

Banking Finland

Rörelseresultatet steg markant, tack vare ökade intäkter och oförändrade kostnader. Ökade ränteskillnader inom utlåningen var den främsta förklaringen till det starka räntenettet. Avgifts- och provisionsnettot var högre än under 2013, främst till följd av stigande börskurser. Valuta- och derivathandeln under fjärde kvartalet bidrog starkt till det höga nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde. Kostnaderna var oförändrade. Antalet anställda omräknat till heltidstjänster minskade med 6 procent från december 2013. Kreditförlusterna ökade från 2013, men är alltjämt på en relativt låg nivå, i synnerhet beaktande den svaga konjunkturen.

Banking Norge

Försvagningen av den norska kronan, till följd av en betydande nedgång i oljepriset, fick en betydande inverkan på den redovisade intäkt- och kostnadsutvecklingen. Kundaktiviteten var emellertid hög under 2014, vilket också speglades i utvecklingen av affärsvolymerna, på både privat- och företagssidan, vilka hade en god utveckling räknat i lokal valuta. Korsförsäljningsaktiviteterna fortsatte och intäkterna från dessa ökade jämfört

”Utifrån kundernas behov och preferenser vill vi ge råd, betjäna och sälja i varje kundkontakt”

Lennart Jacobsen är chef för Retail Banking.

”Under 2014 har vi lockat till oss många nya relationskunder, ökat användningen av mobilbanken och förbättrat kapitaleffektiviteten. Vi har värvat nya kunder från alla delar av länderna och i alla åldersgrupper. Det fortlöpande inflödet av nya relationskunder vittnar om Nordeas starka ställning. Det gör även det faktum att vi i genomsnitt får 1 000

nya mobilbankanvändare varje dag. Privatpersoner såväl som företag använder i allt högre grad onlinetjänster och mobila tjänster för sina bankärenden. Den snabba utvecklingen i kundernas beteende ställer höga krav på oss, men framför allt är det ett gyllene tillfälle för oss att skapa positiva kundupplevelser på fler plattformar än förr.

Vårt fokus är på att utvidga konceptet med personliga banktjänster till att omfatta inte bara kontoret utan att även online erbjuda personanpassade tjänster och kundupplevelser,” säger Lennart Jacobsen, chef för Retail Banking.

med 2013. Även kapitaleffektivitet och riskprissättning var ett fokusområde under 2014 och trots det höga volyminflödet fortsatte REA att minska.

Banking Sverige

Under 2014 skedde en avmattning av förbättringstrenden i den svenska ekonomin, vilket fick Riksbanken att sänka styrräntan till 0 procent mot slutet av året. Företagskundernas efterfrågan på finansiering förblev måttlig, samtidigt som den hårda konkurrensen om nyutlåning bestod. Affärsvolymerna på privatsidan fortsatte dock att öka under 2014, med stöd från ett inflöde av nya kunder. Det låga ränteläget innebar press på inlåningsvolymerna, emedan transaktionsdrivna intäkter ökade jämfört

med 2013. Nettoresultat av poster till verkligt värde innefattade intäkter på 27 mn euro från försäljningen av en inkassoportfölj.

Banking Baltikum

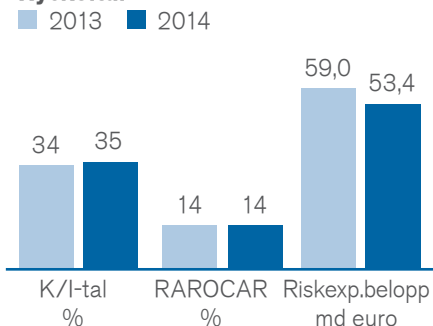
Intäkterna drogs upp av räntenettet, som i sin tur gynnades av utvecklingen i utlåningsmarginaler, i synnerhet på företagssidan. Personalkostnaderna steg, men de totala kostnaderna var oförändrade jämfört med 2013. Utlåningsvolymerna minskade med 2 procent, medan förstärkningen av relationsstrategin med fokus på välbärgade kunder bidrog till ökade inlåningsvolymerna och därmed en förbättrad in-/utlåningskvot.

Affärsområde Wholesale Banking

2014: resultat och strategisk inriktning

- Befäste ytterligare vår ställning som Nordens ledande storföretagsbank
- Stärkte relationsstrategin med intensifierad lokal växelverkan och värdeskapande lösningar
- Vässade vår kapitalmarknadsprofil med mer balanserad affärsmix
- Nordens ledande aktiehus
- Nordens ledande obligationshus
- Lansering av talanghanteringsprogram för att utveckla interna förmågor
- Förbättrad och breddad plattform för e-markets
- FICC-verksamheten anpassas till regelkrav och utmanande handelsmiljö
- Svag ekonomi och en utmanande handelsmiljö ledde till lägre rörelseintäkter
- Fortsatt strikt resurshantering resulterade i lägre REA och ett konkurrenskraftigt K/I-tal

Nyckeltal

Wholesale Banking erbjuder tjänster och finansiella lösningar till Nordeas största företagskunder och institutionella kunder. Affärsområdet innefattar hela värdekedjan, inklusive kund- och produktenheter såväl som stödjande IT och infrastruktur.

Wholesale Banking är en ledande bank på alla nordiska marknader, och stöds av konkurrenskraftiga produkter och en väl diversifierad affärsmix. Den ledande ställningen utnyttjas för att ytterligare stärka kundrelationer och driva merförsäljning och intäktsökning samt till att ge kunderna åtkomst till attraktiv finansiering på kapitalmarknaden.

Wholesale Banking fokuserar på att öka avkastningen genom fortlöpande förbättringar och strikt resurshantering. Ett strikt affärsurval och en utvecklad kundservicemodell stödjer intäktsutvecklingen och kapitalallokeringen.

Strategi

Affärsområdet har sedan 2011 genomgått en omfattande omvandling och utvecklat och förfinat sin organisatoriska plattform. Dessa strävanden har resulterat i den starkaste storföretagsbanken i Norden, rankad som nummer ett och med ledande positioner sett till hela produktpaletten.

Wholesale Bankings strategiska position och verksamhetsmodell bygger på produkter med global räckvidd

och en stark lokal närvaro, vilket befäster positionen som ledande relationsbank. Som en konsekvens av striktare regelverk och förändrade förutsättningar har tyngdpunkten i verksamheten förskjutits. Genom detta har Nordea befäst sin ställning som Nordens främsta storföretagsbank.

Wholesale Banking förespråkar ett lösningsorienterat arbetssätt med en kundinriktad och avkastningsdriven kultur, fokuserad på att skapa värde. I centrum för detta finns vår starka kultur av affärsurval och disciplinerad prissättning, på både kund- och transaktionsnivå, när det gäller att allokera resurser och följa upp och hantera lönsamheten.

I Wholesale Banking tillämpas en nordisk verksamhetsmodell, för att dra nytta av våra kärnkapaciteter och vår storlek. Dessa kärnkapaciteter har i sin tur stärkts genom fokuserad rekrytering och tonvikt på talanghantering. Avgörande för detta är att nå framgång för kunder, medarbetare och verksamhet i linje med våra värderingar.

Kärnan i vår relationsstrategi är en tät samverkan mellan de olika enheterna i Wholesale Banking. Denna stärks genom vår integrerade finansierings- och kapitalmarknadsplattform. Från finansiering av företag och institutioner via utlåning, emissioner av obligationer och aktier i kombination med riskhanteringslösningar, till att knyta samman emittenter med vår

”Vi når framgång genom lagarbete”

Casper von Koskull är chef för Wholesale Banking.

”Genom att stärka vår lokala profil samtidigt som vi slår vakt om vår globala skala har vi tagit ytterligare ett steg mot en sömlös leverans av WB-tjänster till kunderna”, säger Casper von Koskull, chef för Wholesale Banking.

”Under 2014 utökade vi vårt lokala fotav-

tryck genom att säkerställa harmonisering gentemot kunden med mer snabbrikliga och anpassningsbara processer för affärsbeslut. Ett starkt lagarbete och samordning av verksamheter har bidragit till att vår strategi på de lokala marknaderna gett resultat i ett utmanande marknadsläge.”

omfattande investerarbas. Vi kallar det framgång genom lagarbete.

Affärsutveckling

Wholesale Banking fortsatte att befästa sin ledande marknadsposition under året. Marknadssentimentet och den ständiga konkurrensen om marknadspositioner fortsatte att påverka kundaktiviteten.

FICC anpassade sig väl till den utmanande regelverksrelaterade och makroekonomiska miljön, med en affärsmodell som visat sig relativt robust. Utvecklingen av verksamheten är på god väg, som en reaktion på de höjda kapitalkraven och marknadens förändrade mikrostruktur.

Den minskade efterfrågan på banktjänster på kreditmarknaden påverkade utlåningsvolymen och möjligheterna till prisjusteringar under hela

året. Detta uppvägs till stor del av en hög kapitalmarknadsaktivitet.

Framgångsrik kapitalmarknadsfinansiering och fokus på merförsäljning stödde Nordeas ledande position som mest efterfrågade företagsrådgivare, vilket ledde till nyckelroller i talrika stora värdeskapande transaktioner.

Wholesale Bankings framgångsrika relationsstrategi vann externt erkännande med en rad höga rankingar och priser. Nordea vann bland annat Global Finances pris som Best Bank, Best Investment Bank och Best Trade Finance Bank 2014 i Norden, och tilldelades även StarMine Award för femte året i rad. Förstaplaceringar i ligatabeller bekräftade vår styrka som kapitalmarknadsaktör under året.

Bankverksamheten

Aktiviteten bland företagskunder var

måttlig. Samtidigt ökade de händelse-drivna aktiviteterna, med ett antal stora transaktioner. Den dagliga verksamheten var relativt stabil under året, utan större fluktuationer i marginaler och transaktionsflöden på normala nivåer.

Aktiviteten bland institutionella kunder hämmades av makroekonomiska faktorer som låga räntor och låg volatilitet, vilket dämpade efterfrågan på riskhanteringsprodukter.

Kundaktiviteten i Shipping, Offshore & Oil Services var måttlig under året, med förbättrad affärsaktivitet i tankersegmentet. Offshore & Oil Services noterade ett försvagat marknadsläge, främst till följd av sjunkande oljepris och ökad osäkerhet vad gäller framtida satsningar på oljeprospektering och -produktion.

I Ryssland var kundaktiviteten på en tillfredsställande nivå, trots rubelns volatilitet och den geopolitiska turbu-

lensen. Konsekvensen blev en avmattning i ekonomin och låga kapitalinvesteringar. Nordea fortsatte att följa utvecklingen och är väl förberett på en eventuell fortsatt eskalering.

Kapitalmarknader

FICC redovisade ett starkt resultat trots att året präglades av låga räntor, låg volatilitet, låga riskpremier och pressade marginaler. Nedgången i intäkterna planade ut under sommaren i takt med att kundaktiviteten generellt vände upp under andra halvåret, i synnerhet inom investeringsprodukter. Även risksäkringsaktiviteten ökade under samma period, i takt med att volatiliteten tilltog något. Volymerna på valutasidan var höga under året, vilket delvis uppvägrade de pressade marginalerna.

Efterfrågan på obligationsemissioner ökade. I synnerhet högriskobligationerna gynnades av investerarnas jakt på avkastning, vilket ytterligare stärkte den nordiska räntepappersmarknaden. Starka balansräkningar bland företagen, likvida finansmarknader och låga räntor ökade efterfrågan på fusioner och förvärv i Norden, och aktivitetsnivån under 2014 blev den högsta sedan 2007. Aktiekapitalmarknaden gick ner något från 2013, men höga tillgångspriser gjorde den till den största nyemissionsmarknaden på flera år.

Aktieverksamheten förbättrades under 2014. Både aktiehandel och börsintroduktioner bidrog positivt under året, vilket ledde till ett starkt resultat för alla delar av verksamheten. Arbetet i Norden stärktes kraftigt av verksamheten i Storbritannien, som startade i början av året och som inriktar sig på internationella kunder. Enligt alla mått stärkte Nordea sin position som bästa nordiska aktiehus, vilket också framgår senast i Prosperas nordiska mätning för 2014.

Kreditkvalitet

Kreditförlusterna uppgick till 98 mn euro. Kreditförlustrelationen uppgick till 10 punkter (26 punkter under 2013). Inom Shipping, Offshore & Oil Services redovisades nettoåterförin-

gar på 37 mn euro, att jämföra med kreditförluster på 95 mn euro under 2013. Kreditförlustrelationen i Corporate & Institutional Banking var 32 punkter (45 punkter 2013), och i Banking Ryssland 24 punkter (nettoåterföringar under 2013).

Resultat

Intäkterna uppgick till 2 449 mn euro, en minskning med 3 procent i lokala valutor från förra året (-6 procent i euro). Tyngdpunkten i intäkterna har sedan årsskiftet förskjutits från nettoresultat av poster till verkligt värde till avgifts- och provisionsintäkter.

Kostnaderna sjönk med 2 procent i lokala valutor från förra året (-6 procent i euro). Fortsatt strikt resurshandling resulterade i lägre REA och ett konkurrenskraftigt K/I-tal, upp något jämfört med 2013.

Rörelseresultatet steg till 1 506 mn euro, upp 6 procent i lokala valutor från förra året (+3 procent i euro). Affärsområdets RAROCAR uppgick till 14 procent.

Corporate & Institutional Banking

De samlade intäkterna sjönk med 1 procent från 2013, trots att avgifts- och provisionsnettot steg med 7 procent. 2014 präglades av hård konkurrens, och marknadspriserna påverkades av nordiska såväl som utomnordiska aktörer. Den dagliga verksamheten var måttlig, med stabila transaktionsflöden. Den händelsedrivna transaktionsnivån var stark under året, med vissa lokala skillnader. Den låga volatiliteten på kapitalmarknaderna och de stabilt låga räntorna tyngde verksamheten främst under första halvåret, och ledde till minskad efterfrågan på risksäkringsprodukter.

Bland institutionella kunder var aktivitetsnivån måttlig, med en handfull stora transaktioner i början och slutet av året och hög aktivitet på aktiesidan. De totala intäkterna tyngdes av låga intäkter från risksäkringsverksamheten.

Shipping, Offshore & Oil Services

Intäkterna steg med 5 procent från

föregående år, främst tack vare ökade provisionsintäkter från utlåning. Affärsaktiviteten var något högre än under 2013, med stabil utlåning, och kundaktiviteten förblev måttlig. Torrlast- och containermarknaderna var generellt svaga under året. Utlåningsvolymerna uppgick i slutet av året till 11,6 md euro, 2 procent upp från 2013. Nettoåterföringarna uppgick till 37 mn euro, att jämföra med kreditförluster på 95 mn euro förra året, tack vare förbättrad kreditkvalitet.

Banking Ryssland

Intäkterna steg med 7 procent från förra året till 274 mn euro, tack vare ett högt räntenetto under hela året. De genomsnittliga utlåningsvolymerna minskade under 2014 med 8 procent i lokal valuta från 2013, och med 7 procent i lokala valutor i företagsportföljen (+2 procent i euro främst på grund av förstärkningen av dollarn, som utgör cirka 70 procent av utlåningsportföljen). Kostnaderna minskade med 11 procent i euro, främst på grund av rubelns försvagning. Rörelseresultatet förblev starkt, upp 4 procent från förra året. Detta innefattar måttliga avsättningar för framtida kreditförluster på 15 mn euro, att jämföra med återföringar 2013.

Wholesale Banking övrigt

(inklusive oallokerade kapitalmarknadsintäkter)

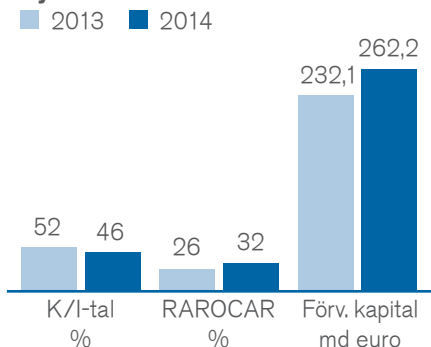
Intäkterna för Wholesale Banking övrigt sjönk med 39 procent från föregående år, till följd av det fortsatta låga ränteläget och den dämpade aktiviteten på marknaden. Wholesale Banking övrigt är det resterande resultatet som inte allokeras till kundenheter. Hit hör oallokerade intäkter från Capital Markets, Transaction Products och International Units. Resultatet inkluderar även en återstående likviditetspremie för långfristig ut- och inlåning inom Wholesale Banking. Optimeringen av verksamheten sker i de relevanta kund- och produktenheterna.

Affärsområde Wealth Management

2014: resultat och strategisk inriktning

- Under hela 2014 konsoliderade Nordea Wealth Management sin ställning som Nordens största kapitalförvaltare
- Klarade milstolpen 250 md euro i förvaltad kapital
- Solid intäktsökning på 11 procent till 1 693 mn euro, med en stark vinstökning på 24 procent
- Rekordhøgt nettoflöde på 18,6 md euro
- Omvandlade Life & Pensions till ett mindre kapitalkrävande livbolag. Över hälften av tillgångarna och 87 procent av premierna 2014 hänför sig till mindre kapitalkrävande produkter
- Ökad andel av försäkring-i-bank med utnyttjande av skalfördelarna i Nordeas distributionsnät
- Fokus hölls på prioriterade affärsenheter. Avyttring av icke-prioriterad verksamhet slutförd
- Attraktiva erbjudanden stödde ökade marknadsandelar på prioriterade marknader med hård konkurrens

Nyckeltal

Wealth Management erbjuder högklassiga placerings-, spar- och riskhanteringsprodukter. Affärsområdet förvaltar kundtillgångar och erbjuder finansiell rådgivning till förmögna privatkunder och institutionella placerare.

Området omfattar tre verksamheter: Private Banking, som betjänar kunder från 80 kontor runt om i Norden samt i Luxemburg, Zürich och Singapore; Asset Management som ansvarar för aktivt förvaltade fonder och mandat och för betjäningen av institutionella kapitalförvaltningskunder; och Life & Pensions som förser kunder med ett heltäckande urval pensions-, kapitalförsäkrings- och riskprodukter. Affärsområdet består vidare av serviceenheterna Savings & Wealth Offerings och Strategy, Support & Control.

Wealth Management är störst i Norden inom private banking, liv- och pensionsprodukter och kapitalförvaltning. Wealth Management har cirka 3 500 anställda, varav cirka 500 arbetar utanför Norden, främst i Europa.

Strategi

Det är vår vision att bli den ledande kapitalförvaltaren på alla nordiska marknader, med global räckvidd och global kapacitet. För att uppnå detta

erbjuder vi fortlöpande kvalificerad rådgivning, hög servicenivå och ett heltäckande utbud av kvalitetsprodukter genom en kostnads- och kapitaleffektiv värdekedja. Under 2014 fortsatte Wealth Management att arbeta utifrån de tre strategiska prioriteringar som kommunicerades och presenterades på Nordeas kapitalmarknadsdag 2013:

- Förbättrade erbjudanden
- Dra nytta av tillväxten
- Effektivitet och prioritering

För att vässa våra erbjudanden har vi infört ett avancerat verktyg för finansiell planering, som ska användas på rådgivningsmötena i Retail och Private Banking. Vi har också förstärkt vårt erbjudande om sparande online och i mobilen till retailkunder.

För att dra nytta av tillväxten och kunna växa till låga kostnader har vi ökat andelen för den mycket kostnadseffektiva och lönsamma grenen försäkring-i-bank i Retail Banking, genom omfördelning av resurser, för att möjliggöra lönsam tillväxt till låg kostnad i den befintliga verksamheten. Vi har fortsatt satsningen på att öka de lönsamma volymerna från institutionella kunder och värva kunder med stora tillgångar till Private Banking.

Som en del av vår fortsatta fokuse-

rade prioritering har vi avyttrat vår livportfölj i Luxemburg och Isle of Man.

Global Fund Distribution, den enhet som ansvarar för tredjeparts-distributionen av Nordeas fonder, främst till kunder utanför Norden, är ett bra exempel på hur vi rör oss i riktning mot global räckvidd och global kapacitet. Global Fund Distribution har under 2014 noterat rekordhöga nettoflöden på 4,8 md euro, vilket vittnar om den höga kvaliteten i våra erbjudanden.

Affärsutveckling

Nordeas förvaldade kapital steg till 262,2 md euro, upp 30,1 md euro eller 13 procent från 2013. Ökningen härrörde från ett nettoflöde på 18,6 md euro och en värdeökning på 11,5 md euro. I slutet av 2014 nådde det förvaldade kapitalet en ny rekordnivå.

Alla verksamheter bidrog positivt till nettoflödet.

Efterfrågan på diskretionär förvaltning steg ytterligare under 2014. I den rådande lågräntemiljön är det svårt att nå en tillfredsställande avkastning utan alltför stort risktagande. Med de diskretionära lösningarna kan kunderna dra nytta av Nordeas placeringsprocess där risknivåerna hanteras noggrant för att matcha framtida möjliga avkastningar med kundernas förväntningar och riskprofiler.

Antalet Private Banking-kunder steg till 109 500 i slutet av 2014. Att värva kunder förblir en hög prioritering, liksom att anpassa Private Bankings modell för service och rådgiv-

ning till kundernas behov och till regelförändringarna på marknaden.

Som ett steg i riktning mot en ännu högre kundnöjdhet har Private Banking under 2014 arbetat fokuserat för att ta kvaliteten i kundmötena till nästa nivå. Nettoinflödet till Private Banking uppgick till 3,9 md euro, främst tack vare flöden från nyvärnade kunder.

Under 2014 uppmärksammades Nordea Private Bankings fortsatta arbete, när Nordea utsågs till "Best Private Bank in the Nordics" av den globala finansidskriften *The Banker*, som ingår i *Financial Times Group*.

Under hela 2014 har Asset Management fortsatt att redovisa en hög försäljning och höga intäkter i alla kundsegment. Nettoflödena till nordiska retailfonder över hela Norden uppgick till 4,9 md euro under 2014.

Nettoflödet från Institutional Clients och Global Fund Distribution uppgick till 2,9 md euro respektive 4,8 md euro. Det institutionella segmentet redovisade positiva nettoflöden, med extra höga värden i flödet i Tyskland och Norge, och fortsatt stark utveckling på värdet av förvaltad kapital. Även Global Fund Distribution redovisade fortsatt stark tillväxt, med nettoflöden på rekordhöga 4,8 md euro under 2014. Nettoflödet är väl diversifierat sett till produkter, och multi asset-lösningarna fortsatte att stå för de högsta nettoflödena. Under kvartalet förblev tillväxten stark i alla länder där produkterna distribueras, med en påfallande stark utveckling i Mellaneuropa.

Under 2014 har Nordea dragit nytta

av ny EU-lagstiftning som gör det möjligt för ett fondbolag att förvalta och marknadsföra fonder över landsgränser, genom att slå samman Nordeas fyra nordiska fondbolag till ett enda nordiskt bolag, med säte i Finland och filialer i Sverige, Norge och Danmark.

Placeringsresultatet var tillfredsställande under 2014. 62 procent av fonderna slog sina jämförelseindex. 3-årsresultatet är starkt: 72 procent av alla fonder har överträffat sina jämförelseindex.

Life & Pensions bruttopremieintäkter överträffade igen de rekordnivåer som redovisades 2013: 7 601 mn euro under 2014, vilket är 14 procent högre än under 2013.

Försäljningen av marknadsräntebaserade produkter via kontorsnätet fortsatte att driva på nyförsäljningen. Nordeas distributionsnät stod fortsatt för två tredjedelar av den totala försäljningen under 2014. De marknadsräntebaserade produkterna fortsatte att stödja ökningen i förvaltad kapital, och uppgick i slutet av året till 52 procent av Life & Pensions totala förvaldade kapital.

Resultat

Intäkterna var 1 693 mn euro under 2014, upp 11 procent från förra året. Ökningen från 2013 härrörde främst från tvåsiffriga intäktsökningar i Life & Pensions och Asset Management.

Kostnaderna har gått ner med 2 procent från förra året, till följd av framgångsrik kostnadsstyrning. Tack vare ökade intäkter och lägre kostnader uppgick rörelseresultatet till 903 mn euro, upp 24 procent från 2013.

”Visionen är att erkännas som den ledande kapitalförvaltaren på alla nordiska marknader, med global räckvidd och global kapacitet.”

Gunn Wærsted är chef för Wealth Management.

”Wealth Managements vision är att erkännas som den ledande kapitalförvaltaren på alla nordiska marknader, med global räckvidd och global kapacitet. Nu när år 2014 är över kan vi tryggt säga att vi närmar oss den visionen. Det har varit ett år där vi

har noterat rekordhöga nettoflöden och klarat milstolpen 250 miljarder euro. Vårt förvaldade kapital uppgick till 262,2 miljarder euro, upp 13 procent från året innan. Vi välkomnade nya Private Banking-kunder, den starka tillväxten i vår internatio-

nella försäljning fortsatte, och vi ökade samtidigt kostnads- och kapitaleffektiviteten. Kort sagt: vi fortsätter att genomföra den strategi som vi kommunicerade på Nordeas kapitalmarknadsdag 2013.”

Private Banking

Intäkterna under 2014 uppgick till 542 mn euro, upp 3 procent från 2013 och det starkaste året hittills för Private Bankings verksamhet. Intäktsutvecklingen gynnades av höga återkommande intäktsposter som fonder och livförsäkringar. Detta i kombination med en fortsatt strikt kostnads kontroll och en rad förenklingsinitiativ gav ett rörelseresultat på 190 mn euro, upp 12 procent från 2013.

Asset Management

Intäkterna uppgick till 598 mn euro under 2014, en ökning med 17 procent jämfört med 2013. Intäktsökningen beror delvis på ökningen i förvaltad kapital, vilket understöddes av både rekordhöga nettoflöden och stigande tillgångsvärden. Under 2014 steg det förvaldade kapitalet med 19 procent. Jämfört med 2013 steg kostnaderna

med 1 procent. K/I-talet förbättrades med 5 procentenheter till 38 procent. Rörelseresultatet uppgick till 373 mn euro, upp 29 procent från 2013.

Life & Pensions

Intäkterna uppgick till 553 mn euro under 2014, en ökning med 12 procent jämfört med 2013. Kostnaderna var 204 md euro, ner 4 procent från helåret 2013, på grund av ökad effektivitet och ett aktivt affärsurval. Rörelseresultatet uppgick till 349 mn euro, upp 24 procent från 2013.

Wealth Management övrigt

Området består av Wealth Managements serviceverksamhet som inte hänför sig direkt till någon av affärsenheterna. Hit hör en extra likviditetspremie för långfristig ut- och inlåning inom Wealth Management samt räntenettet relaterat till detta.

Finansiell översikt 2014

- Rörelseresultat +9 %¹, +12 %¹ i lokala valutor
- Rörelseintäkter oförändrade¹, +2 %¹ i lokala valutor
- Rörelsekostnader -4 %¹, -1 %¹ i lokala valutor
- Kreditförlustrelation 15 punkter (förra året 21 punkter)
- Avkastning på eget kapital 11,6 %¹ (förra året 11,0 %)
- Kärnprimärkapitalrelation 15,7 % (förra året 13,9 %, tidigare uppskattningar enligt Basel III)
- Den sammantagna kreditkvaliteten fortsatt god
- Förvaltad kapital upp 13 % till 262 md euro
- Föreslagen utdelning på 0,62 euro per aktie (verkställd utdelning i fjol: 0,43 euro per aktie)

1) Jämfört med 2013 för kvarvarande verksamhet, exklusive engångsposter (kapitalvinst från försäljningen av aktieinnehavet i Nets Holding A/S på 378 mn euro, omstruktureringskostnader på 190 mn euro och kostnaden för nedskrivning av immateriella tillgångar på 344 mn euro).

Koncernstruktur

Nordea strävar efter att ständigt förenkla sin koncernstruktur, och vad gäller de nordiska bankerna är målet att Nordea Bank AB (publ) ska omvandlas till ett europabolag. En ombildning förutsätter bland annat att Nordea får tillstånd från berörda myndigheter.

De slutliga reglerande åtgärderna till följd av finanskrisen är ännu inte helt klara. Nordea följer upp och analyserar fortlöpande processförändringarna, vilka dock inte väntas bli slutförda under 2015.

Konjunkturutveckling

2014 var ännu ett år med låg tillväxt, och de redan låga räntorna sjönk ytterligare, i vissa fall till negativ ränta. Världsekonomin kännetecknades av blandad ekonomisk statistik och ökad geopolitisk spänning. Det kom fortsatt starka signaler från USA och Storbritannien, med bland annat kraftig BNP-tillväxt, och i USA sjönk arbetslösheten till under 6 procent. I Europa var utvecklingen mer blygsam, med fortsatt svag BNP-tillväxt.

De nordiska länderna redovisade viss tillväxt, och den samlade bilden var fortfarande relativt stabil. BNP-tillväxten i Sverige och Norge förblev relativt god. I Norge väntas dock den ekonomiska tillväxten mattas av. Tillväxten i Danmark låg kvar på en låg nivå, men visade tecken på förbättring. I Finland var tillväxten dämpad och bilden mer blandad, ungefär som i euroområdet. Arbetslösheten låg i stort sett kvar på en oförändrad nivå i regionen.

Resultatet 2014 i korthet

Intäkterna ökade under 2014 med 2 procent i lokala valutor jämfört med 2013 (oförändrade i euro), exklusive engångsposter (kapitalvinst från försäljningen av aktieinnehavet i Nets Holding på 378 mn euro). Kostnaderna minskade med 1 procent i lokala valutor (-4 procent i euro), exklusive

engångsposter (omstruktureringskostnader på 190 mn euro och kostnaden för nedskrivning av immateriella tillgångar på 344 mn euro), och ligger i nivå med programmet för kostnadseffektivitet. Kreditförlusterna minskade jämfört med föregående år till 15 punkter av utlåningen.

Rörelseresultatet ökade med 12 procent i lokala valutor, exklusive engångsposter (+9 procent i euro).

Kommentarerna om resultatet avser den kvarvarande verksamheten, exklusive verksamheten i Polen som i rapporteringen redovisas separat som avvecklad verksamhet.

Intäkter

Räntenettot ökade med 2 procent i lokala valutor från 2013 (-1 procent i euro). Utlåningen steg med 4 procent i lokala valutor och exklusive omvända repor. Marginalerna på utlåningen till företags- och privatkunder ökade, medan inlåningsmarginalerna minskade. Nettoräntemarginalen, det vill säga genomsnittligt räntenetto för utlåning och inlåning, uppgick till 1,08 procent, i stort sett oförändrad från i fjol (1,07 procent).

Avgifts- och provisionsnettot steg med 10 procent i lokala valutor (+8 procent i euro), främst tack vare starka provisionsintäkter från spar- och placeringsområdet samt högre utlåningsprovisioner.

Nettoresultat av poster till verkligt värde minskade med 6 procent i lokala valutor (-7 procent i euro), till följd av lägre kundaktivitet.

Intäkterna från resultatandelar i intresseföretag uppgick till 18 mn euro (79 mn euro) och övriga rörelseintäkter uppgick till 79 mn euro (106 mn euro), exklusive kapitalvinsten från avyttringen av aktieinnehavet i Nets Holding på 378 mn euro.

Kostnader

Kostnaderna minskade med 1 procent i lokala valutor (-4 procent i euro) jämfört med 2013 exklusive nedskrivningar och omstruktureringskostnader. Personalkostnaderna ökade med 3 procent i lokala valutor, exklusive omstruktureringskostnader (i stort oförändrade i euro). Övriga kostnader minskade med 8 procent i lokala valutor, exklusive omstruktureringskostnader (-11 procent i euro). Omstruktureringskostnader hänförliga till effektivitetsprogrammet uppgick till 190 mn euro (se även not K7). Avskrivningarna uppgick till 582 mn euro, inklusive kostnaden för nedskrivning av immateriella tillgångar på 344 mn euro i samband med beslutet att ersätta vissa delar av bankens IT-system.

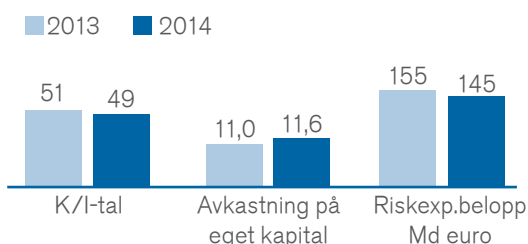
Kreditförluster

Avsättningarna för kreditförluster minskade med 26 procent i lokala valutor till 534 mn euro (-27 procent i euro), vilket motsvarar en kreditförlustrelation på 15 punkter (21 punkter i fjol). Kreditförlustrelationen var något lägre än den genomsnittliga kreditförlustrelationen.

Skatter

Den effektiva skattesatsen 2014 var 22,0 procent (inklusive bankskatten i Finland på 60 mn euro), att jämföra med 24,5 procent 2013. Den effektiva skattesatsen för 2014 påverkades av den skattefria kapitalvinsten från försäljningen av aktieinnehavet i Nets Holding A/S på 378 mn euro.

Nordeakoncernen, nyckeltal*

*) Exklusive engångsintäkter och -kostnader under 2014, se fotnot 1) ovan.

Årets resultat och avkastning på eget kapital

Resultatet ökade med 9 procent i lokala valutor till 3 332 mn euro (+7 procent i euro), tack vare något högre intäkter och lägre kostnader samt lägre kreditförluster än förra året.

Avkastningen på eget kapital var 11,6 procent, exklusive engångsposter och 11,5 procent inklusive dessa (11,0 procent i fjol).

Market Consistent Embedded Value (MCEV)

Market Consistent Embedded Value (MCEV) steg med 1,2 procent till 4 758 mn euro (4 700 mn euro). Värdet av nya affärer uppgick till 248 mn euro.

Finansiell struktur

Tillgångarna i balansräkningen ökade under året med 6 procent eller 39 md euro till 669 md euro. Skulderna ökade med 6 procent eller 38 md euro till 640 md euro. Alla balansräkningsposter i utländska valutor räknas om till euro till de kurser som gällde vid årsskiftet, när de konsolideras in i Nordeakoncernen. Se not K1 för mer information om redovisningsprinciper och avsnitt 27 om vilka valutakurser som använts.

Euron stärktes mot den svenska och norska kronan och även mot den ryska rubeln under 2014. Kursen mot den danska kronan var i stort sett oförändrad. Förändringar i valutakurser ledde till en minskning av koncernens tillgångar med 13 md euro. Skulderna minskade med 12 md euro.

Utlåning

Utlåningen ökade med 2 md euro eller 1 procent jämfört med förra året.

Värdepapper

Investeringar i räntebärande värdepapper och aktier och andelar ökade med 6 md euro (5 procent) jämfört med förra året.

Inlåning och upplåning

Inlåning och upplåning minskade med 6 md euro eller 2 procent till 254 md euro, medan emitterade värdepapper ökade med 9 md euro eller 5 procent. Emmitterade värdepapper uppgick vid årsskiftet till totalt 194 md euro. Under 2014 uppgick emissioner av långfristig skuld inom ramen för Nordeas finansieringsprogram till 22 md euro, exklusive danska säkerställda obligationer (23 md euro).

Livförsäkringsrörelsen

Erhållna premier, netto, i livförsäkringsverksamheten investeras i räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter. Ökningar i dessa investeringars verkliga värde såväl som högre premieintäkter medförde en höjning av "skulder till försäkringstagare" med 5 md euro eller 10 procent.

Derivat

Balansräkningsposten Derivatinstrument speglar nuvärdet av derivatkontrakt fördelat på positiva och negativa verkliga värden. Positiva marknadsvärden på derivat steg från 71 md euro till 105 md euro, och negativa marknadsvärden steg från 66 md euro till 97 md euro. Skälet var den snabba nedgången i de långa räntorna under 2014. Derivatvolymen var, i nominella tal, i stort sett oförändrad. För ytterligare information, se not K1 och K17.

Finansiellt mål

Nordeas mål för avkastning på eget kapital är 13 procent, samtidigt som bankens kärnprimärkapitalrelation uppfyller det lagstadgade kravet och med hänsyn tagen till dagens låga ränteläge.

Kapitalposition och kapitalpolicy

Koncernens kärnprimärkapitalrelation, exklusive Basel I-golvet, uppgick vid årsskiftet till 15,7 procent, en ökning med 1,8 procentenheter från slutet av 2013 (tidigare uppskattningar enligt Basel III). Den totala kapitalrelationen exklusive Basel I-golvet ökade till 20,7 procent. Förbättringarna har åstadkommit genom en hög lönsamhet och minskade riskexponeringsbelopp. I september 2014 emitterade Nordea ett primärkapitaltillskott som uppfyller kraven i CRD IV. Detta stärkte primärkapitalrelationen med 75 punkter.

Nordeas nuvarande kapitalpolicy anger att koncernens kärnprimärkapitalrelation ska vara 13 procent eller högre och att den totala kapitalrelationen ska vara över 17 procent. Vid den senaste översynen, som genomfördes under fjärde kvartalet 2014, lämnades kapitalmålen oförändrade eftersom det alltjämt råder osäkerhet om Finansinspektionens syn på schablonmodellerna för bankernas beräkning av storleken på tillägget enligt pelare II, liksom även andra osäkerheter som exempelvis förändringen av det nu gällande kapitalgolvet. Kapitalpolicyen kommer att ses över när regelverken har klargjorts ytterligare. Nordeas aktuella bedömning är dock att banken ska ha en kärnprimärkapitalrelation på cirka 15 procent, inklusive en kapitalbuffert. Viss osäkerhet kring reglerna kvarstår dock.

Nordea har som ambition att höja utdelningskvoten under 2014 och 2015, med en bibehållen stark kapitalbas.

Kapitalpositionen presenteras under Kapitalhantering på sidan 45 och i not K38.

Kreditportföljen

Utlåningen till allmänheten, exklusive omvända repor, ökade med 4 procent i lokala valutor till 304 md euro (oförändrat i euro). Företagskundernas andel av utlåningen var 54 procent. Av koncernens samlade utlåning var 2,9 procent till shipping-, offshore- och oljeservicesektorn och mindre än 3 procent till företag som ägs av riskkapitalfonder, varav 99 procent var lån med bästa prioritet.

Den övergripande kreditkvaliteten är stabil, med starka kunder, och en förbättring märktes för portföljen som helhet. Den ökade kreditkvaliteten under året innebar en minskning av riskexponeringsbeloppet med cirka 2,0 procent.

Koncernens osäkra fordringar, brutto, hade vid årsskiftet sjunkit till 6 425 mn euro (6 564 mn euro). 64 procent av de osäkra fordringarna, brutto, utgörs av lån där kunderna fortfarande betalar (reglerade) och 36 procent är lån där kunderna ej betalar (oreglerade).

Ytterligare information om kreditportföljen finns i avsnittet Riskhantering på sidan 36, i not K47, samt i kapital- och riskhanteringsrapporten för 2014 på Nordeas hemsida.

Försäljningen av den polska bank-, finans- och livförsäkringsverksamhet slutförd

Försäljningen av Nordea Bank Polska S.A. slutfördes den 1 april 2014 efter den polska tillsynsmyndighetens med-

delande den 3 mars 2014 att de inte hade några invändningar mot PKO Bank Polski S.A:s förvärv, enligt kommunikén den 12 juni 2013, av aktierna i Nordea Bank Polska S.A., vilket uppfyllde det sista villkoret för affären. De finansiella effekterna av affären är som tidigare tillkännagivits.

Den polska verksamheten redovisas separat som avvecklad verksamhet och presenteras som en rad i resultaträkningen.

Nordeas processcenter i Lodz och det polska pensionsbolaget påverkas inte av affären.

Nordea har sålt samtliga aktier i Nets Holding A/S

Nordea har sålt sitt innehav på 20,7 procent i Nets Holding A/S till ett konsortium bestående av fonder med Advent International, ATP och Bain Capital som rådgivare. Försäljningen slutfördes den 9 juli 2014. Nordeas totala intäkter från försäljningen uppgick till cirka 3,5 md danska kronor (cirka 470 mn euro). Detta gav en skattefri kapitalvinst på cirka 2,8 md danska kronor (cirka 378 mn euro), som redovisades under Övriga intäkter.

Nordeas upplåning

Under 2014 emitterade Nordea cirka 22 md euro i långfristiga skuldinstrument, exklusive säkerställda obligationer i Danmark.

Likviditetshanteringen presenteras på sidan 43. En löptidsanalys presenteras i not K45.

Marknadsrisk

En beskrivning av marknadsrisk återfinns på sidan 41–42.

Säkringsredovisning

Nordea tillämpar säkringsredovisning för att uppnå en symmetrisk behandling av förändringarna i verkligt värde för de säkrade riskerna i de säkrade posterna och för säkringsinstrumenten, samt för att säkra sig mot risken för variationer i kassaflöden och nettoinvesteringar i utlandsverksamheten. Ytterligare information om säkrade risker finns i not K1.

Nordeaaktien

Enligt bolagsordningen kan aktier utges i två aktieslag, stamaktier och C-aktier. Det totala antalet aktier i bolaget är 4 049 951 919. Samtliga aktier är stamaktier. Se även Rapport över förändringar i eget kapital på sidan 64 och tabellen på sidan 15 som visar förändringen i aktiekapitalet. Rösträtterna beskrivs på sidan 48. C-aktierna berättigar inte till vinstutdelning.

Därutöver finns det bestämmelser i bolagsordningen som säkrar att de inbördes rättigheterna och skyldigheterna mellan varje aktieägare och varje aktieslag består vid nyemission av aktier, teckningsoptioner eller konvertibler. Det finns inga begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelse i lag eller i bolagsordningen och bolaget känner inte till några avtal mellan aktieägare i detta avseende.

Eftersom Nordea är ett kreditinstitut får emellertid ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i Nordea, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav eller en ökning av kvalificerat innehav (vilket motsvarar 10 procent eller mer av aktiekapitalet eller röst-rätten), endast ske efter tillstånd av Finansinspektionen enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Vid årsskiftet var Sampo Abp den största enskilda aktieägaren med ett innehav på 21,4 procent och den enda aktieägaren med ett innehav på över 10 procent. En tabell

över de största registrerade aktieägarna i Nordea vid utgången av 2014 finns på sidan 14.

Den 31 december 2014 hade de anställda ett indirekt aktieinnehav om 0,5 procent i bolaget genom Nordeas vinstandelsstiftelse och ett mindre, indirekt aktieinnehav i bolaget genom pensionsstiftelserna. Rösträtten för aktierna kan i inget fall utövas direkt av de anställda.

Innehav av egna aktier

Den 31 december 2014 uppgick Nordeas innehav av egna aktier till 23 009 458 aktier (0,6 procent av det totala antalet aktier), en minskning med 8 778 474 aktier jämfört med 31 december 2013. Kvotvärdet är 1 euro och anskaffningsvärdet uppgår till 83 mn euro. Dessa aktier innehåses delvis i handels syfte och delvis som säkring av villkorade rättigheter i de långsiktiga incitamentsprogrammen.

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman 2015 en utdelning på 0,62 euro per aktie (0,43 euro) och att avstämningsdag blir 23 mars. Utdelningen motsvarar en utdelningskvot på 70 procent av årets resultat, exklusive nettoeffekten av nedskrivningen av immateriella tillgångar på 344 mn euro. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 2 501 mn euro.

Första datum för notering exklusive utdelning är 20 mars 2015. Utbetalningsdagen planeras till den 30 mars 2015.

Bemyndigande att förvärva och överlåta egna aktier

Styrelsen föreslår att årsstämman 2015 bemyndigar styrelsen att fatta beslut om förvärv av egna aktier på en reglerad marknad där bankens aktier är noterade, eller enligt förvärvserbjudande till bankens samtliga aktieägare. Bemyndigandet är begränsat så att Nordea som mest kan inneha 10 procent av alla Nordeaaktier.

Syftet med förvärv av egna aktier är att möjliggöra anpassning av bolagets kapitalstruktur till rådande kapitalbehov samt att möjliggöra användning av egna aktier som betalningsmedel vid eller finansiering av förvärv av företag eller verksamhet.

Styrelsen föreslår vidare att årsstämman bemyndigar styrelsen att fatta beslut om överlåtelse av egna aktier att användas som betalningsmedel vid eller finansiering av förvärv av företag eller verksamhet. Överlåtelse kan ske på annat sätt än på en reglerad marknad och med åsidosättande av aktieägarnas företrädesrätt.

Årsstämman 2014 gav styrelsen ett motsvarande bemyndigande att förvärva och överlåta egna aktier.

Bemyndigande att emittera konvertibler

Styrelsen föreslår att årsstämman 2015 bemyndigar styrelsen att fatta beslut om emission av konvertibler, med eller utan företrädesrätt för befintliga aktieägare. Bemyndigandet innebär att aktiekapitalet kan ökas med maximalt 10 procent av bolagets aktiekapital. Bemyndigandet kan utnyttjas vid ett eller flera tillfällen fram till nästa årsstämma.

Emission av konvertibler ska ske på marknadsmässiga villkor. Syftet med bemyndigandet är att möjliggöra en flexibel och effektiv anpassning av Nordeas kapitalstruktur till kapitaltäckningsreglerna.

Årsstämman 2014 gav styrelsen ett motsvarande bemyndigande att emittera konvertibler.

Kreditbetyg

För information om kreditbetyg i Nordeakoncernen, se sidan 215.

Personal

Personalkostnader, betydande avtal med nyckelpersoner i ledande befattningar och fördelning mellan antal anställda, länder och kön presenteras i not K7. Ytterligare information finns i kapitlet Våra medarbetare, sidan 16.

Vinstandelar och aktiebaserade incitamentsprogram

För 2014 kostnadsfördes cirka 92 mn euro till Nordeas vinstandelsprogram för alla anställda och det långsiktiga incitamentsprogrammet som omfattar chefer och andra nyckelpersoner (62 mn euro i föl).

För 2014 kunde varje medarbetare som mest få 3 200 euro, varav 2 600 euro baserades på RAROCAR och 600 euro bestämdes av kundnöjdhet.

Vinstandelsprogrammet och det aktiebaserade incitamentsprogrammet såväl som övriga ersättningsprinciper presenteras i avsnittet Ersättningar på sidan 55–58 och i not K7.

Pensionsförpliktelser

Det sammantagna åtagandet i Nordeas förmånsbestämda pensionsplaner ökade under 2014 från 3 130 mn euro till 3 727 mn euro. Ökningen beror främst på omvärderingar från förändringar i finansiella antaganden, främst diskonteringsräntor, till viss del motverkat av omräkningsdifferenser. Den minskande effekten av utbetalda pensioner har uppvägs av intjänade pensionsrätter och diskonterings effekter. Förvaltningstillgångarnas verkliga värde är 3 229 mn euro, tämligen oförändrat från 2013 (3 117 mn euro). Avkastningen på förvaltningstillgångar har haft en ökande effekt, och utjämnades av pensionsutbetalningar och omräkningsdifferenser. Pensionsförpliktelserna uppgår till 498 mn euro netto. För ytterligare information, se not K32.

Tvister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är koncernen föremål för ett antal krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp. Ingen av de pågående tvisterna bedöms för närvarande komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på koncernen eller dess finansiella ställning.

För ytterligare information, se not K36.

Inverkan på redovisningen och lagstadgat kapital från översynen av bankernas tillgångskvalitet per den 31 december 2013

Europeiska centralbanken har genomfört en översyn av kvaliteten på bankernas tillgångar (Asset Quality Review, AQR) samt stresstester på banker i euroområdet, däribland Nordea Bank Finland-koncernen. Resultatet visar att Nordea Bank Finland har en stark ställning med en kärnprimärkapitalrelation på 10,4 procent i slutet av testperioden. De viktigaste slutsatserna i AQR berör:

- Individuellt bedömda kreditförlustavsättningar – Negativ AQR-justering på 164 mn euro (231 mn euro enligt en prognos baserad på slutsatserna)
- Gruppvisa reserveringar för kreditförluster – Negativ AQR-justering på 122 mn euro
- Kreditvärdighetsjusteringar (CVA) – Negativ AQR-justering på 62 mn euro (75 mn euro inklusive koncerninterna transaktioner i Nordea)

Efter skatt och Nordeas koncerninterna risksäkring fick AQR en negativ inverkan på Nordea Bank Finland-koncernens tillgängliga kapital med 213 mn euro, vilket motsva-

rar 40 punkter av kärnprimärkapitalrelationen.

Även om AQR ska ses som en krisförebyggande granskning har en intern bedömning gjorts om huruvida någon av slutsatserna kan påverka redovisningen för 2014. Efter denna bedömning har Nordea gjort vissa justeringar i de individuellt bedömda och i de gruppvisa reserveringarna för kreditförluster inom ramen för den sedvanliga kreditprocessen, men inte som en direkt konsekvens av slutsatserna i AQR. Den finansiella redovisningen har inte justerats till följd av slutsatserna i AQR avseende kreditvärdighetsjusteringar (CVA), även om justeringarna för försiktig värdering (prudent valuation adjustments) har ökat i kapitaltäckningsrapporteringen.

Miljöhänsyn och företagets samhällsansvar

Nordea har förbundit sig att verka för en hållbar affärsverksamhet och utveckling genom att kombinera finansiellt resultat med ansvar för miljö och samhälle såväl som sund bolagsstyrning. Nordea har formulerat en hållbarhetspolicy som beskriver koncernens värderingar och åtaganden när det gäller affärsetik. Policyn grundar sig på principerna i FN:s Global Compact, FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, ILO-konventioner och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Hållbarhetspolicyn innehåller ett särskilt avsnitt om miljöfrågor och ger vägledning om hur koncernen ska hantera miljörisker i sina affärsbeslut och i den egna verksamheten. Policyn gäller för alla medarbetare i Nordeakoncernen, inklusive alla som arbetar för Nordeas räkning.

Nordea har också utformat ett antal specifika och konkreta riktlinjer för att säkerställa att principerna följs i den dagliga verksamheten. Riktlinjerna rör exempelvis personal, korruptionsbekämpning, placeringar och kreditgivning.

Ytterligare information finns i avsnittet Nordeas samhällsansvar på sidan 17 och i Nordeas CSR-rapport på bankens hemsida.

Utländska filialer

Moderföretaget har utländska filialer i Norge, Finland, Danmark, Baltikum, Polen och Kina. Den 1 januari 2015 överfördes filialerna i Storbritannien och Tyskland från Nordea Bank Finland till moderföretaget.

Årsstämma 2015

Årsstämman hålls torsdagen den 19 mars 2015 i Stockholm. Mer information återfinns längst bak i årsredovisningen.

Affärsområdesresultat

Retail Banking, rörelseresultat per marknad

Mn euro	Summa		Banking Danmark		Banking Finland		Banking Norge		Banking Sverige		Banking Baltikum		Retail Banking övrigt	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Räntenetto	3 817	3 808	1 231	1 252	751	665	768	802	1 012	1 053	144	130	-89	-94
Avgifts- och provisionsnetto	1 099	1 030	181	116	370	354	173	168	377	371	39	40	-41	-19
Nettoresultat av poster till verkligt värde	381	362	96	107	102	84	69	77	128	102	-10	-4	-4	-4
Resultatandelar i intresseföretag	5	3	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	30	75	-3	7	3	14	0	6	2	13	2	0	26	35
Summa rörelseintäkter	5 332	5 278	1 510	1 485	1 226	1 117	1 010	1 053	1 519	1 539	175	166	-108	-82
Personalkostnader	-1 345	-1 361	-298	-301	-227	-228	-147	-157	-282	-290	-24	-23	-367	-362
Övriga kostnader och avskrivningar	-1 496	-1 599	-519	-521	-418	-420	-295	-312	-526	-596	-62	-63	324	313
Summa rörelsekostnader	-2 841	-2 960	-817	-822	-645	-648	-442	-469	-808	-886	-86	-86	-43	-49
Resultat före kreditförluster	2 491	2 318	693	663	581	469	568	584	711	653	89	80	-151	-131
Kreditförluster	-431	-477	-222	-310	-72	-57	-54	-22	-10	-53	-61	-22	-12	-13
Rörelseresultat	2 060	1 841	471	353	509	412	514	562	701	600	28	58	-163	-144
K/I-tal, %	53	56	54	55	53	58	44	45	53	58	49	52	—	—
RAROCAR, %	14	13	12	12	20	16	16	14	17	16	7	5	—	—

Övrig information, md euro

Utlåning till företag	81,0	81,7	22,4	21,9	15,4	14,6	18,9	19,1	19,2	20,6	5,2	5,4	—	—
Bolån till privatkunder	125,6	124,6	32,0	31,6	27,4	26,9	24,0	24,4	39,7	39,1	2,6	2,6	—	—
Konsumtionslån	24,1	24,7	11,8	12,0	6,4	6,3	0,6	0,7	4,8	5,4	0,3	0,3	—	—
Inlåning från företag	44,9	45,1	9,1	9,1	10,2	9,7	9,9	10,4	12,7	13,2	3,0	2,8	—	—
Inlåning från privatkunder	73,4	74,9	23,8	23,5	20,8	21,6	8,0	7,9	19,6	20,9	1,2	0,9	—	—

Wholesale Banking, rörelseresultat per enhet

Mn euro	Summa		Corporate & Institutional Banking (CIB)		Shipping, Offshore & Oil Services		Banking Ryssland		Wholesale Banking övrigt (inklusive oallokerade kapitalmarknadsintäkter)	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Räntenetto	1 126	1 112	682	688	266	266	254	233	-76	-75
Avgifts- och provisionsnetto	626	568	568	533	68	53	13	12	-23	-30
Nettoresultat av poster till verkligt värde	693	934	263	304	34	32	6	12	390	586
Resultatandelar i intresseföretag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	4	4	0	0	0	0	1	0	3	4
Summa rörelseintäkter	2 449	2 618	1 513	1 525	368	351	274	257	294	485
Personalkostnader	-768	-783	-46	-38	-21	-24	-59	-68	-642	-653
Övriga kostnader och avskrivningar	-77	-114	-368	-386	-42	-40	-35	-38	368	350
Summa rörelsekostnader	-845	-897	-414	-424	-63	-64	-94	-106	-274	-303
Resultat före kreditförluster	1 604	1 721	1 099	1 101	305	287	180	151	20	182
Kreditförluster	-98	-252	-122	-173	37	-95	-15	7	2	9
Rörelseresultat	1 506	1 469	977	928	342	192	165	158	22	191
K/I-tal, %	35	34	27	28	17	18	34	41	—	—
RAROCAR, %	14	14	18	15	18	14	28	23	—	—

Övrig information, md euro

Utlåning till företag	100,8	96,1	38,5	38,7	11,6	11,4	5,9	5,8	44,8	40,2
Utlåning till privatkunder	0,3	0,5	—	—	—	—	0,3	0,5	—	—
Inlåning från företag	66,0	66,5	36,4	33,6	4,7	4,3	0,6	1,7	24,3	26,9
Inlåning från privatkunder	0,1	0,2	—	—	—	—	0,1	0,2	—	—

Wealth Management, rörelseresultat per enhet

Mn euro	Summa		Asset Management		Private Banking		Life & Pensions		Wealth Management övrigt	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Räntenetto	142	120	0	0	141	121	0	0	1	-1
Avgifts- och provisionsnetto	1 167	1 090	590	502	304	321	273	266	0	1
Nettoresultat av poster till verkligt värde	358	293	6	0	92	81	261	212	-1	0
Resultatandelar i intresseföretag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	26	29	2	11	5	2	19	17	0	-1
Summa rörelseintäkter	1 693	1 532	598	513	542	525	553	495	0	-1
Personalkostnader	-492	-480	-120	-115	-172	-169	-121	-124	-79	-72
Övriga kostnader och avskrivningar	-295	-320	-105	-108	-177	-183	-83	-89	70	60
Summa rörelsekostnader	-787	-800	-225	-223	-349	-352	-204	-213	-9	-12
Resultat före kreditförluster	906	732	373	290	193	173	349	282	-9	-13
Kreditförluster	-3	-3	0	0	-3	-3	0	0	0	0
Rörelseresultat	903	729	373	290	190	170	349	282	-9	-13
K/I-tal, %	46	52	38	43	64	67	37	43	—	—
RAROCAR, %	32	26	—	—	35	33	17	13	—	—
Övrig information, md euro										
Utlåning till privatkunder	9,0	8,5	—	—	9,0	8,5	—	—	—	—
Inlåning från allmänheten	11,0	11,1	—	—	11,0	11,1	—	—	—	—

Group Corporate Centre, rörelseresultat

Mn euro	2014	2013
Räntenetto	279	340
Avgifts- och provisionsnetto	-11	-8
Nettoresultat av poster till verkligt värde	84	69
Resultatandelar i intresseföretag	-1	-2
Övriga rörelseintäkter	11	18
Summa rörelseintäkter	362	417
Summa rörelsekostnader	-273	-276
Rörelseresultat	89	141

Life & Pensions, resultatdrivande poster

Mn euro	2014	2013
Resultatdrivande poster		
Resultat traditionella produkter	124	78
Resultat marknadsräntebaserade produkter	174	133
Resultat riskprodukter	63	64
Summa produktresultat	361	275
Avkastning på eget kapital, övriga resultat och koncernjusteringar	-12	7
Rörelseresultat	349	282

MCEV inom Nordea Life & Pensions

Mn euro	2014	2013
Danmark	1 160	1 321
Finland	1 815	1 647
Norge	1 102	1 041
Sverige	595	602
Polen	86	89
Summa	4 758	4 700

Värdet på nyförsäljningen

Traditionell (APE)	0	11
Fondförsäkring (APE)	242	240
Riskprodukter	6	4

Marginaler på nyförsäljningen

Traditionell	0 %	16 %
Fondförsäkring	40 %	40 %
Riskprodukter	21 %	16 %

Nordeakoncernen och affärsområden

Mn euro	Retail Banking		Wholesale Banking		Wealth Management		Group Corporate Centre		Koncernfunktioner, övriga och elimineringar		Nordeakoncernen	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Räntenetto	3 817	3 808	1 126	1 112	142	120	279	340	118	145	5 482	5 525
Avgifts- och provisionsnetto	1 099	1 030	626	568	1 167	1 090	-11	-8	-39	-38	2 842	2 642
Nettoresultat av poster till verkligt värde	381	362	693	934	358	293	84	69	-91	-119	1 425	1 539
Resultatandelar i intresseföretag	5	3	0	0	0	0	-1	-2	14	78	18	79
Övriga rörelseintäkter	30	75	4	4	26	29	11	18	386	-20	457	106
Summa rörelseintäkter	5 332	5 278	2 449	2 618	1 693	1 532	362	417	388	46	10 224	9 891
Personalkostnader	-1 345	-1 361	-768	-783	-492	-480	-270	-233	-274	-121	-3 149	-2 978
Övriga kostnader	-1 399	-1 496	-48	-79	-291	-313	46	-1	57	54	-1 635	-1 835
Avskrivningar	-97	-103	-29	-35	-4	-7	-49	-42	-403	-40	-582	-227
Summa rörelsekostnader	-2 841	-2 960	-845	-897	-787	-800	-273	-276	-620	-107	-5 366	-5 040
Kreditförluster	-431	-477	-98	-252	-3	-3	0	0	-2	-3	-534	-735
Rörelseresultat	2 060	1 841	1 506	1 469	903	729	89	141	-234	-64	4 324	4 116
K/I-tal ¹ , %	53	56	35	34	46	52	76	66	—	—	49	51
RAROCAR, %	14	13	14	14	32	26	—	—	—	—	14	14
Volymer, md euro												
Utlåning till företag	81,0	81,7	100,8	96,1	—	—	—	—	7,3	6,4	189,1	184,2
Bolån till privatkunder	125,6	124,6	0,3	0,5	5,9	5,3	—	—	—	—	131,8	130,4
Konsumtionslån	24,1	24,7	—	—	3,1	3,2	—	—	—	—	27,2	27,9
Inlåning från företag	44,9	45,1	66,0	66,5	—	—	—	—	1,9	2,9	112,8	114,5
Inlåning från privatkunder	73,4	74,9	0,1	0,2	11,0	11,1	—	—	—	—	84,5	86,2

1) Exklusive engångsposter 2014.

Risk-, likviditets- och kapitalhantering

Hantering av risk, likviditet och kapital är en viktig framgångsfaktor i den finansiella sektorn.

Att upprätthålla riskmedvetenheten i organisationen är en del i affärsstrategierna. Nordea har definierat tydliga risk-, likviditets- och kapitalhanteringssystem, med bland annat riktlinjer och instruktioner för olika typer av risk, kapitaltäckning och kapitalstruktur.

Ledningsprinciper och kontroll

Styrelsen och styrelsens riskutskott

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att begränsa och följa upp koncernens risker, liksom för att fastställa koncernens kapitaltäckningsmål. Risker mäts och redovisas enligt enhetliga principer och riktlinjer som fastställts av styrelsen. Det är också styrelsen som beslutar om riktlinjer för kredit-, motparts-, marknads-, likviditets-, affärs- och livförsäkringsrisk samt för operativ risk och den interna kapitalutvärderingen. Samtliga riktlinjer revideras minst en gång om året.

Styrelsen godkänner kreditinstruktionerna, där befogenheter för samtliga kreditkommittéer i Nordea har fastställts. Dessa befogenheter ser olika ut på olika beslutsnivåer, främst i fråga om limiternas storlek men också beroende på kundernas interna riskkategori. Styrelsen fastställer också limiterna för koncernens marknads- och likviditetsrisk.

Styrelsens riskutskott bistår styrelsen i dess tillsynsansvar avseende riskhantering, riskkontroll och riskramverk samt kontroller och processer hänförliga till koncernens verksamhet.

Koncernchefens och koncernledningens ansvar

Koncernchefen har det övergripande ansvaret för att utveckla och underhålla effektiva principer och god kontroll inom risk-, likviditets- och kapitalhantering för banken och koncernen.

Koncernchefen fastställer i koncernledningen ramverket för olika mått på volatilitet i koncernens resultat och målen för dessa, såsom strukturell räntenettoris (SIIR).

Koncernchefen och koncernledningen granskar regelbundet rapporter om riskexponering och har bildat ett antal kommittéer för risk-, likviditets- och kapitalhantering:

- Asset and Liability Committee (ALCO), där Chief Financial Officer (CFO) är ordförande, bereder viktiga frågor avseende koncernens finansiella verksamhet och risker i balansräkningen liksom kapitalhantering, antingen för beslut av koncernchefen i koncernledningen eller för rekommendation av koncernchefen i koncernledningen och för beslut av styrelsen.
- Riskkommittén, där Chief Risk Officer (CRO) är ordförande, övervakar hanteringen och kontrollen av koncernens risker på aggregerad nivå och utvärderar om ram-

verk, kontroller och processer för koncernens riskhantering på området är tillräckliga. Riskkommittén fastställer också allokeringen av marknads- och likviditetsrisklimiterna till de risktagande enheterna, inom ramen för beslut som tagits av styrelsen. Limiterna fastställs i enlighet med affärsstrategierna och revideras minst en gång om året. Enhetscheferna fördelar sedan limiterna inom respektive enhet och kan även införa mer detaljerade limiterna och andra riskbegränsande åtgärder såsom stop-loss-regler. Riskkommittén har bildat underordnade kommittéer för sitt arbete och beslutsfattande inom specifika riskområden.

- Group Executive Management Credit Committee (GEMCC) och Executive Credit Committee (ECC), som båda leds av CRO, och Group Credit Committee Retail Banking (GCCR) och Group Credit Committee Wholesale Banking (GCCW), där Chief Credit Officer (CCO) är ordförande, beslutar om koncernens största kreditrisklimiterna för kunder. Kreditrisklimiterna beviljas som individuella limiterna för kunder eller totalt för kundgrupper samt som branschlimiterna för vissa branscher.

Group Risk Managements och Group Corporate Centres ansvar

De två koncernenheterna Group Risk Management och Group Corporate Centre ansvarar för Nordeas risk-, likviditets- och kapitalhantering samt för förvaltningen av koncernens balansräkning. Group Risk Management, som leds av CRO, ansvarar för riskhanteringen och dess processer. Group Corporate Centre, som leds av CFO, ansvarar för koncernens kapitalpolicy, kapitalbasens sammansättning, kapitaltäckningen och hanteringen av likviditetsrisk. Varje affärsområde och koncernfunktion har huvudansvaret för hantering av risker i sina respektive verksamheter, inom beslutade limiterna och ramar, med bland annat identifiering, kontroll och rapportering av risker.

Riskvillighet

Riskvillighet i Nordea definieras som den risknivå och den typ av risk som banken är villig att acceptera för aktieägarnas räkning i syfte att förverkliga sin uttalade strategi och omfattas av begränsningar som speglar aktieägarnas, fordringsägarnas, lagstiftarnas och övriga intressenters hållning. Styrelsen har det yttersta ansvaret för koncernens övergripande riskvillighet och för att formulera principerna för hur riskvilligheten ska hanteras. Styrelsens riskutskott bistår styrelsen i att ta detta ansvar genom att övervaka hur riskprofilen utvecklas i relation till riskvilligheten och vid behov rekommendera förändringar i koncernens riskvillighet.

Ramverket för Nordeas riskvillighet, från toppnivå och nedåt, framgår i en riskförklaring som inbegriper samtliga väsentliga risker som koncernen står inför. Denna förklaring fastställer gränserna för Nordeas risktagande och bidrar också till att identifiera områden där det finns utrymme att ta mer risk. Riskförklaringen godkänns av

styrelsen och bildar underlag för en ny riskrapporteringsstruktur. Detta ramverk stödjer även ledningens beslutsprocesser, däribland planering och fastställande av mål.

Ramverket för riskvillighet täcker in viktiga risker med relevans för Nordeas affärsverksamhet. På aggregerad nivå formuleras dessa i termer av kreditrisk, marknadsrisk, operativ risk, solvensrisk, compliance-risk och icke-för-handlingsbar risk samt likviditetsrisk.

Mer information om ramverket för riskvillighet finns i Nordeas kapital- och riskhanteringsrapport.

Övervakning och rapportering

Enligt Nordeas policy för intern kontroll och riskhantering (Policy for Internal Control and Risk Management in the Nordea Group) innefattar riskhanteringen allt som syftar till att identifiera, mäta, bedöma, övervaka och kontrollera risker samt åtgärder för att begränsa riskernas konsekvenser. Riskhantering är förebyggande, med betoning på utbildning och riskmedvetenhet. Nordeakoncernen upprätthåller en hög standard i sin riskhantering genom att använda tillgängliga tekniker och metoder. Kontrollmiljön bygger bland annat på principerna om uppdelning av arbetsuppgifter och oberoende mellan enheter. Övervakning och rapportering av risk utförs dagligen för marknads- och likviditetsrisk samt månads- och kvartalsvis för kreditrisk och operativ risk.

Riskrapportering, med bland annat utvecklingen av risk-exponeringsbelopp (REA), sker regelbundet till koncernledningen och styrelsen. Group Internal Audit (GIA) gör en oberoende bedömning av processerna för risk- och kapitalhantering i enlighet med den årliga revisionsplanen.

Upplysningskrav enligt kapitäläckningsförordningen – Nordeas kapital- och riskhanteringsrapport 2014

Ytterligare samt mer detaljerade upplysningar om Nordeas risk- och kapitalhantering finns i koncernens kapital- och riskhanteringsrapport för 2014 (Capital and Risk Management Report 2014), i enlighet med kapitäläckningsförordningen (CRR), som i sin tur har baserats på Basel III-reglerna, utfärdade av Baselkommittén för banktillsyn. Rapporten är tillgänglig på nordea.com.

Nordeas Capital and Risk Management Report 2014, tillgänglig på nordea.com

Riskhantering

Kreditriskhantering

Group Risk Management ansvarar för den övergripande kreditprocessen och kreditriskhanteringen, med bland annat riktlinjer, instruktioner och anvisningar för koncernen. Group Risk Management ansvarar för att kontrollera och övervaka kvaliteten i kreditportföljen och kreditprocessen. Varje division/enhet har huvudansvaret för hantering av kreditrisk i sina respektive verksamheter, inom tillämpliga ramar och limiter, med bland annat identifiering, kontroll och rapportering av risker.

Beslutsfattande kreditinstanser på olika nivåer i organisationen fastställer kreditrisklimiter inom ramen för de befogenheter som styrelsen tilldelat. Kundens riskkategori och samlade kreditexponering avgör på vilken nivå beslutet tas. Ansvar för kreditrisk ligger hos kundansvarig enhet. Kunderna åsätts en rating eller scoring i enlighet med Nordeas riktlinjer på området.

Definition och identifiering av kreditrisk

Kreditrisk definieras som risken för förlust om en kund inte fullgör sina avtalsförpliktelser och eventuella säkerheter inte täcker de aktuella fordringarna. Kreditrisker upp-kommer huvudsakligen genom olika typer av utlåning, men också genom garantier och rembursar, eller som mot-partsrisk i derivatkontrakt, transfereringsrisk i samband med överföringar från ett annat land samt avvecklingsrisk. Som stöd i arbetet med att övervaka fördelningen i en kreditportfölj, förbättra riskhanteringen och definiera en gemensam strategi för enskilda branscher finns bransch-specifika kreditprinciper och kreditpolicier som fastslår krav och maxutlåning.

Individuell och gruppvis prövning av nedskrivningsbehov

Nordea granskar kontinuerligt kreditportföljens kvalitet i syfte att identifiera och begränsa nedskrivningsbehovet. Svaga och osäkra fordringar övervakas löpande och granskas minst en gång per kvartal med avseende på aktuell finansiell ställning, framtidsutsikter, framtida återbetalningsförmåga samt eventuellt behov av reserveringar.

En reservering görs om det finns objektiva belegg, i form av förlusthändelser och observerbara data, som visar att kundens framtida kassaflöde försvagas i sådan utsträckning att fullständig återbetalning, inklusive säkerhet, inte längre är sannolik. Exponeringar med reserveringar betraktas som osäkra. Reserveringens storlek motsvarar den förväntade förlusten, det vill säga skillnaden mellan det redovisade värdet av den utestående exponeringen och det diskonterade värdet av framtida kassaflöden, inklusive värdet av pantsatt egendom. Osäkra fordringar kan vara antingen reglerade eller oreglerade. Förfallna fordringar som inte betalats inom 90 dagar betraktas per definition som oreglerade, och huruvida de redovisas som osäkra fordringar eller inte bestäms av hur stor risken för förluster bedöms vara.

Eftergifter omfattar omförhandlade villkor eller omstrukturering till följd av låntagarens ekonomiska trångmål. Avsikten med eftergifter under en begränsad tidsperiod är att säkerställa full återbetalning av det utestående lånebeloppet. Exempel på omförhandlade villkor är förändringar i amorteringsprofil, återbetalningsplan, kundmarginal samt lättnad gällande finansiella kovenan-

ter. Eftergifter görs selektivt och på individuell basis, med efterföljande prövning av nedskrivningsbehovet. Reserveringar för kreditförluster görs vid behov. Lånefordringar med eftergifter men utan nedskrivningar täcks i sin helhet av säkerheter och/eller nuvärdet av framtida kassaflöden.

Utöver individuell prövning av nedskrivningsbehov för fordringar av betydande värde görs en samlad så kallad kollektiv prövning av nedskrivningsbehovet för grupper av fordringar som inte bedömts vara osäkra individuellt. Den gruppvisa prövningen av nedskrivningsbehovet baseras på rating- och scoringändringar för kunder i kreditportföljen samt på ledningens bedömningar. Den gruppvisa prövningen av nedskrivningsbehovet påverkas också av kunder som tillkommit i kreditportföljen eller som fallit ifrån. Dessutom påverkas beräkningen av krediter vars klassificering ändras till eller från fallerad. Gruppvis prövning av nedskrivningsbehovet görs kvartalsvis för varje juridisk enhet. Prövningen görs både individuellt och gruppvis för att säkerställa att samtliga kreditförluster fram till och med varje balansdag redovisas.

Mer information om kreditrisk finns i not K47.

Kreditportfölj

Kreditrisk mäts, övervakas och delas upp på olika sätt. Lånefordringar i balansräkningen utgör den största delen av kreditportföljen och bildar underlag för osäkra lånefordringar och kreditförluster. Kreditrisken i utlåningen mäts och redovisas som kapitalbeloppet av fordringar i balansräkningen, d v s utlåning till kreditinstitut och till allmänheten, och som ansvarsförbindelser och åtaganden gentemot kunder och motparter, netto efter reserveringar. Kreditriskexponeringen omfattar också risken hänförlig till derivatkontrakt och värdepappersfinansiering.

Den samlade kreditriskexponeringen, inklusive poster utanför balansräkningen och exponeringar hänförliga till värdepapper och livförsäkringsrörelsen, uppgick vid årsskiftet till 598 md euro (581 md euro förra året). Den samlade kreditexponeringen enligt definitionen i kapitaltäckningsförordningen uppgick vid årets slut, efter den så kallade kreditkonverteringsfaktorn, till 488 md euro (480 md euro). Ytterligare information om och en uppdel-

ning av exponeringen enligt definitionen i kapitaltäckningsförordningen finns i not K47 och i kapital- och riskhanteringsrapporten.

I avsnittet nedan ingår inte utlåning hänförlig till den avyttrade polska verksamheten.

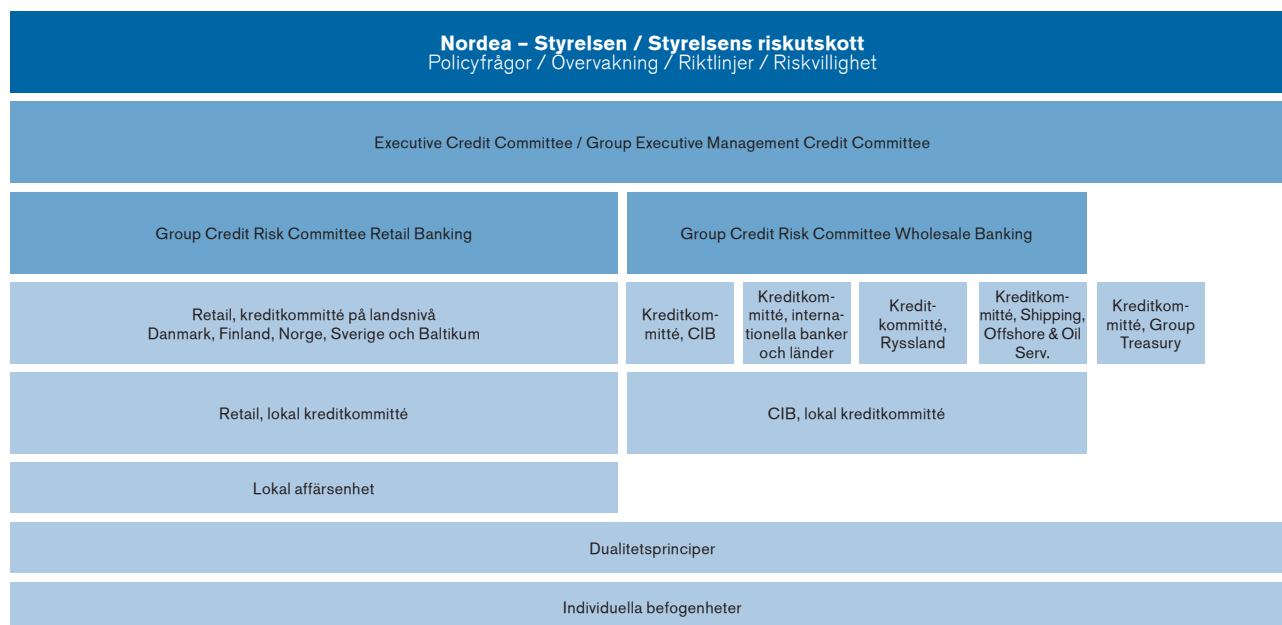
Nordeas utlåning till allmänheten ökade under 2014 med 2 procent, till 348 md euro (342 md euro). Företagsportföljen ökade med omkring 3 procent och privatkundsportföljen ökade med 1 procent. Utlåningen till offentlig sektor var i stort oförändrad. Den övergripande kreditkvaliteten är stabil, med starka kunder, och en förbättring märktes för portföljen som helhet. Av utlåningen till allmänheten avsåg 54 procent (53 procent) företagskunderna, 44 procent (45 procent) privatkunderna och 2 procent (2 procent) den offentliga sektorn. Utlåningen i Baltikum utgör 2,0 procent (2,4 procent) av koncernens utlåning till allmänheten och shipping- och offshoresektorn 2,9 procent (3,0 procent). Utlåningen till företag som ägs av private equity-fonder utgjorde mindre än 3 procent av den samlade utlåningen, varav 99 procent var lån med bästa prioritet. Utlåningen till centralbanker och kreditinstitut, huvudsakligen i form av tillgodohavanden i andra banker, minskade och uppgick vid utgången av 2014 till 19 md euro (22 md euro).

Utlåning till företagskunder

Utlåningen till företagskunder uppgick vid utgången av 2014 till 188 md euro (184 md euro), en ökning med 3 procent. Den kategori som ökade mest under året var Omvända repor, medan branscherna Energi (olja, gas, etc) och Metaller och gruvmaterial var de som minskade mest. De tre största branscherna utgör tillsammans cirka 20 procent av den samlade utlåningen. Fastigheter är fortsatt den största branschen i Nordeas kreditportfölj, med 42,2 md euro (42,5 md euro). Fastighetsportföljen domineras av relativt stora och finansiellt starka företag, med 87 procent (84 procent) av utlåningen i ratingklass 4- och högre. Cirka 40 procent av utlåningen inom fastighetssektorn avser företag som huvudsakligen förvaltar bostadsfastigheter.

Utlåningen till Shipping- och offshorebolag minskade med 2 procent under 2014, till 10,0 md euro (10,2 md euro).

Kreditbeslutsstruktur för huvudverksamheten

Kreditriskexponering och utlåning

(exklusive kassa och tillgodohavanden hos centralbanker samt exponering för avvecklingsrisk)

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Till centralbanker och kreditinstitut	19 175	22 512
Till allmänheten	348 085	342 451
– varav företag	188 290	183 630
– varav privatkunder	153 985	153 012
– varav offentlig sektor	5 810	5 809
Summa utlåning	367 260	364 963
Exponering för poster utanför balansräkningen ¹	96 231	99 132
Exponering för motpartsrisk	35 659	20 354
Statsskuldförbindelser och räntebärande värdepapper ²	77 584	75 630
Summa kreditriskexponering i bankverksamheten	576 734	560 079
Kreditriskexponering i livförsäkringsrörelsen	21 647	21 259
Summa kreditriskexponering, inklusive livförsäkringsrörelsen	598 381	581 338

1) Varav företagskunder cirka 90 procent.

2) Innefattar även statsskuldförbindelser och räntebärande värdepapper som pantsatts i återköpsavtal.

Portföljen är väl diversifierad i fråga om typ av fartyg, med fokus på stora och finansiellt stabila industriella aktörer. Portföljen har hög kreditkvalitet, med en genomsnittlig rating på 4. Nordea är en ledande bank i den globala Shipping- och offshorebranschen, med ett välkänt varumärke och en världsledande ställning inom lånesyndikering. I enlighet med Nordeas globala kundstrategi är fördelningen jämn mellan nordiska och utomnordiska kunder.

Utlåningen till företag är väl diversifierad sett till lånens storlek. Cirka 73 procent (71 procent) av företagsutlåningen avser lån på upp till 50 mn euro per kund.

Begränsning av kreditrisken görs inom ramen för kreditbeslutsprocessen. I varje kreditbeslut och kreditgranskning beaktas värdet av säkerheter och eventuella kovenanter samt andra riskbegränsande åtgärder.

Tagande av säkerhet är den vanligaste metoden för riskbegränsning. Inom företagsutlåningen utgörs säkerheterna främst av pantbrev i fastigheter, företagsinteckningar och leasingobjekt. Säkerhetstäckningen är högre för exponeringar mot ekonomiskt svagare kunder.

ringar mot ekonomiskt svagare kunder.

För stora exponeringar används huvudsakligen syndikering av lån som metod för att hantera koncentrationsrisk, medan kreditderivat (Credit Default Swaps) endast används i väldigt begränsad omfattning.

Kovenanter i kreditavtal är ett viktigt komplement till både säkrade och osäkrade exponeringar. De flesta exponeringar av betydande storlek och komplexitet omfattar lämpliga kovenanter. Finansiella kovenanter utformas så att de fångar upp tidiga signaler och följs upp noggrant.

Utlåning till privatkunder

Utlåningen till privatkunder ökade under 2014 med 1 procent, till 154 md euro (153 md euro). Hypotekslånen ökade något till 126 md euro (125 md euro) och konsumtionslånen var i stort oförändrade och uppgick till 28 md euro. Hypotekslånens andel av utlåningen till privatkunder var oförändrad och uppgick till 82 procent, varav den nordiska marknaden svarade för 98 procent.

Geografisk fördelning

För utlåning till allmänheten visar en uppdelning efter låntagarnas hemvist att kunderna i Norden, Baltikum och Ryssland står för 89 procent (89 procent). Portföljen har en god geografisk fördelning, och inget land svarar för mer än 28 procent av utlåningen. Övriga EU-länder utgör den största delen av utlåningen utanför Norden.

Utlåningen till kunder i Baltikum uppgick vid utgången av 2014 till 8,4 md euro (8,2 md euro) och i Ryssland till 4,3 md euro (4,5 md euro).

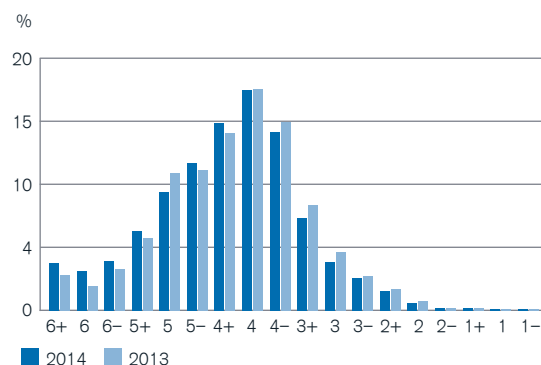
Kundklassificering

Ett sätt att bedöma kreditkvaliteten är att analysera fördelningen mellan ratingklasserna för företagskunder och institut med rating, och mellan riskklasserna för privatkunder och små företagskunder med scoring, d v s hushållsportföljen.

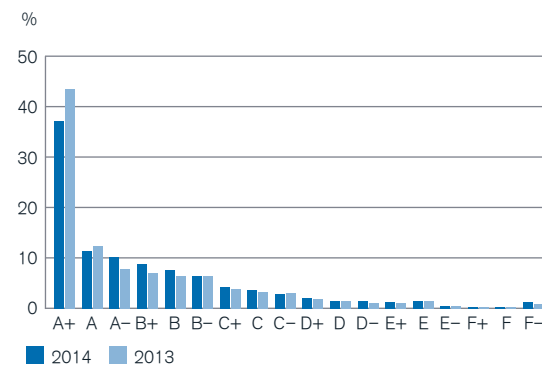
Kreditkvaliteten förbättrades något under 2014 i såväl företags- som privatkundsportföljen. 28 procent (26 procent) av antalet företagskunder fick högre rating, medan 21 procent (23 procent) fick lägre. I fråga om exponering omfattades 24 procent (21 procent) av företagsportföljen av högre rating och 16 procent (20 procent) av lägre.

84 procent (82 procent) av exponeringen mot företagskunder låg i ratingklass 4– eller högre, med en genomsnittlig rating för portföljen på 4+. Institut och privatkunder återfinns huvudsakligen i de säkrare riskklasserna. 91 procent (92 procent) av privatkundsexponeringen återfinns i riskklass C– eller högre, där sannolikheten för

Ratingfördelning, IRK företagskunder

Fördelning mellan riskklasser, IRK privatkunder

Utlåning till allmänheten och kreditinstitut, per land och bransch

31 dec 2014, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Baltikum	Ryssland	Koncernen 2014	Koncernen 2013
Energi (olja, gas, etc)	2	677	1 132	1 179	123	421	3 534	4 516
Metaller och gruvmaterial	27	215	158	254	15	209	879	1 554
Papper och skogsprodukter	336	737	54	565	68	107	1 866	1 986
Övriga material (byggmaterial, etc)	543	1 673	399	1 746	233	2 043	6 638	5 172
Producentkapitalvaror	475	820	214	631	14	10	2 163	2 073
Producenttjänster, etc	5 764	1 452	1 837	2 911	284	43	12 291	12 685
Bygg och anläggning	1 283	781	1 690	666	233	0	4 653	4 333
Shipping- och offshoreverksamhet	434	4 139	4 687	696	0	0	9 957	10 195
Transport	589	872	723	950	665	181	3 981	4 444
Konsumentkapitalvaror (bilar, apparater, etc)	348	470	1 257	624	73	20	2 792	3 008
Media och fritid	913	517	546	744	58	3	2 782	2 803
Detaljhandel	3 729	2 176	1 299	2 418	600	34	10 256	10 181
Dagligvaror (livsmedel, jordbruksprodukter, etc)	8 298	1 236	1 879	456	362	4	12 235	12 333
Hälsovård och läkemedel	607	300	121	568	25	0	1 621	1 496
Finansinstitut	2 892	1 731	591	7 640	232	0	13 085	12 384
Fastigheter	8 670	8 086	9 130	14 340	1 339	673	42 238	42 525
IT-utrustning och IT-tjänster	1 003	323	261	298	13	0	1 897	1 676
Telekommunikationsutrustning	5	25	0	5	1	0	37	55
Teleoperatörer	230	435	116	410	3	53	1 248	1 082
Kraftförsörjning (distribution och produktion)	1 549	1 748	847	1 244	439	197	6 023	5 595
Övriga, allmänhet och organisationer	1 251	1 846	169	98	243	0	3 607	3 820
Summa exkl. omvända repor	38 948	30 261	27 110	38 441	5 024	3 998	143 782	143 916
Omvända repor		43 646	862				44 508	39 714
Summa företagsutlåning	38 948	73 907	27 972	38 441	5 024	3 998	188 290	183 630
Hypotekslån till privatkunder	29 643	28 386	25 027	39 978	2 578	318	125 931	125 027
Konsumtionslån till privatkunder	11 248	7 726	1 161	5 871	399	17	28 054	27 985
Offentlig sektor	1 562	1 214	1 129	1 554	351	0	5 810	5 809
Summa utlåning till allmänheten	81 402	111 233	55 289	85 844	8 353	4 333	348 085	342 451
Utlåning till centralbanker och kreditinstitut	6 609	5 337	218	6 204		292	19 175	22 512
Summa utlåning	88 011	116 570	55 506	92 048	8 353	4 625	367 260	364 963

fallissemang är 1 procent eller lägre. Osäkra fordringar ingår inte i rating-/scoringfördelningen. Den sammanlagda effekten av förändrad kreditkvalitet var en minskning av riskeponeringsbeloppet (REA) med cirka 2,0 procent under 2014.

Osäkra fordringar

Koncernens osäkra fordringar, brutto, minskade till 6 425 mn euro (6 564 mn euro), vilket motsvarar 174 punkter av den samlade utlåningen (178 punkter). 64 procent av de osäkra fordringarna, brutto, utgörs av lån där kunderna fortfarande betalar (reglerade) och 36 procent är lån där kunderna ej betalar (oreglerade). Osäkra fordringar netto, efter reserveringar för individuellt värderade osäkra fordringar, uppgick till 4 096 mn euro (4 167 mn euro) eller 111 punkter av den samlade utlåningen (113 punkter). Reserverna för individuellt värderade lånefordringar minskade något från 2 397 mn euro till 2 329 mn euro. Reserverna för gruppvis värderade lånefordringar var stabila och uppgick till 420 mn euro (422 mn euro). Reserveringskvoten för individuella reserver minskade till 36 procent, och den totala reserveringskvoten var oförändrad och uppgick till 43 procent.

Minskningen av osäkra fordringar beror huvudsakligen på de bättre förhållandena i shippingbranschen, där de

osäkra fordringarna minskade med 341 mn euro under 2014. De branscher där de osäkra fordringarna ökade mest var Konsumentkapitalvaror i Danmark och Norge samt Papper och skogsprodukter i Finland.

Förfallna lånefordringar (6 dagar eller mer) som inte är osäkra minskade avsevärt för företagskunder till 628 mn euro (1 209 mn euro), främst tack vare förbättringar i Danmark, och förfallna lånefordringar bland privatkunder minskade till 1 258 mn euro (1 470 mn euro) under 2014.

Osäkra fordringar och nyckeltal

Mn euro	2014	2013
Osäkra fordringar, brutto, koncernen	6 425	6 564
– varav reglerade	4 115	3 909
– varav oreglerade	2 310	2 655
Andel osäkra fordringar, punkter	174	178
Reserveringsgrad, punkter	74	77
Reserveringskvot	43 %	43 %

Osäkra lånefordringar, brutto, och reserveringar, per land och bransch (till allmänheten och kreditinstitut)

31 dec 2014, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Baltikum	Ryssland	Koncernen	Reserve- ringar	Reserve- ringskvot
Energi (olja, gas, etc)	0	2	0	0	0	0	2	5	
Metaller och gruvmaterial	2	33	31	0	0	0	66	35	54 %
Papper och skogsprodukter	7	100	1	34	0	0	142	48	34 %
Övriga material (byggmaterial, etc)	38	191	25	10	17	0	282	150	53 %
Producentkapitalvaror	6	88	1	15	0	0	109	63	58 %
Producenttjänster, etc	175	143	53	39	0	0	411	187	46 %
Bygg och anläggning	129	49	13	8	1	0	201	89	44 %
Shipping- och offshoreverksamhet	86	20	52	22	0	0	180	124	69 %
Transport	34	24	4	1	6	0	69	27	39 %
Konsumentkapitalvaror (bilar, apparater, etc)	92	37	48	7	1	10	194	82	42 %
Media och fritid	52	45	4	2	2	0	104	48	46 %
Detaljhandel	254	140	6	29	19	0	448	181	41 %
Dagligvaror (livsmedel, jordbruksprodukter, etc)	809	45	5	2	0	0	861	297	35 %
Hälsovård och läkemedel	20	10	1	1	0	0	32	9	28 %
Finansinstitut	229	49	5	0	0	0	284	179	63 %
Fastigheter	419	39	85	29	190	0	761	286	38 %
IT-utrustning och IT-tjänster	29	56	0	2	0	0	88	37	42 %
Telekommunikationsutrustning	0	3	0	0	0	0	3	1	50 %
Teleoperatörer	1	2	86	0	0	0	88	83	94 %
Kraftförsörjning (distribution och produktion)	6	1	2	0	1	0	9	7	85 %
Övriga, allmänhet och organisationer	74	9	0	2	13	0	98	75	77 %
Summa osäkra lånefordringar, företag	2 463	1 084	421	203	249	10	4 430	2 015	45 %
Hypotekslån till privatkunder	616	168	36	32	108	7	1 000	164	16 %
Konsumtionslån till privatkunder	626	214	21	107	27	0	995	568	57 %
Offentlig sektor	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kreditinstitut	0	0	0	0	0	0	0	3	
Summa osäkra lånefordringar, brutto	3 705	1 467	478	342	384	17	6 425		
Summa reserveringar	1 395	635	337	171	179	23		2 749	
Reserveringskvot	38 %	43 %	70 %	50 %	47 %	134 %			43%

Kreditförluster

Kreditförlusterna minskade under 2014 med 27 procent till 534 mn euro (735 mn euro). Detta motsvarade en kreditförlustrelation på 15 punkter (21 punkter). 364 mn euro (542 mn euro) avsåg företagskunder och 194 mn euro (193 mn euro) privatkunder, medan kreditförlusterna gentemot kreditinstitut var positiva med 24 mn euro. På företagssidan gjordes de största avsättningarna inom branscherna Dagligvaror, Finansinstitut och Fastigheter. Huvuddelen av kreditförlusterna bland privatkunder avsåg Danmark. Shipping, Offshore & Oil Services redovisade nettoåtervinningar på 37 mn euro för 2014, att jämföra med kreditförluster på 95 mn euro under 2013.

De gruppvisa reserveringarna uppgick till 4 mn euro (41 mn euro).

Kreditförluster och nyckeltal

Punkter av utlåningen	2014	2013
Kreditförluster, mn euro	-534	-735
Kreditförluster, koncernen	15	21
– varav individuella	15	20
– varav gruppvisa	0	1
Kreditförlustrelation, Retail Banking	19	21
Kreditförlustrelation, Corporate & Institutional Banking	32	45
Kreditförlustrelation, Shipping, Offshore & Oil Services	pos ¹	83
Kreditförlustrelation, Baltikum	75	27
Kreditförlustrelation, Banking Ryssland	24	pos ¹

1) Positiva kreditförluster, det vill säga nettoåterföringar.

Motparts-kreditrisk

Motparts-kreditrisken består i att Nordeas motpart i ett valuta-, ränte-, råvaru-, aktie- eller kreditderivatkontrakt fallerar före förfallodagen och att Nordea vid den tidpunkten har en fordran på motparten. Motparts-kreditrisk kan också finnas i återköpsavtal och andra transaktioner avseende värdepappersfinansiering. Exponeringen uppgick vid utgången av 2014 till 35,7 md euro (20,4 md euro), varav den aktuella nettoexponeringen (efter nettningsavtal och

Konsoliderad marknadsrisk, VaR¹

Mn euro	Mått	31 dec 2014	2014 högst	2014 lägst	2014 genomsnitt	31 dec 2013
Samlad risk	VaR	43,0	131,9	31,1	62,4	148,0
– Ränterisk	VaR	37,1	138,8	33,1	67,0	153,3
– Aktierisk	VaR	10,1	11,2	3,2	6,2	5,6
– Kreditspreadrisk	VaR	13,0	30,6	4,1	12,9	17,5
– Valutarisk	VaR	6,8	22,9	3,4	13,5	7,4
Diversifieringseffekt	VaR	36 %	51 %	20 %	38 %	20 %

1) Nordeas VaR-modell beskrivs i avsnittet Mätning av marknadsrisk, nedan.

säkerheter) var 15,5 md euro. 52 procent av exponeringen och 30 procent av den aktuella nettoexponeringen avsåg finansinstitut.

Information om finansiella instrument som omfattas av ramavtal för nettning finns i not K41.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förlust i Nordeas innehav och transaktioner till följd av förändringar i marknadskurser och parametrar som påverkar marknadsvärdet, till exempel förändringar i räntor, kreditspreadar, valutakurser, aktiekurser, råvarupriser och volatilitet i optioner.

Nordea Markets, Group Treasury och Group Asset and Liability Management står i hög utsträckning för marknadsrisken i Nordeakoncernen. Nordea Markets ansvarar för den kunddrivna handeln, Group Treasury för upplåningen och investeringar för Nordeas egen räkning och Group Asset and Liability Management för förvaltningen av tillgångar och skulder, likviditetsportföljerna och portföljen av ställda panter/säkerheter. För all övrig bankverksamhet hanteras marknadsrisker av Group Treasury och Group Asset and Liability Management.

Strukturell valutarisk uppstår genom investeringar i dotterföretag och intresseföretag i utländsk valuta. Nordea risksäkrar normalt sådana investeringar genom matchad finansiering, även om avsteg kan förekomma på marknader där matchad finansiering inte kan uppnås eller endast kan uppnås till orimligt hög kostnad.

Intäkter och kostnader i utländsk valuta eller från kontor i utlandet medför en valutarisk, som i de enskilda Nordeabolagen hanteras inom ramen för respektive bolags valuta-position. Valutaomräkningsdifferenser i koncernens eget kapital utgörs normalt av skillnaden mellan eget kapital och goodwill i utländsk valuta minus nettot av investeringar i säkringar samt skatt.

Utöver den omedelbara förändringen i marknadsvärdet på Nordeas tillgångar och skulder som kan uppstå vid svängningar på finansmarknaden, skulle en ränteförändring också kunna påverka räntenettet över tiden. Detta kallas för strukturell räntenetterisk (SIIR) och beskrivs närmare nedan.

Marknadsrisk för Nordeas del uppstår också i samband med förmånsbestämda pensioner för Nordeas medarbetare (pensionsrisk) och vid placering av försäkringstagares kapital med avkastningsgaranti inom Life & Pensions.

Mätning av marknadsrisk

Nordea beräknar value-at-risk (VaR) med hjälp av historisk simulering. Den aktuella portföljen omvärderas utifrån dagliga förändringar i marknadspriser och parametrar som observerats under de senaste 500 handelsdagarna, vilket ger ett underlag på 499 utfall baserade på empiriska

data. Utifrån detta underlag används förväntad förlustmetoden för att beräkna VaR, vilket innebär att VaR-siffran baseras på genomsnittet av de mest ogynnsamma utfallen i underlaget. Siffran för 1-dags VaR omvandlas till 10-dagars VaR. Siffran för 10-dagars VaR används för att begränsa och mäta marknadsrisk i både handelslagret och den övriga verksamheten.

Separata VaR-siffror beräknas för ränte-, kreditspread-, valutakurs- och aktierisker. Det samlade VaR-måttet omfattar alla dessa riskkategorier, vilket medger en diversifieringseffekt mellan kategorierna. VaR-siffrorna omfattar både linjära positioner och optioner. Modellen har anpassats för att ta fram en 99-procentig VaR-siffra. Detta innebär att siffran för 10-dagars VaR kan tolkas som den förlust som överskrids under en av hundra 10-dagars handelsperioder.

Det bör dock betonas att även om mycket arbete ägnas åt att göra VaR-modellen så realistisk som möjligt, så baseras alla modeller på antaganden och uppskattningar som har stor inverkan på de risktal som genereras. Historisk simulering har den fördelen att den inte är beroende av specifika antaganden om utfallens fördelning, men eftersom det är historiska marknadsvariabler som används får man kanske inte en rättvisande bild av hur dessa variabler kommer att utvecklas i framtiden. Valet av tillämpad tidsperiod är också viktigt. Medan en längre tidsperiod kan förbättra modellens förutsägande egenskaper och minska konjunktureffekterna, innebär en kortare tidperiod att modellen reagerar snabbare på plötsliga förändringar i volatiliteten på finansmarknaden. Nordeas beslut att använda historiska data för de senaste 500 dagarna syftar till att nå en balans mellan fördelarna och nackdelarna med att använda längre eller kortare tidsserier för beräkningen av VaR.

Marknadsriskanalys

Nordeas konsoliderade marknadsrisk, som redovisas i tabellen ovan, omfattar både handelslagret och den övriga verksamheten. Det samlade VaR-måttet uppgick vid utgången av 2014 till 43 mn euro (148 mn euro). Minskningen under året är huvudsakligen hänförlig till minskningen i ränterelaterat VaR och speglar förändrade positioner och ett lägre ränteläge. Ränterelaterat VaR uppgick till 37 mn euro (153 mn euro), varav hälften avsåg exponeringar i dollar och euro. Råvarurisken var obetydlig.

Det verkliga värdet på portföljen av mindre likvida alternativa investeringar uppgick vid utgången av 2014 till 448 mn euro (497 mn euro), varav private equity-fonder 190 mn euro, hedgefonder 134 mn euro, kreditfonder 112 mn euro och "seedmoney" 12 mn euro. Alla fyra typerna av investeringar har fördelats på ett antal olika fonder.

Valutapositioner, valutarelaterad VaR¹

Mn euro	2014	2013
DKK	778,8	643,5
SEK	125,1	-87,0
USD	100,8	80,0
CHF	-32,3	-60,7
LVL	-31,9	-10,8
LTL	21,3	26,1
Övriga ²	-1,7	159,5

1) De redovisade valutapositionerna är hänförliga till finansiella instrument i handelslagret och i den övriga verksamheten. Derivat är inkluderade med sina deltagvärden. Strukturell valutarisk, exempelvis hänförlig till investeringar i dotterföretag och intresseföretag eller till intäkter och kostnader i utländsk valuta, är inte inkluderade.

2) Sammanlagd nettoposition för enskilda valutapositioner med ett absolut värde på under 20 mn euro.

Strukturell räntenettorisik

Strukturell räntenettorisik (SIIR) motsvarar det värde med vilket Nordeas ackumulerade räntenetto skulle förändras under kommande tolv månader vid en förändring av samtliga räntor med 1 procentenhet.

SIIR speglar de skillnader som uppstår för poster i och utanför balansräkningen när räntebindningstiderna, volymerna eller jämförelseräntorna för tillgångar, skulder och derivatinstrument inte helt motsvarar varandra.

Nordeas SIIR-hantering bygger på fastställda riktlinjer som i sin tur resulterar i olika åtgärder och rutiner för SIIR. Riktlinjerna handlar om optimering av finansiell struktur, balanserat risktagande och tillförlitlig resultatutveckling, identifiering av alla väsentliga källor till SIIR, mätning under pressade marknadsförhållanden samt korrekt information till allmänheten.

Group Corporate Centre ansvarar för den operativa hanteringen av SIIR.

Mätmetoder för SIIR

Nordeas SIIR mäts med hjälp av dynamiska simuleringar genom att beräkna flera räntenettoscenarier och sedan jämföra skillnaderna mellan dessa. Flera räntescenarier tillämpas, men de grundläggande måtten för SIIR utgår från två huvudscenarier: stigande räntor och sjunkande räntor.

Dessa scenarier mäter effekten på Nordeas räntenetto för en 12-månadersperiod vid 1 procentenhets ökning respektive minskning av samtliga räntor. Balansräkningen antas vara konstant över tiden. Hänsyn tas emellertid till huvudfaktorerna i kundernas beteende och beslutsprocessen avseende Nordeas egna räntor.

SIIR-analys

Vid årets slut uppgick SIIR för stigande marknadsräntor till 384 mn euro (409 mn euro) och SIIR för sjunkande marknadsräntor till -160 mn euro (-466 mn euro). Dessa siffror visar att räntenettet skulle öka om räntorna steg och minska om räntorna sjönk.

Operativ risk

Operativ risk definieras som risken för direkt eller indirekt förlust eller skada på anseendet till följd av brister eller fel hänförliga till interna processer, till människor och system eller till externa händelser. Operativ risk innefattar legal risk och compliance-risk och avser risken att verksamheten inte bedrivs i enlighet med de lagar, förordningar och andra bestämmelser som gäller för verksamheter under tillsyn, eller inte följer interna regler, och på så sätt äventy-

rar kundens intressen och övriga intressenters tillit samt ökar risken för sanktioner från tillsynsmyndigheterna, ekonomiska förluster eller skadat anseende eller förtroende. Operativ risk finns i all verksamhet i organisationen, i verksamhet som lagts ut på entreprenad och i all kontakt med externa parter.

Hanteringen av operativ risk är ledningens ansvar. De operativa riskerna följs genom regelbundna rutiner för riskbedömning och en systematisk, kvalitets- och riskorienterad hantering av förändringar. Utvecklingen av nya produkter, tjänster, verksamheter liksom processer och system ska riskbedömas. Identifierade riskelement och följder av eventuella riskhändelser begränsas genom bland annat uppdaterade beredskapsplaner och koncernövergripande krishanterings- och kommunikationsplaner för att säkerställa katastrofberedskap i alla affärsplaner och krishanteringsstrukturer. Risköverföring till extern part sker i form av försäkring, inklusive återförsäkring, för att täcka vissa aspekter av brottsrisk och yrkesmässigt ansvar, inklusive chefers och medarbetares ansvar. Nordea använder sig också av reseförsäkring, sakförsäkring och generell ansvarsförsäkring.

Huvudprincipen för hanteringen av operativa risker i Nordea är de tre försvarslinjerna. Den första försvarslinjen utgörs av affärsområdena och koncernfunktionerna som ansvarar för sin egen riskhantering i den dagliga verksamheten och för att verksamheten bedrivs inom gränserna för riskexponering och i enlighet med fastställda ramverk för intern kontroll och riskhantering i första försvarslinjen. Kontrollfunktionerna Group Operational Risk (ingår i Group Risk Management) och Group Compliance hör till den andra försvarslinjen och ansvarar exempelvis för den oberoende övervakningen, kontrollen och rapporteringen av väsentliga risker, bland annat efterlevnaden av interna och externa bestämmelser. Group Internal Audit genomför i den tredje försvarslinjen revisioner och avger en förklaring till Nordeas intressenter om tillförlitligheten i bankens interna kontroller och riskhanteringsprocesser.

Den viktigaste processen för hantering av operativa risker är den årliga processen för operativ riskbedömning. Processen innefattar en utvärdering av risken i den egna verksamheten och en scenarieanalys, och den fokuserar på både divisionernas/enheternas risker i den dagliga verksamheten och de risker som skulle kunna orsaka extremt stora ekonomiska förluster eller få andra betydande konsekvenser för Nordea. Processen ska också säkerställa att kraven i koncerndirektiven uppfylls. Riskerna identifieras såväl uppifrån och ner som nerifrån och upp genom analys av resultatet från kontrollfrågor och information från exempelvis incidentrapportering, scenarieanalys, kvalitets- och riskanalyser samt produktgodkännanden. Tidsmässigt sammanfaller den här utvärderingen med den årliga planeringsprocessen, vilket säkerställer att koncernens övergripande prioriteringar baseras på adekvat information.

Som en följd av den anmärkning Nordea fick av Finansinspektionen 2013 har Nordea under 2014 fortsatt och även intensifierat sitt arbete med att säkerställa att banken följer de regler som finns i fråga om bekämpning av penningtvätt och terrorismfinansiering samt hantering av sanktioner. En stor del av arbetet har inriktats på att få in fullständiga uppgifter om befintliga kunder. Samtliga affärsområden har gjort stora framsteg. Med tanke på frågornas komplexitet, ur både juridiskt och organisatoriskt perspektiv, fortsätter arbetet med att slutföra detta under 2015 och 2016, huvudsakligen inom Retail Banking, där de flesta kunderna finns.

Dessutom har nya rutiner införts för att säkerställa att fullständiga uppgifter samlas in om nya kunder, och kurser har genomförts om rutinerna för kundkännedom. Nordea har också fortsatt att stärka den automatiska övervakningen av misstänkta transaktioner och utökat granskningen av transaktioner mot internationella sanktionslistor. Bekämpning av penningtvätt står också högt på tillsynsmyndigheternas agenda. Tillsynsmyndigheterna, bland annat Finansinspektionen, har under 2014 löpande undersökt hur Nordea uppfyller kraven på penningtvättsområdet, och vissa undersökningar omfattar flera år. Resultatet av undersökningarna har ännu inte meddelats och det kan inte uteslutas att undersökningarna kan leda till kritik eller anmärkningar.

Livförsäkringsrisk och marknadsrisk inom Life & Pensions

Nordea Life & Pensions har ett brett utbud av liv- och sjukförsäkringsprodukter, från kapitalförsäkringar med en löptid på några få år till mycket långfristiga pensionssparavtal där löptiden kan vara längre än 40 år. Det har skett en strategisk förskjutning från traditionella försäkringar, där försäkringstagarna får en garanterad avkastning, till marknadsräntebaserade produkter, där försäkringstagarna tar en större del av placeringsrisken men också gynnas om avkastningen skulle bli högre. De två största riskerna inom livförsäkringsverksamheten är fortfarande marknadsrisk och liv- och sjukförsäkringsrisk.

Marknadsrisk uppstår till följd av värdeskillnader mellan tillgångar och skulder och påverkas av hur känsliga dessa tillgångar och skulder är för förändringar i nivån på eller svängningarna i marknadskurser eller räntor. Dessutom uppstår marknadsrisk i samband med placering av försäkringstagarnas kapital. Marknadsrisken begränsas genom aktiv investeringstyrning, där detta är lämpligt, i syfte att minska värdeskillnaden mellan tillgångar och skulder, och samtidigt generera en avkastning som gör att Nordea Life & Pensions kan fullgöra lämnade garantier och infria kundernas förväntningar.

Liv- och sjukförsäkringsrisk är risken för oväntade förluster till följd av förändringar i nivån, trenden eller svängningarna för mortalitet, förväntad livslängd, invaliditet, urvalseffekter samt risken för återköp eller bortfall. Dessa risker kontrolleras huvudsakligen med hjälp av aktuarie-metoder, det vill säga genom prissättning, kundurvalsregler, återförsäkring, stresstester samt tillräckliga riskreserveringar.

Likviditetshantering

Viktiga frågor under 2014

Nordea fortsatte under 2014 att dra nytta av sin konservativa likviditetsriskhantering. Genom att fokusera på en diversifierad och stark finansieringsbas hade koncernen tillgång till alla relevanta finansmarknader och kunde aktivt utnyttja alla sina upplåningsprogram. Nordea emitterade cirka 22 md euro i långfristiga skuldinstrument, varav cirka 13 md euro på den svenska, finska och norska marknaden för säkerställda obligationer. Finansinspektionen i Sverige införde krav på likviditetstäckningsgrad (Liquidity Coverage Ratio, LCR) som trädde ikraft i början av 2013, och Nordea uppfyller LCR-kraven i alla valutor tillsammans och separat i dollar och euro.

Ledningsprinciper och kontroll

Group Corporate Centre ansvarar för fullföljandet av Nordeas likviditetsstrategi, för likviditetshantering och för efterlevnaden av koncernens övergripande limiter som fastställts av styrelsen och riskkommittén. Group Asset & Liability Management utvecklar koncernens ramverk för hantering av likviditetsrisk, som utgörs av riktlinjer, instruktioner och anvisningar för koncernen liksom principer för prissättning av likviditetsrisk.

Styrelsen definierar risktoleransen på likviditetsområdet genom att fastställa gränsvärden för olika likviditetsmått. Det viktigaste måttet är överlevnadshorisonten, som definierar risktoleransen genom att fastställa en minsta överlevnadsperiod på en månad under Nordeaspecifika och marknadsomfattande stressscenarier, och med definierade riskbegränsande åtgärder.

Hantering av likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att endast kunna fullgöra likviditetsåtaganden till ökad kostnad eller – i sista hand – inte alls kunna fullgöra åtaganden vid förfall. Nordeas likviditetsriskhantering och likviditetsstrategi bygger på fastställda riktlinjer som i sin tur resulterar i olika åtgärder, limiter och rutiner för likviditetsrisk.

Riktlinjerna anger att Nordeas likviditetshantering ska präglas av en konservativ hållning till likviditetsrisk. Nordea strävar efter diversifierad finansiering och försöker bygga upp och underhålla relationer med investerare för att säkerställa tillgång till marknaden. Nordeas breda och diversifierade finansieringsbas speglar koncernens starka ställning på de fyra hemmamarknaderna, med en stark och stabil kundbas inom retail och en mängd olika finansieringsprogram. Finansieringsprogrammen är både kortfristiga (amerikanska och europeiska företagscertifikat, andra företagscertifikat, bankcertifikat) och långfristiga (säkerställda obligationer, European Medium Term Notes, Medium Term Notes) och omfattar flera olika valutor.

Nordeas finansieringskällor framgår av tabellen nedan. Vid utgången av 2014 uppgick utnyttjad volym i de kortfristiga programmen till 53,1 md euro (52,3 md euro), med en genomsnittlig återstående löptid på 0,3 år (0,2 år). Volymen i de långfristiga programmen uppgick till 141,2 md euro (133,3 md euro), med en genomsnittlig återstående löptid på 6,4 år (5,8 år). Under 2014 ökade volymen i de långfristiga programmen med 7,9 md euro, medan volymen i de kortfristiga programmen ökade med 0,8 md euro. Förtroende är oerhört viktigt på upplåningsmarknaden, och därför publicerar Nordea fortlöpande information om koncernens likviditetssituation.

I Nordeas hantering av likviditetsrisk ingår stresstest och en beredskapsplan för likviditetshandling. Stresstest definieras som en utvärdering av potentiella effekter på bankens likviditet om en rad exceptionella men inte otänkbara händelser skulle inträffa. Stresstesterna innefattar också måttet överlevnadshorisont (se nedan), som tar hänsyn till ett kombinerat scenario för likviditetsrisk (idiosynkratisk och marknadsomfattande stress).

Mätmetoder för likviditetsrisk

Riskhanteringen är inriktad på både kortsiktig och strukturell långsiktig likviditetsrisk. I syfte att hantera korta finansieringspositioner mäter Nordea finansieringsbehovet, uttryckt som maximalt förväntat behov av likvida medel under de närmaste 30 dagarna. Kassaflöden från både balansposter och poster utanför balansräkningen ingår. Finansieringsbehovet mäts och begränsas för varje enskild valuta och för alla valutor sammanlagt. Det sammanlagda beloppet för alla valutor begränsas av styrelsen.

Nordea har en likviditetsbuffert för att säkerställa finansiering i situationer där koncernen är i tvingande behov av kontanta medel och de normala finansieringskällorna inte räcker till. Buffertens miniminivå fastställs av styrelsen. Likviditetsbufferten utgörs av höglivkvida värdepapper som innehas av Group Corporate Centre och som centralbankerna godtar som säkerhet. Dessa värdepapper kan snabbt säljas eller användas som säkerhet vid finansiering.

Under 2011 infördes måttet överlevnadshorisont. Det påminner begreppsmässigt om LCR i Basel III. Måttet tar hänsyn till kassaflöden hänförliga till likviditetsbufferten och risken i upplåningsbehovet. Dessutom ingår förväntade kassaflöden från sådant som påverkar beredskapslikviditeten. Överlevnadshorisonten definierar koncernens risktolerans avseende kortfristig likviditet och visar överskottslikviditeten efter 30 dagar utan tillgång till upplåning på marknaden.

Det är styrelsen som fastställt kravet på överskottslikviditet efter 30 dagar utan tillgång till upplåning på marknaden.

Nordeas strukturella likviditetsrisk mäts och begränsas av styrelsen med hjälp av ett särskilt mått, nettobalans av stabil upplåning, som anger skillnaden mellan långfristiga skulder och långfristiga tillgångar. Skulderna utgörs främst av inlåning från allmänheten, bankupplåning och obligationer med en återstående löptid på mer än 12 månader samt eget kapital, medan långfristiga tillgångar huvudsakligen utgörs av utlåning till allmänheten och annan utlåning med en återstående löptid på mer än 12 månader samt länelöften. Koncernchefen har i koncernledningen fastställt målet att nettobalansen av stabil upplåning ska vara positiv, vilket innebär att stabila tillgångar ska finansieras med stabila skulder.

Analys av likviditetsrisk

Den kortsiktiga likviditetsrisken hölls kvar på en konservativ nivå under hela 2014. Det genomsnittliga finansieringsbehovet, det vill säga det genomsnittliga förväntade behovet av likvida medel under de närmaste 30 dagarna, uppgick till +11,3 md euro (16,8 md euro). Nordeas likviditetsbuffert uppgick under 2014 till mellan 59,5 och 67,3 md euro (58,2–72,5 md euro), med ett genomsnitt på 62,5 md euro (64,4 md euro). Nordeas buffert är mycket likvid och utgörs uteslutande av värdepapper som innehas av Group Treasury och är belåningsbara i centralbanken (se tabellen nedan). Överlevnadshorisonten låg under hela 2014 på mellan 42,1 och 54,7 md euro (49,0–68,2 md euro), med ett genomsnitt på

46,9 md euro (59,0 md euro). Målet att alltid ha en positiv nettobalans av stabil upplåning har under hela 2014 uppnåtts med bred marginal. Årsgenomsnittet för nettobalansen av stabil upplåning var 51,1 md euro (52,8 md euro).

LCR (Liquidity Coverage Ratio), som mäter likviditetsrisken, uppgick till 149 procent för koncernen vid utgången av 2014 (117 procent), och årsgenomsnittet uppgick till 131 procent. Vid utgången av 2014 uppgick LCR i euro till 307 procent (140 procent), och i dollar till 169 procent (127 procent). Årsgenomsnittet uppgick till 194 respektive 136 procent.

Nettobalans av stabil upplåning, 31 dec 2014

Stabila skulder och eget kapital, md euro	Belopp
Primärkapital och supplementärt kapital	29,1
Säkerställd/icke säkerställd upplåning >1 år	120,5
Stabil inlåning från privatkunder	31,7
Mindre stabil inlåning från privatkunder	57,5
Inlåning från företag <1 år	70,2
Summa stabila skulder	309,0
Stabila tillgångar, md euro	Belopp
Utlåning till företag och privatkunder >1 år	233,3
Långfr. utlåning till banker och finansiella företag	4,6
Övriga illikvida tillgångar	20,1
Summa stabila tillgångar	258,0
Poster utanför balansräkningen	2,2
Nettobalans av stabil upplåning	48,8

Finansieringskällor, 31 dec 2014

Typ av skuld, mn euro	Räntebas	Genomsnittlig löptid (år)	Belopp
Skulder till kreditinstitut			
– kortare än 3 månader	Euribor etc	0,0	54 155
– längre än 3 månader	Euribor etc	0,6	2 167
In- och upplåning från allmänheten			
– avistainlåning	Administrativ	0,0	121 987
– övrig inlåning	Euribor etc	0,2	75 268
Emitterade värdepapper			
– bankcertifikat	Euribor etc	0,3	22 927
– företagscertifikat	Euribor etc	0,3	30 133
– säkerställda bostadsobligationer	marknadsbaserad	7,8	99 244
– övriga obligationslån	marknadsbaserad	3,1	41 970
Derivatinstrument			
– Övriga ej räntebärande skulder		—	97 340
Efterställda skulder			
– daterade förlagslån	Fast ränta, marknadsbaserad		4 434
– eviga och övriga förlagslån	Fast ränta, marknadsbaserad		3 508
Eget kapital			29 837
Summa (skulder och eget kapital)			617 499
Skulder till försäkringstagare (i livförsäkringsrörelsen)			51 843
Summa (skulder och eget kapital) inklusive livförsäkringsrörelsen			669 342

Information om fördelning av löptider finns i not K45.

Kapitalhantering

Kapitalhantering

Nordea strävar efter en effektiv kapitalanvändning och är därför aktiv i förvaltningen av olika tillgångar, skulder och risker i balansräkningen. Målet är att öka avkastningen till aktieägarna och samtidigt upprätthålla en väl avvägd kapitalstruktur.

Styrelsen är ytterst ansvarig för att fastställa Nordeas kapitaltäckningsmål, kapitalpolicy och övergripande ramverk för kapitalhantering.

Förmågan att nå målen och uppfylla minimikraven för kapitaltäckning granskas regelbundet inom Asset and Liability Committee (ALCO) och riskkommittén.

Kapitalkrav

Kapitalkravet och kapitalbasen som beskrivs i detta avsnitt utgår från reglerna i kapitaltäckningsförordningen (CRR) och inte redovisningsstandarderna (se not K38 för ytterligare information). Kapitalkravet och kapitalbasen avser därför endast Nordea Bank AB (publ) i dess konsoliderade situation, och där ingår inte försäkringsbolagen.

Kapitalkrav och riskexponeringsbelopp (REA)

Mn euro	31 dec 2014		31 dec 2013
	Minimi-kapitalkrav	REA	REA
Kreditrisk	9 522	119 029	129 705
– varav motpartsrisk	843	10 535	6 312
IRK-metoden	8 451	105 637	112 061
– varav företag	5 743	71 792	84 844
– varav avancerade	4 048	50 600	—
– varav grundläggande	1 695	21 192	84 844
– varav institut	766	9 572	5 848
– varav hushåll	1 755	21 940	19 848
– med säkerhet i fastighet	878	10 982	10 772
– övrigt	792	9 897	7 778
– små/medelstora företag	85	1 061	1 298
– varav övrigt	187	2 333	1 521
Schablonmetoden	1 071	13 392	17 644
– varav nationella regeringar och centralbanker	74	928	428
– varav institut	27	338	611
– varav företag	154	1 921	3 768
– varav hushåll	255	3 181	5 949
– med säkerhet i fastighet	222	2 777	4 826
– varav aktier	195	2 442	—
– varav övrigt	144	1 805	2 062
Risk hänförlig till kreditvärderingsjusteringar	185	2 308	—
Marknadsrisk	584	7 296	8 753
– varav handelslager, intern modell	312	3 898	5 131
– varav handelslager, schablonmetoden	112	1 402	2 321
– varav övrig verksamhet, schablonmetoden	160	1 996	1 301
Operativ risk, schablonmetoden	1 347	16 842	16 796
Delsumma	11 638	145 475	155 254
Ytterligare kapitalkrav till följd av justering enligt Basel I-golv	5 995	74 938	53 969
Summa	17 633	220 413	209 223

Kapitalpolicy

Nordeas nuvarande kapitalpolicy anger att koncernens kärnprimärkapitalrelation ska vara 13 procent eller högre och att den totala kapitalrelationen ska vara över 17 procent. Vid den senaste översynen, som genomfördes under fjärde kvartalet 2014, lämnades kapitalmålen oförändrade eftersom det alltså råder osäkerhet om Finansinspektionens syn på schablonmodellerna för bankernas beräkning av storleken på tillägget enligt pelare II, liksom även andra osäkerheter som exempelvis förändringen av det nu gällande kapitalgolvet. Kapitalpolicyen kommer att ses över när regelverken har klargjorts ytterligare. Nordeas aktuella bedömning är dock att banken ska ha en kärnprimärkapitalrelation på cirka 15 procent, inklusive en kapitalbuffert. Viss osäkerhet kring reglerna kvarstår dock.

Minimikrav för kapitaltäckning

Riskexponeringsbelopp, som tidigare benämndes riskvägda tillgångar, beräknas i enlighet med kraven i CRR. Vid utgången av 2014 omfattades 80 procent av Nordeas exponering av metoden för intern riskklassificering (IRK). Nordea har för avsikt att införa IRK-metoden för vissa återstående portföljer. Under första kvartalet 2014 införde Nordea den avancerade IRK-metoden för företagsutlåningen i Norden. Under fjärde kvartalet fick Nordea tillstånd att använda IRK-metoden för huvuddelen av utlåningen till privatkunder i Finland, något som tidigare inte omfattats av den interna riskklassificeringen.

Nordea har tillstånd att använda interna Value-at-Risk-modeller (VaR) för att beräkna kapitalkravet för huvuddelen av marknadsrisken i handelslagret. Schablonmetoden används för operativ risk.

Internt kapitalkrav

Nordeas interna kapitalkrav enligt den interna kapitalutvärderingen (IKU) baseras på risker enligt kapitaltäckningsdirektivet (CRD) och på internt fastställda risker enligt pelare II. Följande typer av huvudsakliga risker omfattas av det interna kapitalkravet: kreditrisk, marknadsrisk, operativ risk och affärsrisk. Vidare tas direkt hänsyn till ränterisk i övrig verksamhet, risk i Nordeas egna förmånsbestämda pensionsplaner, fastighetsrisk och koncentrationsrisk.

Utöver riskkapitalberäkningar för olika typer av risker genomför Nordea ett omfattande stresstest på kapitaltäckningen för att analysera effekterna av en rad globala och lokala krisscenarier. Resultaten från stresstesterna ligger, tillsammans med eventuella ledningsbeslut, till grund för Nordeas interna kapitalkrav i form av buffertar för tider av finansiell turbulens. Det interna kapitalkravet är en viktig del när Nordeas kapitaltäckningsmål fastställs.

IKU omfattar också Nordeas hantering, begränsning och mätning av väsentliga risker liksom en bedömning av om den interna kapitaltäckningen är tillräcklig. Det senare sker genom fastställande av ett internt kapitalkrav som speglar bankens risker. I samband med implementeringen av CRD IV införs emellertid kravet på buffertar, vilket kan innebära krav på högre kapitaltäckning än i det interna kapitalkravet.

Economic capital (EC)

Economic capital är ett sätt att allokera kostnaden för att hålla kapital i samband med risktagande och är en central del i ramverket för Economic profit. Allokeringen av kostnader inom EC-modellen grundas på samma riskkomponenter som IKU, men tar dessutom hänsyn till risker i livförsäkringsrörelsen. EC beräknas för hela koncernen, medan IKU, som styrs av CRD IV, endast omfattar Nordea Bank AB (publ) i dess konsoliderade situation. EC har anpassats till kraven på kärnprimärkapital enligt CRR. Under 2014 infördes ytterligare kapitalposter i EC, i syfte att minska skillnaden mellan eget kapital och allokerat kapital.

Economic capital (EC inklusive Nordea Life & Pensions) uppgick vid utgången av 2014 till 23,9 md euro (24,4 md euro 2013, omräknat).

Economic profit (EP)

Nordea använder EP som ett av sina främsta finansiella prestationsmått. EP utgörs av riskjusterat resultat minus kapitalkostnad. Riskjusterat resultat och EP är mått som används vid prestationsstyrning och värdeskapande ur ett aktieägarperspektiv. EP är också en viktig faktor i Nordeas operativa beslutsunderlag vid investeringsbeslut och i kundrelationer. EP-modellen mäter både tillväxt och avkastning. I EP-ramverket ingår EC och förväntade kreditförluster.

Förväntade kreditförluster (EL)

Förväntade kreditförluster, eller EL, avspeglar normaliserade förlustnivåer över en konjunkturcykel både på portföljnivå och för enskilda kreditengagemang. Under 2014 gjordes inga förändringar i EL-modellen, bortsett från den normala uppdateringen av parametrar utifrån de senaste valideringarna.

EL-kvoten inom EP-ramverket, beräknad som EL delat med EAD (exponering vid fallissemang), var 12 punkter vid utgången av 2014 (13 punkter), exklusive exponeringsklassen stater.

EL är stabilare än de faktiska kreditförlusterna, men måttet följer konjunkturcykeln eftersom det tar hänsyn till förändrad återbetalningsförmåga (PD-dimensionen) och säkerhetstäckning (LGD-dimensionen).

Kapitalbas

Kapitalbas är summan av primärkapital och supplementärt kapital. Primärkapitalet utgörs av både kärnprimärkapital och övrigt primärkapital. Kärnprimärkapital är kapital av högsta kvalitet, med bästa förlustabsorberande förmåga, och utgörs huvudsakligen av inbetalt kapital och balanseerade vinstmedel. Årets resultat får endast medräknas efter godkännande från Finansinspektionen och efter avdrag för föreslagen utdelning. Till följd av införandet av kapitaltäckningsförordningen (CRR) görs nu avdragen, som enligt tidigare regler gjordes med 50 procent vardera från primärkapital respektive supplementärt kapital, i sin helhet från kärnprimärkapitalet. Med CRR förändras också behandlingen av innehav i företag i den finansiella sektorn och uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet och uppstår till följd av temporära skillnader. Dessa ska nu riskvägas istället för att dras av från primärkapital och supplementärt kapital.

Övrigt primärkapital och supplementärt kapital utgörs främst av eviga respektive daterade förlagslån. Innehav av andra finansiella företags förlagslån räknas av från motsvarande kapitaltyp.

Sammanfattning av poster som ingår i kapitalbasen

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Beräkning av kapitalbas		
Eget kapital	29 063	28 429
Föreslagen/verkställd utdelning	-2 501	-1 734
Uppskjutna skattefordringar	—	-68
Immateriella tillgångar	-2 584	-2 987
IRK-reserveringar över- (+)/underskott (-)	-344	-369
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50 %)	—	-99
Pensionstillgångar utöver relaterade förpliktelse	-33	0
Övriga poster, netto	-780	-841
Kärnprimärkapital (netto efter avdrag)	22 821	23 112
Övrigt primärkapital före lagstiftningsjusteringar	2 800	1 949
Lagstiftningsjusteringar av övrigt primärkapital	-32	-616
Primärkapital (netto efter avdrag)	25 588	24 444
Supplementärt kapital före lagstiftningsjusteringar	5 012	4 789
IRK-reserveringar över- (+)/underskott (-)	—	-369
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50 %)	—	-99
Avdrag för investeringar i försäkringsföretag	-505	-616
Pensionstillgångar utöver relaterade förpliktelse	—	-190
Övriga poster, netto	-46	81
Summa kapitalbas (netto efter avdrag)	30 049	28 040

Kapitaltäckning, nyckeltal

	2014	2013
Kärnprimärkapitalrelation exkl. Basel I-golv (%)	15,7	14,9
Primärkapitalrelation exkl. Basel I-golv (%)	17,6	15,7
Total kapitalrelation exkl. Basel I-golv (%)	20,7	18,1
Kapitaltäckningskvot (kapitalbas / kapitalkrav exkl. Basel I-golv)	2,6	2,3
Kapitaltäckningskvot (kapitalbas / kapitalkrav inkl. Basel I-golv)	1,7	1,7

Kapitalsituation för det finansiella konglomeratet

Sampokoncernens innehav i Nordea Bank AB (publ) uppgår till över 20 procent. Nordea ingår därmed i finanskonglomeratet Sampo, i enlighet med Lag om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (2004/699) i Finland, som bygger på direktiv 2002/87/EG.

Ytterligare information

Mer upplysningar om kapitalhantering och kapitaltäckning finns i not K38, Kapitaltäckning, och i Nordeas kapital- och riskhanteringsrapport på nordea.com.

Nya regelverk

Kapitaltäckningsdirektivet (CRD IV) och kapitaltäckningsförordningen (CRR) trädde ikraft den 1 januari 2014. CRR blev direkt tillämplig i samtliga EU-länder från 1 januari 2014, medan CRD IV införlivades i respektive lands nationella lagstiftning under 2014.

Delar av CRD IV/CRR håller ännu på att fasa in. Precis som svenska myndigheter meddelade redan 2011 kommer kravet på kärnprimärkapitalrelationen för de fyra svenska storbankerna att uppgå till 12 procent från 2015. I kravet ingår en kapitalkonserveringsbuffert på 2,5 procent och en systemriskbuffert på 3 procent från 2015. Dessutom finns sedan september 2014 krav på en ytterligare systemriskbuffert på 2 procent kärnprimärkapital inom pelare II. Utöver kravet på en kärnprimärkapitalrelation på 12 procent har Finansinspektionen beslutat att den kontracykliska bufferten från den 13 september 2015 ska uppgå till 1 procent kärnprimärkapital för svenska exponeringar.

Nytt om Basel III, CRD IV/CRR

Den 22 december 2014 publicerade Baselkommittén för banktillsyn ett konsultationsdokument om utformningen av ett permanent golv, som ersättning för dagens Basel I-golv (övergångsregler). Förslaget är att golvet ska baseras på de reviderade schablonmetoderna för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk som för närvarande är, eller nyligen var, ute för konsultation. Baselkommittén har för avsikt att slutföra arbetet före utgången av 2015.

I december 2014 publicerade Finansinspektionen ett förslag på standardiserade metoder för bedömning av kapitaltäckningskravet i pelare II för koncentrationsrisk, ränterisk i den övriga verksamheten och pensionsrisk. Intentionen är att metoderna ska användas i den samlade kapitalbedömningen under 2015.

CRR inför också ett mått som inte är riskbaserat: bruttosoliditet. Detta mått syftar till att begränsa risken för kraftigt ökad skuldsättning bland kreditinstituten. Konsekvenserna av det nya måttet följs av tillsynsmyndigheterna, och tanken är att eventuellt gå över till ett bindande mått från 2018. Bruttosoliditeten beräknas som primärkapitalet dividerat med exponeringen (poster i och utanför balansräkningen, med justering för vissa poster såsom derivat och värdepappersfinansiering). Den 17 januari 2015 publicerades en reviderad version av bruttosoliditetsberäkningen i Europeiska unionens officiella tidning, och den trädde ikraft dagen därpå. Den reviderade versionen är en uppdatering av CRR för bättre överensstämmelse med Baselkommitténs ramverk för bruttosoliditet från januari 2014.

Vidare införs två nya kvantitativa likviditetsstandarder: likviditetstäckningskvot (LCR) och stabil nettofinansieringskvot (NSFR). LCR ska säkerställa att en bank har tillräckliga likviditetsreserver för att stå emot eventuella obalanser mellan likviditetsinflöden och -utflöden i svåra stressituationer under en period av trettio dagar. EU-kommissionen har publicerat en delegerad akt om LCR, som i detalj anger hur beräkningen av inflöden och utflöden ska göras. De detaljerade LCR-reglerna träder ikraft den 1 oktober 2015, med en infasning av minimikravet: 60 procent 2015, 70 procent 2016, 80 procent 2017 och 100 procent 2018. NSFR ska säkerställa att en bank fullgör sina långsiktiga skyldigheter på ett tillfredsställande sätt med hjälp av en uppsättning stabila finansieringsinstrument, både under normala förhållanden och i stressituationer. Baselkommittén publicerade i oktober 2014 en slutlig rekommendation om NSFR, med avsikt att införa NSFR som minimistandard

2018. Inom EU väntas EU-kommissionen presentera ett förslag i slutet av 2016, om det anses lämpligt.

Direktivet om återhämtning och rekonstruktion av banker

Direktivet om återhämtning och rekonstruktion av banker (BRRD) publicerades i Europeiska unionens officiella tidning i juni 2014, tillsammans med direktivet om insättningsgarantisystem (DGS). BRRD beskriver de verktyg och befogenheter som de berörda myndigheterna i EU förfogar över för att både förhindra bankkonkurser och hantera banker i kris, med bibehållen finansiell stabilitet. DGS stärker insättarskyddet för medborgarna, om banker skulle gå omkull. Enligt BRRD ska bankerna ha återhämtningsplaner som beskriver vilka åtgärder de skulle vidta för att klara sig, om deras finansiella situation försvagades markant. BRRD anger också minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL) för alla banker i EU. I november 2014 publicerade Europeiska bankmyndigheten (EBA) en teknisk standard som beskriver beräkningen av MREL-kravet. Den slutliga versionen av EBA:s tekniska standard kommer att tillämpas av alla EU-banker senast 2016. I november 2014 publicerade Rådet för finansiell stabilitet (FSB) ett konsultationsdokument om mängden förlustabsorberande kapital (TLAC). TLAC ska säkerställa att det finns tillräckligt med förlustabsorberande kapital för globalt systemviktiga banker under rekonstruktion, liknande MREL. TLAC-kravet kommer inte att tillämpas före 2019.

Strukturell reform för banker

I februari 2012 inrättade EU-kommissionen en så kallad högnivåexpertgrupp, med uppgift att bedöma behovet av ytterligare reformer för strukturen i enskilda banker. Gruppens arbete presenterades i en rapport i oktober 2012, där man föreslog obligatorisk separation av handel för egen räkning och annan högriskhandel från bankens normala verksamhet. Huvudsyftet skulle vara att separera vissa särskilt riskfyllda delar av den finansiella verksamheten från inlåningen i en bankkoncern. Det underliggande motivet är att göra inlåningsbanker tryggare och minska deras koppling till handelsverksamheten. Som riskfylld finansiell verksamhet definieras handel för egen räkning och handel där banken agerar marknadsgarant för värdepapper och derivat samt innehav i hedgefonder, riskkapitalfonder och strukturerade investeringsinstrument.

Solvens II

Med Solvens II, som träder ikraft den 1 januari 2016, införs ett konsekvent och välbetänt regelverk på försäkringsområdet i hela Europa. De främsta målen med Solvens II är att:

- införa en framåtriktad, riskbaserad bedömning av solvenskapital och ersätta det gamla "volymbaserade" systemet för kapitalkrav
- säkerställa att riskansvaret förankras hos högsta ledningen och styrelsen
- säkerställa att riskmätningen och riskstyrningen är en del i affärsverksamheten och den strategiska planeringen
- stärka tillsynen av försäkringskoncerner.

Redovisning

Nordeas redovisningsprinciper, som följer IFRS, håller på att revideras. Det är Nordeas bedömning att de viktigaste förändringarna avser finansiella instrument (IFRS 9) och försäkringsavtal (IFRS 4), även om också andra förändringar kan få en inverkan på Nordeas redovisning. IFRS 9 blir obligatorisk från 2018, om standarden godkänns i EU. Något datum för när ändringarna i IFRS 4 ska ha slutförts och införts finns ännu inte.

Bolagsstyrningsrapport 2014

God bolagsstyrning handlar om att ha enkla och systematiska beslutsprocesser med tydliga ansvarsområden, utan intressekonflikter och med tillfredsställande intern kontroll, riskhantering och öppenhet. Engagemang i Nordeas mission och vision kräver att goda bolagsstyrningsprocesser integreras i den vanliga affärsverksamheten för att, så långt det går, säkerställa såväl god styrning som god ledning av bolaget.

Denna bolagsstyrningsrapport är framställd i enlighet med kraven i årsredovisningslagen samt i Svensk kod för bolagsstyrning (koden). Huvudvikten ligger på styrelsen i dess roll som huvudansvarigt beslutsorgan i Nordeas bolagsstyrningsstruktur och samspelet med övriga organ för att säkerställa god bolagsstyrning. Nordeas system för intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering täcks också.

Bolagsstyrning i Nordea

Nordea Bank AB (publ) är ett svenskt publikt aktiebolag som är noterat på Nasdaq-börserna i Stockholm, Helsingfors och Köpenhamn. Bolagsstyrningen i Nordea följer allmänt vedertagna principer. Det externa ramverket som reglerar arbetet med bolagsstyrning innefattar aktiebolagslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse, årsredovisningslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, EU-regler för den finansiella marknaden, föreskrifter utfärdade av berörda tillsynsmyndigheter, Nasdaq:s regler för respektive börs samt reglerna och principerna i koden. Nordea följer koden och har inga avvikelser att redovisa för 2014.

Bolaget hade under 2014 varken några överträdelser av

tillämpliga börsregler eller av god sed på aktiemarknaden enligt beslut av respektive börs disciplinnämnd eller uttalande av Aktiemarknadsnämnden.

Bolagsstyrningsrapporten har granskats av revisorerna. Koden återfinns på www.bolagsstyrning.se

Fördelning av befogenheter och ansvar

Styrning och kontroll av Nordea fördelas mellan aktieägarna (på bolagsstämman), styrelsen och verkställande direktören tillika koncernchefen i enlighet med reglerna i det externa ramverket, bolagsordningen och de interna instruktioner som fastställts av styrelsen.

Bolagsstämma (1)

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ på vilken aktieägarna utövar sin rösträtt. På bolagsstämman fattas beslut bland annat avseende årsredovisningen, utdelning, val av styrelse och revisorer, ersättning till styrelseledamöter och revisorer samt riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

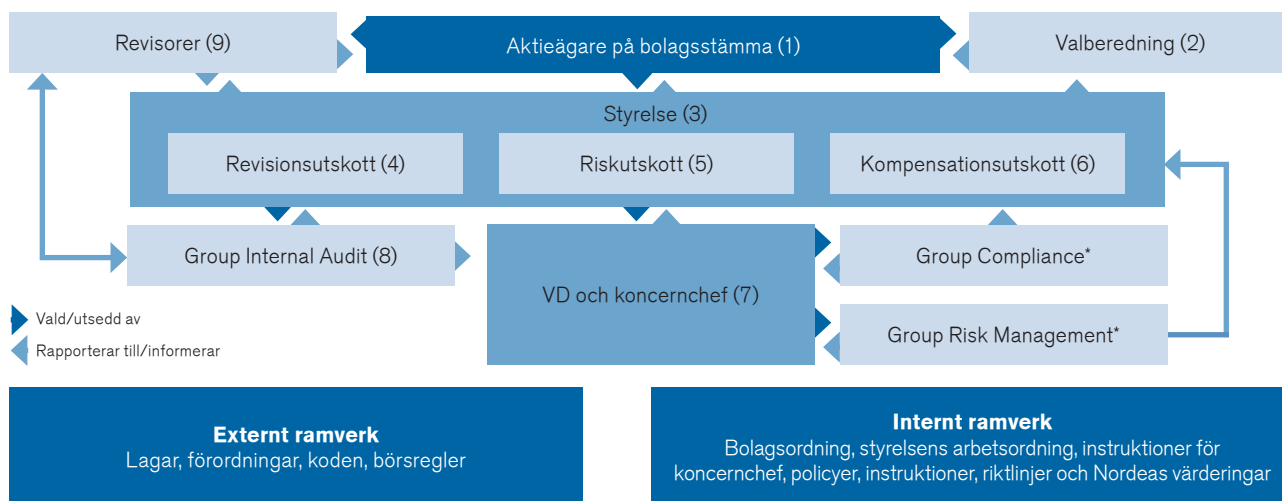
Bolagsstämmor hålls i Stockholm. Protokollet från årsstämman 2014 återfinns på nordea.com.

Årsstämman 2015 hålls torsdagen den 19 mars 2015.

Rösträtt

Enligt bolagsordningen kan aktier utges i två aktieslag: stamaktier och C-aktier. Samtliga aktier i Nordea har rösträtt, varvid varje stamaktie har en röst och varje C-aktie en tiondels röst vid bolagsstämma. Vid stämman får varje aktieägare rösta för det fulla antalet aktier som han eller hon äger eller företräder. Nordea får inte rösta för innehav

Struktur för bolagsstyrning

Siffrorna inom parantes är hänvisningar till olika textavsnitt.

* Group Risk Management och Group Compliance beskrivs i separata avsnitt och information återfinns på sidorna 16–17 och 35–43.

av egna aktier på bolagsstämmor. Ytterligare information om Nordeaaktien finns i avsnittet "Nordeaaktien och aktieägarna" på sidan 13 och "Finansiell översikt 2014" på sidan 28.

Bolagsordning

Bolagsordningen återfinns på nordea.com. Ändringar av bolagsordningen beslutas av bolagsstämman i enlighet med svensk lag och ändringarna måste godkännas av Finansinspektionen.

Bemyndigande att förvärva och överlåta egna aktier

Information om bemyndigandet att förvärva och överlåta egna aktier presenteras i avsnittet "Finansiell översikt 2014" på sidan 30.

Bemyndigande att emittera konvertibler

Information om bemyndigandet att emittera konvertibler presenteras i avsnittet "Finansiell översikt 2014" på sidan 30.

Nomineringsprocess (2)

Årsstämman 2014 beslutade att inrätta en valberedning med uppgift att lägga fram förslag till beslut om val av styrelseledamöter och styrelseordförande samt revisorer liksom ersättning till styrelseledamöter och revisorer inför årsstämman 2015.

Valberedningen ska bestå av styrelsens ordförande (Björn Wahlroos) samt fyra ledamöter utsedda av de fyra röstmässigt största aktieägarna per den 31 augusti 2014, som önskar delta i valberedningen.

Valberedningens sammansättning offentliggjordes den 16 september 2014. Sampo Abp hade utsett Torbjörn Magnusson, Nordea-fonden hade utsett Mogens Hugo, Alecta hade utsett Per Frennberg och Fjärde AP-fonden hade utsett Monica Caneman. Torbjörn Magnusson hade utsetts till valberedningens ordförande. Vid datumet för inrättandet representerade valberedningen 28,7 procent av aktieägarnas röster.

Valberedningens förslag presenteras i kallelsen till årsstämman 2015 och på nordea.com.

Nordeas styrelse (3)

Styrelsens sammansättning

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av minst sex och högst femton ledamöter valda av aktieägarna på bolagsstämman. Mandatperioden för styrelseledamöter är ett år. Nordea har ingen fastställd pensionsålder för styrelseledamöter och inte heller någon tidsgräns för hur länge en styrelseledamot kan sitta i styrelsen. Det finns inga sådana bestämmelser i det externa ramverket.

Enligt bolagsordningen ska vid val av styrelse eftersträvas att styrelsen som helhet besitter för styrelsearbetet erforderligt kunnande om och erfarenhet av de samhälls-, affärs- och kulturförhållanden som råder i de regioner och på de marknadsområden där koncernens huvudsakliga verksamhet bedrivs. Vidare, enligt koden ska styrelsen ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämmodvalda ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. Enligt koden ska bolaget eftersträva en jämn könsfördelning.

Alla styrelseuppdrag i Nordea grundas på förtjänst varvid det främsta syftet är att vidmakthålla och förbättra

styrelsens effektivitet totalt sett. För att uppfylla detta eftersträvas en bred uppsättning egenskaper och kompetenser och det är uttalat att mångfald, avseende bl.a. ålder, kön, geografisk härkomst, utbildning och yrkesmässig bakgrund, är en viktig omständighet att beakta.

Styrelsen består för närvarande, efter Svein Jacobsens avgång på egen begäran den 31 juli 2014, av åtta ledamöter valda av bolagsstämman. Svein Jacobsens avgång offentliggjordes den 17 juli 2014.

Därutöver är tre ledamöter och en suppleant utsedda av de anställda. Anställda har en rätt enligt svensk lag att vara representerade i styrelsen. Nordeas koncernchef är inte ledamot i styrelsen. Styrelsens sammansättning framgår av tabellen på sidan 51 och ytterligare information om styrelsens ledamöter valda vid årsstämman 2014 finns i avsnittet "Styrelse" på sidan 212.

Styrelsens oberoende

Nordea följer tillämpliga regler avseende styrelsens oberoende. Valberedningen konstaterar att samtliga styrelseledamöter valda av aktieägarna är oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning.

Samtliga styrelseledamöter valda av aktieägarna är oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare, med undantag för Björn Wahlroos och Kari Stadigh. Björn Wahlroos är styrelseordförande i Sampo Abp och Kari Stadigh är verkställande direktör och koncernchef i Sampo Abp som äger mer än tio procent av samtliga aktier och röster i Nordea.

Därmed överstiger antalet styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen, samt även är oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare, minimikravet.

Ingen stämmodvald styrelseledamot är anställd av eller arbetar i en operativ funktion i bolaget. Styrelseledamöterna och styrelsesuppleanten som har utsetts av arbetstagarerna är anställda i koncernen och är därmed inte oberoende i förhållande till bolaget.

De enskilda styrelseledamöternas oberoende visas också i tabellen på sidan 51.

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer årligen sin arbetsplan, i vilken lednings- och riskrapporteringen till styrelsen också fastställs. Vid det konstituerande styrelsemötet efter årsstämman 2014 valdes vice ordföranden samt utsågs ledamöterna i styrelsens utskott. Styrelsen har fastställt en skriftlig arbetsordning för styrelsen och arbetet som utförs i styrelseutskotten (the Charter). The Charter omfattar bland annat regler avseende styrelsens och ordförandens ansvarsområden, dokumentation av möten, beslutförhet samt hur ofta styrelsen ska ha möten. Den innehåller också regler beträffande intressekonflikter och konfidentialitet. Styrelsen har vidare antagit en instruktion för koncernchefen, som anger dennes ansvarsområden, samt ytterligare charters, policyer, och instruktioner för koncernens verksamhet. Dessa tillsammans med bolagsordningen, styrelsens arbetsordning och Nordeas värderingar utgör det interna ramverket som reglerar bolagsstyrning i Nordea. Ytterligare information om Nordeas värderingar finns i avsnittet "Strategi – framtidens relationsbank växer fram" på sidan 10.

Styrelsen ansvarar för organisationen och förvaltningen av bolagets angelägenheter samt den övergripande förvaltningen av Nordeakoncernens angelägenheter i enlighet

med det externa och interna ramverket. Styrelsen ska vidare tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen är ytterst ansvarig för att säkerställa att ett fullgott och effektivt system för intern kontroll upprättas och underhålls. Varje år avger Group Internal Audit (GIA) till styrelsen en övergripande förklaring avseende tillförlitligheten i Nordeas processer för styrning, riskhantering, och kontroll. Förklaringen för 2014 fastslår att det interna kontrollsystemet är lämpligt och effektivt. Mer information om intern kontroll inom Nordea finns under rubriken "Intern kontrollprocess" nedan.

Styrelsen träffar minst en gång per år bolagets externa revisor utan att koncernchefen eller annan person från koncernledningen är närvarande. Därutöver träffar huvudansvarig revisor på egen hand dels styrelsens ordförande, dels revisionsutskottets ordförande.

Under 2014 hölls tio styrelsemöten. Nio möten hölls i Stockholm, ett i Finland. För ytterligare information se tabellen på sidan 51. Styrelsen följer regelbundet upp strategin, finansiell ställning och utveckling samt riskerna. De finansiella målen och strategin revideras årligen. Under 2014 behandlade styrelsen också till exempel rapporter om och frågor avseende den finansiella marknadens och makroekonomins trender, nya regleringsförslag, kapital och likviditet, intern kapitalutvärdering, intern kontroll, penningtvättsbekämpning, regelefterlevnad, koncernens förklaringsprogram, arbetet i styrelsens utskott, HR- och ersättningsfrågor samt transaktioner av väsentlig betydelse.

Styrelsens sekreterare är Lena Eriksson, chef för Group Legal.

Ordföranden

Styrelseordföranden väljs av aktieägarna på årsstämman. Enligt the Charter ska ordföranden tillse att styrelsearbetet utförs på ett effektivt sätt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska organisera och leda styrelsearbetet, ha regelbunden kontakt med koncernchefen, tillse att styrelsen erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag och svara för att styrelsen årligen genomför en utvärdering av det egna arbetet samt att valberedningen informeras om resultatet av utvärderingen.

Utvärdering av styrelsen

Styrelsen genomför årligen en utvärdering av det egna arbetet, där man utvärderar och diskuterar styrelsens arbete och arbetsprestation. Utvärderingen baserar sig på en metod som innefattar frågeformulär som utvärderar styrelsen som helhet, ordföranden och enskilda styrelseledamöter. I enlighet med europeiska regelkrav har det etablerats en intern process för bedömning av styrelsens och styrelseledamöternas lämplighet.

Styrelsens utskott

I enlighet med det externa ramverket och i syfte att öka effektiviteten på styrelsearbetet har styrelsen inrättat särskilda arbetsutskott som ska bistå styrelsen genom att förbereda frågor som hör till styrelsens befogenhet och besluta i frågor som delegerats av styrelsen. Styrelseutskottens arbetsuppgifter och arbetsordning fastställs i the Charter. Varje utskott rapporterar regelbundet sitt arbete till styrelsen. Protokollen delges styrelsen.

Revisionsutskottet (4)

Revisionsutskottet biträder styrelsen i dess tillsynsarbete genom att bland annat övervaka Nordeakoncernens finansiella rapporteringsprocess, samt i detta avseende effektiviteten i systemen för intern kontroll och riskhantering, vilka fastställts av styrelsen, koncernchefen och koncernledningen. Utskottet övervakar också Group Internal Audits effektivitet. Vidare är utskottet ansvarigt för att hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, biträda valberedningen vid framtagandet av förslag till revisorer samt granska och övervaka de externa revisorernas opartiskhet och självständighet, särskilt vad avser tillhandahållandet av tilläggstjänster till koncernen. Utskottet ansvarar vidare för handledning och utvärdering av Group Internal Audit.

Ledamöter i revisionsutskottet är Tom Knutzen (ordförande), från årsstämman 2014 och som ordförande sedan den 31 juli 2014, Elisabeth Grieg och Sarah Russell. Svein Jacobsen var ledamot och ordförande från årsstämman 2014 till sin avgång på egen begäran den 31 juli 2014. Koncernrevisionschefen (CAE) och koncernfinanschefen (CFO), är i regel närvarande vid möten med rätt att delta i diskussioner, men inte i beslut.

Enligt aktiebolagslagen och koden ska majoriteten av utskottets ledamöter vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning. Minst en av de ledamöterna ska även vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Nordea följer både lagkravet och koden. För ytterligare information, se tabellen på sidan 51.

Riskutskottet (5)

Riskutskottet biträder styrelsen i dess tillsyn över hanteringen och kontrollen av risker och risksystem samt kontroller och processer avseende koncernens verksamhet, inklusive kredit-, marknads-, likviditets-, affärs- och livförsäkringsrisk samt operativ risk.

Utskottet ska bland annat granska utvecklingen av koncernens övergripande ramverk för riskhantering och kontroll liksom koncernens riskprofil och viktiga riskfrågor. Därtill granskar utskottet och ger rekommendationer om koncernens riskvillighet och limiter för marknads- och likviditetsrisk. Utskottet granskar vidare utlånande enheters beslut om krediter eller limiter över vissa belopp liksom strategiska kreditpolicyfrågor och utvecklingen av kreditportföljen.

Ledamöter i riskutskottet är Kari Stadigh (ordförande), Lars G Nordström och Robin Lawther, från årsstämman 2014. Tom Knutzen var ledamot till och med årsstämman 2014. Chefen för Group Risk Management och, när det bedöms viktigt och i den utsträckning det är möjligt, koncernchefen är i regel närvarande vid möten med rätt att delta i diskussioner, men inte i beslut. Ytterligare information avseende kreditbeslutsstrukturen för huvudverksamheten inom Nordea finns i avsnittet "Riskhantering", på sidan 36.

Det finns inga regler om oberoende för riskutskottets ledamöter i det externa ramverket. För ytterligare information se tabellen på sidan 51.

Kompensationsutskottet (6)

Kompensationsutskottet ansvarar för att bereda och presentera förslag om ersättningsfrågor för styrelsen. Detta inkluderar förslag om Nordeas ersättningspolicy och kompletterande instruktioner, riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som ska godkännas av års-

stämman. Utskottet ansvarar vidare för förslag om ersättning till koncernchefen, andra koncernledningsmedlemmar liksom koncernrevisionschefen samt, på förslag av koncernchefen, Group Compliance Officer och chefen för Group Credit Control.

Minst en gång om året följer utskottet upp hur Nordeas ersättningspolicy och kompletterande instruktioner tillämpas via en oberoende översyn som görs av Group Internal Audit samt gör en utvärdering av Nordeas ersättningspolicy och ersättningssystem med deltagande av lämpliga kontrollfunktioner. Utskottet har också i uppdrag att årligen övervaka, utvärdera och till styrelsen rapportera om programmen för rörlig ersättning till koncernledningen och tillämpningen av riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare. På begäran av styrelsen förbereder utskottet även principfrågor för behandling av styrelsen.

Ledamöter i kompensationsutskottet är Marie Ehrling (ordförande), Peter F Braunwalder (till årsstämman 2014) och Björn Wahlroos. Koncernchefen och chefen för Group Human Resources är i regel närvarande vid möten med rätt att delta i diskussioner, men inte i beslut. Koncernchefen deltar inte vid överläggningar rörande sina egna anställningsvillkor.

Enligt koden ska ledamöterna i kompensationsutskottet vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning. Nordea följer denna regel.

Ytterligare information om ersättningar inom Nordea finns i avsnittet "Ersättningar" på sidan 55 och i not K7 på sidan 97.

Möten, närvaro och oberoende

Tabellen nedan visar antalet sammanträden som hölls av styrelsen och dess utskott liksom de enskilda ledamöternas närvaro. Den visar också de enskilda styrelseledamöternas oberoende i förhållande till bolaget samt dess större aktieägare.

Koncernchefen och koncernledningen (7)

Nordeas verkställande direktör och koncernchef har att sköta den löpande förvaltningen av Nordea Banks och Nordeakoncernens angelägenheter i enlighet med det externa och interna ramverket. Det interna ramverket reglerar ansvarsfördelningen och samspelet mellan koncernchefen och styrelsen. Koncernchefen har ett nära samarbete med styrelsens ordförande avseende planering av styrelsemöten.

Koncernchefen ansvarar inför styrelsen för ledningen av Nordeakoncernens verksamhet. Han ansvarar också för att utveckla och underhålla effektiva system för intern kontroll inom koncernen. Ytterligare information om kontrollmiljön för riskexponering finns i avsnittet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering" på sidan 35. Koncernchefen arbetar i koncernledningen tillsammans med vissa ledande befattningshavare inom koncernen. För närvarande består koncernledningen av sex medlemmar och koncernchefen. Koncernledningen träffas regelbundet och närhelst det behövs på begäran av koncernchefen. Dessa möten leds av koncernchefen, som fattar beslut efter samråd med övriga medlemmar i koncernledningen. Det förs mötesprotokoll som justeras av koncernchefen. Ytterligare

	Styrelse	Revisionsutskott	Riskutskott	Kompensationsutskott	Oberoende i förhållande till bolaget ¹	Oberoende i förhållande till stora aktieägare ¹
Antal sammanträden	10	12	6	6		
Närvaro vid sammanträden:						
Valda vid årsstämman						
Björn Wahlroos ²	10	—	—	6	Ja	Nej
Marie Ehrling ³	10	—	—	6	Ja	Ja
Peter F Braunwalder ⁴	1	—	—	—	Ja	Ja
Elisabeth Grieg	10	12	—	—	Ja	Ja
Svein Jacobsen ⁵	7	7	—	—	Ja	Ja
Tom Knutzen	10	9	2	—	Ja	Ja
Robin Lawther ⁶	7	—	4	—	Ja	Ja
Lars G Nordström	10	—	6	—	Ja	Ja
Sarah Russell	10	12	—	—	Ja	Ja
Kari Stadigh	10	—	6	—	Ja	Nej
Utsedda av arbetstagarna						
Kari Ahola (suppleant 1 nov 2014–30 apr 2015)	9	—	—	—	Nej	Ja
Toni H. Madsen (suppleant 1 maj 2014–31 okt 2014)	9	—	—	—	Nej	Ja
Lars Oddestad (suppleant 1 nov 2013–30 apr 2014)	10	—	—	—	Nej	Ja
Hans Christian Riise	10	—	—	—	Nej	Ja

1) För ytterligare information, se avsnitt "Styrelsens oberoende" på sidan 49.

2) Ordförande från årsstämman 2011.

3) Vice ordförande från årsstämman 2011.

4) Styrelseledamot och utskottsmedlem till årsstämman 2014.

5) Styrelseledamot och utskottsmedlem till den 31 juli 2014.

6) Styrelseledamot från årsstämman 2014.

information om koncernchefen och koncernledningen finns i avsnittet "Koncernledning" på sidan 214.

Intern kontrollprocess

Den interna kontrollprocessen utförs av styrelsen, ledningen och annan personal inom Nordea och är utformad för att i rimlig utsträckning följa upp och säkerställa uppfyllande av mål vad gäller yttre och inre effektivitet i verksamheten, tillförlitlighet i finansiell och icke-finansiell rapportering, efterlevnad av externa och interna bestämmelser samt skyddande av tillgångar, inklusive tillfredsställande hantering av verksamhetens risker. Den interna kontrollprocessen baseras på fem huvudkomponenter: kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Ramverket för den interna kontrollprocessen är avsett att göra det möjligt för hela organisationen att bidra till den interna kontrollens effektivitet och höga kvalitet genom bland annat tydliga definitioner, fördelning av roller och ansvarsområden samt gemensamma verktyg och rutiner.

Roller och ansvarsområden avseende intern kontroll och riskhantering är uppdelade i tre försvarslinjer. I första försvarslinjen är det affärsorganisationen och koncernfunktioner som ansvarar för att verksamheten sköts inom ramen för fastställd riskexponering och i enlighet med fastställda regler på området. Som andra försvarslinje är de centrala koncernriskfunktionerna ansvariga för att ta fram reglerna för intern kontroll och riskhantering. Group Internal Audit, som är den tredje försvarslinjen, genomför revisioner och avger en revisionsförklaring till koncernens intressenter om styrning, riskhantering och intern kontroll.

Internrevision (8)

Group Internal Audit (GIA) är en oberoende funktion som arbetar på uppdrag av styrelsen. Revisionsutskottet ansvarar för anvisningar för och utvärdering av GIA inom Nordea-koncernen. Koncernrevisionschefen har det övergripande

ansvaret för GIA. Koncernrevisionschefen rapporterar funktionellt till styrelsen och revisionsutskottet, och administrativt till koncernchefen. Styrelsen godkänner utnämning och uppsägning av koncernrevisionschefen.

GIA bedriver ingen rådgivning utan att först ha erhållit specifika uppdrag av revisionsutskottet. Syftet med GIA:s revisionsverksamhet är att skapa värde för organisationen genom att kvalitetssäkra processerna för styrning, riskhantering och kontroll samt att stödja kontinuerlig förbättring.

All verksamhet, både utlagd verksamhet och alla enheter inom koncernen, faller inom GIA:s behörighetsområde.

GIA fastställer självständigt internrevisionens omfattning, hur arbetet ska genomföras och hur resultatet presenteras. GIA har behörighet att genomföra alla typer av undersökningar och erhålla all information som behövs för utförandet av sina uppgifter. GIA:s arbete ska utföras i enlighet med de internationella standarderna för internrevision och IT-revision – Standards for the International Professional Practice of Internal Auditing, som ges ut av Institute of Internal Auditors, respektive Standards for Information Systems Auditing, som ges ut av ISACA. De årliga revisionsplanerna baseras på en omfattande riskbedömning.

Externrevision (9)

Enligt bolagsordningen ska en eller två revisorer väljas av bolagsstämman för en period om ett år. Vid årsstämman 2014 återvaldes KPMG AB till revisor för perioden fram till och med årsstämman 2015. Hans Åkervall är huvudansvarig revisor.

Rapport om intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen

Systemen för intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering är utformade för att uppnå rimlig säkerhet avseende tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen och säkerställa att de finansiella rapporterna är framtagna i överensstämmelse med god redovisningssed, tillämpliga lagar och förordningar samt övriga krav på noterade bolag. De interna kontroll- och

riskhanteringsaktiviteterna ingår i Nordeas planerings och resursallokeringsprocess. Intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen i Nordea kan beskrivas i enlighet med COSO-ramverket såsom framgår nedan.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör basen för Nordeas interna kontroll och omfattar den kultur och de värderingar som etableras av styrelsen och verkställande ledning.

Ytterligare information om Nordeas värderingar finns i avsnittet "Strategi – framtidens relationsbank växer fram" på sidan 10.

Kontrollmiljön är beroende av en tydlig och transparent organisationsstruktur. Nordeas affärsstruktur syftar till att stödja den övergripande strategin, med en stark affärsutveckling och skärpta krav på kapital och likviditet. Verksamheten liksom organisationen är under ständig utveckling. Ytterligare information om relationsstrategin presenteras på sidan 10.

Huvudprincipen för riskhantering i Nordea är de tre försvarslinjerna, där den första är affärsorganisationen och koncernfunktionerna, den andra är de centrala koncernriskfunktionerna som definierar en samling gemensamma standarder, och den tredje är internrevisionsfunktionen. Funktionen för Accounting Key Control (AKC), inför ett koncernövergripande system för nyckelkontroller. Detta görs för att säkerställa att kontroller som är väsentliga för den finansiella rapporteringen fortlöpande identifieras, övervakas och utvärderas i koncernen.

Riskbedömning

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att begränsa och övervaka Nordeas riskexponering, och riskhantering är en integrerad del av affärsverksamheten. Huvudansvaret för att utföra riskbedömningar avseende den finansiella rapporteringen ligger hos affärslinjen. Genom att utföra riskbedömningar nära affärerna ökar möjligheterna att identifiera de mest relevanta riskerna. I kvalitetssyfte föreskriver

centrala funktioner i styrdokument när och hur dessa bedömningar ska utföras. Exempel på riskbedömningar som utförs minst årligen är kvalitets- och riskanalyser för ändringar (Quality & Risk Analysis) och utvärdering av risker och kontroll i den egna verksamheten (Risk and Control Self Assessments) som utförs på avdelningsnivå.

Kontrollaktiviteter

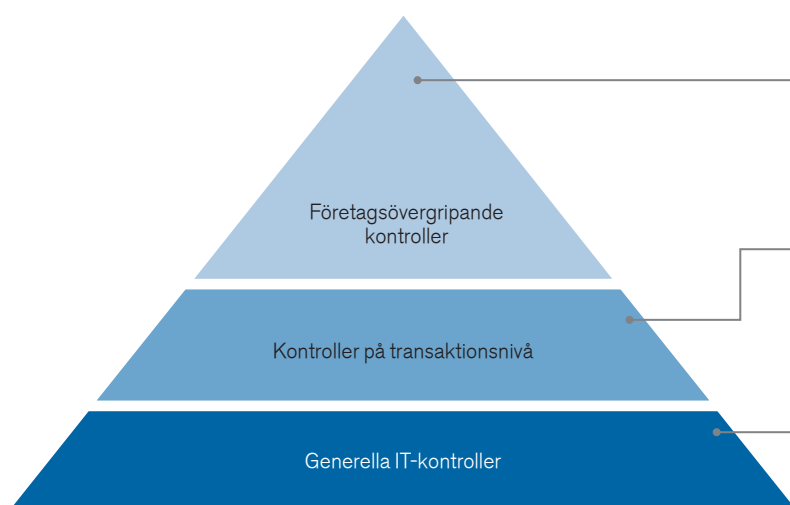
Det är i första hand respektive enhetschef som ansvarar för hanteringen av de risker som är knutna till den egna enhetens verksamhet och finansiella rapporteringsprocesser. Som stöd finns bland annat koncernens redovisningshandbok, principer för finansiell kontroll och flera olika kontrollorgan, som till exempel Group Valuation Committee. Koncernens redovisningshandbok innehåller bland annat ett standardiserat rapporteringspaket som används av alla enheter för att säkerställa en konsekvent tillämpning av Nordeas principer och en samordnad finansiell rapportering. Till Nordeas grundläggande interna kontrollprinciper hör uppdelning av arbetsuppgifter och dualitetsprincipen i samband med godkännande av bland annat transaktioner och bemyndiganden.

Kvalitetssäkringen enligt ledningsrapporteringsprocessen, där det finansiella resultatet analyseras i detalj, utgör en av de viktigaste kontrollmekanismerna i samband med rapporteringen. Avstämningar är en annan viktig form av kontroller, där Nordea fortlöpande arbetar för att ytterligare förbättra kvaliteten.

Information och kommunikation

Stabsfunktionerna säkerställer att koncernens redovisningshandbok och principer för finansiell kontroll är uppdaterade och att ändringar delges de ansvariga enheterna. Dessa styrdokument bryts sedan ned till instruktioner och standardiserade arbetsrutiner inom respektive enhet. Rapporteringsspecialister inom Group Finance håller årliga sammankomster för redovisningspersonal och controllers för att informera om gällande och uppdaterade regler och förordningar av betydelse för Nordea.

Kontrollaktiviteter

Exempel på kontrollaktiviteter i Nordea:

Företagsövergripande kontroller

Koncernens redovisningshandbok, principer för finansiell kontroll, Group Valuation Committee, flertalet analyser i ledningsrapporteringen.

Kontroller på transaktionsnivå

Avstämning, godkännande, finansiella kontrollanalyser, behörighet, automatiserade kontroller och koncerninterna eliminerings.

Generella IT-kontroller

Kontroller för åtkomst, systemutveckling och utnyttjande, säkerhetskopiering och återställning samt logisk och fysisk säkerhet kritisk för den finansiella rapporteringsprocessen.

Frågor som påverkar uppnåendet av de finansiella rapporteringsmålen kommuniceras med utomstående parter och Nordea deltar aktivt i relevanta nationella forum, som till exempel forum inrättade av finansinspektioner, centralbanker eller sammanslutningar för finansiella institut.

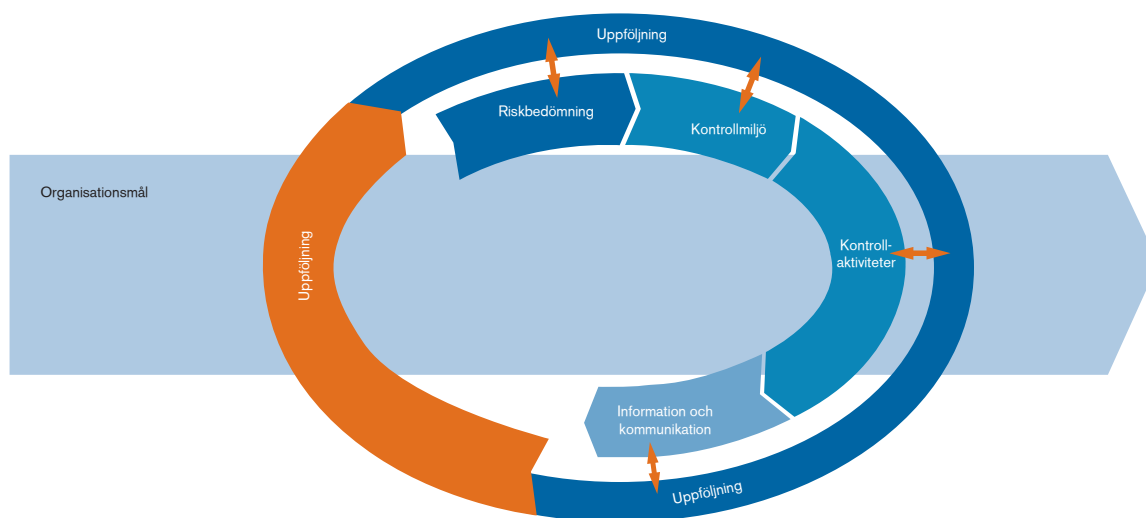
Uppföljning

Nordea har fastställt en process för att säkerställa korrekt övervakning av kvaliteten i den finansiella rapporteringen och uppföljning av eventuella avvikelser.

Denna interaktiva process ska omfatta alla COSO-komponenter i COSO-ramverket och beskrivs i illustrationen nedan.

Utvärderingen av risker och kontroll i den egna verksamheten omfattar uppföljning av kvaliteten på den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Detta presenteras i den årliga risköversikten för koncernen (Operational and Compliance Risk Map) som avges till koncernledningen, revisionsutskottet, riskutskottet och styrelsen.

Styrelsen, revisionsutskottet, riskutskottet och Group Internal Audit har viktiga roller vad gäller uppföljningen av den interna kontrollen avseende finansiell rapportering i Nordeakoncernen. För ytterligare information hänvisas till "Styrelsens arbete (3)", "Revisionsutskottet (4)", "Riskutskottet (5)" och "Internrevision (8)" ovan.

Ersättningar

Nordea har en tydlig policy liksom instruktioner och processer för ersättningar som säkerställer en sund ersättningsstruktur i hela koncernen.

Styrelsens kompensationsutskott tar fram förslag till ersättningspolicy, utifrån en analys av de risker som polycyn medför. Förslaget godkänns sedan av styrelsen som säkerställer att ersättningspolicyn tillämpas och följs upp.

Nordeas ersättningspolicy ska

- stärka Nordeas möjligheter att rekrytera, utveckla och behålla motiverade, kompetenta och resultatriktade medarbetare och därmed stödja People-strategin.
- vara en drivkraft, tillsammans med bra ledarskap och utmanande uppgifter, som bidrar till ett starkt engagemang bland medarbetare och ett "great Nordea".
- säkerställa att ersättningarna i Nordea överensstämmer med effektiv riskhantering och Nordeas värderingar: Positiva kundupplevelser, Det är människor det handlar om, och Ett Nordeateam.

Nordea erbjuder konkurrenskraftiga ersättningar, utan att vara marknadsledande.

Nordea ser ersättningar utifrån ett helhetsperspektiv som tar hänsyn till vikten av dels välbalanserade men differentierade ersättningar utifrån verksamhetens behov och den lokala marknaden, och dels ersättningsystem som överensstämmer med och stödjer en sund och effektiv riskhantering. Ersättningar ska inte heller uppmuntra överdrivet risktagande eller motverka Nordeas långsiktiga intressen.

Nordeas ersättningar – syfte och berättigande

Fast lön är ersättning till medarbetare för ett fullgott arbete. Individens lönenivå grundar sig på följande tre faktorer: ansvar och komplexitet i befattningen, prestation samt lokala marknadsvillkor.

Vinstandelsprogrammet syftar till att stimulera värdeskapandet för kunder och aktieägare, och erbjuds samtliga medarbetare. Prestationskriterierna för programmet 2014 är riskjusterat resultat i förhållande till economic capital (RAROCAR) och kundnöjdhetsindex.

Rörlig lönedel erbjuds utvalda chefer och specialister för att belöna en stark prestation. Individuella prestationer bedöms utifrån i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella prestationskriterier, inklusive koncerngemensamma mål.

Bonusprogram erbjuds endast utvalda grupper av medarbetare inom specifika affärsområden eller enheter. Målet är att säkerställa en stark prestation och upprätthålla kostnadsflexibilitet för Nordea. Bedömningen av individuella prestationer ska grundas på i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella prestationskriterier, inklusive koncerngemensamma mål.

Engångstillägg kan användas för att belöna medarbetare för särskilda prestationer som går utöver de krav eller förväntningar som finns, eller i samband med tillfälligt projektarbete.

Pensions- och försäkringsplaner syftar till att ge medarbetarna en godtagbar levnadsstandard efter pensionering och personalförsäkringar under anställningstiden. Pensioner och försäkringar erbjuds enligt nationella lagar, bestämmelser och marknadspraxis i form av antingen kollektivavtalade eller företagspecifika planer, eller enligt en kombination av dessa två. Nordea strävar efter att ha avgiftsbestämda pensionsplaner.

Förmåner i Nordea ges för att stimulera till prestationer och skapa välbefinnande. Förmånerna är kopplade till antingen anställningsavtalet eller nationella förhållanden.

Executive Incentive Programme (EIP) kan erbjudas för att rekrytera, motivera och behålla utvalda chefer och nyckelpersoner, och syftar till att belöna starka prestationer. EIP baseras på i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella prestationskriterier på koncern-, affärsområdes-, enhets- och individnivå. Prestationskriterierna på koncernnivå i EIP 2014 utgörs av Nordeas interna mått för avkastning på eget kapital, som är riskjusterat resultat i förhållande till economic capital (RAROCAR), samt rörelseresultat, totala kostnader och kundnöjdhetsindex (CSI).

Ytterligare information om vinstandelsprogrammet, rörlig lönedel, bonusprogram och EIP återfinns nedan.

Risakanalys

Nordeas ersättningar utvärderas årligen för att säkerställa överensstämmelse med både internationella och nationella riktlinjer för ersättningar. Förutom utvärderingen av Nordeas olika ersättningskomponenter uppdaterades i mars 2014 riskanalysen som ligger till grund för Nordeas ersättningspolicy. Analysen omfattar ersättningsprogrammets struktur och styrningen av dem, målfastställelse och resultatmätning, samt risken för bedrägeri och risken att Nordeas anseende skadas. Tyngdpunkten i analysen har legat på de rörliga delar som kan resultera i höga ersättningar.

Nordea begränsar dessa risker genom att regelbundet se över ersättningsprogrammets struktur, bland annat med avseende på programmets deltagare och möjliga utfall, och genom att offentliggöra relevant information. Dess-

utom har Nordea tydliga processer för att fastställa mål utifrån koncernens strategi och beslutade tillväxt- och utvecklingsinitiativ. Resultatmätningen sker på liknande sätt som Nordeas övergripande resultatmätning, och beslut om utbetalning fattas i separata processer och enligt den så kallade farfarsprincipen (godkännande av chefschef). Nordea begränsar också förekommande risker genom det ramverk som internkontrollen erbjuder och som baseras på befintlig kontrollkultur. Denna kultur innefattar värderingar, ledningskultur, målorientering, uppföljningsmetodik, en tydlig och genomlyst organisationsstruktur, ansvarsfördelning, dualitetsprincipen, högklassig och effektiv internkommunikation samt en oberoende utvärdering.

Delar av den prestationsbaserade ersättningen för 2014 till de medarbetare som i riskanalysen definierats som Särskilt reglerad personal utbetalas inte under 2015, utan skjuts upp i enlighet med internationella riktlinjer och nationella regelverk. De uppskjutna beloppen och information om dessa publiceras på nordea.com en vecka före den ordinarie årsstämman den 19 mars 2015.

Revision av ersättningspolicyns tillämpning

Minst en gång om året följer styrelsens kompensationsutskott upp hur Nordeas ersättningspolicy och kompletterande instruktioner tillämpas, via en oberoende översyn som görs av Group Internal Audit.

Ersättning till styrelsen

Ersättningen till styrelsen fastställs varje år av årsstämman. Ytterligare information finns i not K7 på sidan 97.

Ersättning till koncernchefen och koncernledningen

Styrelsen tar fram det förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som årligen ska fastställas av årsstämman. Enligt dessa riktlinjer beslutar styrelsen om den faktiska ersättningen till koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen, efter förslag från styrelsens kompensationsutskott. Ytterligare information om styrelsens kompensationsutskott finns i avsnittet "Bolagsstyrningsrapport 2014" på sidan 48.

De externa revisorerna lämnade till årsstämman 2014 en rapport som visar att styrelsen och koncernchefen under 2013 följde de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som godkändes av årsstämmorna 2012 och 2013.

Ytterligare information om ersättningar finns i not K7 på sidan 97.

Godkända riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare 2014

Årsstämman 2014 godkände följande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare:

"Nordea ska ha de ersättningsnivåer och anställningsvillkor som erfordras för att rekrytera och behålla ledande befattningshavare med kompetens och kapacitet att genomföra strategin och nå de uppsatta målen så att

Nordea kan bli en 'great European bank'.

Med ledande befattningshavare förstås i detta sammanhang vd i Nordea Bank AB (publ) och de till denne rapporterade chefer som också ingår i koncernledningen (Group Executive Management).

Ersättning till ledande befattningshavare kommer att beslutas av styrelsen i enlighet med Nordeas interna riktlinjer och rutiner vilka baseras på den svenska Finansinspektionens (FI) föreskrifter om ersättningssystem, nationell implementering av EU:s direktiv om kapitalkrav för banker liksom internationell praxis för en sund ersättningsstruktur.

Marknadsmässighet ska vara den övergripande principen för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare inom Nordea. Ersättning till ledande befattningshavare ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka Nordeas långsiktiga intressen.

Årlig ersättning består av fast lön och rörlig lön.

De ledande befattningshavarna kommer att erbjudas rörlig lön i form av ett Executive Incentive Programme 2014 (GEM EIP 2014), vilket belönar uppfyllelsen av i förväg överenskomna mål på koncernnivå, affärsområdes-/koncernfunktionsnivå och individuell nivå. Hur resultatet påverkas på lång sikt ska beaktas när målen beslutas. Utfallet från GEM EIP 2014 betalas över en femårsperiod i form av kontant ersättning och är föremål för justering av uppskjuten ersättning, indexering till Nordeas totalavkastning (TSR) samt förfoganderestriktioner enligt FI:s föreskrifter om ersättningssystem, med beaktande av lokala regler och förhållanden när detta är relevant. GEM EIP 2014 har en resultatmätningssperiod om ett år och utfallet ska inte överstiga den fasta lönen. De ledande befattningshavarna erbjuds ett liknande program för 2013 (GEM EIP 2013). I enlighet med FI:s föreskrifter om ersättningssystem ska garanterad rörlig lön utgöra undantag och vara tillåten endast i samband med anställning av ny ledande befattningshavare och då begränsas till det första anställningsåret.

Icke-monetära förmåner ska underlätta de ledande befattningshavarnas arbetsutförande och motsvara vad som kan anses rimligt i förhållande till praxis på marknaden.

De ledande befattningshavarna ska erbjudas pensionsvillkor som är marknadsmässiga i förhållande till situationen i det land där befattningshavarna stadigvarande är bosatta. Fast lön under uppsägningstiden och avgångsvederlag för de ledande befattningshavarna ska sammantaget inte överstiga 24 fasta månadslöner.

Styrelsen får frångå dessa riktlinjer om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det."

Förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare 2015

Nordea ska ha de ersättningsnivåer och anställningsvill-

kor som erfordras för att rekrytera och behålla ledande befattningshavare med kompetens och kapacitet att genomföra strategin och nå de uppsatta målen så att Nordea kan bli en "great European bank".

Med ledande befattningshavare förstås i detta sammanhang vd i Nordea Bank AB (publ) och de till denne rapporterade chefer som också ingår i koncernledningen (Group Executive Management).

Ersättning till ledande befattningshavare kommer att beslutas av styrelsen i enlighet med Nordeas interna riktlinjer och rutiner vilka baseras på den svenska Finansinspektionens (FI) föreskrifter om ersättningsystem, nationell implementering av EU:s direktiv om kapitalkrav för banker liksom internationell praxis för en sund ersättningsstruktur.

Marknadsmässighet ska vara den övergripande principen för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare inom Nordea. Ersättning till ledande befattningshavare ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka Nordeas långsiktiga intressen.

Årlig ersättning består av fast lön och rörlig lön.

De ledande befattningshavarna kommer att erbjudas rörlig lön i form av ett Executive Incentive Programme 2015 (GEM EIP 2015), vilket belönar uppfyllelsen av i förväg överenskomna mål på koncernnivå, affärsområdes-/koncernfunktionsnivå och individuell nivå. Hur resultatet påverkas på lång sikt ska beaktas när målen beslutas. Utfallet från GEM EIP 2015 betalas över en femårsperiod i form av kontant ersättning och är föremål för justering av uppskjuten ersättning, indexering till Nordeas totalavkastning (TSR) samt förfoganderestriktioner enligt FI:s föreskrifter om ersättningsystem, med beaktande av lokala regler och förhållanden när detta är relevant. GEM EIP 2015 har en resultatmättningsperiod om ett år och utfallet ska inte överstiga den fasta lönen. De ledande befattningshavarna erbjöds ett liknande program för 2013 och 2014 (GEM EIP 2013 respektive GEM EIP 2014).

I enlighet med FI:s föreskrifter om ersättningsystem ska garanterad rörlig lön utgöra undantag och vara tillåten endast i samband med anställning av ny ledande befattningshavare och då begränsas till det första anställningsåret.

icke-monetära förmåner ska underlätta de ledande befattningshavarnas arbetsutförande och motsvara vad som anses rimligt i förhållande till praxis på marknaden. De ledande befattningshavarna ska erbjudas pensionsvillkor som är marknadsmässiga i förhållande till situationen i det land där befattningshavarna stadigvarande är bosatta. Fast lön under uppsägningstiden och avgångsvederlag för de ledande befattningshavarna ska sammantaget inte överstiga 24 fasta månadslöner.

Styrelsen får frånga dessa riktlinjer om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Information som fogas till styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Avvikelser från godkända riktlinjer 2014:

Det finns inga avvikelser från de godkända riktlinjerna för 2014.

Kostnad för rörliga ersättningar till ledande befattningshavare (exklusive sociala avgifter):

2014

Den faktiska kostnaden för GEM EIP 2014 uppgår till 5,0 mn euro och utbetalas under en femårsperiod.

2015

Den beräknade maximala kostnaden för GEM EIP 2015 uppgår till 5,8 mn euro, och den beräknade kostnaden för utsatt 60-procentig uppfyllelse av prestationskriterierna uppgår till 3,5 mn euro.

Ytterligare information om rörliga ersättningar Vinstandelsprogrammet

Vinstandelsprogrammet har ett tak och baseras inte på Nordeas aktiekurs. Programmet är en förmån som innebär att medarbetarna får en del av vinsten. Detta ska uppmuntra goda insatser och stödja värderingen Ett Nordeateam, något som i sin tur ska leda till bättre lönsamhet och göra Nordea till en attraktivare arbetsgivare.

Under 2014 avsattes totalt 80 mn euro till Nordeas vinstandelsprogram för alla anställda. För 2014 kan de anställda som mest få 3 200 euro vardera, varav 2 600 euro bestäms av en i förväg fastställd nivå på riskjusterat resultat i förhållande till economic capital (RAROCAR) och 600 euro bestäms av kundnöjdhet. Om alla prestationskriterier hade uppfyllts skulle kostnaden för programmet maximalt ha uppgått till cirka 88 mn euro.

Rörlig lönedel

Nordea erbjuder utvalda chefer och specialister en rörlig lönedel för att belöna starka prestationer och för att kunna rekrytera, motivera och behålla högpresterande medarbetare i Nordeakoncernen. Den rörliga lönedelen måste vara transparent och baseras på i förväg fastställda prestationskriterier med tydliga vikter. Prestationskriterierna ska innefatta såväl finansiella som icke-finansiella kriterier som baseras på Nordeakoncernens operativa nyckeltal, vilka årligen fastställs av koncernchefen. Vid svagt eller negativt resultat för Nordeakoncernen kan den rörliga lönedelen sänkas enligt koncernchefens beslut.

Den rörliga lönedelen uppgår till högst 25 procent av den fasta årslönen, med undantag för ett fåtal chefer och viktiga specialister inom särskilda områden, där beloppet som högst kan uppgå till 50 procent av den fasta årslönen. Ansvarig medlem i koncernledningen kan i sällsynta undantagsfall godkänna avtal om en rörlig lönedel på upp till 100 procent av den fasta årslönen.

Nordea tillämpar den så kallade farfarsprincipen när medarbetare erbjuds rörlig lönedel och när utfallet ska

godkännas. Nordea tillämpar regler för uppskjuten utbetalning för medarbetare som i riskanalysen definierats som Särskilt reglerad personal.

Bonusprogram

Bonusprogram erbjuds enbart utvalda grupper av medarbetare inom specifika affärsområden eller enheter som godkänts av styrelsen. Nordea betalar bonus kopplad till prestation, där både bonuspooler per enhet och individuella allokeringar baseras på i förväg fastställda prestationsmått. Finansiellt resultat per enhet mäts som riskjusterat resultat, med hänsyn tagen till kapital- och finansieringskostnader och justerat för historiska intäktseffekter, liksom minimikrav på resultatet. Vid svagt eller negativt resultat för Nordeakoncernen kan bonuspoolerna sänkas enligt styrelsens beslut. Individuell ersättning fastställs utifrån detaljerade prestationsbedömningar som omfattar en rad finansiella och icke-finansiella faktorer.

För att förhindra betalning av oskäliga individuella bonusar finns en maxkvot både för andelen riskjusterat resultat som kan utbetalas och för nivån på bonus till individen. Nordea tillämpar regler för uppskjuten utbetalning för medarbetare som i riskanalysen definierats som Särskilt reglerad personal.

Åtgärder har vidtagits för att säkerställa att personal vid kontroll- eller compliance-funktioner i enheter som använder bonusprogram erhåller konkurrenskraftig lön, även om de inte är bonusberättigade.

Styrelsen beslutar om nya eller ändrade bonusprogram och storleken på enheternas bonuspooler, efter förslag från styrelsens kompensationsutskott. Koncernledningen ansvarar för genomförandet av beslutade bonusprogram. Nordea har också en strikt process för att säkerställa att ersättningen till enskilda medarbetare inte uppmuntrar till överdrivet risktagande. Som komplement till bedömningen på enhetsnivå finns en godkännandeprocess för betydande bonusar till enskilda medarbetare.

Incitamentsprogram för utvalda chefer och nyckelpersoner

Under 2013 införde Nordea ett incitamentsprogram för utvalda chefer och nyckelpersoner, Executive Incentive Programme 2013 (EIP 2013), som syftar till att stärka Nordeas möjligheter att behålla och rekrytera de bästa talangerna. Målet är vidare att stimulera de chefer och nyckelpersoner vilkas insatser har en direkt påverkan på Nordeas resultat, lönsamhet och långsiktiga värdeskapande. 2014 erbjöd Nordea EIP 2014, med liknande mål och struktur som i EIP 2013.

EIP erbjuds för att belöna uppfyllelsen av i förväg överenskomna mål på koncern-, affärsområdes-, koncernfunktions- och divisionsnivå liksom på affärsenhets- och individnivå. Hur resultatet påverkas på lång sikt ska beaktas när målen beslutas. Utfallet från EIP ska inte överstiga den fasta lönen.

EIP ska betalas i form av kontant ersättning och vara föremål för indexering med Nordeas totalavkastning, uppskjutandeperiod, justering av uppskjuten ersättning och förfoganderestriktioner i enlighet med gällande föreskrifter om ersättningar. Huvuddelen av EIP 2014 betalas ut tidigast i oktober 2018.

Upp till 400 chefer och andra nyckelpersoner i Nordeakoncernen erbjöds att delta i programmet, förutom koncernledningen som erbjöds ett liknande program benämnt GEM EIP 2014. EIP har sedan 2013 erbjudits berörda medarbetare och medlemmar i koncernledningen istället för Nordeas långsiktiga incitamentsprogram och rörlig lönedel.

Långsiktiga incitamentsprogram

Nordea erbjöd långsiktiga incitamentsprogram (LTIP) under åren 2007–2012, men till årsstämman 2013 och 2014 föreslog styrelsen inte något LTIP och inte heller till årsstämman 2015 finns något sådant förslag.

Mer information om Nordeas långsiktiga incitamentsprogram finns i not K7 och på nordea.com, samt i årsredovisningarna för tidigare år.

Förslag till vinstdisposition

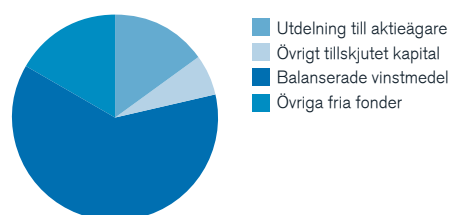
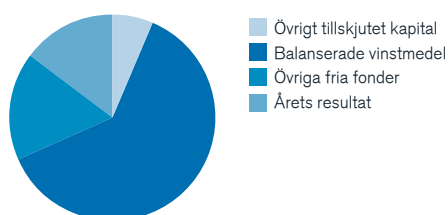
Enligt moderbolagets balansräkning står följande vinstmedel till årsstämmans förfogande:

	Euro
Övrigt tillskjutet kapital	1 079 925 521
Balanserade vinstmedel	10 343 770 495
Övriga fria fonder	2 762 284 828
Årets resultat	2 425 228 406
Summa	16 611 209 250

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

	Euro
Utdelning till aktieägare, 0,62 euro per aktie	2 501 100 294
Till ny räkning förs	
– övrigt tillskjutet kapital	1 079 925 521
– balanserade vinstmedel	10 267 898 607
– övriga fria fonder	2 762 284 828
Summa	16 611 209 250

Det är styrelsens bedömning att den föreslagna utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Finansiella rapporter, Koncernen – Innehåll

Resultaträkning	61	K34 För egna skulder ställda säkerheter	123
Rapport över totalresultat	62	K35 Övriga ställda säkerheter	123
Balansräkning	63	K36 Ansvarsförbindelser	123
Rapport över förändringar i eget kapital	64	K37 Åtaganden	123
Kassaflödesanalys	66		
Kvartalsvis utveckling	68	<i>Övriga noter</i>	
Femårsöversikt, koncernen	69	K38 Kapitaltäckning	124
Nyckeltal	70	K39 Klassificering av finansiella instrument	135
Definitioner och begrepp	71	K40 Tillgångar och skulder till verkligt värde	137
		K41 Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal	147
Noter till finansiella rapporter		K42 Avvecklad verksamhet och avyttringsgrupper som innehas för försäljning	148
<i>Redovisningsprinciper</i>		K43 Överförda tillgångar och erhållna säkerheter	149
K1 Redovisningsprinciper	72	K44 Investeringar för vilka kunden bär risken	149
<i>Noter till resultaträkningen</i>		K45 Löptidsanalys för tillgångar och skulder	150
K2 Segmentrapportering	92	K46 Transaktioner med närstående	152
K3 Räntenetto	95	K47 Upplysningar om kreditrisk	153
K4 Avgifts och provisionsnetto	96	K48 Andelar i strukturerade företag	160
K5 Nettoresultat av poster till verkligt värde	96	K49 Rapportering per land	161
K6 Övriga rörelseintäkter	96		
K7 Personalkostnader	97		
K8 Övriga administrationskostnader	104		
K9 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	104		
K10 Kreditförluster, netto	104		
K11 Skatter	105		
K12 Resultat per aktie	106		
<i>Noter till balansräkningen och poster inom linjen</i>			
K13 Utlåning och osäkra lånefordringar	106		
K14 Räntebärande värdepapper	108		
K15 Pantsatta finansiella instrument	108		
K16 Aktier och andelar	108		
K17 Derivatinstrument och säkringsredovisning	109		
K18 Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i	111		
K19 Aktier och andelar i intresseföretag	111		
K20 Immateriella tillgångar	112		
K21 Leasing	114		
K22 Förvaltningsfastigheter	115		
K23 Övriga tillgångar	115		
K24 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	115		
K25 Skulder till kreditinstitut	115		
K26 In- och upplåning från allmänheten	115		
K27 Skulder till försäkringstagare	116		
K28 Emitterade värdepapper	117		
K29 Övriga skulder	117		
K30 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	118		
K31 Avsättningar	118		
K32 Pensionsförpliktelser	119		
K33 Efterställda skulder	122		

Resultaträkning, Koncernen

Mn euro	Not	2014	2013
Rörelseintäkter			
Ränteintäkter		9 995	10 604
Räntekostnader		-4 513	-5 079
Räntenetto	K3	5 482	5 525
Avgifts- och provisionsintäkter		3 799	3 574
Avgifts- och provisionskostnader		-957	-932
Avgifts- och provisionsnetto	K4	2 842	2 642
Nettoresultat av poster till verkligt värde	K5	1 425	1 539
Andelar i intresseföretags resultat	K19	18	79
Övriga rörelseintäkter	K6	457	106
Summa rörelseintäkter		10 224	9 891
Rörelsekostnader			
Allmänna administrationskostnader:			
Personalkostnader	K7	-3 149	-2 978
Övriga administrationskostnader	K8	-1 635	-1 835
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	K9	-582	-227
Summa rörelsekostnader		-5 366	-5 040
Resultat före kreditförluster		4 858	4 851
Kreditförluster, netto	K10	-534	-735
Rörelseresultat		4 324	4 116
Skatt	K11	-953	-1 009
Årets resultat från kvarvarande verksamheter		3 371	3 107
Årets resultat från avvecklade verksamheter, efter skatt	K42	-39	9
Årets resultat		3 332	3 116
Hänförligt till:			
Aktieägare i Nordea Bank AB (publ)		3 332	3 116
Minoritetsintressen		—	—
Summa		3 332	3 116
Resultat per aktie före utspädning, euro – Total verksamhet	K12	0,83	0,77
Resultat per aktie efter utspädning, euro – Total verksamhet	K12	0,83	0,77
Resultat per aktie före utspädning, euro – Kvarvarande verksamhet	K12	0,84	0,77
Resultat per aktie före utspädning, euro – Kvarvarande verksamhet	K12	0,84	0,77

Rapport över totalresultat, Koncernen

Mn euro	2014	2013
Årets resultat	3 332	3 116
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		
Valutakursdifferenser under året	-1 039	-999
Säkringar av nettotillgångar i utländska verksamheter:		
Värdeförändringar under året	435	464
Skatt på värdeförändringar under året	-96	-102
Finansiella tillgångar som kan säljas ¹ :		
Värdeförändringar under året	41	25
Skatt på värdeförändringar under året	-8	-5
Omklassificerat till resultaträkningen under året	-1	6
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	0	-1
Kassaflödessäkringar:		
Värdeförändringar under året	480	497
Skatt på värdeförändringar under året	-105	-111
Omklassificerat till resultaträkningen under året	-449	-499
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	98	110
Poster som inte kan omklassificeras till resultaträkningen		
Förmånsbestämda pensionsplaner:		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-518	155
Skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	120	-39
Övrigt totalresultat, netto efter skatt²	-1 042	-499
Totalresultat	2 290	2 617
Hänförligt till:		
Aktieägare i Nordea Bank AB (publ)	2 290	2 617
Minoritetsintressen	—	—
Summa	2 290	2 617

1) Resultat från omvärderingar relaterade till säkrade risker i verkligt värde säkringar redovisas direkt i resultaträkningen.

2) Varav -12 mn euro (-22 mn euro) avseende avvecklade verksamheter.

Balansräkning, Koncernen

Mn euro	Not	31 dec 2014	31 dec 2013	1 Jan 2013
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		31 067	33 529	36 060
Utlåning till centralbanker	K13	6 958	11 769	8 005
Utlåning till kreditinstitut	K13	12 217	10 743	10 569
Utlåning till allmänheten	K13	348 085	342 451	346 251
Räntebärande värdepapper	K14	87 110	87 314	86 626
Pantsatta finansiella instrument	K15	12 151	9 575	7 970
Aktier och andelar	K16	39 749	33 271	28 128
Derivatinstrument	K17	105 119	70 992	118 789
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	K18	256	203	-711
Aktier och andelar i intresseföretag	K19	487	630	585
Immateriella tillgångar	K20	2 908	3 246	3 425
Materiella tillgångar		509	431	474
Förvaltningsfastigheter	K22	3 227	3 524	3 408
Uppskjutna skattefordringar	K11	130	62	266
Aktuella skattefordringar		132	31	78
Pensionstillgångar	K32	42	321	142
Övriga tillgångar	K23	17 581	11 064	15 554
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	K24	1 614	2 383	2 559
Tillgångar som innehas för försäljning	K42	—	8 895	—
Summa tillgångar		669 342	630 434	668 178
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	K25	56 332	59 090	55 426
In- och upplåning från allmänheten	K26	197 254	200 743	200 678
Skulder till försäkringstagare	K27	51 843	47 226	45 320
Emitterade värdepapper	K28	194 274	185 602	183 908
Derivatinstrument	K17	97 340	65 924	114 203
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	K18	3 418	1 734	1 940
Aktuella skatteskulder		368	303	391
Övriga skulder	K29	26 973	24 737	24 773
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	K30	1 943	3 677	3 903
Uppskjutna skatteskulder	K11	983	935	976
Avsättningar	K31	305	177	389
Pensionsförpliktelser	K32	540	334	469
Efterställda skulder	K33	7 942	6 545	7 797
Skulder som innehas för försäljning	K42	—	4 198	—
Summa skulder		639 505	601 225	640 173
Eget kapital				
Minoritetsintressen		2	2	5
Aktiekapital		4 050	4 050	4 050
Överkursfond		1 080	1 080	1 080
Övriga reserver		-1 201	-159	340
Balanserade vinstmedel		25 906	24 236	22 530
Summa eget kapital		29 837	29 209	28 005
Summa skulder och eget kapital		669 342	630 434	668 178
För egna skulder ställda säkerheter	K34	163 041	174 418	159 924
Övriga ställda säkerheter	K35	11 265	7 467	10 344
Ansvarsförbindelser	K36	22 017	20 870	21 157
Kreditåtaganden	K37	74 291	78 332	84 914
Övriga åtaganden	K37	1 644	1 267	1 294

Rapport över förändringar i eget kapital, Koncernen

Mn euro	Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB (publ) ²									
	Aktie- kapital ¹	Över- kursfond	Omräkning utländsk verksamhet	Kassa- flödes- säkringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Förmåns- bestämda pensions- planer	Balanserade vinstmedel	Summa	Minori- tets- intressen	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 jan 2014	4 050	1 080	-613	-18	81	391	24 236	29 207	2	29 209
Årets resultat	—	—	—	—	—	—	3 332	3 332	—	3 332
<i>Poster som kan omklassificeras till resultaträkningen</i>										
Valutakursdifferenser under året	—	—	-1 039	—	—	—	—	-1 039	—	-1 039
Säkringar av nettotillgångar i utländska verksamheter:										
Värdeförändringar under året	—	—	435	—	—	—	—	435	—	435
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	-96	—	—	—	—	-96	—	-96
Finansiella tillgångar som kan säljas:										
Värdeförändringar under året	—	—	—	—	41	—	—	41	—	41
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	—	—	-8	—	—	-8	—	-8
Omklassificerat till resultat- räkningen under året	—	—	—	—	-1	—	—	-1	—	-1
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	—	—	—	—	0	—	—	0	—	0
Kassaflödessäkringar:										
Värdeförändringar under året	—	—	—	480	—	—	—	480	—	480
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	—	-105	—	—	—	-105	—	-105
Omklassificerat till resultat- räkningen under året	—	—	—	-449	—	—	—	-449	—	-449
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	—	—	—	98	—	—	—	98	—	98
<i>Poster som inte kan omklassifice- ras till resultaträkningen</i>										
Förmånsbestämda pensions- planer:										
Omvärdering av förmåns- bestämda pensionsplaner under året	—	—	—	—	—	-518	—	-518	—	-518
Skatt hänförlig till omvärde- ring av förmånsbestämda pensionsplaner under året	—	—	—	—	—	120	—	120	—	120
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	—	—	-700	24	32	-398	—	-1 042	—	-1 042
Totalresultat	—	—	-700	24	32	-398	3 332	2 290	—	2 290
Aktierelaterade ersättningar	—	—	—	—	—	—	16	16	—	16
Utdelning för 2013	—	—	—	—	—	—	-1 734	-1 734	—	-1 734
Försäljning av egna aktier ³	—	—	—	—	—	—	56	56	—	56
Utgående balans per 31 dec 2014	4 050	1 080	-1 313	6	113	-7	25 906	29 835	2	29 837

1) Totalt antal registrerade aktier var 4 050 miljoner.

2) Bundet eget kapital var 4 050 mn euro, fritt eget kapital var 25 785 mn euro.

3) Hänför sig till förändring av egna aktier relaterade till det långsiktiga incitamentsprogrammet, tradingportföljen och Nordeaaktier i de danska kundernas investeringsportföljer. Antalet egna aktier var 23,0 miljoner. Totala antalet egna aktier relaterade till LTIP var 15,9 miljoner.

Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB (publ)²

Mn euro	Övriga reserver:						Balanserade vinstmedel	Summa	Minoritets- intressen	Summa eget kapital
	Aktie- kapital ¹	Över- kursfond	Omräkning utländsk verksamhet	Kassa- flödes- säkringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Förmåns- bestämda pensions- planer				
Ingående balans per 1 jan 2013	4 050	1 080	24	-15	56	275	22 530	28 000	5	28 005
Årets resultat	—	—	—	—	—	—	3 116	3 116	—	3 116
<i>Poster som kan omklassificeras till resultaträkningen</i>										
Valutakursdifferenser under året	—	—	-999	—	—	—	—	-999	—	-999
Säkringar av nettotillgångar i utländska verksamheter:										
Värdeförändringar under året	—	—	464	—	—	—	—	464	—	464
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	-102	—	—	—	—	-102	—	-102
Finansiella tillgångar som kan säljas:										
Värdeförändringar under året	—	—	—	—	25	—	—	25	—	25
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	—	—	-5	—	—	-5	—	-5
Omklassificerat till resultat- räkningen under året	—	—	—	—	6	—	—	6	—	6
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	—	—	—	—	-1	—	—	-1	—	-1
Kassaflödessakringar:										
Värdeförändringar under året	—	—	—	497	—	—	—	497	—	497
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	—	-111	—	—	—	-111	—	-111
Omklassificerat till resultat- räkningen under året	—	—	—	-499	—	—	—	-499	—	-499
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	—	—	—	110	—	—	—	110	—	110
<i>Poster som inte kan omklassifi- ceras till resultaträkningen</i>										
Förmånsbestämda pensions- planer:										
Omvärdering av förmånsbe- stämda pensionsplaner under året	—	—	—	—	—	155	—	155	—	155
Skatt hänförlig till omvärde- ring av förmånsbestämda pensionsplaner under året	—	—	—	—	—	-39	—	-39	—	-39
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	—	—	-637	-3	25	116	—	-499	—	-499
Totalresultat	—	—	-637	-3	25	116	3 116	2 617	—	2 617
Aktierelaterade ersättningar	—	—	—	—	—	—	17	17	—	17
Utdelning för 2012	—	—	—	—	—	—	-1 370	-1 370	—	-1 370
Köp av egna aktier ³	—	—	—	—	—	—	-57	-57	—	-57
Övriga förändringar	—	—	—	—	—	—	—	—	-3	-3
Utgående balans per 31 dec 2013	4 050	1 080	-613	-18	81	391	24 236	29 207	2	29 209

1) Totalt antal registrerade aktier var 4 050 miljoner.

2) Bundet eget kapital var 4 050 mn euro, fritt eget kapital var 25 157 mn euro.

3) Hänförligt till förändring av egna aktier relaterade till det långsiktiga incitamentsprogrammet, tradingportföljen och Nordeaaktier i de danska kundernas investeringsportföljer. Antalet egna aktier var 31,8 miljoner. Totala antalet egna aktier relaterade till LTIP var 18,3 miljoner.

Utdelning per aktie

Se moderföretagets "Rapport över förändringar i eget kapital" sid 167.

Kassaflödesanalys, Koncernen

– total verksamhet

Mn euro	2014	2013
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	4 324	4 116
Årets resultat från avvecklade verksamheter, efter skatt	-39	9
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	8 137	4 492
Betalda inkomstskatter	-966	-1 010
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	11 456	7 607
Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar		
Förändring av utlåning till centralbanker	1 853	-530
Förändring av utlåning till kreditinstitut	-1 050	289
Förändring av utlåning till allmänheten	-17 359	-14 511
Förändring av räntebärande värdepapper	-3 785	-5 045
Förändring av pantsatta finansiella instrument	-2 609	-1 648
Förändring av aktier och andelar	-7 196	-5 918
Förändring av derivatinstrument, netto	155	-2 234
Förändring av förvaltningsfastigheter	169	-78
Förändring av övriga tillgångar	-6 843	4 351
Förändring av den löpande verksamhetens skulder		
Förändring av skulder till kreditinstitut	-4 398	6 564
Förändring av in- och upplåning från allmänheten	568	9 205
Förändring av skulder till försäkringstagare	-765	-57
Förändring av emitterade värdepapper	13 040	6 585
Förändring av övriga skulder	5 940	1 735
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-10 824	6 315
Investeringsverksamheten		
Avyttring av rörelser	481	—
Förvärv av intresseföretag	-8	-8
Avyttring av intresseföretag	480	4
Förvärv av materiella tillgångar	-197	-153
Avyttring av materiella tillgångar	14	33
Förvärv av immateriella tillgångar	-343	-229
Avyttring av immateriella tillgångar	—	1
Nettoinvestering av värdepapper, som hålles till förfall	2 822	930
Förvärv/avyttring av övriga finansiella tillgångar	5	-6
Kassaflöde från investeringsverksamheten	3 254	572
Finansieringsverksamheten		
Emission av efterställda skulder	1 106	—
Amortering av efterställda skulder	-468	-500
Försäljning/återköp av egna aktier, inkl. förändringar i tradingportföljen	56	-57
Utbetald utdelning	-1 734	-1 370
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 040	-1 927
Årets kassaflöde	-8 610	4 960
Likvida medel vid årets början	45 670	42 808
Omräkningsdifferens	2 623	-2 098
Likvida medel vid årets slut	39 683	45 670
Förändring	-8 610	4 960

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med IAS 7. Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar av likvida medel under året för den totala verksamheten. Nordeas kassaflödesanalys har upprättats enligt den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, som t ex avskrivningar och kreditförluster. Redovisning av kassaflöden indelas i kategorierna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet.

Den löpande verksamheten

Den löpande verksamheten utgörs av den huvudsakliga intäktbringande verksamheten och kassaflödet härrör huvudsakligen från rörelseresultatet, justerat för poster som inte ingår i kassaflödet samt för betalda inkomstskatter. Justering för icke kassaflödespåverkande poster innefattar:

Mn euro	2014	2013
Avskrivningar	237	220
Nedskrivningar	350	17
Kreditförluster	620	837
Orealiserade värdeförändringar	-457	2 180
Realisationsvinster/förluster, netto	-391	-18
Förändring av upplupna kostnader/intäkter och avsättningar	-788	55
Omräkningsdifferenser	1 070	407
Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring	918	1 046
Förändring av tekniska reserver, livförsäkring	3 839	1 543
Förändringar av verkligt värde av den säkrade posten, tillgångar/skulder (netto)	1 749	-1 608
Skattekostnad, avvecklad verksamhet	2	4
Övrigt	988	-191
Summa	8 137	4 492

Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder innefattar tillgångar och skulder som ingår i den normala affärsverksamheten, som t ex utlåning, inlåning och emitterade värdepapper. Förändringar i derivatinstrument redovisas netto.

I kassaflödet från löpande verksamhet ingår erhållen ränta och betald ränta med följande belopp:

Mn euro	2014	2013
Erhållen ränta	10 319	11 031
Betald ränta	4 698	5 360

Investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten omfattar förvärv och avyttring av anläggningstillgångar, finansiella såväl som materiella och immateriella.

Finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten utgörs av den verksamhet som medför förändringar i eget kapital och efterställda skulder, som t ex nyemission av aktier, utdelningar och emission/amortering av efterställda skulder.

Likvida medel

Följande poster ingår i likvida medel:

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	31 067	33 529
Utlåning till centralbanker, betalbar vid anfordran	6 454	9 313
Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran	2 162	2 290
Skulder som innehas för försäljning	—	538
Summa	39 683	45 670

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodohavanden hos centralbanker utgörs av tillgodohavanden på konton hos centralbanker och postgiron i myndighetsform, där följande förutsättningar är uppfyllda:

- centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat
- tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran, utgörs av likvida tillgångar som inte representeras av obligationer och andra räntebärande värdepapper. Utlåning till centralbanker, betalbara vid anfordran inkluderar instrument som Nordea omedelbart har rätt att sälja tillbaka.

Avvecklade verksamheter

Kassaflödesanalyserna inkluderar kassaflöde hänförligt till den totala verksamheten, d v s både kvarvarande och avvecklade verksamheter. De avvecklade verksamheterna består av Nordeas polska verksamheter, för ytterligare information se not K1 och not K42. Kassaflöden relaterade till de avvecklade verksamheterna, exklusive kassaflödet i samband med stängningen av transaktionen, består av kassaflöde från den löpande verksamheten på -379 mn euro (-15 mn euro), kassaflöde från investeringsverksamheten på -14 mn euro (-11 mn euro) samt kassaflöde från finansieringsverksamheten på 1 mn euro (0 mn euro).

Kvartalsvis utveckling, Koncernen

Mn euro	Kv4 2014	Kv3 2014	Kv2 2014	Kv1 2014	Kv4 2013	Kv3 2013	Kv2 2013	Kv1 2013	2014	2013
Räntenetto	1 356	1 396	1 368	1 362	1 390	1 386	1 391	1 358	5 482	5 525
Avgifts- och provisionsnetto	763	667	708	704	703	652	664	623	2 842	2 642
Nettoresultat av poster till verkligt värde	367	291	356	411	333	346	416	444	1 425	1 539
Andelar i intresseföretags resultat	-1	7	3	9	21	14	9	35	18	79
Övriga rörelseintäkter	28	393	21	15	22	28	10	46	457	106
Summa rörelseintäkter	2 513	2 754	2 456	2 501	2 469	2 426	2 490	2 506	10 224	9 891
Allmänna administrationskostnader:										
Personalkostnader	-758	-728	-907	-756	-739	-732	-753	-754	-3 149	-2 978
Övriga administrationskostnader	-416	-378	-415	-426	-480	-441	-453	-461	-1 635	-1 835
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-53	-410	-64	-55	-64	-61	-50	-52	-582	-227
Summa rörelsekostnader	-1 227	-1 516	-1 386	-1 237	-1 283	-1 234	-1 256	-1 267	-5 366	-5 040
Resultat före kreditförluster	1 286	1 238	1 070	1 264	1 186	1 192	1 234	1 239	4 858	4 851
Kreditförluster, netto	-129	-112	-135	-158	-180	-171	-186	-198	-534	-735
Rörelseresultat	1 157	1 126	935	1 106	1 006	1 021	1 048	1 041	4 324	4 116
Skatt	-280	-188	-219	-266	-246	-257	-248	-258	-953	-1 009
Årets resultat från kvarvarande verksamheter	877	938	716	840	760	764	800	783	3 371	3 107
Årets resultat från avvecklade verksamheter, efter skatt	0	0	-30	-9	13	12	-29	13	-39	9
Årets resultat	877	938	686	831	773	776	771	796	3 332	3 116
Resultat per aktie efter utspädning (DEPS), euro – Total verksamhet	0,22	0,23	0,17	0,21	0,19	0,19	0,19	0,20	0,83	0,77
DEPS, rullande 12 månader till periodens slut, euro – Total verksamhet	0,83	0,80	0,76	0,78	0,77	0,79	0,77	0,79	0,83	0,77

Femårsöversikt, Koncernen

Resultaträkning¹

Mn euro	2014	2013	2012	2011	2010
Räntenetto	5 482	5 525	5 563	5 456	5 159
Avgifts- och provisionsnetto	2 842	2 642	2 468	2 395	2 156
Nettoresultat av poster till verkligt värde	1 425	1 539	1 774	1 517	1 837
Andelar i intresseföretags resultat	18	79	93	42	66
Övriga rörelseintäkter	457	106	100	91	116
Summa rörelseintäkter	10 224	9 891	9 998	9 501	9 334
Allmänna administrationskostnader:					
Personalkostnader	-3 149	-2 978	-2 989	-3 113	-2 784
Övriga administrationskostnader	-1 635	-1 835	-1 808	-1 914	-1 862
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-582	-227	-267	-192	-170
Summa rörelsekostnader	-5 366	-5 040	-5 064	-5 219	-4 816
Resultat före kreditförluster	4 858	4 851	4 934	4 282	4 518
Kreditförluster, netto	-534	-735	-895	-735	-879
Rörelseresultat	4 324	4 116	4 039	3 547	3 639
Skatt	-953	-1 009	-970	-913	-976
Årets resultat från kvarvarande verksamheter	3 371	3 107	3 069	2 634	2 663
Årets resultat från avvecklade verksamheter, efter skatt	-39	9	57	—	—
Årets resultat	3 332	3 116	3 126	2 634	2 663

Balansräkning²

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2012	31 dec 2011	31 dec 2010
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	31 067	33 529	36 060	3 765	10 023
Utlåning till centralbanker och kreditinstitut	19 175	22 512	18 574	51 865	15 788
Utlåning till allmänheten	348 085	342 451	346 251	337 203	314 211
Räntebärande värdepapper	99 261	96 889	94 596	92 923	91 743
Derivatinstrument	105 119	70 992	118 789	171 943	96 825
Övriga tillgångar	66 635	55 166	53 908	43 432	52 249
Tillgångar som innehas för försäljning	—	8 895	—	—	—
Tillgångar	669 342	630 434	668 178	701 131	580 839
Skulder till kreditinstitut	56 322	59 090	55 426	55 316	40 736
In- och upplåning från allmänheten	197 254	200 743	200 678	190 092	176 390
Skulder till försäkringstagare	51 843	47 226	45 320	40 715	38 766
Emitterade värdepapper	194 274	185 602	183 908	178 028	151 578
Derivatinstrument	97 340	65 924	114 203	167 390	95 887
Efterställda skulder	7 942	6 545	7 797	6 503	7 761
Övriga skulder	34 530	31 897	32 841	37 442	45 183
Skulder som innehas för försäljning	—	4 198	—	—	—
Eget kapital	29 837	29 209	28 005	25 645	24 538
Skulder och eget kapital	669 342	630 434	668 178	701 131	580 839

1) Jämförelsetalen för 2010–2011 har inte omräknats med hänsyn till avvecklad verksamhet (Nordeas polska verksamheter), se not K42 för ytterligare information.

2) Jämförelsetalen för 2010 har inte omräknats med hänsyn till den reviderade IAS 19 och obligationer med framtida start, se not K1 i årsredovisningen 2013 för ytterligare information.

Nyckeltal, Koncernen

	2014	2013	2012 ^{2,3}	2011 ^{2,3}	2010 ^{2,3}
Resultat per aktie före utspädning, euro – Total verksamhet	0,83	0,77	0,78	0,65	0,66
Resultat per aktie efter utspädning, euro – Total verksamhet	0,83	0,77	0,78	0,65	0,66
Aktiekurs ¹ , euro	9,68	9,78	7,24	5,98	8,16
Totalavkastning, %	9,2	44,6	21,0	-24,4	3,7
Föreslagen/verkställd utdelning per aktie, euro	0,62	0,43	0,34	0,26	0,29
Eget kapital per aktie ¹ , euro	7,40	7,27	6,96	6,47	6,07
Potentiellt antal utestående aktier ¹ , miljoner	4 050	4 050	4 050	4 047	4 043
Vägt genomsnittligt antal aktier efter utspädning, miljoner	4 031	4 020	4 026	4 028	4 022
Avkastning på eget kapital, % – Kvarvarande verksamhet	11,5	11,0	11,6	10,6	11,5
Avkastning på tillgångar, % – Total verksamhet	0,50	0,49	0,47	0,38	0,46
Kapital under förvaltning ¹ , md euro	262,2	232,1	218,3	187,4	191,0
K/I-tal ⁷ , % – Kvarvarande verksamhet	49	51	51	55	52
Kreditförluster på årsbasis, punkter	15	21	26	23	31
Kärnprimärkapitalrelation, exklusive Basel I golv ^{1,4,5} , %	15,7	14,9	13,1	11,2	10,3
Primärkapitalrelation, exklusive Basel I golv ^{1,4,5} , %	17,6	15,7	14,3	12,2	11,4
Total kapitalrelation, exklusive Basel I golv ^{1,4,5} , %	20,7	18,1	16,2	13,4	13,4
Kärnkapital ^{1,4,5} , mn euro	22 821	23 112	21 961	20 677	19 103
Primärkapital ^{1,4,5} , mn euro	25 558	24 444	23 953	22 641	21 049
Risikexponeringsbelopp, exklusive Basel I golv ^{1,6} , md euro	145	155	168	185	185
Antal anställda (omräknat till heltidstjänster) ¹ – Kvarvarande verksamhet	29 397	29 429	29 491	33 068	33 809
Riskjusterat resultat ⁶ , mn euro – Kvarvarande verksamhet	3 489	3 352	3 313	2 714	2 622
Economic profit ⁶ , mn euro – Kvarvarande verksamhet	1 071	912	889	1 145	936
Economic capital ^{1,6} , md euro – Total verksamhet	23,9	24,4	23,8	17,7	17,5
Economic capital ^{1,6} , md euro – Kvarvarande verksamhet	23,9	23,5	22,8	—	—
RAROCAR ⁶ , % – Kvarvarande verksamhet	14,4	13,7	13,9	15,5	15,0
MCEV, mn euro	4 758	4 700	3 762	2 714	3 655

1) Vid årets slut.

2) Jämförelsetalen för 2010–2011 har inte omräknats på grund av avvecklad verksamhet (Nordeas polska verksamheter), se not K42 för ytterligare information.

3) Jämförelsetalen för 2010 har inte omräknats på grund av den reviderade IAS 19 och obligationer med framtida start, se not K1 i årsredovisningen 2013 för ytterligare information.

4) Inklusive resultatet för perioden.

5) Nyckeltalen för 2013 rapporteras enligt Basel II-reglerna och nyckeltalen för 2014 rapporteras enligt Basel III-reglerna (CRR/CRDIV).

6) Avdrag från kapitalbasen och fysiska tillgångar har inkluderats i nyckeltalen för 2013 och 2014.

7) Exklusive engångsposter 2014.

Definitioner och begrepp

Andel osäkra lånefordringar, brutto
Individuellt värderade osäkra lånefordringar före reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver.

Andel osäkra lånefordringar, netto
Individuellt värderade osäkra lånefordringar efter reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver.

Avkastning på eget kapital Årets resultat exklusive minoritetsintressen dividerat med genomsnittligt eget kapital under året. I genomsnittligt eget kapital ingår årets resultat och ej utbetald utdelning. Minoritetsintressen ingår ej.

Avkastning på tillgångar Årets resultat dividerat med utgående tillgångar.

Economic capital (EC) Internt mått på det kapital som krävs för att med viss sannolikhet täcka oväntade förluster i verksamheten. EC beräknas med avancerade interna modeller för att ge ett konsekvent mått avseende kredit- och marknadsrisk, operativ risk, affärsrisk och livförsäkringsrisk inom Nordeas olika affärsområden.

När alla risker i koncernen aggregeras uppstår diversifieringseffekter till följd av skillnader i verksamheternas risk och det osannolika i att oväntade förluster uppstår samtidigt.

Economic profit Riskjusterat resultat minus kapitalkostnad.

Eget kapital per aktie Eget kapital enligt balansräkningen efter utspädning och exklusive minoritetsintressen, dividerat med antalet utestående aktier efter utspädning.

Förväntade kreditförluster Normaliserade förlustnivåer över en konjunkturcykel både på portföljnivå och för enskilda kreditengagemang.

K/I-tal Totala rörelsekostnader dividerade med totala rörelseintäkter.

Kapitalbas Summan av primärkapital och supplementärt kapital bestående av förlagslån, efter avdrag för redovisat värde på aktier i helägda försäkringsbolag och potentiellt avdrag för förväntat "underskott".

Kapitalkostnad (uttryckt i procent)
Den avkastning Nordeas aktieägare kräver. Den beräknas utifrån den långfristiga riskfria euroräntan, med tillägg för genomsnittlig marknadsmässig riskpremie för aktieinvesteringar, multiplicerat med betavärdet, ett mått på Nordeaaktiens volatilitet och marknadskorrelation.

Kapitalkostnaden i euro utgörs av kapitalkostnaden (i procent) multiplicerat med economic capital. Kapitalkostnaden fastställs av Nordeas ledning en gång om året, och utgör en parameter för riskvillighet och investeringsnivå.

Kreditförlustrelation Kreditförluster (på årsbasis) dividerade med utgående balans för utlåning till allmänheten (utlåning).

MCEV (Market Consistent Embedded Value) En uppskattning av det värde en placerare skulle tillmäta en portfölj av ingångna liv- och pensionsförsäkringar, utifrån en objektiv marknadsavkastning. MCEV omfattar inte värdet av framtida affärer och inte heller andra typer av immateriella värden.

Oreglerade lånefordringar som inte är osäkra Förfallna lånefordringar som inte är osäkra med hänsyn till framtida kassaflöden (ingår i Lånefordringar som inte är osäkra).

P/B-tal Börsvärdet dividerat med redovisat värde på eget kapital.

Primärkapital Den del av kapitalbasen som innefattar konsoliderat eget kapital exklusive investeringar i försäkringsbolag, föreslagen utdelning, uppskjutna skattefordringar, immateriella tillgångar i bankverksamheten. 2013 gjordes ett avdrag på 50 procent avseende förväntade "underskott", det vill säga den negativa skillnaden mellan förväntade kreditförluster och gjorda reserveringar. 2014 gjordes detta avdrag till 100 procent mot kärnprimärkapitalet. Med tillsynsmyndighets godkännande omfattar primärkapital även kvalificerade former av förlagslån (primärkapitaltillskott och hybridkapitallån).

Kärnprimärkapital utgörs av primärkapital exklusive hybridkapitallån.

Primärkapitalrelation Primärkapital dividerat med riskexponeringsbeloppet. Kärnprimärkapitalrelationen beräknas

som kärnprimärkapital i procent av riskexponeringsbeloppet.

RAROCAR (uttryckt i procent) Står för risk-adjusted return on capital at risk och utgörs av det riskjusterade resultatet i förhållande till economic capital.

Reserver i relation till osäkra lånefordringar Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar dividerade med individuellt värderade osäkra lånefordringar före reserver.

Resultat per aktie efter utspädning
Årets resultat dividerat med viktat genomsnittligt antal utestående aktier, efter full utspädning. Minoritetsintressen ingår ej.

Resultat per aktie före utspädning
Årets resultat dividerat med viktat genomsnittligt antal utestående aktier. Minoritetsintressen ingår ej.

Riskexponeringsbelopp Tillgångar och åtaganden utanför balansräkningen, värderade efter kredit- och marknadsrisk liksom operativ risk i koncernens dotterföretag enligt gällande kapitaltäckningsregler, exklusive tillgångar i försäkringsbolag, redovisat värde på sådana aktier som har dragits av från kapitalbasen samt immateriella tillgångar.

Riskjusterat resultat Intäkter minus rörelsekostnader, förväntade kreditförluster och schablonskatt (24 procent 2014). Större engångsposter ingår inte i det riskjusterade resultatet.

Total kapitalrelation Kapitalbasen dividerat med riskexponeringsbeloppet.

Total reserveringsgrad Totala reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver.

Totala reserver i relation till osäkra lånefordringar Reserveringskvot, det vill säga totala reserver dividerade med totala osäkra lånefordringar före reserver.

Totalavkastning (TSR) Totalavkastning mätt som värdetillväxt i ett aktieinnehav under året, under antagande om att utdelningen återinvesteras i nya aktier vid utbetalningstidpunkten.

Innehållsförteckning

1. Grunder för presentationen	72
2. Förändrade redovisningsprinciper och presentation	72
3. Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats av Nordea	72
4. Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar	73
5. Principer för konsolidering	76
6. Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar	77
7. Intäktsredovisning livförsäkring	79
8. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen	79
9. Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta	80
10. Säkringsredovisning	80
11. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument	81
12. Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	82
13. Finansiella instrument	82
14. Utlåning till allmänheten/kreditinstitut	84
15. Leasing	86
16. Immateriella tillgångar	86
17. Materiella tillgångar	87
18. Förvaltningsfastigheter	87
19. Skulder till försäkringstagare	87
20. Skatter	88
21. Resultat per aktie	89
22. Ersättningar till anställda	89
23. Eget kapital	90
24. Finansiella garantiavtal och kreditlöften	90
25. Aktierelaterade ersättningar	90
26. Transaktioner med närstående	91
27. Valutakurser	91

1. Grunder för presentationen

Nordeas koncernredovisning har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkännts av EU-kommissionen. Vidare har vissa kompletterande regler i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:25, med tillägg i FFFS 2009:11, 2011:54, 2013:2, 2013:24 och 2014:18) tillämpats.

De tilläggsupplysningar som krävs enligt ovan nämnda standarder, rekommendationer och lagstiftning har inkluderats i noterna, i kapitlet Risk, likviditets- och kapitalhantering eller i andra delar av de "Finansiella rapporterna".

Den 5 februari 2015 godkände styrelsen årsredovisningen, som slutligt ska godkännas av årsstämman den 19 mars 2015.

2. Förändrade redovisningsprinciper och presentation

I allt väsentligt är redovisningsprinciperna, beräkningsgrunderna och presentationen oförändrade jämfört med årsredovisningen 2013. De nya redovisningskrav som infördes under 2014 och deras inverkan på Nordeas redovisning beskrivs nedan.

IFRS 10 "Koncernredovisning", IFRS 11 "Samarbetsarrangemang", IFRS 12 "Upplysningar om andelar i andra företag" samt IAS 28 "Innehav i intresseföretag och joint ventures"

De nya standarderna IFRS 10 "Koncernredovisning", IFRS 11 "Samarbetsarrangemang" och IFRS 12 "Upplysningar om andelar i andra företag" liksom de omarbetade IAS 28 "Innehav i intresseföretag och joint ventures" började

tillämpas den 1 januari 2014, men detta har inte haft någon betydande inverkan på Nordeas redovisning.

IFRS 10 anger vilka företag som ska ingå i koncernredovisningen och hur konsolideringen ska gå till. IFRS 10 medförde inga förändringar för Nordea under 2014 när det gäller vilka företag som konsolideras. IFRS 11 beskriver redovisningen av investeringar i företag där två eller fler ägare har gemensamt bestämmande inflytande, vanligtvis ett 50/50-ägande. Nordea har för närvarande inga sådana intressen, och IFRS 11 har inte haft någon inverkan på Nordeas redovisning 2014. IFRS 12 innehåller ytterligare krav på upplysningar, huvudsakligen om icke konsoliderade strukturerade företag. Dessa upplysningar återfinns i not K48 "Andelar i strukturerade företag". Standarden innehåller också anvisningar om upplysningar om dotterföretag och intresseföretag, men dessa upplysningskrav liknar de tidigare upplysningskraven i IAS 27 och IAS 28.

Redovisningskraven i IAS 28 är oförändrade, bortsett från att upplysningskraven har flyttats till IFRS 12

FFFS 2008:25

Finansinspektionen har gjort tillägg till redovisningsföreskriften FFFS 2008:25 genom att utfärda FFFS 2013:24 och FFFS 2014:18. Nordea började tillämpa dessa tillägg den 1 januari 2014 förutom tilläggen i FFFS 2014:18 som började tillämpas under tredje kvartalet 2014. Tilläggen kräver ytterligare upplysningar om kapitaltäckning och specifik information per land. Dessa upplysningar redovisas i not K38 "Kapitaltäckning" respektive not K49 "Rapportering per land". Inga andra ändringar i FFFS 2013:24 och FFFS 2014:18 har haft någon betydande inverkan på Nordeas redovisning.

Avvecklad verksamhet och avyttringsgrupper som innehas för försäljning

Den 1 april 2014 slutförde Nordea försäljningen av sin polska bank-, finans- och livförsäkringsrörelse, inklusive Nordea Bank Polska S.A., Nordea Finance Polska S.A. och Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie S.A., till PKO Bank Polski. Verksamheten redovisades som avvecklad verksamhet fram till den 1 april, då konsolideringen upphörde. Avvecklad verksamhet innefattar också IT-verksamheten i Polen som fortsätter att betjäna den sålda rörelsen. Mer information om avvecklad verksamhet finns i not K42 "Avvecklad verksamhet och avyttringsgrupper som innehas för försäljning".

3. Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats av Nordea**IFRS 9 "Finansiella instrument"**

IASB har under 2014 slutfört den nya standarden för finansiella instrument, IFRS 9 "Finansiella instrument". IFRS 9 omfattar klassificering och värdering, nedskrivning och generell säkringsredovisning och ersätter de befintliga kraven på dessa områden i IAS 39. IFRS 9 träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. Tidigare tillämpning är tillåten. EU-kommissionen har ännu inte godkänt IFRS 9 men förväntas göra det under 2015. För närvarande avser Nordea inte att tillämpa standarden i förtid.

Ändringarna i klassificerings- och värderingsreglerna väntas inte få någon betydande inverkan på Nordeas resultat- eller balansräkning eftersom den blandade värderingsmodellen behålls. Några betydande omklassificeringar mellan verkligt värde och anskaffningsvärde eller någon

K1 Redovisningsprinciper

betydande effekt på kapitaltäckningen och stora exponeringar förväntas inte för den första tillämpningsperioden, men detta beror naturligtvis på vilka finansiella instrument som finns upptagna i Nordeas balansräkning vid övergången. Nordeas konsekvensanalys är ännu inte slutförd.

Nedskrivningskraven i IFRS 9 baseras på en modell för förväntade kreditförluster till skillnad från den nuvarande modellen för inträffade kreditförluster i IAS 39. Generellt förväntas de nya kraven höja avsättningarna för kreditförluster, minska eget kapital och inverka negativt på kapitaltäckningen vid övergången, men medför ingen inverkan på stora exponeringar för den första tillämpningsperioden. Nordeas konsekvensanalys är ännu inte slutförd.

Den största förändringen av kraven avseende generell säkringsredovisning är att standarden gör säkringsredovisningen mer anpassad till riskhanteringen. Eftersom Nordea i allmänhet använder portföljsäkring bedömer Nordea att de nya kraven inte får någon betydande inverkan på Nordeas redovisning, kapitaltäckning eller stora exponeringar för den första tillämpningsperioden. Nordeas konsekvensanalys är ännu inte slutförd.

IFRS 15 "Intäkter från kundkontrakt"

IASB har publicerat den nya standarden IFRS 15 "Revenue from Contracts with Customers" ("Intäkter från kundkontrakt"). Den nya standarden beskriver en enda heltäckande redovisningsmodell för intäkter från kundkontrakt och ersätter nuvarande standarder och tolkningar för intäktsredovisning i IFRS, till exempel IAS 18 "Intäkter". Den nya standarden ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2017 eller senare, men får tillämpas tidigare. EU-kommissionen väntas godkänna standarden under andra kvartalet 2015. För närvarande avser Nordea inte att tillämpa standarden i förtid. Standarden gäller inte för finansiella instrument, försäkringsavtal eller leasingavtal. Nordea har inte slutfört sin analys av dess inverkan på redovisningen, men den nuvarande bedömningen är att den nya standarden inte får någon betydande inverkan på Nordeas redovisning, kapitaltäckning eller stora exponeringar för den första tillämpningsperioden.

Förändringar i IFRS 11 "Redovisning av förvärv av andelar i gemensam verksamhet"

IASB har gjort ändringar i IFRS 11 "Samarbetsarrangemang", med nya anvisningar för redovisning av förvärv av andelar i en gemensam verksamhet som utgör en rörelse. Förändringarna träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2016 eller senare. Tidigare tillämpning är tillåten. EU-kommissionen väntas godkänna den omarbetade standarden under första kvartalet 2015. För närvarande avser Nordea inte att tillämpa omarbetningarna i förtid. Eftersom Nordea inte har något joint venture är bedömningen att omarbetningarna inte får någon inverkan på Nordeas redovisning, kapitaltäckning eller stora exponeringar för den första tillämpningsperioden.

Förändringar i IFRS 10 och IAS 28 "Försäljning eller överföring av tillgångar mellan en ägare och dess intresseföretag eller joint venture"

IASB har ändrat kraven i IFRS 10 och IAS 28 avseende försäljning och överföring av tillgångar mellan en ägare och dess intresseföretag eller joint venture, till följd av inkonsekvent hantering av vinster och förluster från sådana transak-

tioner enligt dessa standarder. Omarbetningarna ska tillämpas för transaktioner som inträffar under räkenskapsår som börjar den 1 januari 2016 eller senare. Tidigare tillämpning är tillåten. EU-kommissionen väntas godkänna de omarbetade standarderna under fjärde kvartalet 2015. För närvarande avser Nordea inte att tillämpa omarbetningarna i förtid. De nya kraven väntas inte få någon inverkan på Nordeas redovisning, kapitaltäckning eller stora exponeringar för den första tillämpningsperioden, eftersom de är i linje med Nordeas nuvarande redovisningsprinciper.

IFRIC 21 "Avgifter"

IASB har utfärdat IFRIC 21 "Levies" ("Avgifter"). Tolkningen träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2014 eller senare. EU-kommissionen godkände tolkningen under 2014. Till skillnad från IFRS kräver EU-kommissionen att standarden tillämpas för räkenskapsår som börjar den 17 juni 2014 eller senare. Nordea kommer att tillämpa tolkningen från den 1 januari 2015. IFRIC 21 är en tolkning av IAS 37 "Avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar". Tolkningen tydliggör att om en avgift ska erläggas som en följd av att bankverksamhet bedrivs i slutet av redovisningsperioden ska denna skuld inte redovisas före detta datum. Nordeas bedömning är att den nya tolkningen inte får någon betydande inverkan på Nordeas redovisning, kapitaltäckning eller stora exponeringar för den första tillämpningsperioden.

Övriga förändringar i IFRS

IASB har publicerat följande nya eller omarbetade standarder som inte bedöms få någon inverkan på Nordeas redovisning, kapitaltäckning eller stora exponeringar för den första tillämpningsperioden:

- IFRS 14 "Uppskjutna regulativa balanser"
- Förändringar i IAS 16 och IAS 38: "Förtydligande avseende acceptabla metoder för avskrivning"
- Förändringar i IAS 19 "Förmånsbestämda planer: Tillskott från anställda"
- "Årliga förbättringar av IFRS, 2010–2012"
- "Årliga förbättringar av IFRS, 2011–2013"
- "Årliga förbättringar av IFRS, 2012–2014"

4. Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar

För att upprätta årsredovisning i enlighet med god redovisningssed måste ledningen i vissa fall använda sig av bedömningar och uppskattningar. Det faktiska utfallet kan senare i viss mån avvika från de uppskattningar och antaganden som gjorts. I det här avsnittet beskrivs:

- källorna till osäkerhet i uppskattningar vid rapportperiodens slut, som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår, och
- bedömningarna som vid tillämpningen av redovisningsprinciper (utöver de som gäller uppskattningar) har störst inverkan på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna

Kritiska bedömningar och uppskattningar är främst hänförliga till:

- värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument
- prövning av nedskrivningsbehovet för:

- – goodwill och
- – utlåning till allmänheten/kreditinstitut
- effektivitetstest av kassaflödessäkringar
- aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar för anställda
- aktuariella beräkningar av försäkringsavtal
- värdering av förvaltningsfastigheter
- klassificering av leasingavtal
- klassificering av primärkapitaltillskott
- bedömning av bestämmande inflytande i samband med konsolidering
- omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta
- värdering av uppskjutna skattefordringar
- krav i civilrättsliga processer.

Värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument

Nordeas redovisningsprincip för att fastställa verkligt värde på finansiella instrument beskrivs i avsnitt 11 "Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument" och i not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde". Kritiska bedömningar med betydande inverkan på redovisade belopp för finansiella instrument görs i samband med fastställande av verkligt värde för OTC-derivat och andra finansiella instrument som saknar noterade kurser eller nyligen observerade marknadspriser. Dessa bedömningar omfattar följande:

- Val av värderingsmetoder.
- Bedömning av när noterade priser inte motsvarar verkligt värde (bland annat bedömning av om marknaden är aktiv).
- Val av metod för justeringar till verkligt värde för att beakta relevanta riskfaktorer såsom kreditrisk, modellrisk och likviditetsrisk.
- Bedömning av vilka marknadsparametrar som kan observeras.

Fastställandet av verkligt värde på finansiella instrument som saknar noterade kurser eller nyligen observerbara marknadskurser är förenat med hög grad av osäkerhet i uppskattningarna. Denna osäkerhet härrör huvudsakligen från den bedömning som ledningen gör när de:

- väljer en lämplig diskonteringsränta för instrumentet och
- fastställer den förväntade tidpunkten för framtida kassaflöden från instrumentet.

I samtliga fall grundas besluten på en professionell bedömning i enlighet med Nordeas redovisnings- och värderingspolicyer. För att säkerställa korrekt styrning har Nordea en så kallad Group Valuation Committee som regelbundet granskar kritiska bedömningar som anses ha en betydande inverkan på värderingen till verkligt värde.

Det verkliga värdet på finansiella tillgångar och skulder, värderade med hjälp av en värderingsmetod, nivå 2 och 3 i värderingshierarkin, uppgick till 271 194 mn euro (217 626 mn euro) respektive 194 243 mn euro (153 315 mn euro) vid årets slut.

Upplysningar om känslighetsanalysen för verkliga värden på finansiella instrument med betydande icke-observerbara indata finns i not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

Osäkerhet i uppskattningar uppstår även vid värderingen vid anskaffningstillfället av finansiella instrument som utgör

en del av större strukturella transaktioner. Även om den efterföljande värderingen inte är till verkligt värde redovisas dessa instrument vid anskaffningstillfället till verkligt värde och då det normalt inte finns något separat transaktionspris eller någon aktiv marknad för dylika individuella instrument måste det verkliga värdet estimeras.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Nordeas redovisningsprincip för goodwill beskrivs i avsnitt 16 "Immateriella tillgångar" och i not K20 "Immateriella tillgångar" listas de kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokerats. Nordeas samlade goodwill uppgick till 2 234 mn euro (2 421 mn euro) vid årets slut.

Uppskattningen av framtida kassaflöden och beräkningen av diskonteringsräntan för dessa kassaflöden är förenade med osäkerhet i uppskattningarna. Uppskattningen av framtida kassaflöden påverkas mycket av kassaflödesprognoserna för de närmaste åren (normalt 3–5 år) och av tillväxttakten för sektorn efter 3–5 år. Tillväxttakten baseras på historiska data som uppdateras för att spegla den aktuella situationen, vilket ger upphov till osäkerhet i uppskattningarna.

Diskonteringsräntan för förväntat kassaflöde baseras på den långfristiga riskfria räntan plus en riskpremie (efter skatt). Riskpremien baseras på extern information om riskpremier generellt i relevanta länder.

För information om känsligheten för förändringar i olika parametrar, se not K20 "Immateriella tillgångar".

Prövning av nedskrivningsbehov för utlåning till allmänheten/kreditinstitut

Nordeas redovisningsprincip för prövning av nedskrivningsbehov för lånefordringar beskrivs i avsnitt 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Ledningen måste göra kritiska bedömningar och uppskattningar vid beräkningen av reserveringar för osäkra lånefordringar, för såväl individuellt som kollektivt värderade lånefordringar. Nordeas samlade utlåning, före reserveringar för osäkra lånefordringar, uppgick till 370 009 mn euro (367 782 mn euro) vid årets slut. För ytterligare information, se not K13 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

Det område som ställer högst krav på bedömningar är beräkningen av gruppvisa reserveringar för osäkra lånefordringar. Vid kollektiv prövning av nedskrivningsbehovet för en grupp av lånefordringar måste bedömningar göras för att identifiera de händelser och/eller observerbara data som har gett upphov till kreditförluster inom gruppen av lånefordringar. Nordea bevakar kreditportföljen via ratingändringar, och en förlusthändelse är en händelse som leder till försämrad rating. Bedömningen av nuvärdet av de kassaflöden som kunderna i gruppen av lånefordringar genererar är också förenad med osäkerhet i uppskattningarna. Bland annat används historiska data för sannolikheten för fallissemang och förlust vid fallissemang, kompletterat med erfarenhetsmässig justering av dessa data till den aktuella situationen.

Effektivitetstest av kassaflödessäkringar

Nordeas redovisningsprinciper för kassaflödessäkringar beskrivs i avsnitt 10 "Säkringsredovisning".

En viktig bedömning i samband med redovisning av kassaflödessäkringar är valet av metod för att testa effektiviteten.

De säkringsinstrument som används när Nordea tilläm-

K1 Redovisningsprinciper

par kassaflödessäkring är huvudsakligen valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde. Valutakomponenten hanteras som en kassaflödessäkring av valutarisk och räntekomponenten som en verkligt värdesäkring av ränterisk. Vid mätningen av effektiviteten i dessa kassaflödessäkringar används den hypotetiska derivatmetoden, vilket innebär att förändringen i en perfekt hypotetisk swap anses motsvara nuvärdet av den ackumulerade förändringen i förväntade framtida kassaflöden för den säkrade transaktionen (valutakomponenten). Fastställandet av egenskaper för den perfekta hypotetiska swappen kräver kritiska bedömningar.

Aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar för anställda

Nordeas redovisningsprincip för ersättningar efter avslutad anställning beskrivs i avsnitt 22 "Ersättningar till anställda".

Förpliktelser för förmånsbestämda pensioner framräknas för de större pensionsplanerna av externa aktuarier med hjälp av demografiska antaganden baserade på aktuella befolkningsdata. Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella parametrar.

Uppskattningen av diskonteringsräntan är förenad med osäkerhet om huruvida marknaden för företagsobligationer är tillräckligt djup, av hög kvalitet och i samband med extrapoleringen av räntekurvor för relevanta löptider. I Sverige, Norge och Danmark baseras diskonteringsräntan på hypotekobligationer och i Finland på företagsobligationer. Andra parametrar, såsom antaganden om löneökningar och inflation, baseras på den förväntade långsiktiga utvecklingen för dessa parametrar och är också förenade med osäkerhet i uppskattningarna. De viktigaste parametrarna som användes vid årsskiftet redovisas i not K32 "Pensionsförpliktelser" tillsammans med en beskrivning av känsligheten för förändringar i antagandena. Förpliktelser för förmånsbestämda pensioner uppgick vid årets slut till 3 727 mn euro (3 130 mn euro).

Aktuariella beräkningar av försäkringsavtal

Nordeas redovisningsprincip för försäkringsavtal beskrivs i avsnitt 19 "Skulder till försäkringstagare".

Vid värderingen av försäkringsskulder används både finansiella och aktuariella uppskattningar och antaganden. Ett viktigt finansiellt antagande är den ränta som används för att diskontera framtida kassaflöden. Viktiga aktuariella antaganden är de om dödlighet och invaliditet, som påverkar storleken på och tidpunkten för de framtida kassaflödena. De finansiella och aktuariella antagandena är till stor del föreskrivna i ländernas lagstiftning och kan inte påverkas av Nordea. Även antaganden om framtida förvaltnings- och skattekostnader påverkar beräkningen av skulder till försäkringstagare.

Försäkringsskulder uppgick vid årets slut till 35 103 mn euro (33 489 mn euro). Det redovisade värdets känslighet för olika antaganden anges i not K27 "Skulder till försäkringstagare".

Värdering av förvaltningsfastigheter

Nordeas redovisningsprinciper för förvaltningsfastigheter beskrivs i avsnitt 18 "Förvaltningsfastigheter".

Förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde. Eftersom det normalt inte finns några aktiva marknader för förvaltningsfastigheter estimeras verkligt värde med hjälp av modeller

baserade på diskonterade kassaflöden. Dessa modeller bygger på antaganden om framtida hyror, beläggning, drifts- och underhållskostnader, avkastningskrav och räntenivåer.

Det redovisade värdet på förvaltningsfastigheter uppgick vid årets slut till 3 227 mn euro (3 524 mn euro). Se not K22 "Förvaltningsfastigheter" för ytterligare information om belopp och parametrar som används i dessa modeller

Klassificering av leasingavtal

Nordeas redovisningsprinciper för leasingavtal beskrivs i avsnitt 15 "Leasing".

Klassificeringen av leasingavtal innefattar kritiska bedömningar. Ett leasingavtal klassificeras som finansiell leasing om avtalet innebär att i stort sett alla risker och rättigheter förknippade med ägandet överförs. Ett leasingavtal klassificeras som operationellt om avtalet inte innebär att i stort sett alla risker och rättigheter förknippade med ägandet överförs.

De centralt belägna fastigheterna i Finland, Norge och Sverige som Nordea har avyttrat återförhys. Leasingavtalen tecknades inledningsvis på 3–25 år, med option på förlängning. Leasingavtalen omfattar inte någon övergång av äganderätten till fastigheterna vid löptidens slut och innehåller inte heller någon ekonomisk fördel avseende värdestegring på de leasade fastigheterna. Dessutom omfattar inte leasingperioden större delen av fastigheternas ekonomiska livslängd. Nordea har därför klassificerat dessa leasingavtal som operationell leasing. Denna bedömning är en kritisk bedömning som har betydande inverkan på det redovisade värdet i de finansiella rapporterna. Det redovisade värdet på dessa fastigheter uppgick vid avyttrandet till 1,5 md euro.

Ytterligare information om leasingavtal finns i not K21 "Leasing".

Klassificering av primärkapitaltillskott

Nordea har emitterat eviga efterställda instrument där räntebetalningarna till innehavarna beslutats diskretionärt av Nordea och inte ackumuleras. Dessa instrument innefattar också ett krav på Nordea att betala ränta om instrumenten inte längre tillåts ingå i primärkapitalet. Om instrumentet innefattar ett krav på räntebetalning, beroende på om en framtida osäker händelse bortom både emittentens och innehavarens kontroll inträffar eller inte inträffar, ska instrumentet klassificeras som en finansiell skuld. Vilka efterställda skulder som får räknas in i primärkapitalet bestäms av tillsynsmyndigheterna och är därmed bortom Nordeas och innehavarnas kontroll. Nordea klassificerar instrumenten som finansiella skulder.

Bedömning av bestämmande inflytande i samband med konsolidering

En avgörande faktor vid bedömningen av om Nordea utövar ett bestämmande inflytande över ett annat företag är huruvida Nordea är exponerat för volatilitet i avkastningen från investeringen. För strukturerade företag där rösträtten inte är den avgörande faktorn vid bestämmande inflytande, måste kritiska bedömningar göras för att fastställa när Nordea är exponerat för betydande volatilitet i avkastningen. Nordeas kritiska bedömning är att Nordea normalt är exponerat för volatilitet i avkastningen när Nordea erhåller mer än 30 procent av den avkastning som det strukturerade företaget genererar. Detta gäller endast strukturerade företag där Nordea också är kapitalförvaltare och därmed har inflytande över den avkastning som genereras av det strukturerade företaget.

K1 Redovisningsprinciper

En annan bedömning avseende bestämmande inflytande är om Nordea är en agent eller huvudman. För unit linked och andra kontrakt där försäkringstagaren/insättaren bestämmer både belopp och vilka tillgångar som Nordea ska investera i anses Nordea vara agent och därmed inte ha bestämmande inflytande.

Omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta
Nordeas redovisningsprinciper för omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta beskrivs i avsnitt 9 "Omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta".

Moderföretaget Nordea Bank AB (publ) har bedömts ha två funktionella valutor i sin koncernredovisning, svenska kronor och euro, beroende på vilken affärsverksamhet som avses. Den funktionella valutan i den normala bankverksamheten är svenska kronor och den funktionella valutan i den enhet som innehar eget kapital, andelar i dotterföretag, samt finansieringen av sådana andelar, är euro. Det är Nordeas bedömning att en juridisk person kan bestå av flera enheter med olika funktionella valutor.

Värdering av uppskjutna skattefordringar

Nordeas redovisningsprincip för redovisning av uppskjutna skattefordringar beskrivs i avsnitt 20 "Skatter" och i not K11 "Skatter".

Värderingen av uppskjutna skattefordringar påverkas av ledningens bedömning av Nordeas framtida resultat och tillräckligheten av framtida beskattningsbara vinster och framtida återföringar av befintliga beskattningsbara temporära skillnader. Dessa bedömningar uppdateras och ses över vid varje bokslutstillfälle, och justeras om så behövs för att avspegla den nuvarande situationen.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar uppgick vid årets slut till 130 mn euro (62 mn euro).

Krav i civilrättsliga processer

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är Nordea föremål för ett antal krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp. Ingen av de pågående tvisterna bedöms för närvarande komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på Nordea eller dess finansiella ställning. Se även not K31 "Avsättningar" och not K36 "Ansvarsförbindelser".

5. Principer för konsolidering

Konsoliderade företag

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget Nordea Bank AB (publ) samt de företag som moderföretaget har ett bestämmande inflytande över. Bestämmande inflytande föreligger när Nordea är exponerat för volatilitet i avkastningen från sina investeringar i ett annat företag och kan påverka avkastningen genom sitt inflytande över det andra företaget. Bestämmande inflytande uppnås i regel om moderföretaget, direkt eller indirekt genom koncernföretag, innehar mer än 50 procent av aktiernas röstvärde. För företag där aktiernas rösträtt inte är det som avgör om bestämmande inflytande föreligger, se avsnittet "Strukturerade företag" nedan.

Alla koncernföretag konsolideras i enlighet med förvärvsmetoden, förutom vid bildandet av Nordea 1997–98, då innehavet i Nordea Bank Finland Abp konsoliderades med poolingmetoden. Enligt förvärvsmetoden betraktas köpet som en transaktion där moderföretaget indirekt för-

värvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och ansvarsförbindelser. Koncernens anskaffningsvärde beräknas med hjälp av en förvärvsanalys. Vid analysen fastställs anskaffningsvärdet till summan på överlåtelседagen av verkligt värde på överlätna tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder samt av förvärvaren emitterade eget kapitalinstrument, i utbyte mot de förvärvade identifierbara nettotillgångarna. Kostnader som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet kostnadsförs.

På förvärvsdagen redovisar Nordea de förvärvade identifierbara tillgångarna och övertagna skulderna till verkligt värde per förvärvsdagen.

För varje rörelseförvärv värderar Nordea minoritetsintressena i den förvärvade rörelsen antingen till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av den förvärvade rörelsens nettotillgångar.

Om summan av den ersättning som betalas vid ett rörelseförvärv och det belopp som redovisas som minoritetsintresse överstiger det verkliga nettovärdet på identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas skillnaden som goodwill. Om skillnaden är negativ redovisas den direkt i resultaträkningen.

Eget kapital och resultat hänförliga till minoritetsintressen redovisas på separata rader i balans- och resultaträkningen samt i rapport över totalresultat.

Koncerninterna transaktioner samt fordringar och skulder mellan koncernföretagen elimineras.

Koncernföretagen ingår i koncernredovisningen från den dag det bestämmande inflytandet över företaget övergår till Nordea. Konsolideringen upphör när bestämmande inflytande inte längre existerar.

I samband med konsolideringen anpassas dotterföretagens redovisning för att uppnå överensstämmelse med de IFRS-principer som Nordea tillämpar.

I not M21 "Aktier och andelar i koncernföretag" listas alla större dotterföretag i Nordeakoncernen.

Aktier i intresseföretag

Kapitalandelsmetoden tillämpas för intresseföretag, där röst-rättsandelen uppgår till mellan 20 och 50 procent och/eller där Nordea har betydande inflytande. Betydande inflytande är rätten att delta i beslut som rör företagets finansiella och operativa strategier, men ger inte ett bestämmande inflytande över dessa. Investeringar inom ramen för Nordeas investeringsverksamhet, som klassificeras som en riskkapitalorganisation inom Nordea, värderas till verkligt värde i enlighet med reglerna i IAS 28 och IAS 39. Ytterligare information om kapitalandelsmetoden finns i avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar".

Andelar i intresseföretags resultat redovisas i resultaträkningen efter skatt. Skattekostnad hänförlig till dessa resultatandelar ingår följaktligen inte i Nordeas redovisade skattekostnad.

Nordea genomför i regel inga transaktioner med intresseföretag som omfattar försäljning eller överföring av tillgångar. Övriga transaktioner mellan Nordea och dess intresseföretag elimineras inte.

I not K19 "Aktier och andelar i intresseföretag" listas alla större intresseföretag i Nordeakoncernen.

Strukturerade företag

Ett strukturerat företag är ett företag som bildats för att uppnå ett begränsat och väldefinierat syfte, där rösträtten

K1 Redovisningsprinciper

inte är den avgörande faktorn för att avgöra om bestämmande inflytande föreligger. Ofta finns juridiska arrangemang som innebär strikta begränsningar för ledningens beslutanderätt i fråga om den löpande verksamheten i ett strukturerat företag. Samma konsolideringskrav gäller för dessa företag, men eftersom aktiernas rösträtt inte är det som avgör om bestämmande inflytande föreligger, används andra faktorer för att avgöra detta.

Inflytande kan föreligga till följd av avtal eller andra typer av inflytande över ett strukturerat företag. Nordea har i regel inflytande över företag som Nordea gett stöd till eller har bildat. Nordea har bildat ett antal strukturerade företag som erbjuder kunder att investera i tillgångar som förvärvats av dessa strukturerade företag. Några strukturerade företag har investerat i omsättningsbara finansiella instrument som aktier och obligationer (värdepappersfonder). Strukturerade företag kan också investera i strukturerade kreditprodukter eller förvärva tillgångar från Nordeas kunder. I dagsläget finns emellertid bara ett sådant strukturerat företag. Nordea är normalt kapitalförvaltare och fattar efter eget gottfinnande beslut om investeringar och andra administrativa frågor. Därmed föreligger ett inflytande över dessa företag.

Vanligtvis erhåller Nordea service- och provisionsavgifter i samband med bildandet av dessa strukturerade företag eller för sin roll som kapitalförvaltare, förvaringsinstitut eller annan funktion. Sådana intäkter är i regel inte tillräckligt stora för att exponera Nordea för volatilitet i avkastningen och föranleder därför inte konsolidering. Nordea har i vissa strukturerade företag svarat för en stor del av finansieringen i form av fondandelar, lån eller kreditlöften. I dessa fall är Nordea exponerat för volatilitet i avkastningen, och eftersom inflytandet över företagen påverkar avkastningen ska dessa strukturerade företag konsolideras. Nordea bedömer normalt att en andel uppgående till 30% av avkastningen i ett strukturerat företag ger upphov till volatilitet i avkastningen och därmed bestämmande inflytande. Volatilitet i avkastningen beräknas som summan av de avgifter som erhålls och omvärdering av de tillgångar som innehas. För unit linked och andra kontrakt där försäkringstagaren/insättaren bestämmer både belopp och vilka tillgångar som Nordea ska investera i anses Nordea vara agent och därmed inte ha bestämmande inflytande.

Ytterligare information om konsoliderade och icke konsoliderade strukturerade företag finns i not K48 "Andelar i strukturerade företag".

Valutaomräkning av utländska enheter

Koncernredovisningen upprättas i euro (EUR), rapporteringsvalutan för moderföretaget Nordea Bank AB (publ). Dagskursmetoden tillämpas vid omräkning av utländska enheters finansiella rapporter, från deras funktionella valutor till euro. De utländska enheternas tillgångar och skulder har omräknats till balansdagens kurs, medan poster i resultaträkningen och i rapport över totalresultat omräknats till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i reserven för omräkning av utländsk verksamhet under eget kapital.

Goodwill och justeringar till verkligt värde från förvärv av koncernföretag hanteras som poster i samma funktionella valuta som den kassagenererande enheten till vilken de hör, och omräknas också till balansdagens kurs.

Information om de viktigaste valutakurserna finns i avsnitt 27 "Valutakurser".

6. Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar
Räntenetto

Ränteintäkter och räntekostnader beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden eller, om så anses lämpligt, med tillämpning av en metod som resulterar i ett belopp som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge. Effektivräntan innefattar avgifter som anses vara en integrerad del av effektivräntan för ett finansiellt instrument (vanligen avgifter erhållna som kompensation för risk). Effektivräntan motsvarar den ränta som används för att diskontera avtalsenliga framtida kassaflöden till redovisat värde på den finansiella tillgången eller skulden.

Ränteintäkter och räntekostnader från finansiella instrument klassificeras, med nedanstående undantag, som "Räntenetto".

Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till balansposter redovisade till verkligt värde inom Markets och Nordea Life & Pensions klassificeras i resultaträkningen som "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Även räntan hänförlig till nettofinansieringen av verksamheten inom Markets redovisas under denna post.

Räntekomponenten i valutaswappar, och räntan som betalats och erhållits i ränteswappar samt förändringar i upplupen ränta, klassificeras som "Nettoresultat av poster till verkligt värde", med undantag för derivat som innehas i säkringssyfte, samt ekonomiska säkringar av Nordeas upplåning, där sådana komponenter klassificeras som "Räntenetto".

Avgifts- och provisionsnetto

Nordea har provisionsintäkter från olika typer av tjänster som tillhandahålls kunder. Hur provisionsintäkterna redovisas beror på i vilket syfte avgiften tas ut. Avgifter intäktsredovisas antingen i takt med att tjänsterna tillhandahålls eller i samband med genomförandet av en betydande aktivitet. Avgifter som debiteras löpande redovisas som intäkt i den period då tjänsten tillhandahålls. En syndikeringsavgift som debiteras för att arrangera ett lån, liksom andra avgifter som debiteras för väsentliga aktiviteter, intäktsredovisas när aktiviteten har genomförts, d v s när syndikeringsringen har slutförts.

Provisionskostnader är normalt transaktionsbaserade och redovisas i den period då tjänsterna erhålls.

Intäkter för utställda finansiella garantier samt kostnader för köpta finansiella garantier, inklusive avgifter till statliga garantiprogram, fördelas över instrumentets löptid och klassificeras som "Avgifts- och provisionsintäkter" respektive "Avgifts- och provisionskostnader".

Nettoresultat av poster till verkligt värde

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster härstammar från:

- Aktier och andelar samt andra aktierelaterade instrument
- Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument
- Övriga finansiella instrument, inklusive kreditderivat och råvaruinstrument/råvaruderivat

K1 Redovisningsprinciper

- Valutakursförändringar
- Förvaltningsfastigheter, inklusive realiserade och orealiserade intäkter, exempelvis omvärderingsvinster/-förluster. Posten innehåller också realiserade resultat från avyttringar liksom den löpande avkastningen från innehavet av förvaltningsfastigheter.

Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till balansposter redovisade till verkligt värde inom Markets och Nordea Life & Pensions klassificeras i resultaträkningen som "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Även räntan hänförlig till nettofinansieringen av verksamheten inom Markets redovisas under denna post.

Även den ineffektiva delen av säkringar av kassaflöden och nettoinvesteringar liksom omklassificerade vinster och förluster på finansiella instrument som klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar som kan säljas redovisas under "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Den här posten innefattar också realiserade vinster och förluster på finansiella instrument som värderats till upplupet anskaffningsvärde, till exempel erhållen ränteskillnadsersättning och realiserade vinster/förluster på återköp av egna skulder.

"Nettoresultat av poster till verkligt värde" innefattar också förluster från motpartsrisik i instrument som klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen samt nedskrivningar av finansiella instrument som klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar som kan säljas. Justeringar av verkligt värde för kreditrisk på lån som beviljats i enlighet med dansk lagstiftning om bostadsfinansiering (se avsnitt 13 "Finansiella instrument" och not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde") redovisas däremot under "Kreditförluster, netto". Nedskrivningar avseende instrument i andra kategorier redovisas i posten "Kreditförluster, netto" eller i "Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar" (se även avsnitten "Kreditförluster, netto" och "Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar" nedan).

Erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen som "Nettoresultat av poster till verkligt värde" och klassificeras i noten som "Aktier och andelar samt andra aktierelaterade instrument". Intäkter redovisas i den period då rätten att erhålla utdelning fastställs.

Intäktsredovisningen och beteckningarna till de poster som avser livförsäkringsverksamheten beskrivs i avsnitt 7 "Intäktsredovisning livförsäkring" nedan.

Andelar i intresseföretags resultat

Andelar i intresseföretags resultat definieras som värdeförändringen, efter anskaffningsdagen, av Nordeas andel av intresseföretagets nettotillgångar. Nordeas andel av poster redovisade i intresseföretagets övriga totalresultat redovisas i övrigt totalresultat i Nordea. Som framgår av avsnitt 5 "Principer för konsolidering" redovisas andelar i intresseföretags resultat i resultaträkningen efter skatt. Skattekostnaden hänförlig till dessa resultatandelar ingår följaktligen inte i Nordeas redovisade skattekostnad.

I samband med förvärv allokeras verkliga värden till intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser. En eventuell skillnad mellan Nordeas andel av de verkliga värdena på de förvärvade identifierbara nettotillgång-

arna och köpeskillingen är goodwill eller negativ goodwill. Goodwill inkluderas i intresseföretagets redovisade värden. I efterföljande perioder ökar/minskar det redovisade värdet med Nordeas andel av förändringar i intresseföretagets nettotillgångar efter förvärvet och minskar med erhållna utdelningar och nedskrivningar. Nedskrivningar kan reverseras i efterföljande perioder.

Värdeförändringen i Nordeas andel av nettotillgångarna baseras vanligen på månadsvis rapportering från intresseföretagen. För vissa intresseföretag som inte är enskilt betydande baseras förändringar i Nordeas andel av nettotillgångarna på intresseföretagets externa rapportering och påverkar Nordeas finansiella rapporter i den period då informationen blir tillgänglig. Rapporteringen från intresseföretagen anpassas, där det är tillämpligt, till Nordeas redovisningsprinciper

Övriga rörelseintäkter

Nettoresultat från avyttring av aktier i dotterföretag och intresseföretag, nettoresultat från avyttring av materiella tillgångar liksom övriga rörelseintäkter som inte kan hänföras till någon annan intäktspost redovisas normalt när det är sannolikt att de förmåner som är kopplade till transaktionen tillfaller Nordea, och om de betydande riskerna och förmånerna har överförts till köparen (vanligtvis när transaktionerna har slutförts).

Kreditförluster

Nedskrivningar avseende finansiella tillgångar som klassificerats som tillhörande kategorin Lånefordringar och kundfordringar (se avsnitt 13 "Finansiella instrument") på balansraderna "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" och "Utlåning till allmänheten" redovisas som "Kreditförluster, netto", tillsammans med förluster från finansiella garantier (inklusive danska statens garantiprogram). Även justeringarna av verkligt värde för kreditrisk på lån som beviljats i enlighet med dansk lagstiftning om bostadsfinansiering (se avsnitt 13 "Finansiella instrument" och not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde") redovisas under "Kreditförluster, netto". Förlusterna redovisas med avdrag för eventuella säkerheter eller andra kreditförstärkningar. Nordeas redovisningsprinciper för beräkningen av nedskrivning av lån finns i avsnitt 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Motparts-förluster hänförliga till finansiella tillgångar som klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, inklusive kreditderivat, men exklusive lån som redovisas till verkligt värde enligt beskrivningen ovan, samt nedskrivningar hänförliga till finansiella tillgångar klassificerade som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar som kan säljas, redovisas under "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar

Nedskrivningar av investeringar i räntebärande värdepapper, klassificerade som tillhörande kategorin Lånefordringar och kundfordringar eller investeringar som hålles till förfall, och av investeringar i intresseföretag, klassificeras i resultaträkningen som "Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar". Principerna för nedskrivningar av finansiella tillgångar som klassificerats som tillhörande kategorierna Lånefordringar och kundfordringar och investeringar som hålles till förfall redovisas i avsnitt 13

K1 Redovisningsprinciper

”Finansiella instrument” och 14 ”Utlåning till allmänheten/kreditinstitut”.

Om det finns indikationer på nedskrivningsbehov (förlusthändelser) genomförs nedskrivningsprövningar för att bedöma om det finns objektiva belegg för nedskrivning. Det redovisade värdet på investeringen i intresseföretag jämförs med återvinningsvärdet (det högre av nyttjandevärdet och verkligt värde minus försäljningskostnader) och det redovisade värdet skrivs om erforderligt ner till återvinningsvärdet.

Nedskrivningar återförs om återvinningsvärdet ökar. Det redovisade värdet ökas då till återvinningsvärdet, men kan inte överstiga vad det redovisade värdet varit om en nedskrivning inte redovisats i första läget.

7. Intäktsredovisning livförsäkring

Erhållna premier och återbetalningar till försäkringstagare hänförliga till sparanddelen i livförsäkringsavtal redovisas som en ökning eller minskning av skulden till försäkringstagarna. Mer information finns i avsnitt 19 ”Skulder till försäkringstagare”.

Intäkterna från livförsäkringsverksamheten utgörs huvudsakligen av:

- Kostnadsresultat
- Resultat av försäkringsrisker
- Vinstdelning på risk- och avkastningsresultat
- Avkastning på ytterligare kapital i livförsäkringsverksamheten.

Resultatet från dessa komponenter, med undantag för kostnadsresultat och vinstdelning på risk- och avkastningsresultat för fondförsäkringsavtal och finansiella avtal, ingår i ”Nettoresultat av poster till verkligt värde”.

Kostnadsresultatet utgörs av ett avgiftsuttag från försäkringstagarna och ingår i posten ”Avgifts- och provisionsintäkter”, tillsammans med vinstdelningen på risk- och avkastningsresultat för fondförsäkringsavtal och finansiella avtal. Motsvarande kostnader ingår i posterna ”Avgifts- och provisionskostnader” och ”Rörelsekostnader”. Försäkringstagarens andel av ett positivt eller negativt kostnadsresultat (vinstdelning) ingår i posten ”Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring” i not K5 ”Nettoresultat av poster till verkligt värde”.

Resultatet av försäkringsrisker utgörs av intäkter från enskilda riskprodukter och från försäkringsdelen i enskilda livförsäkringsavtal samt sjuk- och olycksfallsförsäkringar. Riskpremierna fördelas över försäkringsperioden och avsättningarna minskar i takt med att försäkringsrisken avtar. En stor del av riskresultatet från traditionella livförsäkringsavtal omfattas av vinstdelning, vilket innebär att försäkringstagarna erhåller en del av nettointäkterna eller nettounderskottet. Riskintäkterna och riskkostnaderna bruttoredovisas i posterna ”Intäkter försäkringsrisk, livförsäkring” och ”Kostnader försäkringsrisk, livförsäkring” i not K5 ”Nettoresultat av poster till verkligt värde”. Försäkringstagarnas andel av resultatet redovisas i posten ”Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring” i samma not.

Vinster och förluster från placeringar inom livförsäkringsverksamheten fördelas på respektive poster i not K5 ”Nettoresultat av poster till verkligt värde”, precis som för andra placeringar i Nordea. Posterna omfattar avkastning på tillgångar som ska täcka skulderna till försäkringstagarna och avkastning på ytterligare kapital som allokerats till livförsäkringsverksamheten (eget kapital i livförsäkringskoncernen).

Posten ”Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring” i not K5 ”Nettoresultat av poster till verkligt värde” innefattar:

- Avkastning på tillgångar som hålls för att täcka skulder till försäkringstagarna (inklusive skulder från traditionella livförsäkringsavtal, fondförsäkringsavtal och finansiella avtal), som överförs individuellt till försäkringstagarnas konton i enlighet med avtalen.
- Ytterligare återbäring (diskretionär del) till försäkringstagarna avseende traditionella livförsäkringsavtal eller andra överföringar till försäkringstagarna för att täcka tillfälliga underskott mellan placeringsresultat och eventuell avtalad minimiförmån.
- Vinstdelning på risk- och avkastningsresultat för traditionella livförsäkringsprodukter i enlighet med lokala fördelningsregler i respektive livförsäkringsenhet och gällande avtal med försäkringstagarna. Redovisningen av vinstdelningen i resultaträkningen förutsätter framför allt ett positivt resultat för traditionella livförsäkringsavtal. Vinstdelning som inte kan redovisas under innevarande period till följd av svaga placeringsresultat kan i vissa länder, helt eller delvis, senareläggas till år med högre avkastning.
- Försäkringstagarnas andel av kostnads- och riskresultatet för traditionella livförsäkringsavtal eller fondförsäkringsavtal.

Posten ”Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring” i not K5 ”Nettoresultat av poster till verkligt värde” avser endast traditionella livförsäkringsavtal. Posten omfattar försäkringstagarnas andel av avkastning som ännu inte har fördelats till individuella försäkringstagare. Även återbäringsmedel ingår (diskretionär del), liksom belopp som behövs för att täcka tillfälliga underskott mellan placeringsresultat och eventuell minimiförmån till försäkringstagarna.

8. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen

Affärdsdagsredovisning tillämpas vid redovisning och bortbokning (omklassificering till posterna ”Övriga tillgångar” eller ”Övriga skulder” i balansräkningen mellan affärdsdagen och likviddagen) av derivatinstrument, börsnoterade värdepapper och avistatransaktioner i utländsk valuta. Övriga finansiella instrument redovisas i balansräkningen på likviddagen.

Finansiella tillgångar, andra än de för vilka affärdsdagsredovisning tillämpas, bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från den finansiella tillgången upphör att gälla eller överförs till annan part. Rätten till kassaflödet upphör att gälla eller överförs vanligen när motparten har uppfyllt sin del av avtalet genom att t ex betala tillbaka ett lån till Nordea, d v s på likviddagen.

I vissa fall genomförs transaktioner där Nordea överför tillgångar som redovisas i balansräkningen, men samtidigt behåller antingen hela eller delar av riskerna och rättigheterna förknippade med de överförda tillgångarna. Om alla eller i stort sett alla risker och rättigheter behålls, bokas inte de överförda tillgångarna bort från balansräkningen. Om Nordeas motpart kan sälja eller pantsätta de överförda tillgångarna på nytt, omklassificeras tillgångarna i balansräkningen till ”Pantsatta finansiella instrument”. Överföring av tillgångar med bibehållande av alla eller i stort sett alla risker och rättigheter omfattar bl a avtal om värdepapperslån och återköpsavtal.

K1 Redovisningsprinciper

Finansiella skulder bokas bort från balansräkningen när de upphör. Normalt sker detta när Nordea fullgör sin del av avtalet, till exempel när Nordea återbetalar inlåning till motparten, dvs på likviddagen. Finansiella skulder där affärsdagsredovisning tillämpas omklassificeras normalt till "Övriga skulder" i balansräkningen på affärsdagen.

För ytterligare information, se avsnitt 13 "Finansiella instrument" ("Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper" samt "Återköpsavtal och omvända återköpsavtal") och not K43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

9. Omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta

En enhets funktionella valuta fastställs utifrån den primära ekonomiska miljön i vilken enheten bedriver sin verksamhet. Moderföretaget Nordea Bank AB (publ) använder sig av två funktionella valutor, svenska kronor och euro, för rapportering i koncernredovisningen, beroende på vilken underliggande affärsverksamhet som avses.

Utländsk valuta definieras som annan valuta än enhetens funktionella valuta. Transaktioner i utländsk valuta redovisas till transaktionsdagens kurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs.

Valutakursdifferenser som uppkommer vid reglering av transaktioner till kurser som avviker från dem på transaktionsdagen, liksom orealiserade omräkningsdifferenser på ej reglerade monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta, redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Omräkningsdifferenser på finansiella instrument som används som säkringsinstrument i en säkring av nettoinvestering i ett koncernföretag redovisas, i den mån säkringen är effektiv, under övrigt totalresultat. Detta för att neutralisera de omräkningsdifferenser som påverkar övrigt totalresultat när koncernföretagen konsolideras. Eventuell ineffektiv del av säkringen redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

10. Säkringsredovisning

Nordea tillämpar EU:s "carve out"-version av IAS 39 för portföljsäkringar av både tillgångar och skulder. EU:s "carve out" avseende makrosäkring möjliggör att en grupp av derivat (eller andelar därav) kan kombineras och användas som säkringsinstrument. Den eliminerar också några av begränsningarna med säkring av verkligt värde avseende säkring av inlåning och strategier för undersäkringar.

Nordea tillämpar säkringsredovisning för att uppnå en symmetrisk behandling av förändringarna i verkligt värde för den säkrade posten och förändringarna i verkligt värde för säkringsinstrumentet, samt för att risksäkra exponeringen för variationer i framtida kassaflöden och exponeringen för nettoinvesteringar i utlandsverksamheten.

Det finns tre typer av säkringsredovisning:

- Säkring av verkligt värde
- Kassaflödessäkring
- Säkring av nettoinvesteringar

Säkring av verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas när derivat används för att risksäkra förändringar i verkligt värde på en redovisad tillgång eller skuld hänförlig till en specifik risk. Risken för förändringar i verkligt värde på tillgångar och skulder i Nordeas finansiella rapporter härrör huvudsakligen från

lån, värdepapper och inlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Förändringar i verkligt värde på derivat liksom förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till de risker som säkras, redovisas separat i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Om säkringen är effektiv tar de båda förändringarna i verkligt värde i stort ut varandra, vilket innebär att nettoresultatet i det närmaste är noll. Förändringarna i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till riskerna säkrade med derivatinstrumentet, avspeglas i en justering av den säkrade postens redovisade värde som också redovisas i resultaträkningen. Förändringen i verkligt värde på de räntesäkrade posterna i en säkringsportfölj redovisas, i det fall de redovisas till upplupet anskaffningsvärde, i balansräkningen separerat från portföljen under posten "Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer".

I Nordea tillämpas säkring av verkligt värde huvudsakligen på portföljbasis. Eventuell ineffektiv del av säkringen redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Säkrade poster

En säkrad post i en säkring av verkligt värde kan vara en redovisad enskild tillgång eller skuld, ett oredovisat fast åtagande eller en del därav. Den säkrade posten kan också vara en grupp av tillgångar, skulder eller fasta åtaganden med likartade riskegenskaper. Säkrade poster utgörs i Nordea av både enskilda tillgångar eller skulder och portföljer av tillgångar och/eller skulder.

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea är huvudsakligen ränteswappar och valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde. Upplåning i utländsk valuta används endast som säkringsinstrument vid säkring av valutarisk.

Kassaflödessäkring

Kassaflödessäkring kan tillämpas för säkring av exponering för variationer i framtida räntebetalningar på instrument med rörlig ränta och för säkring av valutaexponeringar. Den del av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet som bedöms vara en effektiv säkring redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital. Den ineffektiva delen av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet omklassificeras till resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Vinster eller förluster på säkringsinstrument som redovisats i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital via övrigt totalresultat omklassificeras och redovisas i resultaträkningen i samma period som den säkrade posten påverkar resultaträkningen, normalt i den period när räntetäkten eller räntekostnaden redovisas.

Säkrade poster

En säkrad post i en kassaflödessäkring kan vara högst sannolika kassaflöden från redovisade, eller framtida, tillgångar eller skulder som löper med rörlig ränta. Nordea tillämpar kassaflödessäkring vid säkring av valutarisk i framtida betalningar av ränta och kapitalbelopp i utländsk valuta.

K1 Redovisningsprinciper

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea är huvudsakligen valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde, där valutakomponenten hanteras som en kassaflödessäkring av valutarisk och räntekomponenten som en säkring av verkligt värde av ränterisk.

Säkring av nettoinvesteringar

Se avsnitt 9 "Omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta".

Säkringens effektivitet

För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingången och under säkringens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, med avseende på den säkrade risken, väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent. Vid bedömning i efterhand av säkringens effektivitet värderar Nordea säkringsinstrumentet till verkligt värde och jämför förändringen av detta värde med förändringen av verkligt värde på den säkrade posten. Mätning av effektiviteten görs på kumulativ basis. Vid mätningen av effektiviteten i kassaflödessäkringar används den hypotetiska derivatmetoden, vilket innebär att förändringen i en perfekt hypotetisk swap anses motsvara nuvärdet av den ackumulerade förändringen i förväntade framtida kassaflöden från den säkrade transaktionen (valutakomponenten).

Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven upphör säkringsredovisningen. För säkring av verkligt värde omklassificeras säkringsinstrumentet till ett handelsderivat och förändringen i verkligt värde på den säkrade posten, fram till den tidpunkt då säkringsförhållandet avslutas, resultatförs linjärt över den säkrade postens återstående löptid.

För kassaflödessäkringar redovisas förändringar i det orealiserade värdet på säkringsinstrumentet i resultaträkningen från och med det senaste tillfället då säkringen bedömdes vara effektiv. Den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv har redovisats i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital via övrigt totalresultat, omklassificeras från eget kapital till "Nettoresultat av poster till verkligt värde" i resultaträkningen om den förväntade transaktionen inte längre väntas inträffa. Om den förväntade transaktionen inte längre är högst sannolik, men ändå förväntas inträffa, så kvarstår den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv har redovisats under övrigt totalresultat, i övrigt totalresultat till dess transaktionen inte längre förväntas inträffa.

11. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder som klassificeras som tillhörande kategorierna Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen (inklusive derivatinstrument) redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Förändringarna i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Verkligt värde definieras som det pris som vid värde-

ringstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld i en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer under aktuella marknadsförhållanden på tillgångens eller skuldens huvudmarknad, eller, om en huvudmarknad saknas, på tillgångens eller skuldens mest fördelaktiga marknad.

Det bästa beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad och när sådana förekommer används de vid värderingen av finansiella tillgångar och finansiella skulder. En aktiv marknad för en tillgång eller skuld är en marknad där transaktioner för tillgången eller skulden inträffar tillräckligt ofta och med tillräcklig volym för att ge löpande prisinformation. Den absoluta nivån av likviditet och volym som krävs för att marknaden ska anses vara aktiv varierar med klasserna av instrument. För vissa klasser föreligger låg prisvolatilitet, även för de instrument inom de klasser där handelsfrekvensen är hög. För instrument i sådana klasser är likviditetskraven lägre och därmed är åldersgränsen för priserna som används för att fastställa verkligt värde högre.

Om marknader är aktiva eller inte aktiva bedöms regelbundet. Handelsfrekvensen och volymen övervakas dagligen.

Nordea använder främst publicerade prisnoteringar för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Räntebärande värdepapper
- Aktier och andelar (noterade)
- Derivatinstrument (noterade)
- Emitterade värdepapper (emitterade bostadsobligationer i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab)

Om noterade priser för ett finansiellt instrument inte representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner, eller om noterade priser inte finns tillgängliga, fastställs det verkliga värdet med hjälp av lämplig värderingsmetod. Värderingsmetodens lämplighet, inklusive en bedömning av om noterade priser eller teoretiska priser ska användas, övervakas regelbundet.

Värderingsmetoderna kan variera från enkel analys av diskonterade kassaflöden till komplexa optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser och kurser används som indata i förekommande fall, men även ej observerbara modellparametrar kan användas. Värderingsteknikens lämplighet bedöms genom att mäta dess förmåga att träffa marknadspriser. Detta görs genom att jämföra beräknade priser med relevant jämförelsedata, t ex börskurser, motpartens värderingar eller konsensuspriser.

Nordea använder främst värderingsmetoder för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Utlåning till allmänheten (hypotekslån i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab)
- Räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Aktier och andelar (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Derivatinstrument (OTC-derivat)

För finansiella instrument där verkligt värde uppskattas med hjälp av en värderingsmetod undersöks om de variabler som använts i värderingsmodellen till övervägande del

K1 Redovisningsprinciper

baserats på data från observerbara marknader. Med data från observerbara marknader avser Nordea data som kan inhämtas från allmänt tillgängliga externa källor och som bedöms utgöra realistiska marknadspriser. Vid användning av ej observerbara data, som har en betydande inverkan på värderingen, kan instrumentet vid första redovisningstillfället inte redovisas till det verkliga värde som beräknats via värderingsmetoden, och eventuella initiala vinster periodiseras därför i resultaträkningen över instrumentets löptid. De initiala vinsterna redovisas därefter direkt i resultaträkningen i det fall ej observerbara data blir observerbara.

I not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde" återfinns en uppdelning av det verkliga värdet för finansiella instrument som tagits fram med hjälp av:

- instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1),
- värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2), och
- värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3).

Värderingsmodellerna som Nordea använder överensstämmer med accepterade ekonomiska metoder för prissättning av finansiella instrument och tar hänsyn till alla faktorer som marknadsaktörer skulle beakta vid prissättning.

Varje ny värderingsmodell godkänns av en modellriskstyrningskommitté och alla modeller granskas regelbundet.

Mer information finns i not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

12. Kassa och tillgodohavande hos centralbanker

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodohavanden hos centralbanker utgörs av tillgodohavanden på konton hos centralbanker och postgiro i myndighetsform, där följande förutsättningar är uppfyllda:

- Centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat
- Tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

13. Finansiella instrument

Klassificering av finansiella instrument

Varje finansiellt instrument har klassificerats som tillhörande en av följande kategorier:

Finansiella tillgångar:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
  - Innehas för handel
  - Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen)
- Lånefordringar och kundfordringar
- Investeringar som hålles till förfall
- Finansiella tillgångar som kan säljas.

Finansiella skulder:

- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
  - Innehas för handel
  - Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen)
- Övriga finansiella skulder

Alla finansiella tillgångar och skulder redovisas till verkligt

värde vid första redovisningstillfället. Klassificeringen av finansiella instrument som tillhörande olika kategorier utgör grunden för hur varje finansiellt instrument efterföljande värderas i balansräkningen och hur förändringar i dess värde redovisas. I not K39 "Klassificering av finansiella instrument" presenteras vilka olika kategorier de finansiella instrumenten i Nordeas balansräkning tillhör.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Alla värdeförändringar i dessa poster redovisas direkt i resultaträkningen under "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Kategorin består av två underkategorier: Innehas för handel och Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen).

Underkategorin Innehas för handel omfattar främst derivatinstrument som innehas i handels syfte, räntebärande värdepapper och aktier inom Markets och Treasury. Den omfattar också tradingrelaterade skulder såsom blankningspositioner och utlåning i omvända återköpsavtal.

Huvuddelen av de finansiella tillgångar och skulder som klassificerats som tillhörande kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen utgörs av hypotekslån och tillhörande emitterade obligationer i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab samt räntebärande värdepapper, aktier och finansiella avtal inom Nordea Life & Pensions.

Tillgångar och skulder i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab klassificeras som tillhörande kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen för att eliminera eller avsevärt minska bristande överensstämmelse i redovisningen. När Nordea beviljar bolån till kunder i enlighet med dansk lagstiftning om bostadsfinansiering emitterar Nordea samtidigt obligationer med matchande villkor, så kallad "matchad finansiering". Kunderna kan återbetala sina lån genom att antingen återbetala skuldbeloppet eller köpa de emitterade obligationerna och återlämna dessa till Nordea som reglering av fordran. Obligationerna är en viktig komponent på den danska penningmarknaden och Nordea köper och säljer följaktligen egna obligationer på marknaden. Om lånen och obligationerna värderades till anskaffningsvärde skulle sådana återköp av obligationer ge upphov till bristande överensstämmelse i redovisningen, eftersom eventuella vinster eller förluster måste redovisas direkt i resultaträkningen. Om sådana obligationer därefter säljs på marknaden skulle eventuella över- eller undervärden periodiseras över förväntad återstående löptid, vilket också skulle ge upphov till bristande överensstämmelse i redovisningen. I syfte att undvika sådan bristande överensstämmelse värderar Nordea både lånen och obligationerna till verkligt värde via resultaträkningen.

Räntebärande värdepapper, aktier och finansiella avtal (definieras i avsnitt 19 "Skulder till försäkringstagare") inom Nordea Life & Pensions klassificeras normalt också som tillhörande kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen, i syfte att eliminera eller avsevärt minska den bristande överensstämmelsen i redovisningen. Finansiella avtal (fondförsäkringar) som i balansräkningen redovisas som "Skulder till försäkringstagare" hanteras på basis av verkligt värde och klassificeras följaktligen som till-

K1 Redovisningsprinciper

hörande kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Detsamma gäller försäkringsavtalens underliggande tillgångar (definieras i avsnitt 19 "Skulder till försäkringstagare"), som klassificeras som tillhörande kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen, för att minska den bristande överensstämmelsen med de skulder till försäkringstagare som normalt värderas till aktuellt värde.

Även instrument där avkastningen är kopplad till tillgångar, vilken är en produkt som påminner om unit link, klassificeras som tillhörande kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen, för att undvika bristande överensstämmelse med tillhörande inlåning som hanteras på basis av verkligt värde och följaktligen också återfinns i kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Nordea tillämpar också verkligt värde-optionen på vissa finansiella tillgångar och skulder hänförliga till Markets. Klassificeringen grundar sig på att Markets förvaltar och värderar sina finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde. Följaktligen klassificeras huvuddelen av de finansiella tillgångarna och skulderna inom Markets som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar utgör finansiella tillgångar, som inte är derivat med fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar jämte osäkra lånefordringar beskrivs närmare i avsnitt 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Investeringar som hålles till förfall

Finansiella tillgångar som Nordea valt att klassificera som tillhörande kategorin Investeringar som hålles till förfall är finansiella tillgångar, som inte är derivat, med fastställda eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som Nordea har avsikt och förmåga att hålla till förfall. Finansiella tillgångar som klassificerats som tillhörande kategorin Investeringar som hålles till förfall redovisas initialt i balansräkningen till anskaffningsvärdet, inklusive transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas instrument i denna kategori till upplupet anskaffningsvärde. Vid värdering till upplupet anskaffningsvärde resultatförs skillnaden mellan anskaffningsvärdet och inlösenvärdet över den återstående löptiden med hjälp av effektivräntemetoden.

Om mer än ett oväsentligt belopp i kategorin Investeringar som hålles till förfall säljs eller omklassificeras så påverkas hela portföljen, förutom om förfall är nära, om Nordea har erhållit i stort sett hela det ursprungliga nominella beloppet, eller om försäljningen eller omklassificeringen sker på grund av en isolerad händelse utanför Nord-eas kontroll.

Nordea genomför vid varje rapporteringstillfälle en bedömning av huruvida det finns några objektiva belägg för nedskrivningsbehov. I det fall sådana belägg finns redovisas en nedskrivning. Nedskrivningen beräknas som skillnaden mellan det redovisade värdet och nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden och redovisas i resultaträkningen som "Nedskrivning av värdepapper som innehåller som finansiella anläggningstillgångar". Se avsnitt 14 "Utlåning till allmän-

heten/kreditinstitut" för mer information om identifiering och beräkning av objektiva belägg för nedskrivningsbehov, vilken är applicerbar även för räntebärande värdepapper som klassificerats som tillhörande kategorin Investeringar som hålles till förfall.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde, bortsett från räntor, valutakurseffekter och nedskrivningar, redovisas mot verkligt värdereserven under eget kapital via övrigt totalresultat. Ränta redovisas i resultaträkningen i posten "Ränteintäkter", och valutakurseffekter och nedskrivningar i posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Vid avyttring av ett instrument som klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar som kan säljas, omklassificeras ackumulerade förändringar i verkligt värde, som tidigare har redovisats i verkligt värdereserven (för Finansiella tillgångar som kan säljas) under övrigt totalresultat, från eget kapital till resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Finansiella tillgångar som klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar som kan säljas utvärderas för att fastställa eventuellt nedskrivningsbehov. Om det finns objektiva belägg för nedskrivning flyttas den ackumulerade förlusten, som tidigare har redovisats direkt under övrigt totalresultat, från eget kapital och redovisas istället i resultaträkningen i posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Den ackumulerade förlust som omklassificeras från eget kapital motsvarar skillnaden mellan tillgångens anskaffningsvärde och aktuellt verkligt värde. För eget kapitalinstrument är en utdragen eller väsentligt nedgång i det verkliga värdet, jämfört med anskaffningsvärdet, att betrakta som ett objektiva belägg för nedskrivning. Objektiva belägg för nedskrivning av skuldinstrument är framförallt kopplade till en förlusthändelse, såsom en emit-tents finansiella svårigheter.

Övriga finansiella skulder

Finansiella skulder, som inte har klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Räntor från Övriga finansiella skulder redovisas i resultaträkningen under posten "Räntekostnader".

Sammansatta finansiella instrument

Sammansatta finansiella instrument är avtal som omfattar ett värdavtal och ett inbäddat derivat. Sådana kombinationer uppstår huvudsakligen i samband med emissioner av strukturerade skuldinstrument, såsom emitterade indexobligationer.

Indexobligationer som har emitterats av Group Treasury anses utgöra en del av finansieringsverksamheten. Nollkuponobligationer värderas till upplupet anskaffningsvärde. Inbäddade derivat i sådana instrument särskiljs från värdavtalet och redovisas separat som derivat till verkligt värde om de ekonomiska egenskaperna och riskerna inte är nära förknippade med värdavtalets ekonomiska egenskaper och risker samt om det inbäddade derivatet uppfyller definitionen på ett derivat. Förändringar i verkligt värde på inbäddade derivat redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Indexobligationer som har emitterats av Markets som en

K1 Redovisningsprinciper

del av tradingportföljen klassificeras som tillhörande kategorin Innehas för handel, och hela det sammansatta instrumentet, värdavtalet och det inbäddade derivatet, värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper

Transaktioner avseende in- och utlåning av värdepapper innebär i allmänhet ställande av säkerhet. Om inte riskerna och rättigheterna förknippade med ägandet överförs, beaktas inte överföringen av värdepapper i balansräkningen. Om motparten har rätt att sälja vidare eller pantsätta värdepappren på nytt, omklassificeras dessa till posten "Pantsatta finansiella instrument" i balansräkningen.

Utlånade värdepapper redovisas också under posten "För egna skulder ställda säkerheter".

Säkerheter i form av likvida medel (inlåning av värdepapper) som har lämnats till motparter redovisas i balansräkningen som "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" eller som "Utlåning till allmänheten". Säkerheter i form av likvida medel (utlåning av värdepapper) som har erhållits från motparter redovisas i balansräkningen som "Skulder till kreditinstitut" eller som "In- och upplåning från allmänheten".

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal

Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal och värdepapper som mottagits enligt omvända återköpsavtal bokas inte bort från respektive redovisas inte i balansräkningen. Om motparten har rätt att sälja vidare eller pantsätta värdepappren på nytt, omklassificeras dessa till posten "Pantsatta finansiella instrument" i balansräkningen.

Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal redovisas också under posten "För egna skulder ställda säkerheter".

Likvida medel som har erhållits enligt återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Skulder till kreditinstitut" eller som "In- och upplåning från allmänheten". Likvida medel som har lämnats enligt omvända återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" eller som "Utlåning till allmänheten".

Vidare innebär försäljning av värdepapper som mottagits i omvända återköpsavtal redovisning av en tradingrelaterad skuld (blankning).

Derivatinstrument

Samtliga derivat redovisas i balansräkningen och värderas till verkligt värde. Derivat med positiva verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas på tillgångssidan under posten "Derivatinstrument". Derivat med negativa verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas på skuldsidan under posten "Derivatinstrument".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på derivat redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Nordea kvittar finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen om en legal rätt till kvittning föreligger, i den löpande verksamheten och i händelse av konkurs, och om avsikten är att nettoreglera posterna eller avyttra tillgången samtidigt som skulden regleras. Detta uppnås vanligen

genom de centrala motparter för clearing som Nordea har avtal med.

Börsnoterade derivat bokas bort från balansräkningen på daglig basis när likvid betalas eller erhålls och instrumentet justeras till rådande marknadsvillkor. Derivat tillgångar och derivat skulder gentemot centrala motparter för clearing kvittas, som nämnts ovan, normalt i balansräkningen men erhållna eller betalda kontantsäkerheter, netto, redovisas vanligen separat som betalda kontantsäkerheter (tillgång) eller erhållna kontantsäkerheter (skuld). Detsamma gäller betalda eller erhållna kontantsäkerheter i bilaterala transaktioner med OTC-derivat. Betalda eller erhållna kontantsäkerheter i bilaterala transaktioner med OTC-derivat kvittas därmed inte mot de verkliga värdena på derivaten.

Emitterade skuld- och eget kapital-instrument

Ett finansiellt instrument emitterat av Nordea klassificeras antingen som en finansiell skuld eller som eget kapital. Emitterade finansiella instrument klassificeras som en finansiell skuld om avtalsförhållandena innebär att Nordea har en befintlig förpliktelse att antingen erlagga kontanter eller annan finansiell tillgång, eller ett variabelt antal egna kapital-instrument, till innehavaren av instrumentet. Om så inte är fallet är instrumentet vanligtvis ett eget kapital-instrument och klassificeras som eget kapital, med avdrag för transaktionskostnader. För finansiella instrument som innehåller både en skuld- och en eget kapital-del, redovisas dessa delar separat.

14. Utlåning till allmänheten/kreditinstitut

Finansiella instrument som klassificeras som "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut" (inklusive utlåning till centralbanker) och som tillhörande kategorin Lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde (se även avsnitt 8 "Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen" och not K39 "Klassificering av finansiella instrument").

Nordea bevakar utlåningen på det sätt som beskrivs i kapitlet Risk-, likviditets- och kapitalhantering. Lån hänförliga till enskilda kunder eller grupper av kunder identifieras som osäkra om objektiva belägg vid en prövning av nedskrivningsbehov tyder på förlust.

Även räntebärande värdepapper klassificerade som tillhörande kategorierna Lånefordringar och kundfordringar och Investeringar som hålles till förfall värderas till upplupet anskaffningsvärde. Beskrivningen nedan gäller även i fråga om identifiering och värdering av nedskrivningar för dessa tillgångar. Eventuella nedskrivningar av räntebärande värdepapper klassificerade som tillhörande kategorierna Lånefordringar och kundfordringar och Investeringar som hålles till förfall redovisas i resultaträkningen under posten "Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar".

Prövning av nedskrivningsbehov för individuell värderade lån

Nordea prövar nedskrivningsbehovet för alla lånefordringar individuellt. Syftet med dessa prövningar är att ta reda på om det finns ett nedskrivningsbehov. Som ett första steg kontrollerar Nordea om det finns indikationer på nedskrivningsbehov (förlusthändelse) och om dessa förlusthändelser i så fall kan betraktas som objektiva belägg för nedskrivningsbehov. Mer information om identifiering av

K1 Redovisningsprinciper

förlusthändelser finns i avsnittet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering".

Lånefordringar som individuellt inte bedöms ha något nedskrivningsbehov överförs till en grupp av lånefordringar med likartade riskegenskaper för en kollektiv prövning av nedskrivningsbehovet.

Prövning av nedskrivningsbehov för kollektivt värderade lån

För lån som inte är individuellt nedskrivna görs en kollektiv bedömning av nedskrivningsbehovet.

Dessa lån grupperas utifrån likartade riskegenskaper som är indikativa för låntagarnas förmåga att återbetala utestående fordringar i enlighet med avtalsvillkoren. Nordea bevakar kreditportföljen via ratingändringar, kreditprocessen och årsfördragningar samt genom kvartalsvisa riskgranskningar. Genom dessa processer identifierar Nordea förlusthändelser som kan ha gett upphov till kreditförluster inom gruppen av lånefordringar. En förlusthändelse är en händelse som leder till en försämring i förväntad framtida kassaflöde. Endast förlusthändelser som inträffat fram till rapporteringsdagen ingår i bedömningen av nedskrivningsbehovet för gruppen av lånefordringar.

Målet med den gruppvisa bedömningen är att pröva om en avsättning måste göras till följd av en inträffad förlusthändelse som ännu inte identifierats på individuell nivå. Perioden mellan dagen för förlusthändelsen och dagen då den identifieras individuellt kallas för uppkomstperiod (emergence period). Nedskrivningsbehovet är kopplat till gruppen av lånefordringar tills kreditförlusterna har identifierats individuellt. Identifieringen sker genom att kunden faktisk fallerat eller genom andra indikatorer.

För företagskunder och banker använder Nordea det befintliga ratingsystemet som grund för bedömning av kreditrisk. Risken för att kunder ska falla i en ratingklass beräknas med hjälp av historiska data för denna sannolikhet. Dessa lånefordringar bedöms och grupperas huvudsakligen utifrån typ av bransch och/eller känslighet för vissa makroekonomiska parametrar, t ex oljeprisberoende.

Individer och mindre företag följs upp genom att använda scoring-modeller. Dessa baseras primärt på historiska data, såsom falleringsnivåer och förluster i samband med att en kund fallerar, samt ledningens erfarenhet. Rating och scoring-modeller beskrivs mer i detalj i det separata avsnittet Risk-, likviditets- och kapitalhantering.

Den gruppvisa nedskrivningsbedömningen görs genom en så kallad nettningsprincip. Om t ex en kund med rating uppgraderas på grund av en förväntad ökning i framtida kassaflöde, så nettoredovisas denna förbättring mot en motsvarande försämring genom en nedjustering i rating av en annan kund på grund av en förväntad minskning i framtida kassaflöde. Nettoredovisning av dessa förändringar genomförs endast inom grupper av lån med liknande riskkaraktäristika där Nordea gör bedömningen att gruppens framtida kassaflöde inte är tillräckligt för att fullgöra åtagandena mot Nordea.

Kreditförluster

Om redovisat värde på lånen är högre än summan av nuvärdet av beräknade kassaflöden (diskonterade med den ursprungliga effektiva räntan), inklusive verkligt värde för säkerheter och andra kreditförstärkningar, utgör skillnaden ett nedskrivningsbehov.

För lånefordringar med betydande värde där ett individuellt nedskrivningsbehov har identifierats beräknas nedskrivningsbeloppet på individuell nivå.

För lånefordringar som inte är betydande där ett individuellt nedskrivningsbehov har identifierats och för lånefordringar där något sådant behov inte har identifierats beräknas nedskrivningsbeloppet utifrån en portföljbaserad bedömning av förväntade framtida kassaflöden.

Om nedskrivningen inte anses vara definitiv redovisas den på ett reserveringskonto som visar de ackumulerade nedskrivningarna. Förändringar i kreditrisken och de ackumulerade nedskrivningarna redovisas som förändringar på reserveringskontot och som "Kreditförluster, netto" i resultaträkningen (se även avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar").

Om nedskrivningen anses vara definitiv redovisas den som en konstaterad kreditförlust, och värdet på lånet jämte tillhörande reservering för kreditförluster tas bort från balansräkningen. En nedskrivning anses vara definitiv när konkursansökan inges mot låntagaren och konkursförvaltaren har presenterat den ekonomiska utgången av konkursförslaget, eller när Nordea efterskänker sina fordringar genom rekonstruktion på antingen rättslig eller frivillig grund eller när Nordea av andra skäl bedömer återvinning av fordran som osannolik.

Diskonteringsränta

Diskonteringsräntan som används för värdering av osäkra lånefordringar motsvarar den ursprungliga effektiva räntan för lån hänförliga till en enskild kund eller, i förekommande fall, till en grupp av lånefordringar. Om så anses lämpligt kan diskonteringsräntan beräknas med en metod som resulterar i en nedskrivning som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge.

Omstrukturerade lånefordringar

Med en omstrukturerad lånefordran avses i detta sammanhang en lånefordran där Nordea har beviljat låntagaren eftergifter till följd av dennes försämrade finansiella situation och där dessa eftergifter har gett upphov till en kreditförlust för Nordea. Efter en omstrukturering betraktas lånefordran vanligen inte längre som osäker om åtagandena fullföljs i enlighet med de nya villkoren. Eftergifter som har beviljats i samband med omstruktureringen betraktas som kreditförluster såvida inte Nordea har behållit rätten att återvinna de uppkomna kreditförlusterna. I det fall en återvinning sker redovisas betalningen som en återvinning av kreditförluster.

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran

I en finansiell omstrukturering kan långivaren komma att avstå från lånefordringar till förmån för låntagaren och i utbyte mot denna eftergift ta över tillgångar som lämnats som säkerhet för lånen, aktier som emitterats av låntagaren eller andra tillgångar. En tillgång övertagen för skyddande av fordran redovisas i balansräkningen tillsammans med liknande tillgångar som redan innehas av Nordea. En övertagen fastighet som inte innehas för eget utnyttjande redovisas till exempel tillsammans med andra förvaltningsfastigheter.

Alla tillgångar som övertagits för skyddande av fordran redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt

K1 Redovisningsprinciper

värde och eventuell skillnad mellan lånets redovisade värde och det verkliga värdet för den övertagna tillgången redovisas under posten "Kreditförluster, netto". Det verkliga värdet på redovisningsdagen blir tillgångens anskaffningsvärde eller upplupna anskaffningsvärde, beroende på vad som är tillämpligt. Under efterföljande perioder värderas tillgångar som övertagits för skyddande av fordran i enlighet med gällande värderingsprinciper för tillgångsslaget. Förvaltningsfastigheter värderas då till verkligt värde. Övertagna finansiella tillgångar klassificeras generellt som tillhörande kategorierna Finansiella tillgångar som kan säljas eller Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-alternativ) (se avsnitt 13 "Finansiella instrument") och värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas under övrigt totalresultat för tillgångar klassificerade som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar som kan säljas. För tillgångar klassificerade som tillhörande kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas värdeförändringar i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Eventuella värdeförändringar, efter den övertagna egendomens första redovisningstillfälle, redovisas i resultaträkningen i enlighet med koncernens principer för presentation av tillgångsslaget. Posten "Kreditförluster, netto" i resultaträkningen påverkas följaktligen inte av nya värderingar av den övertagna egendomen efter första redovisningstillfället.

15. Leasing

Nordea som leasegivare

Finansiell leasing

Nordeas leasingverksamhet omfattar huvudsakligen finansiell leasing. Ett finansiellt leasingavtal redovisas som fordran på leasetagaren under balansposten "Utlåning till allmänheten" till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. Leasingbetalningen, exklusive kostnad för service, redovisas som återbetalning av fordran och som ränteintäkt. Intäkten fördelas så att en jämn förräntning erhålls på under varje period redovisad nettoinvestering.

Operationell leasing

Tillgångar som omfattas av operationell leasing fördelas i balansräkningen på slag av tillgång, vanligen materiella tillgångar. Leasingintäkter intäktsredovisas linjärt under leasingavtalets löptid och klassificeras som "Räntenetto". Avskrivning på leasingobjekt beräknas enligt de principer för avskrivningar som Nordea använder för liknande tillgångar och redovisas i resultaträkningen som "Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar".

Nordea som leasetagare

Finansiell leasing

Finansiell leasing redovisas som tillgångar och skulder i balansräkningen till ett belopp motsvarande de leaseade tillgångarnas verkliga värde eller, om detta belopp är lägre, nuvärdet av framtida minimileaseavgifter vid leasingavtalets början. Tillgångarna fördelas på olika tillgångsslag i de finansiella rapporterna. Leasingbetalningarna fördelas mellan ränta och amortering av utestående skuld. Räntan fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden.

Finansiell leasing ger också upphov till en avskrivningskostnad för den leaseade tillgången. Principen för avskrivning är densamma som för motsvarande egna tillgångar. Prövning av nedskrivningsbehov på leaseade tillgångar görs enligt samma regler som för egna tillgångar.

Operationell leasing

Operationell leasing redovisas inte i Nordeas balansräkning. Vid operationell leasing redovisas leasingavgifterna som kostnader i resultaträkningen linjärt fördelade över leasingperioden, såvida inte något annat systematiskt sätt bättre återspeglar Nordeas ekonomiska nytta över tiden. De ursprungliga leasingperioderna är normalt på mellan 3 och 25 år.

Operationell leasing är främst hänförlig till för verksamheten normala avtal avseende kontorslokaler och kontorsutrustning.

De centralt belägna fastigheterna i Finland, Norge och Sverige som Nordea har avyttrat återförhyrs. Leasingavtalen tecknades på 3–25 år, med option på förlängning. Leasingavtalen omfattar inte någon övergång av äganderätten till fastigheterna vid löptidens slut och innehåller inte heller någon ekonomisk fördel avseende värdestegring på de leaseade fastigheterna. Dessutom omfattar inte leasingperioden större delen av fastigheternas ekonomiska livslängd. Avtalen klassificeras därför som operationell leasing. Hyreskostnaden för dessa fastigheter redovisas så att den speglar Nordeas ekonomiska nytta över tiden, vilket inte är en linjär fördelning, utan istället något som mer liknar ett traditionellt hyresavtal.

Avtal som innehåller leasingavtal

Avtal kan omfatta rätten att använda en tillgång i utbyte mot en eller flera betalningar, även om avtalet inte har leasingavtalets juridiska form. I förekommande fall separeras dessa tillgångar från avtalet och redovisas som leaseade tillgångar.

16. Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar är identifierbara, icke-monetära tillgångar som saknar fysisk beskaffenhet. Tillgångarna står under Nordeas kontroll, vilket innebär att Nordea har möjlighet och rätt att erhålla de framtida ekonomiska fördelarna hänförliga till den underliggande tillgången. Nordeas immateriella tillgångar utgörs främst av goodwill, IT-utvecklingsprojekt/ programvaror och kundrelaterade immateriella tillgångar.

Goodwill

Goodwill utgör skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på Nordeas andel av identifierbara nettotillgångar i förvärvade koncernföretag/intresseföretag vid förvärvstidpunkten. Goodwill som uppkommit vid förvärv av koncernföretag redovisas som "Immateriella tillgångar". Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag redovisas inte som en separat tillgång utan som "Aktier och andelar i intresseföretag". Goodwill prövas årligen för eventuellt nedskrivningsbehov, eller oftare om händelser eller ändrade förutsättningar tyder på att nedskrivningsbehov finns. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Nedskrivning av goodwill kan inte återföras i senare perioder. Goodwill hänförlig till intresseföretag prövas inte separat för nedskrivningsbehov utan inkluderas i det redovisade värdet på intresseföretaget. Principerna för nedskrivningsprövning

K1 Redovisningsprinciper

av intresseföretag beskrivs i avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar".

IT-utvecklingsprojekt/Programvaror

Kostnader hänförliga till underhåll av programvaror kostnadsförs löpande. Utgifter direkt hänförliga till större investeringar i utveckling av programvara redovisas som immateriella tillgångar om de förväntas generera framtida ekonomiska fördelar. Dessa utgifter omfattar personalkostnader för programutveckling och indirekta kostnader för att färdigställa tillgången för avsedd användning. Programkostnader omfattar också förvärvade programlicenser som inte är hänförliga till funktionen hos en materiell tillgång.

Avskrivningen beräknas linjärt över programvarans nyttjandeperiod, som vanligen är 3 till 10 år.

Kundrelaterade immateriella tillgångar

I samband med rörelseförvärv allokeras normalt sett en del av köpeskillingen till kundrelaterade immateriella tillgångar, under förutsättning att tillgången är identifierbar och under Nordeas kontroll. En immateriell tillgång är identifierbar om den uppstår till följd av avtalsmässiga eller lagliga rättigheter, eller om den kan separeras från företaget och säljas, överföras, licensieras, uthyras eller bytas. Tillgången skrivs av över nyttjandeperioden, som vanligen är mer än 10 år.

Nedskrivning

Goodwill skrivs inte av, men prövas årligen med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov. Prövningen görs oftare om något tyder på att ett nedskrivningsbehov föreligger. Nedskrivningskostnaden beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och återvinningsvärde.

Alla immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod prövas per varje balansdag med avseende på indikationer på nedskrivningsbehov. Om sådana indikationer finns görs en analys för att bedöma huruvida de immateriella tillgångarnas redovisade värde är fullt återvinningsbart.

Återvinningsvärdet är det högre av verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet för tillgången eller den kassagenererande enheten. Kassagenererande enhet definieras som den minsta identifierbara grupp av tillgångar som ger upphov till kassaflöden som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar. I samband med goodwill motsvaras de kassagenererande enheterna av rörelsesegmenten. Nyttjandevärdet är nuvärdet av de kassaflöden som tillgången eller den kassagenererande enheten förväntas ge upphov till. Kassaflödet bedöms utifrån tillgångens eller den kassagenererande enhetens nuvarande skick och diskonteras med en diskonteringsränta motsvarande den långfristiga riskfria räntan plus en riskpremie (efter skatt). Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde görs en nedskrivning. Se även not K20 "Immateriella tillgångar" för mer information om nedskrivningsprövningar.

17. Materiella tillgångar

Materiella tillgångar omfattar fastigheter för egen användning, förbättringsutgifter på annans fastighet, IT-utrustning, möbler och annan utrustning. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet för en materiell tillgång utgörs av dess inköpspris samt eventuella kostnader direkt hänförliga till att sätta tillgången i brukbart skick för avsedd användning. Om olika delar av

samma materiella tillgång har olika nyttjandeperioder redovisas de som separata poster.

Materiella tillgångar skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Den beräknade nyttjandeperioden för olika materiella tillgångar uppdateras årligen. Nedan följer de nuvarande avskrivningstiderna:

Byggnader	30–75 år
Inventarier	3–5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	För förändringar inom byggnader det kortare av 10 år och återstående hyresperiod. För nybyggnation det kortare av redovisningsprinciperna för ägda byggnader och återstående hyresperiod. För fast inredning i leaseade fastigheter gäller det kortare av 10–20 år och återstående hyresperiod.

Varje balansdag prövas Nordea om det finns indikationer på nedskrivningsbehov för en materiell tillgång. Om sådana indikationer finns görs en bedömning av tillgångens återvinningsvärde och eventuell nedskrivning görs.

Nedskrivningar återförs om återvinningsvärdet ökar. Det redovisade värdet ökas då till återvinningsvärdet, men kan inte överstiga vad det redovisade värdet varit om en nedskrivning inte redovisats i första läget.

18. Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är huvudsakligen fastigheter som innehas i syfte att generera hyresinkomster och/eller värdestegring. Huvuddelen av Nordeas förvaltningsfastigheter är hänförliga till Nordea Life & Pensions. Nordea använder verkligt värdemodellen för värdering av förvaltningsfastigheter. Bästa beviset på verkligt värde är normalt noterade priser på en aktiv marknad för liknande fastigheter med samma läge och i samma skick. Då noterade priser på en aktiv marknad oftast saknas, används även modeller baserade på diskonterade kassaflödesprognoser som bygger på tillförlitliga uppskattningar av framtida kassaflöden.

Driftsnetto, reavinst och reaförluster liksom justeringar till verkligt värde redovisas direkt i resultaträkningen som "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

19. Skulder till försäkringstagare

Skulder till försäkringstagare omfattar åtaganden enligt försäkringsavtal och finansiella avtal med försäkringstagare.

Ett försäkringsavtal definieras som "ett avtal enligt vilket en part (försäkringsgivaren) accepterar en betydande försäkringsrisk från en annan part (försäkringstagaren) genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren om en angiven oviss framtida händelse (den försäkrade händelsen) har en negativ inverkan på försäkringstagaren".

Finansiella avtal är avtal med försäkringstagare som har försäkringsavtalets juridiska form, men för vilka försäkringsrisken bedöms vara obetydlig.

Försäkringsrisken beräknas vanligen som risksumman i procent av den reserv som täcker avtalet vid avtalsperiodens början. Enligt Nordeas bedömning utgör en riskprocent på fem eller högre en betydande försäkringsrisk.

Avtalen kan delas in i följande klasser:

- Försäkringsavtal:
  - Traditionella livförsäkringsavtal med eller utan diskretionär del
  - Fondförsäkringsavtal med betydande försäkringsrisk
  - Sjuk- och olycksfallsförsäkringar
- Finansiella avtal:
  - Finansiella avtal med diskretionär del
  - Finansiella avtal utan diskretionär del

Försäkringsavtal

Värderingsprinciperna enligt nationell redovisningsstandard har bibehållits, vilket följaktligen resulterar i icke enhetliga redovisningsprinciper vid konsolidering.

Försäkringstekniska avsättningar för traditionell livförsäkring omfattar konsoliderade avsättningar för samtliga företag i Nordea Life & Pensions, inklusive företag i Sverige, Norge, Finland, Danmark, Polen, Luxemburg, Isle of Man, Estland och Litauen.

I Danmark, Sverige och Finland fastställs värderingen genom beräkning av nuvärdet av de framtida förmåner som försäkringstagarna har rätt till. Beräkningen baseras på antaganden om marknadsmässiga diskonteringsräntor liksom om kostnader och livförsäkringsrisk. Diskonteringsräntan är baserad på skuldernas aktuella löptid. I Danmark omfattar avsättningen dessutom återbäringsmedel på betalda försäkringar och framtida premier.

I Norge beräknas avsättningarna i huvudsak enligt en prospektiv metod. Den diskonteringsränta som används motsvarar den ursprungliga räntan justerad med hänsyn till antaganden om kostnader och risk.

Redovisningsprinciperna för varje företag grundar sig på den lokala verksamhetens struktur och är nära sammanhängande med solvensregler och nationella bestämmelser avseende vinstdelning och andra krav avseende fond för kollektivt utfördelad bonus.

Fondförsäkringsavtal omfattar försäkringstekniska avsättningar hänförliga till fondförsäkringar som har teknats antingen med eller utan utdelningsgaranti. Fondförsäkringsavtal som klassificeras som försäkringsavtal innehåller samma försäkringsrelaterade riskelement som traditionella försäkringsavtal. Dessa avtal redovisas och värderas huvudsakligen till verkligt värde baserat på:

- det verkliga värdet på tillgångar hänförliga till fondförsäkringsavtalen och
- det beräknade nuvärdet för försäkringsrisken, som framräknas på samma sätt som för traditionella försäkringsavtal med beaktande av effekten på varje riskelement som ingår i kassaflödet.

Avsättningar avseende sjuk- och olycksfallsförsäkringar omfattar premiereserver och utestående ersättningskrav. Denna post redovisas och värderas på samma sätt som upp-lupna skadeförsäkringsavtal

Finansiella avtal

Finansiella avtal är avtal med försäkringstagare som inte medför tillräcklig försäkringsrisk för att klassificeras som försäkringsavtal.

Finansiella avtal med diskretionär del redovisas emellertid, i enlighet med IFRS 4, som försäkringsavtal med tillämpning av nationella redovisningsprinciper. Nordea Life & Pensions har endast ett fåtal sådana avtal.

Finansiella avtal utan diskretionär del redovisas och värderas till verkligt värde i enlighet med IAS 39 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering", och motsvaras av verkligt värde på tillgångarna hänförliga till dessa avtal. Dessa tillgångar klassificeras som tillhörande kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen för att eliminera eller avsevärt minska bristande överensstämmelse i redovisningen.

Avtal med diskretionär del (DPF)

Enligt vissa traditionella livförsäkringsavtal och finansiella avtal har försäkringstagaren rätt till betydande förmåner utöver de garanterade. Det är Nordea som avgör om dessa ytterligare förmåner ska utbetalas som bonus på riskresultat, kostnadsresultat eller ränta. Dessa avtal med diskretionär del (Fond för kollektivt utfördelad bonus) klassificeras som skulder i balansräkningen.

Fond för kollektivt utfördelad bonus omfattar belopp som allokteras till men inte gottskrivits försäkringstagaren. I Finland omfattar fonden försäkringstagarens andel av samtliga realiserade vinster på placeringstillgångar och återbäringsmedel på betalda försäkringar och framtida premier (skillnaden mellan retroaktiva och marknadsmässiga prospektiva värderingsprinciper för försäkringsavtal). I Norge omfattar den försäkringstagarens andel av både samtliga realiserade vinster på placeringstillgångar och ytterligare reserver. I Sverige och Danmark är huvudprincipen för värdering verkligt värde (försäkringsavtal). Försäkringstagarens andel av både realiserade och realiserade vinster upptas därför i balansräkningen som antingen "Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring" och/eller "Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring", beroende på om placeringsresultatet allokteras eller inte. Båda dessa ingår i balansposten "Skulder till försäkringstagare".

Prövning av försäkringsskuld

Vid varje rapporteringsdatum görs en prövning för att säkerställa att försäkringsavsättningarna är tillräckliga. Vid prövningen säkerställs att skuldernas redovisade värde är högre än den bästa uppskattningen av framtida kassaflöde diskonterat med aktuell ränta. Vid behov görs ytterligare avsättningar som redovisas i resultaträkningen.

20. Skatter

Posten "Skatt" i resultaträkningen omfattar aktuell och uppskjuten inkomstskatt. Inkomstskatten redovisas i resultaträkningen, såvida den inte avser poster som förs mot övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital. I dessa fall förs även skatten mot övrigt totalresultat respektive eget kapital.

Aktuell skatt är den förväntade skattekostnaden på årets beskattningsbara inkomst, beräknad enligt beslutade eller i praktiken beslutade skattesatser per balansdagen, jämte justering av aktuell skatt från tidigare år.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder redovisas, i enlighet med balansräkningsmetoden, för temporära skillnader mellan redovisade respektive skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas för outnyttjade skattemässiga förluster och skatteavdrag. Uppskjuten skatt redovisas inte för temporära skillnader som uppstår vid första redovisningen av tillgångar eller skulder i en transaktion som inte är ett företagsförvärv och varken påverkar redovisat eller beskattningsbart resultat. Uppskjuten skatt redovisas inte heller för

K1 Redovisningsprinciper

skillnader hänförliga till aktier och andelar i dotterföretag och intresseföretag, i den mån det är sannolikt att en reglering eller realisering inte kommer att ske inom överskådlig tid. Inte heller redovisas uppskjuten skatt för skattepliktiga temporära skillnader som härrör från den första redovisningen av goodwill.

Uppskjuten skatt beräknas enligt de skattesatser som väntas gälla för de temporära skillnaderna när de återförs, med utgångspunkt från antagna eller i praktiken antagna lagar per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder diskonteras inte. Uppskjutna skattefordringar redovisas endast i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar vinst kommer att finnas tillgänglig, mot vilken temporära skillnader, underskottsavdrag och utnyttjade skatteavdrag kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar granskas varje balansdag, och minskas i den mån det inte längre är sannolikt att avdragsrätten kan utnyttjas.

Aktuella skattefordringar och aktuella skatteskulder kvittas när en legal rätt till kvittning föreligger, och Nordea avser att antingen nettoreglera dessa skatteposter eller återvinna skattefordran samtidigt som skatteskulden regleras. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder kvittas generellt i den mån det är legalt tillåtet att kvitta aktuella skattefordringar och aktuella skatteskulder.

21. Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas som årets resultat hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB (publ) dividerat med vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

Resultat per aktie efter utspädning fastställs genom att justera det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier med den potentiella utspädningseffekt som rätten till prestationsaktier enligt de långsiktiga incitamentsprogrammen innebär.

Potentiella stamaktier anses endast medföra en utspädningseffekt på balansdagen om samtliga prestationsvillkor har uppfyllts och om en konvertering till stamaktier skulle minska vinsten per aktie. Vidare anses rättigheterna endast medföra en utspädningseffekt om lösenpriset, med tillägg för framtida tjänster, är lägre än periodens genomsnittliga aktiekurs.

22. Ersättning till anställda

All form av ersättning till anställda som kompensation för utförda tjänster utgör ersättning till anställda. Kortfristiga ersättningar till anställda ska regleras inom tolv månader efter utgången av den rapportperioden då tjänsterna utförts. Ersättningar efter avslutad anställning är ersättningar som kommer att betalas ut efter anställningens upphörande. Ersättningar efter avslutad anställning i Nordea omfattar endast pensioner. Avgångsvederlag blir normalt aktuellt när en anställning avslutas före pensionsdagen eller om en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång.

Kortfristiga ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar till anställda består främst av fast och rörlig lön. Både fast och rörlig lön kostnadsförs i den period då de anställda utfört tjänster till Nordea. Nordea har även ställt ut aktierelaterade incitamentsprogram, vilka beskrivs vidare i avsnitt 25 "Aktierelaterade ersättningar".

För ytterligare information, se not K7 "Personalkostnader".

Ersättningar efter avslutad anställning*Pensionsplaner*

Företagen inom Nordea har olika pensionsplaner, både förmånsbestämda och avgiftsbestämda, i enlighet med nationell praxis och de villkor som gäller i de länder där Nordea verkar. Förmånsbestämda pensionsplaner används huvudsakligen i Sverige, Norge och Finland. De större förmånsbestämda pensionsplanerna är fonderade planer som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser. Om verkligt värde på förvaltningstillgångar hänförliga till en specifik pensionsplan är lägre än nuvärdet, brutto, av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställt enligt Projected Unit Credit Method, redovisas nettobeloppet som en skuld ("Pensionsförpliktelser"). I det omvända fallet redovisas nettobeloppet som en tillgång ("Pensionstillgångar"). Icke-fonderade pensionsplaner redovisas som "Pensionsförpliktelser".

De flesta pensioner i Danmark, men även i andra länder, baseras på avgiftsbestämda pensionsplaner som inte medför något pensionsåtagande för Nordea. Samtliga förmånsbestämda pensionsplaner är stängda för nya deltagare. Nordea bidrar också till offentliga pensionssystem.

Pensionskostnader

Förpliktelser enligt avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget och avgifterna för dessa tjänster förfaller till betalning. Nordeas nettoförpliktelse för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av det ersättningsbelopp som de anställda har intjänat under innevarande period och tidigare perioder i utbyte mot sina tjänster. Ersättningsbeloppet diskonteras för att fastställa dess nuvärde. Aktuella beräkningar inkluderande Projected Unit Credit Method används för att fastställa nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser och kostnader hänförliga till dessa. Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella antaganden (se not K32 "Pensionsförpliktelser").

Vid beräkningen av förpliktelsens nuvärde och eventuella förvaltningstillgångars verkliga värde kan omvärderingseffekter uppstå, till följd av ändrade aktuariella antaganden och erfarenhetsmässiga avvikelser (verkligt utfall jämfört med antaganden). Dessa omvärderingseffekter redovisas direkt mot eget kapital via övrigt totalresultat.

När beräkningen resulterar i ett överskott begränsas det redovisade värdet på tillgången till nuvärdet av framtida återbetalningar från eller minskade inbetalningar till planen.

Särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter beräknas och redovisas baserat på redovisat nettoöverskott eller nettounderskott per plan och ingår i balansräkningen som "Pensionsförpliktelser" eller "Pensionstillgångar".

Diskonteringsränta i förmånsbestämda planer

Diskonteringsräntan baseras på företagsobligationer med höga kreditbetyg, där en tillräckligt djup marknad existerar för sådana obligationer. Säkerställda hypoteksobligationer anses i detta sammanhang vara företagsobligationer. I länder där en dylik marknad inte existerar baseras diskonteringsräntan på statsobligationer. I Sverige, Norge och Danmark baseras diskonteringsräntan på hypoteksobligationer och i Finland på företagsobligationer.

Avgångsvederlag

Som ovan nämnts blir avgångsvederlag normalt aktuellt

K1 Redovisningsprinciper

när en anställning avslutas före pensionsdagen eller om en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång. Avgångsvederlag utgår inte om medarbetaren ska fortsätta utföra sina tjänster och betalningen kan anses utgöra normal ersättning för dessa tjänster.

Avgångsvederlag kostnadsförs när Nordea har en skyldighet att göra betalningen. En skyldighet uppstår när det finns en formell plan som beslutats på lämplig organisatorisk nivå och när det inte finns en realistisk möjlighet för Nordea att dra sig ur, vilket normalt anses uppfyllt när planen har kommunicerats till berörda medarbetare eller deras representanter.

Avgångsvederlag kan innefatta både kortfristiga ersättningar, till exempel ett antal månadslöner, och ersättningar efter avslutad anställning, normalt i form av förtidspensionering. I not K7 "Personalkostnader" klassificeras kortfristiga ersättningar som "Löner och arvoden" och ersättningar efter avslutad anställning som "Pensionskostnader".

23. Eget kapital Minoritetsintressen

Minoritetsintressen omfattar den del av koncernföretags nettotillgångar som inte ägs direkt eller indirekt av Nordea Bank AB (publ).

För varje rörelseförvärv värderar Nordea minoritetsintressena i den förvärvade rörelsen antingen till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av den förvärvade rörelsens nettotillgångar.

Överkursfond

Överkursfonden utgörs av skillnaden mellan teckningskursen och kvotvärdet på Nordeas aktier vid Nordeas nyemission. Avdrag görs för transaktionskostnaderna i samband med nyemissionen.

Övriga reserver

Övriga reserver utgörs av intäkter och kostnader, netto efter skatteeffekter, som redovisas under eget kapital via övrigt totalresultat. Dessa reserver omfattar verkligt värdereserver för kassaflödessakringar, finansiella tillgångar som klassificerats som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar som kan säljas och ackumulerade omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, samt en reserv för omräkningsdifferenser.

Balanserade vinstmedel

Med undantag för ej utdelade vinstmedel från tidigare år, omfattar balanserade vinstmedel eget kapitaldelen av obeskattade reserver. Obeskattade reserver enligt nationella bestämmelser, redovisas som eget kapital efter beaktande av uppskjuten skatt enligt gällande skattesatser i respektive land.

Även Nordeas andel av ej utdelade vinstmedel från intresseföretag, intjänade efter förvärvsdagen, ingår i balanserade vinstmedel.

Egna aktier

Egna aktier redovisas inte som tillgångar. Förvärv av egna aktier klassificeras i balansräkningen som en minskning av "Balanserade vinstmedel". Även egna aktier i tradingportföljer klassificeras som egna aktier. Försäljning av egna aktier redovisas som en ökning av "Balanserade vinstmedel".

Kontrakt på Nordeaaktier som kan kontantavräknas är finansiella tillgångar eller finansiella skulder.

24. Finansiella garantiavtal och kreditlöften

Erhållna premier i emitterade finansiella garantiavtal och kreditlöften redovisas vid första redovisningstillfället som förutbetalda intäkter i balansräkningen. Därefter värderas garantierna och de oåterkalleliga kreditlöften och redovisas i balansräkningen som en avsättning, till det högre av erhållen avgift minus avskrivning och ett belopp motsvarande den diskonterade bästa möjliga uppskattningen av det som krävs för att reglera aktuellt åtagande. Förändringar i avsättningar redovisas i resultaträkningen under posten "Kreditförluster, netto".

Som framgår av avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar" fördelas erhållna premier för finansiella garantiavtal över garantiperioden och redovisas i resultaträkningen som "Avgifts- och provisionsintäkter". Erhållna premier för kreditlöften fördelas normalt över åtagandeperioden. Garanti- och löftesbeloppen redovisas utanför balansräkningen, finansiella garantier under posten "Ansvarsförbindelser" och oåterkalleliga kreditlöften under posten "Kreditåtaganden".

25. Aktierelaterade ersättningar

Program som regleras med eget kapital-instrument

Nordea har årligen ställt ut långsiktiga incitamentsprogram 2007 till 2012. Anställda som deltar i programmen tilldelas aktierelaterade rättigheter som regleras med eget kapitalinstrument, dvs rättigheter att vederlagsfritt erhålla aktier eller att förvärva aktier i Nordea till en väsentligt lägre kurs än den vid tilldelningstidpunkten. Värdet av sådana rättigheter kostnadsförs. Kostnaden baseras på det beräknade verkliga värdet för varje rättighet vid tilldelningstidpunkten. Det sammanlagda verkliga värdet för dessa rättigheter fastställs utifrån koncernens uppskattning av antalet rättigheter som slutligen kommer att intjänas, vilket omvärderas per varje balansdag. Det verkliga värdet kostnadsförs linjärt över intjänandeperioden. Intjänandeperioden är den period som de anställda måste förbli i tjänst hos Nordea för att kunna utnyttja sina rättigheter. Förändrade marknadsvillkor för Prestationsaktie II återspeglas i form av en sannolikhetsjustering av den ursprungliga beräkningen av verkligt värde vid utgivning. Ingen justering (true-up) görs för skillnader mellan förväntad och faktisk intjänning.

Sociala avgifter periodiseras också över intjänandeperioden, i enlighet med UFR 7 från Rådet för finansiell rapportering: "IFRS 2 och sociala avgifter för noterade företag". Avsättningen för sociala avgifter omvärderas vid varje balansdag för att säkerställa att den baseras på rättigheters verkliga värde på balansdagen.

För ytterligare information, se not K7 "Personalkostnader".

Kontantreglerade program

Enligt tillsynsmyndigheternas bestämmelser och allmänna riktlinjer i Norden måste Nordea skjuta upp betalningar av rörliga ersättningar, och detta gäller Nordeas incitamentsprogram för utvalda chefer och nyckelpersoner (Executive Incentive Programme, EIP). De uppskjutna beloppen är i viss utsträckning beroende av Nordeas totalavkastning (Total Shareholders' Return, TSR) och dessa "program" klassificeras som aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter. Programmen är fullt intjänade när betalningarna av de rörliga ersättningarna för första gången redovisas som uppskjutna, och det verkliga värdet på för-

K1 Redovisningsprinciper

pliktelsen omvärderas kontinuerligt. Omvärderingarna redovisas, tillsammans med tillhörande sociala avgifter, i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

För ytterligare information, se not K7 "Personalkostnader".

26. Transaktioner med närstående

Nordea definierar närstående parter enligt följande:

- Aktieägare med betydande inflytande
- Koncernföretag
- Intresseföretag
- Nyckelpersoner i ledande positioner
- Övriga närstående parter

Alla transaktioner med närstående är gjorda i enlighet med armlängdsprincipen.

Aktieägare med betydande inflytande

Aktieägare med betydande inflytande är aktieägare som har rätt att delta i beslut som rör Nordeas finansiella och operativa strategier, men som inte har ett bestämmande inflytande över dessa.

Koncernföretag

En definition av begreppet koncernföretag finns i avsnitt 5 "Principer för konsolidering". Ytterligare information om företag som ingår i Nordeakoncernen finns i not M21 "Aktier och andelar i koncernföretag".

Koncerninterna transaktioner mellan juridiska enheter sker baserat på armlängdsprincipen i enlighet med OECD:s krav. Dessa transaktioner elimineras i koncernredovisningen.

Intresseföretag

En definition av begreppet intresseföretag finns i avsnitt 5 "Principer för konsolidering".

Ytterligare information om intresseföretag som ingår i Nordeakoncernen finns i not K19 "Aktier och andelar i intresseföretag".

Nyckelpersoner i ledande positioner

Nyckelpersoner i ledande positioner omfattar följande:

- Styrelsen
- Koncernchefen
- Koncernledningen

För information om ersättningar och pensioner till, samt övriga transaktioner med, dessa befattningshavare, se not K7 "Personalkostnader".

Övriga närstående parter

Övriga närstående parter utgörs av nära anhöriga till nyckelpersoner i ledande positioner. Övriga närstående parter utgörs också av företag som står under betydande inflytande av nyckelpersoner i ledande positioner i Nordeakoncernen liksom företag som står under betydande inflytande av nära anhöriga till dessa befattningshavare. Dessutom omfattar Övriga närstående parter Nordeas pensionsstiftelser.

Information om transaktioner mellan Nordea och övriga närstående parter återfinns i not K46 "Transaktioner med närstående".

27. Valutakurser

	jan–dec 2014	jan–dec 2013
EUR 1 = SEK		
Resultaträkning (genomsnitt)	9,1012	8,6524
Balansräkning (vid periodens slut)	9,3930	8,8591
EUR 1 = DKK		
Resultaträkning (genomsnitt)	7,4548	7,4579
Balansräkning (vid periodens slut)	7,4453	7,4593
EUR 1 = NOK		
Resultaträkning (genomsnitt)	8,3597	7,8091
Balansräkning (vid periodens slut)	9,0420	8,3630
EUR 1 = PLN		
Resultaträkning (genomsnitt)	4,1859	4,1969
Balansräkning (vid periodens slut)	4,2732	4,1543
EUR 1 = RUB		
Resultaträkning (genomsnitt)	50,9996	42,3269
Balansräkning (vid periodens slut)	72,3370	45,3246

Rörelsesegment

Värdering av rörelsesegmentens prestation

Värderingsprinciper och allokeringar mellan rörelsesegmenten följer, i enlighet med IFRS 8, den information som rapporteras till den högsta verkställande beslutsfattaren. I Nordea har Group Executive Management identifierats som den högsta verkställande beslutsfattaren. De huvudsakliga skillnaderna jämfört med affärsområdesrapporteringen är att information till den högsta verkställande beslutsfattaren upprättas med användande av budgetkurser och att olika allokeringssprinciper mellan rörelsesegmenten har använts.

Identifiering av rörelsesegment

Nordeas organisation är utvecklad kring de tre huvudsakliga affärsområdena Retail Banking, Wholesale Banking och Wealth Management. De separata enheterna inom dessa huvudsakliga affärsområden har identifierats som rörelsesegment. Även Group Corporate Centre har identifierats som ett rörelsesegment. Övriga rörelsesegment som understiger de kvantitativa gränsvärdena i IFRS 8 inkluderas i Övriga rörelsesegment. Koncernfunktioner, elimineringar och resultat som inte i sin helhet allokeras till något av rörelsesegmenten visas separat som avstämningsposter.

Det har inte varit några förändringar avseende identifiering av rörelsesegment jämfört med årsredovisningen 2013.

Rapporterbara rörelsesegment

Retail Banking bedriver en heltäckande bankverksamhet och erbjuder ett stort urval produkter. Det är Nordeas största kundområde och tjänar privat- och företagskunder på den nordiska marknaden (Retail Banking Norden), samt i de baltiska länderna (Retail Banking Baltikum). Wholesale Banking erbjuder banktjänster och andra finansiella lösningar till stora privata och

offentliga företag och institutioner i och utanför Norden. Kundenheten Corporate & Institutional Banking betjänar Nordeas största globala företagskunder. Enheten är även ansvarig för Nordeas kunder inom den finansiella sektorn, och erbjuder enskilda produkter såsom fonder och finansiella instrument samt rådgivande tjänster inom fondförsäljning och placering av tillgångar. Kundenheten Shipping, Offshore & Oil Services är ansvarigt för Nordeas kunder inom shipping, offshore och oljeservice och erbjuder skräddarsydda lösningar och syndikerade lånetransaktioner. Nordea Bank Russia erbjuder banktjänster till företags- och privatkunder i Ryssland. Capital Markets oallokerat är det resterande resultatet som inte allokeras till de huvudsakliga affärsområdena. Wealth Management erbjuder högklassiga placerings-, spar- och riskhanteringsprodukter.

Affärsområdet förvaltar också kundernas tillgångar och ger finansiell rådgivning till förmögna privatpersoner och institutionell investerare. Divisionen Private Banking erbjuder heltäckande rådgivning om placeringar, förmögenhetsplanering, krediter och fastigheter till förmögna privatpersoner, företag och deras ägare, samt stiftelser. Divisionen Asset Management ansvarar för alla aktivt förvaltade investeringsprodukter, inklusive internt förvaltade fonder och mandat såväl som vissa utvalda fonder under extern förvaltning, samt för tjänster till institutionella kapitalförvaltningskunder. Life & Pensions erbjuder Nordeas retail-, private banking- och företagskunder ett komplett utbud pensions- och kapitalförsäkringar och riskprodukter samt skräddarsydd rådgivning för bankdistribution. Life & Pensions oallokerat är det resterande resultatet som inte allokeras till de huvudsakliga affärsområdena. Group Corporate Centres huvudsakliga syfte är att hantera koncernens finansiering samt stödja ledningen och kontrollen av Nordeakoncernen. Den största inkomstkällan inom Group Corporate Centres är Group Treasury.

Resultaträkning, mn euro, 2014	Retail Banking	Wholesale Banking	Wealth Management	Group Corporate Centre	Övriga rörelsesegment	Summa rörelsesegment	Avstämning	Summa koncernen
Räntenetto	3 839	1 153	142	279	-15	5 398	84	5 482
Avgifts- och provisionsnetto	1 580	632	1 170	-13	-1	3 368	-526	2 842
Nettoresultat av poster till verkligt värde	385	695	369	91	6	1 546	-121	1 425
Andelar i intresseföretags resultat	10	—	—	0	0	10	8	18
Övriga rörelseintäkter	26	4	15	12	0	57	400	457
Summa rörelseintäkter	5 840	2 484	1 696	369	-10	10 379	-155	10 224
– varav interna transaktioner ¹	-1 547	-221	16	1 694	58	0	—	—
Personalkostnader	-1 355	-780	-494	-276	-7	-2 912	-237	-3 149
Övriga administrationskostnader	-1 569	-51	-286	46	-2	-1 862	227	-1 635
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-100	-30	-11	-49	—	-190	-392	-582
Summa rörelsekostnader	-3 024	-861	-791	-279	-9	-4 964	-402	-5 366
Resultat före kreditförluster	2 816	1 623	905	90	-19	5 415	-557	4 858
Kreditförluster, netto	-433	-100	-3	0	0	-536	2	-534
Rörelseresultat	2 383	1 523	902	90	-19	4 879	-555	4 324
Skatt	-606	-365	-199	-19	-17	-1 206	253	-953
Årets resultat	1 777	1 158	703	71	-36	3 673	-302	3 371
Balansräkning, md euro								
Utlåning till allmänheten ²	224	57	9	—	—	290	58	348
In- och upplåning från allmänheten ²	110	41	11	—	—	162	35	197

Segmentrapportering, forts.

Resultaträkning, mn euro, 2013	Retail Banking	Wholesale Banking	Wealth Management	Group Corporate Centre	Övriga rörelse-segment	Summa rörelse-segment	Avstämning	Summa koncernen
Räntenetto	3 733	1 078	121	319	40	5 291	234	5 525
Avgifts- och provisionsnetto	1 439	551	1 077	-9	-1	3 057	-415	2 642
Nettoresultat av poster till verkligt värde	371	918	294	82	-6	1 659	-120	1 539
Andelar i intresseföretags resultat	12	—	—	0	0	12	67	79
Övriga rörelseintäkter	63	3	22	8	-1	95	11	106
Summa rörelseintäkter	5 618	2 550	1 514	400	32	10 114	-223	9 891
– varav interna transaktioner ¹	-1 622	-283	22	1 816	67	0	—	—
Personalkostnader	-1 336	-765	-474	-231	-7	-2 813	-165	-2 978
Övriga administrationskostnader	-1 620	-76	-290	10	-2	-1 978	143	-1 835
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-101	-35	-19	-41	0	-196	-31	-227
Summa rörelsekostnader	-3 057	-876	-783	-262	-9	-4 987	-53	-5 040
Resultat före kreditförluster	2 561	1 674	731	138	23	5 127	-276	4 851
Kreditförluster, netto	-493	-242	-3	0	0	-738	3	-735
Rörelseresultat	2 068	1 432	728	138	23	4 389	-273	4 116
Skatt	-544	-374	-160	-31	-13	-1 122	113	-1 009
Årets resultat	1 524	1 058	568	107	10	3 267	-160	3 107
Balansräkning, md euro								
Utlåning till allmänheten ²	217	57	9	—	—	283	59	342
In- och upplåning från allmänheten ²	107	41	11	—	—	159	42	201

1) IFRS 8 kräver information om intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment. Nordea har definierat segmentinterna intäkter som interna ränteintäkter och räntekostnader relaterade till rörelsesegmentens finansiering genom internbanken inom Group Corporate Centre.

2) Volymerna inkluderas endast separat för rörelsesegment om de rapporteras separat till den högsta verkställande beslutsfattaren.

Nedbrytning av Retail Banking

Resultaträkning, mn euro	Retail Banking Norden ¹		Retail Banking Polen & Baltikum ²		Retail Banking Övrigt ³		Summa Retail Banking	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Räntenetto	3 789	3 693	143	128	-93	-88	3 839	3 733
Avgifts- och provisionsnetto	1 581	1 419	39	40	-40	-20	1 580	1 439
Nettoresultat av poster till verkligt värde	398	378	-10	-3	-3	-4	385	371
Andelar i intresseföretags resultat	6	9	0	0	4	3	10	12
Övriga rörelseintäkter	1	33	3	1	22	29	26	63
Summa rörelseintäkter	5 775	5 532	175	166	-110	-80	5 840	5 618
– varav interna transaktioner	-1 335	-1 448	-41	-46	-171	-128	-1 547	-1 622
Personalkostnader	-961	-956	-23	-24	-371	-356	-1 355	-1 336
Övriga administrationskostnader	-1 885	-1 922	-62	-61	378	363	-1 569	-1 620
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-45	-45	-1	-1	-54	-55	-100	-101
Summa rörelsekostnader	-2 891	-2 923	-86	-86	-47	-48	-3 024	-3 057
Resultat före kreditförluster	2 884	2 609	89	80	-157	-128	2 816	2 561
Kreditförluster, netto	-358	-443	-63	-40	-12	-10	-433	-493
Rörelseresultat	2 526	2 166	26	40	-169	-138	2 383	2 068
Skatt	-626	-561	-17	-14	37	31	-606	-544
Årets resultat	1 900	1 605	9	26	-132	-107	1 777	1 524
Balansräkning, md euro								
Utlåning till allmänheten	216	209	8	8	—	—	224	217
In- och upplåning från allmänheten	106	104	4	3	—	—	110	107

1) Retail Banking Norden inkluderar bankverksamheten i Danmark, Finland, Norge och Sverige.

2) Retail Banking Baltics inkluderar bankverksamheten i Estland, Lettland, Litauen.

3) Retail Banking Övrigt inkluderar supportfunktionerna Development & Projects, Distribution, Segments, Products och IT.

K2 Segmentrapportering, forts.

Nedbrytning av Wholesale Banking

	Corporate & Institutional Banking		Shipping, Offshore & Oil Services		Nordea Bank Russia		Capital Markets oallokerat		Wholesale Banking Övrigt ¹		Summa Wholesale Banking	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Resultaträkning, mn euro												
Räntenetto	688	673	263	257	280	221	-1	4	-77	-77	1 153	1 078
Avgifts- och provisionsnetto	572	524	68	51	13	12	-72	-88	51	52	632	551
Nettoresultat av poster till verkligt värde	265	302	34	31	9	11	350	524	37	50	695	918
Övriga rörelseintäkter	0	0	0	0	1	0	3	2	0	1	4	3
Summa rörelseintäkter	1 525	1 499	365	339	303	244	280	442	11	26	2 484	2 550
– varav interna transaktioner	-146	-215	-62	-77	-32	-42	100	134	-81	-83	-221	-283
Personalkostnader	-46	-37	-20	-24	-68	-64	-452	-452	-194	-188	-780	-765
Övriga administrationskostnader	-370	-379	-42	-38	-32	-29	264	257	129	113	-51	-76
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	0	0	0	0	-8	-6	-15	-18	-7	-11	-30	-35
Summa rörelsekostnader	-416	-416	-62	-62	-108	-99	-203	-213	-72	-86	-861	-876
Resultat före kreditförluster	1 109	1 083	303	277	195	145	77	229	-61	-60	1 623	1 674
Kreditförluster, netto	-122	-165	37	-92	-16	7	0	0	1	8	-100	-242
Rörelseresultat	987	918	340	185	179	152	77	229	-60	-52	1 523	1 432
Skatt	-249	-242	-67	-59	-46	-33	-18	-55	15	15	-365	-374
Årets resultat	738	676	273	126	133	119	59	174	-45	-37	1 158	1 058
Balansräkning, md euro												
Utlåning till allmänheten	39	39	11	12	7	6	—	—	—	—	57	57
In- och upplåning från allmänheten	36	36	4	4	1	1	—	—	—	—	41	41

1) Wholesale Banking Övrigt inkluderar området International Units samt supportfunktionerna Transaction Products, Segment CIB och IT.

Nedbrytning av Wealth Management

	Private Banking		Asset management		Life & Pension oallokerat		Wealth Management Övrigt ¹		Summa Wealth Management	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Resultaträkning, mn euro										
Räntenetto	141	120	1	1	0	0	0	0	142	121
Avgifts- och provisionsnetto	575	524	591	494	275	262	-271	-203	1 170	1 077
Nettoresultat av poster till verkligt värde	93	80	5	0	271	215	0	-1	369	294
Övriga rörelseintäkter	5	2	2	8	8	9	0	3	15	22
Summa rörelseintäkter	814	726	599	503	554	486	-271	-201	1 696	1 514
– varav interna transaktioner	12	15	0	0	0	1	4	6	16	22
Personalkostnader	-173	-168	-121	-113	-124	-126	-76	-67	-494	-474
Övriga administrationskostnader	-231	-233	-104	-107	-78	-73	127	123	-286	-290
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-4	-6	-1	0	-4	-10	-2	-3	-11	-19
Summa rörelsekostnader	-408	-407	-226	-220	-206	-209	49	53	-791	-783
Resultat före kreditförluster	406	319	373	283	348	277	-222	-148	905	731
Kreditförluster, netto	-3	-3	0	0	0	0	0	0	-3	-3
Rörelseresultat	403	316	373	283	348	277	-222	-148	902	728
Skatt	-89	-70	-82	-62	-77	-61	49	33	-199	-160
Årets resultat	314	246	291	221	271	216	-173	-115	703	568
Balansräkning, md euro										
Utlåning till allmänheten	9	9	—	—	—	—	—	—	9	9
In- och upplåning från allmänheten	11	11	—	—	—	—	—	—	11	11

1) Wealth Management Övrigt inkluderar områdena Savings och supportfunktionerna, som IT.

Segmentrapportering, forts.

Avstämning mellan summa rörelsesegment och finansiella rapporter

	Summa rörelseintäkter, mn euro		Rörelseresultat, mn euro		Utlåning till allmänheten, md euro		In- och upplåning från all- mänheten, md euro	
	2014	2013	2014	2013	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013
Summa rörelsesegment	10 379	10 114	4 879	4 389	290	283	162	159
Koncernfunktioner ¹	-2	3	-129	-116	—	—	—	—
Oallokerade poster ²	443	224	-81	47	69	53	39	39
Elimineringar	-31	-186	—	—	—	—	—	—
Skillnader i redovis- ningsprinciper ³	-565	-264	-345	-204	-11	6	-4	3
Summa	10 224	9 891	4 324	4 116	348	342	197	201

1) Består av Group Risk Management, Group Internal Audit, Group Identity & Communications, Group Human Resources, Board of Directors och Executive Management.

2) Inkluderar engångsposter 2014, summa rörelseintäkter 378 mn euro och rörelseresultat -157 mn euro.

3) Effekten från användning av budgetkurs i segmentrapporteringen och från att jämförelsesiffror avseende utlåning/upplåning i Banking Poland är justerad i rörelsesegmenten men inte i de finansiella rapporterna.

Rörelseintäkter fördelade på produktgrupper, mn euro

	2014	2013
Banking produkter	6 188	6 131
Kapitalmarknadsprodukter	1 968	2 193
Sparprodukter & Kapitalförvaltning	1 038	875
Liv & Pension	553	476
Övriga	477	216
Summa	10 224	9 891

Banking produkter består av tre olika produkttyper. Konto- produkter inkluderar kontobaserade produkter såsom lån, inlåning, kort och nätbankstjänster. Transaktionsprodukter består av kontanthantering, handel och projektfinansiering. Finansieringsprodukter inkluderar tillgångsbaserad finansiering genom leasing, hyrköp och factoring och erbjuder även försäljning till finansiella partners såsom försäljare, återförsäljare och butiker. Kapitalmarknadsprodukter innefattar finansiella instrument, eller uppsättning av finansiella instrument, som är tillgängliga på den finansiella marknaden, såsom valutor, råvaror, aktier, obligationer etc. Sparprodukter & Kapitalförvaltning inkluderar investeringsfonder, diskretioner förvaltning, portföljrådgivning, aktiehandel och pensioner. Investeringsfonder är en kombinerad produkt där fondbolaget investerar i aktier, fonder, derivat eller andra standardiserade produkter på uppdrag av fondens ägare. Diskretioner förvaltning är en tjänst som tillhandahåller, på uppdrag av kunden, förvaltning av en investeringsportfölj. Portföljrådgivning är en tjänst som erbjuds för att stödja kunders investeringsbeslut. Liv & Pension består av produkter och tjänster inom försäkring och pension.

Geografisk information

	Summa rörelse- intäkter, mn euro		Tillgångar, md euro	
	2014	2013	31 dec 2014	31 dec 2013
Sverige	2 421	2 125	162	147
Finland	1 831	1 604	83	72
Norge	1 772	1 993	85	82
Danmark	3 183	3 218	277	242
Baltikum	203	178	22	10
Ryssland	203	193	6	5
Övriga	611	580	34	72
Summa	10 224	9 891	669	630

Nordeas huvudsakliga geografiska marknad utgörs av de nordiska länderna, de baltiska länderna och Ryssland. Intäkter och tillgångar fördelas på geografiska områden baserat på lokaliseringen av kundverksamheterna. Goodwill fördelas på länder utifrån var affärsverksamheten i de förvärvade enheterna bedrivs.

Räntenetto

Mn euro	2014	2013
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	52	60
Utlåning till allmänheten	8 555	9 102
Räntebärande värdepapper	728	751
Övriga ränteintäkter	660	691
Summa ränteintäkter¹	9 995	10 604

1) Varav variabla leasingintäkter EUR 116 mn euro (EUR 114 mn euro). Variabla leasingintäkter består av rörliga räntor exklusive den fasta marginalen. Om den variabla leasingintäkten minskar motverkas detta av lägre upplåningskostnader.

K3

Räntenetto, forts.

Mn euro	2014	2013
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-103	-122
In- och upplåning från allmänheten	-1 145	-1 439
Emitterade värdepapper	-3 545	-3 705
Efterställda skulder	-331	-340
Övriga räntekostnader ¹	611	527
Summa räntekostnader	-4 513	-5 079
Räntenetto	5 482	5 525

1) Räntenettet från derivatinstrument, som värderas till verkligt värde och är kopplade till Nordea's upplåning. Det kan ha både positiv och negativ påverkan på övriga räntekostnader, för mer information se not K1.

Ränteintäkter från finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till 7 725 mn euro (8 347 mn euro). Räntekostnader från finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till -3 925 mn euro (-4 376 mn euro).

Ränta på osäkra lånefordringar utgjorde en obetydlig andel av ränteintäkter.

K4

Avgifts- och provisionsnetto

Mn euro	2014	2013
Provisioner från kapitalförvaltning	1 189	1 000
Livförsäkring	367	350
Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering	281	296
Depå- och emissionstjänster	128	124
Inlåning	39	50
Summa sparrelaterade provisioner	2 004	1 820
Betalningar	406	417
Kort	529	508
Summa betalningsprovisioner	935	925
Utlåning	541	510
Garantier och dokumentbetalningar	181	187
Summa låneprovisioner	722	697
Övriga provisionsintäkter	138	132
Avgifts- och provisionsintäkter	3 799	3 574
Sparande och placeringar	-363	-322
Betalningar	-85	-90
Kort	-253	-259
Statliga garantiprogram	-132	-132
Övriga provisionskostnader	-124	-129
Avgifts- och provisionskostnader	-957	-932
Avgifts- och provisionsnetto	2 842	2 642

Avgifts- och provisionsintäkter från finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 557 mn euro (543 mn euro).

Avgifts- och provisionsintäkter från förvaltningsverksamhet som resulterar i innehav eller placering i tillgångar för kunders räkning och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 1 837 mn euro (1 646 mn euro). Motsvarande belopp för avgifts- och provisionskostnader är -96 mn euro (-72 mn euro).

K5

Nettoresultat av poster till verkligt värde

Mn euro	2014	2013
Aktier och andelar samt andra aktierelaterade instrument	2 829	2 630
Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument	3 119	238
Övriga finansiella instrument	409	90
Valutakursförändringar	-564	876
Förvaltningsfastigheter	246	145
Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring ¹	-3 835	-1 519
Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring	-871	-978
Intäkter försäkringsrisk, livförsäkring	212	202
Kostnader försäkringsrisk, livförsäkring	-120	-145
Summa	1 425	1 539

Nettoresultat från kategorier av finansiella instrument²

Mn euro	2014	2013
Finansiella tillgångar som kan säljas, realiserade	1	-6
Finansiella instrument redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	184	40
Finansiella instrument – Innehas för handel ³	1 522	318
Finansiella instrument under säkringsredovisning	33	73
– varav nettoresultat på säkringsinstrument	1 248	-1 404
– varav nettoresultat på säkrade poster	-1 215	1 477
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde ⁴	49	13
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-28	-26
Valutakursförändringar exklusive valutasäkringar	-588	914
Övrigt	-20	-5
Intäkter finansiell risk, netto livförsäkring ¹	180	161
Intäkter försäkringsrisk, netto livförsäkring	92	57
Summa	1 425	1 539

1) Premieintäkter uppgår till 2 270 mn euro (2 278 mn euro).

2) Beloppen för Life (intäkter finansiell risk och intäkter försäkringsrisk) redovisas brutto, d v s före elimineringar av interna transaktioner.

3) Varav periodiserade dag 1-resultat uppgår till 11 mn euro (12 mn euro).

4) Varav 49 mn euro (13 mn euro) avser instrument klassificerade in i kategorin "Lånefordringar och kundfordringar" och 0 mn euro (0 mn euro) relaterade till instrument klassificerade in i kategorin "Investeringar som hålles till förfall".

K6

Övriga rörelseintäkter

Mn euro	2014	2013
Avyttring av aktier och andelar ¹	378	1
Intäkter från fastigheter	9	5
Avyttring av materiella tillgångar	12	18
Övrigt	58	82
Summa	457	106

1) Vinst vid avyttring av Nets Holding A/S uppgår till 378 mn euro.

K7**Personalkostnader, koncernen**

Mn euro	2014	2013
Löner och arvoden (specifikation nedan) ¹	-2 366	-2 287
Pensionskostnader (specifikation nedan)	-289	-222
Sociala avgifter	-427	-387
Övriga personalkostnader	-67	-82
Summa²	-3 149	-2 978
Löner och arvoden:		
Till ledande befattningshavare ³		
– Fast ersättning och förmåner	-16	-18
– Prestationsbaserad ersättning	-12	-12
– Avsättning för vinstandel	0	0
Summa	-28	-30
Till övriga anställda	-2 338	-2 257
Summa	-2 366	-2 287

- 1) Avsättning för vinstandel 2014 uppgår till 80 mn euro (45 mn euro) varav 76 mn euro (46 mn euro) är en ny avsättning och 4 mn euro (-1 mn euro) är en justering relaterad till tidigare år.
- 2) Varav 103 mn euro i löner och 44 mn euro i pensionskostnader, inklusive sociala avgifter, avser ersättningar vid uppsägning i samband med kostnadseffektivitetsprogrammet som infördes under det andra kvartalet.
- 3) Ledande befattningshavare inkluderar styrelse (inklusive suppleanter), koncernchef, vice koncernchef, vice verkställande direktörer och koncernledning i moderföretaget, samt styrelsen (inklusive suppleanter), verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer i rörelsedrivande dotterbolag. Tidigare styrelseledamöter (inklusive suppleanter), koncernchefer, vice koncernchefer, verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer, i moderbolaget och i rörelsedrivande dotterbolag, är också inkluderade. Ledande befattningshavare uppgår till 182 (181) individer.

Mn euro	2014	2013
Pensionskostnader¹		
Förmånsbestämda pensionsplaner (not K32) ²	-80	-50
Avgiftsbestämda pensionsplaner	-209	-172
Summa	-289	-222

- 1) Pensionskostnader avseende samtliga ledande befattningshavare, definierade i fotnot 3 ovan, uppgår till 5 mn euro (5 mn euro) och pensionsförpliktelser till 39 mn euro (45 mn euro).
- 2) Exklusive sociala avgifter. Belopp inklusive sociala avgifter uppgår till 99 mn euro (61 mn euro).

Nordiska Finansinspektionernas föreskrifter och allmänna råd om ersättningspolicier

De kvalitativa upplysningarna i enlighet med dessa föreskrifter redovisas i det separata avsnittet om ersättningar i förvaltningsberättelsen. De kvantitativa upplysningarna kommer att redovisas i en separat rapport som publiceras på Nordeas hemsida (www.nordea.com) senast en vecka före årsstämman den 19 mars 2015.

Ersättningar till styrelse, koncernchef och koncernledning

Styrelsearvode
Årsstämman 2014 beslutade att höja styrelsearvodet med 3 procent för samtliga ledamöter, förutom för vice ordföranden, vars arvode höjdes med 14 procent. Arvodet till styrelsen uppgick till: ordföranden 259 550 euro, vice ordföranden 123 250 euro och övriga ledamöter 80 250 euro. För utskottsarbete uppgick årsarvodet till 21 350 euro för utskottets ordförande och 15 150 euro för övriga ledamöter. Styrelseledamöter som är anställda i Nordea erhåller inte särskild ersättning för sitt arbete i styrelsen. Det föreligger inga åtaganden om avgångsvederlag, pensioner eller dylikt till styrelsens ledamöter, med undantag för pensionsförpliktelser till en styrelseledamot som tidigare varit anställd i Nordea.

Ersättning till styrelsen¹

Euro	2014	2013
Styrelseordförande:		
Björn Wahlroos	273 160	267 264
Vice styrelseordförande:		
Marie Ehrling	140 996	125 765
Övriga styrelseledamöter²:		
Stine Bosse ³	—	21 655
Peter F Braunwalder ⁴	22 435	91 945
Elisabeth Grieg	94 862	70 291
Svein Jacobsen ⁵	57 767	97 445
Tom Knutzen	97 502	91 945
Robin Lawther ⁶	72 426	—
Lars G Nordström	94 862	91 945
Sarah Russell	94 862	91 945
Kari Stadigh	101 035	97 445
Summa	1 049 907	1 047 645

- 1) Styrelsearvodet utgörs av ett fast årligt arvode samt ett fast årligt arvode för utskottsarbete. Dessa utbetalas kvartalsvis i svenska kronor och omräknas i redovisningssyfte till euro till årets genomsnittskurs. Valutakurseffekter resulterade i lägre belopp för ersättning till styrelsen.
- 2) Omfattar inte arbetstagarrepresentanter.
- 3) Avgick som styrelseledamot vid årsstämman 2013.
- 4) Avgick som styrelseledamot vid årsstämman 2014.
- 5) Avgick som styrelseledamot den 31 juli 2014.
- 6) Ny styrelseledamot sedan årsstämman 2014.

Löner och förmåner**Koncernchefen**

För 2014 utgörs koncernchefens ersättning av tre komponenter: Fast lön, GEM Executive Incentive Program (GEM EIP) och förmåner.

Den fasta lönen uppgick till 11 252 193 svenska kronor (1 236 337 euro), en ökning med 2,0 procent jämfört med 2013, vilket tillkännagavs vid årsstämman 2014.

GEM EIP 2014 baseras på särskilt fastställda mål och kan uppgå till högst 100 procent av den fasta lönen. För 2014 blev utfallet från GEM EIP 1 084 267 euro (2013: 831 280 euro). Ökningen under 2014 beror på högre utfall i relation till målen på koncernnivå.

I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om ersättningar utbetalas 40 procent av GEM EIP 2014 under 2015, medan 30 procent skjuts upp till 2018 och 30 procent till 2020.

Förmånerna för 2014 uppgick till 78 342 euro och utgörs huvudsakligen av bil- och bostadsförmån (2013: 81 645 euro).

Totalt för de tre komponenterna uppgick den intjänade ersättningen för 2014 till 2 398 946 euro (2013: 2 187 895 euro).

Koncernchefen deltog i de tidigare aktiebaserade långsiktiga incitamentsprogrammen (LTIP) som avslutades 2012. Utfallet från LTIP kostnadsförs under en treårsperiod, med start under det år då utfallet ingick i den samlade ersättningen (året för utfästelse). Kostnaden för 2014 innefattar därför delar av utfallet från LTIP 2011 och 2012, och kostnaden för 2013 innefattar delar av utfallet från LTIP 2010, LTIP 2011 och LTIP 2012.

För 2014 uppgick kostnaden avseende koncernchefens deltagande i LTIP till 398 081 euro och för 2013 till 349 817 euro.

Ytterligare information om LTIP finns i det särskilda avsnittet om ersättningar i förvaltningsberättelsen samt nedan.

Den totala kostnaden 2014 för ersättningar till koncernchefen, där både de tre ersättningskomponenterna intjänade under 2014 och delar av utfallet från tidigare års LTIP ingår, uppgick till 2 797 027 euro. För 2013 var motsvarande siffra 2 537 712 euro.

Personalkostnader, forts

Ersättning till koncernchefen och koncernledningen¹

Euro	Fast lön		GEM Executive Incentive Programme ²		Förmåner		Summa ersättningar	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Koncernchef:								
Christian Clausen ³	1 236 337	1 274 970	1 084 267	831 280	78 342	81 645	2 398 946	2 187 895
Koncernledningen:								
6 (6) personer exklusive koncernchefen ⁴	4 359 064	4 450 178	3 912 561	2 748 761	267 992	290 739	8 539 617	7 489 678
Summa	5 595 401	5 725 148	4 996 828	3 580 041	346 334	372 384	10 938 563	9 677 573

- Koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen erbjöds fram till 2012 en rörlig lönedel och ett aktiebaserat långsiktigt incitamentsprogram. I syfte att minska komplexiteten beslutade styrelsen 2013 att istället för dessa båda program erbjuda ett GEM Executive Incentive Programme (GEM EIP).
- Utfallet från GEM Executive Incentive Programme (GEM EIP) 2014 har kostnadsförts i sin helhet under 2014, men utbetalas under en femårsperiod, med möjlighet till nedjustering av uppskjuten ersättning, i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter. Ökningen under 2014 beror på högre utfall i relation till målen på koncernnivå. GEM EIP indexeras med Nordeas totalavkastning (TSR) under uppskjutandeperioden. GEM EIP beskrivs ytterligare i det särskilda avsnittet om ersättningar i förvaltningsberättelsen samt nedan.
- Koncernchefens lön betalas i svenska kronor och omräknas till euro till årets genomsnittskurs. Den fasta lönen höjdes med 2 procent till 11 252 193 svenska kronor (1 236 337 euro), vilket tillkännagavs vid årsstämman 2014. Minskningen i den fasta lönen 2014, mätt i euro, beror på valutakurseffekter. Förmåner har medräknats till det skattepliktiga förmånsvärdet.
- Medlemmarna i koncernledningen medräknas under den tid som de innehaft sin befattning. Förmåner har medräknats till det skattepliktiga förmånsvärdet. En ny medlem i koncernledningen utsågs i juni 2014 och en medlem slutade i juni 2014. Anledningen till ökningen i GEM EIP 2014 är ett högre utfall i relation till målen på koncernnivå och att koncernledningen bara hade fem medlemmar under en del av 2013. Avgångsvederlag uppgick till 1,6 mn euro (1,5 mn euro) och ingår inte i tabellen ovan.

Långsiktiga incitamentsprogram (LTIP) 2010–2012

Euro	Kostnad ¹ (euro)		Antal utestående aktier ²			Summa
	2014	2013	LTIP 2012 ³	LTIP 2011 ⁴	LTIP 2010 ⁴	
Koncernchef:						
Christian Clausen	398 081	349 817	150 025	45 311	13 536	208 872
Koncernledningen:						
6 (6) personer exklusive koncernchefen	1 062 253	1 021 443	371 185	118 392	38 774	528 351
Summa	1 460 334	1 371 260	521 210	163 703	52 310	737 223

- Kostnaden för LTIP redovisas i takt med att intjänandevillkoren uppfylls under den treåriga intjänandeperioden, med start under året för utfästelse. Kostnaden för 2013 innefattar kostnaden från LTIP 2010, LTIP 2011 och LTIP 2012. Kostnaden för 2014 innefattar kostnaden från LTIP 2011 och LTIP 2012. I maj 2015 kommer LTIP 2012 att ha kostnadsförts i sin helhet. Ökningen för 2014 beror huvudsakligen på att det förväntade utfallet enligt intjänandevillkoren i LTIP 2012 har ändrats. Medlemmarna i koncernledningen medräknas under den tid som de innehaft sin befattning och kostnaden beräknas i enlighet med IFRS 2 "Aktierelaterade ersättningar".
- 60 procent av de intjänade aktierna omfattas av uppskjutanderegler, med möjlighet till nedjustering av uppskjuten ersättning, i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och tilldelas under en femårsperiod – för LTIP 2010 med start i maj 2013, för LTIP 2011 med start i maj 2014 och för LTIP 2012 med start i maj 2015. För ytterligare information, se även avsnittet Ersättningar på sidan 55 samt nedan.
- Koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen har en villkorad rätt till högst 104 242 matchningsaktier, 312 726 prestationsaktier I och 104 242 prestationsaktier II i LTIP 2012, det vill säga totalt 521 210 aktier. Värdet på utfallet från LTIP 2012 kan på tilldelningsdagen i maj 2015 inte överstiga den fasta årslönen för 2011.
- Aktierna enligt LTIP 2010 och LTIP 2011 är fullt intjänade och därmed inte villkorade.

I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om ersättningar omfattas den rörliga ersättningen och utfallet från LTIP av uppskjutanderegler och utbetalas under en femårsperiod. I tabellen nedan anges utbetald fast och rörlig ersättning (GEM EIP och rörlig lönedel), tillhandahållna förmåner samt tilldelade aktier inom de långsiktiga incitamentsprogrammen (LTIP) för koncernchefen under 2014 och 2013.

Koncernchefen – utbetald lön, tillhandahållna förmåner, tilldelade aktier

Euro	2014	2013
Fast lön	1 236 337	1 274 970
Förmåner	78 432	81 645
Rörlig lönedel/GEM EIP (intjänad tidigare år) ¹	444 116	215 744
LTIP (intjänad tidigare år) ²	325 548	91 008
Summa	2 084 343	1 663 367

- Utbett belopp 2014 avser 40 procent av utfallet från GEM EIP 2013 och uppskjuten ersättning avseende rörlig lönedel 2012 och 2011. Utbett belopp 2013 avser 40 procent av utfallet från rörlig lönedel 2012 och uppskjuten ersättning avseende rörlig lönedel 2011.
- Beskattningsbar förmån 2014 avser tilldelningen av 33 592 aktier från LTIP 2011 och LTIP 2010. Beskattningsbar förmån 2013 avser tilldelningen av 11 280 aktier från LTIP 2010.

Koncernchefens fasta lön, GEM Executive Incentive Programme och anställningsvillkor i övrigt föreslås av styrelsens kompensationsutskott och fastställs av styrelsen, i

enlighet med Nordeas ersättningsriktlinjer som godkändes av årsstämman 2014.

Koncernledningen

Styrelsens kompensationsutskott förbereder ändringar i ersättningsnivåerna och utfallet av GEM EIP, liksom andra ändringar i ersättningsavtalen för medlemmar i koncernledningen, för beslut av styrelsen. GEM EIP 2014, som baseras på särskilt fastställda mål, kan uppgå till högst 100 procent av den fasta lönen.

Till de förmåner som uppbyggs hör främst bil- och/eller bostadsförmåner. I likhet med koncernchefen deltog övriga medlemmar i koncernledningen i de tidigare långsiktiga incitamentsprogrammen.

Pensioner

Koncernchefen

Koncernchefen omfattas av en förmånsbestämd pensionsplan tills han fyller 60 år. Pensionen uppgår till 50 procent av pensionsgrundande lön livsvarigt. Pensionsgrundande lön utgörs av den fasta lönen. Högsta pensionsgrundande lön är 200 inkomstbasbelopp i Sverige. Pensionsförpliktelsen är fonderad med förvaltningstillgångar. Vid 60 års ålder överförs pensionsrisken till koncernchefen. Pensionsutbetalningar ska göras i enlighet med nationella lagar och gällande villkor för tecknade pensionsförsäkringar, och får påbörjas tidigast vid pensionstillfället. Från 60 års ålder har koncernchefen en avgiftsbestämd pensionsplan. Pensionspremierna uppgår till 30 procent av den fasta lönen

Personalkostnader, forts.*Koncernledningen*

Pensionsplanerna ser olika ut beroende på de nationella förhållandena.

Pensionsåldern för medlemmar i koncernledningen är 62, 65 eller 70 år. Pensionsplanerna är förmånsbestämda, avgiftsbestämda eller en kombination av dessa.

Två medlemmar har förmånsbestämda pensionsplaner som inte grundas på kollektivavtal. En av dessa planer berättigar till en pension motsvarande 50 procent av pensionsgrundande lön livsvarigt, från 62 års ålder, inklusive förmåner enligt allmän pension. Den andra förmånsbestämda pensionsplanen som inte grundas på kollektivavtal berättigar till pension, inklusive både förmåner enligt allmän pension och tidigare intjänad pension. Pensionsförmånen enligt denna

plan minskades från 70 procent till 66 procent av den pensionsgrundande lönen för det framtida intjänandet från och med den 1 januari 2011. Den andra förmånsbestämda pensionsplanen kommer att avslutas vid utgången av mars 2015 och ersättas av en avgiftsbestämd plan. Två medlemmar har pensionsplaner i enlighet med svenska kollektivavtal, en i BTP1 (avgiftsbestämd pension) och en i BTP2 (förmånsbestämd pension), med kompletterande avgiftsbestämda pensionsplaner utöver kollektivavtalet. Slutligen har två medlemmar avgiftsbestämda pensionsplaner. Den fasta lönen utgör pensionsgrundande lön för alla medlemmar i koncernledningen. För en medlem ingår även en del av GEM EIP i den pensionsgrundande lönen.

Pensionskostnad och pensionsförpliktelse

Euro	2014		2013	
	Pensionskostnad ¹	Pensionsförpliktelse ²	Pensionskostnad ¹	Pensionsförpliktelse ²
Styrelseledamöter³:				
Lars G Nordström	—	367 851	—	363 280
Koncernchef:				
Christian Clausen ⁴	760 804	15 341 148	807 988	12 440 440
Koncernledning:				
6 (6) personer exklusive koncernchefen ⁵	2 122 898	8 585 591	1 799 215	5 502 372
Tidigare styrelseordförande och koncernchefer:				
Vesa Vainio and Thorleif Krarup ⁶	-339 377	5 773 806	—	16 916 203
Summa	2 544 325	30 068 396	2 607 203	35 222 295

1) Pensionskostnader består av under året betalda pensionspremier i avgiftsbestämda pensionsplaner och under året intjänade pensionsrätter i förmånsbestämda pensionsplaner (kostnader avseende tjänstgöring innevarande år och kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar, definierade i IAS 19). Av de totala pensionskostnaderna avser 945 583 euro (853 782 euro) avgiftsbestämda pensionsplaner.

2) Pensionsförpliktelser beräknas i enlighet med IAS 19. Dessa förpliktelser påverkas av förändringar i aktuariella antaganden, och skillnaden mellan åren kan vara betydande. IAS 19 innehåller ett antagande om framtida löneökningar, vilket innebär att redovisade pensionsförpliktelser motsvarar intjänade pensionsrätter beräknade med hjälp av förväntade lönenivåer vid pensionering. Pensionsplanerna är fonderade pensionsplaner, vilket innebär att dessa förpliktelser täcks av förvaltningstillgångar vars verkliga värde i huvudsak motsvarar värdet av förpliktelserna.

3) Omfattar inte arbetstagarrepresentanter. Pensionsförpliktelsen är i överensstämmelse med det svenska kollektivavtalet BTP2 och är intjänad under anställningstiden.

4) Koncernchefens pensionsavtal är oförändrat. Ökningen i pensionsförpliktelser beror huvudsakligen på förändrade diskonteringsräntor och nya pensionsrätter intjänade under 2014. Valutakurseffekter resulterade i lägre belopp för både pensionskostnader och pensionsförpliktelser.

5) Medlemmarna i koncernledningen medräknas under den tid som de innehaft sin befattning. Pensionsförpliktelser är förpliktelser gentemot medlemmarna i koncernledningen den 31 december. Ökningen i pensionsförpliktelser beror huvudsakligen på förändrade diskonteringsräntor och nya pensionsrätter intjänade under 2014. Ökningen i pensionskostnader beror huvudsakligen på att sex medlemmar har medräknats under hela året och på förändringar i tidigare intjänade fribrev. Valutakurseffekter resulterade i lägre belopp för både pensionskostnader och pensionsförpliktelser. Avgångsvederlag uppgick till 0,2 mn euro (0,4 mn euro) och ingår inte i tabellen ovan.

6) Pensionsförpliktelser gentemot Vesa Vainio och Thorleif Krarup härrör främst från pensionsrätter intjänade i, och finansierade av, de banker som bildat Nordea. Minskningen i pensionsförpliktelser beror huvudsakligen på att pensionsförpliktelsen/pensionsrisken överfördes till Thorleif Krarup vid utgången av augusti 2014, vilket innebär att pensionsförpliktelsen gentemot Thorleif Krarup redovisas som reglerad. Detta resulterade i en vinst på 339 377 euro.

Uppsägningstid och avgångsvederlag

Enligt anställningsavtalen har koncernchefen och fyra medlemmar i koncernledningen en uppsägningstid på 12 månader. De är under denna tid berättigade att erhålla ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Denna ersättning minskas med eventuellt erhållen lön från annan anställning under de 12 månaderna. Koncernchefen har inte rätt till avgångsvederlag om han lämnar Nordea efter 60 års ålder.

Två medlemmar i koncernledningen är under uppsägningstid berättigade att erhålla 6 månadslöner, och ifråga om avgångsvederlag 18 månadslöner. Den senare ersättningen minskas med eventuellt erhållen lön från annan anställning under de 18 månaderna.

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner, beskrivet i not K1 avsnitt 26 uppgår till 3 mn euro (3 mn euro). Ränteintäkter på dessa lån uppgår till 0 mn euro (0 mn euro).

Nyckelpersoner i ledande positioner som är anställda av Nordea erhåller samma kreditvillkor som övriga anställda,

förutom nyckelpersoner i ledande positioner i Danmark vars kreditvillkor är desamma som normala marknadsvillkor. I Norge är personalräntan för lån rörlig och uppgick den 31 december 2014 till 2,8 procent för lån upp till 5 mn NOK och till 3,15 procent för lån över 5 mn NOK. I Finland motsvarar personalräntan på lån upp till 0,4 mn euro Nordeas inlåningskostnad med en marginal på 0,40 procentenheter. På den del som överstiger 0,4 mn euro har man en marginal på 0,60 procentenheter. I Sverige är personalräntan på lån med fast eller rörlig ränta 2,15 procentenheter lägre än motsvarande ränta för externa kunder (med en lägre gräns på 50 baspunkter, en nedgång från 150 baspunkter från den 1 december 2014). Per idag finns en begränsning på 57 svenska prisbasbelopp, både för lån med fast ränta och för lån med rörlig ränta. Lån överstigande de fastslagna begränsningarna ges till marknadsvillkor. Lån till familjemedlemmar till nyckelpersoner i ledande positioner och till nyckelpersoner i ledande positioner som ej är anställda av Nordea ges till normala marknadsvillkor.

Personalkostnader, forts.

Långsiktiga incitamentsprogram

	2014			2013		
	Matchnings- aktie	Prestations- aktie I	Prestations- aktie II	Matchnings- aktie	Prestations- aktie I	Prestations- aktie II
Villkorade rättigheter LTIP 2012						
Utestående vid årets början	1 260 752	3 164 297	1 260 752	1 264 437	3 176 540	1 264 437
Tilldelade ¹	54 976	137 708	54 976	46 646	117 074	46 646
Förverkade	-61 428	-160 112	-61 428	-50 331	-129 317	-50 331
Utestående vid årets slut	1 254 300	3 141 893	1 254 300	1 260 752	3 164 297	1 260 752
- varav inlösningsbara	—	—	—	—	—	—
Rättigheter LTIP 2011						
Utestående vid årets början	974 746	1 949 493	974 746	971 195	1 942 391	971 195
Tilldelade ¹	42 030	84 060	42 030	36 064	72 128	36 064
Förverkade	-24 245	-375 231	-570 137	-32 513	-65 026	-32 513
Erhållna	-722 860	-1 207 754	-325 287	—	—	—
Utestående vid årets slut	269 671	450 568	121 352	974 746	1 949 493	974 746
- varav inlösningsbara	—	—	—	—	—	—
Rättigheter LTIP 2010						
Utestående vid årets början	179 929	190 096	80 971	871 028	1 742 056	871 028
Förverkade	—	—	—	-18 373	-841 222	-487 322
Erhållna	-47 345	-50 018	-21 307	-672 726	-710 738	-302 735
Utestående vid årets slut	132 584	140 078	59 664	179 929	190 096	80 971
- varav inlösningsbara	—	—	—	—	—	—

1) Tilldelade rättigheter är kompensation för utdelning på den underliggande Nordeaaktien under året.

Deltagandet i det Långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP) kräver att deltagarna tar direkt ägarskap genom att investera i Nordeaaktier.

	LTIP 2012			LTIP 2011		
	Matchnings- aktie	Prestations- aktie I	Prestations- aktie II	Matchnings- aktie	Prestations- aktie I	Prestations- aktie II
Stamaktier per rättighet	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lösenpris	—	—	—	—	—	—
Utgivningsdatum	13 maj 2012	13 maj 2012	13 maj 2012	13 maj 2011	13 maj 2011	13 maj 2011
Intjänandeperiod	36 månader	36 månader	36 månader	36 månader	36 månader	36 månader
Avtalad löptid	36 månader	36 månader	36 månader	36 månader	36 månader	36 månader
Tilldelning	april/maj 2015	april/maj 2015	april/maj 2015	april/maj 2014	april/maj 2014	april/maj 2014
Verkligt värde vid utgivning	EUR 6,06 ¹	EUR 6,06 ¹	EUR 2,19 ¹	EUR 7,33 ¹	EUR 7,33 ¹	EUR 2,65 ¹

1) Det verkliga värdet har räknats om med anledning av utdelning under intjänandeperioden som deltagarna kompenseras för genom ytterligare matchnings- och prestationsaktier.

	LTIP 2010		
	Matchnings- aktie	Prestations- aktie I	Prestations- aktie II
Stamaktier per rättighet	1,00	1,00	1,00
Lösenpris	—	—	—
Utgivningsdatum	13 maj 2010	13 maj 2010	13 maj 2010
Intjänandeperiod	36 månader	36 månader	36 månader
Avtalad löptid	36 månader	36 månader	36 månader
Tilldelning	april/maj 2013	april/maj 2013	april/maj 2013
Verkligt värde vid utgivning	EUR 6,75	EUR 6,75	EUR 2,45

Personalkostnader, forts.**Villkor och krav**

För varje stamaktie som deltagarna binder upp i LTIP, tilldelas deltagaren en villkorad Matchningsaktie att erhålla stamaktier baserat på, med vissa undantag, fortsatt anställning samt villkorade Prestationsaktie I och II att erhålla ytterligare stamaktier, under förutsättning att även vissa prestationskrav uppfylls. Prestationskraven för Prestationsaktie I omfattar även ett tillväxtmål för riskjusterat resultat per aktie (RAPPS) eller ett mål för risk adjusted return on capital at risk (RAROCAR). Skulle resultat per aktie (EPS) understiga en förutbestämd nivå har deltagaren ingen rätt till Prestationsaktie I. Prestationskravet för Prestationsaktie II är marknadsrelaterat och består av

ett tillväxtmål för totalavkastning (TSR) i jämförelse med en fastställd jämförelsegrupps TSR eller ett mål för RAROCAR och P/B-ranking i jämförelse med jämförelsegruppens. Vidare är vinst per rättighet begränsad.

När prestationskraven inte är fullt uppfyllda visas de rättigheter som inte längre är inlösningsbara som förverkade i tabellen ovan, tillsammans med rättigheter som förverkats till följd av att deltagarna avslutat sin anställning hos Nordea. LTIP 2011 och 2010 är ej fullt tilldelade med anledning av uppskjutande- och förfogande restriktioner under de nordiska finansinspektionernas regleringar.

	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010
Tjänstevillkor, Matchningsaktie/Prestationsaktie I och II	Anställd, med vissa undantag, inom Nordea koncernen under den treåriga intjänandeperioden.	Anställd, med vissa undantag, inom Nordea koncernen under den treåriga intjänandeperioden.	Anställd, med vissa undantag, inom Nordea koncernen under den treåriga intjänandeperioden.
Prestationskrav, Prestationsaktie I	Genomsnittliga RAROCAR under perioden 2012 till och med 2014. Full tilldelning erhålls om RAROCAR uppgår till 17 procent.	Sammanfattat årlig tillväxttakt i RAPPS från år 2010 (basår) till och med år 2013. Full tilldelning erhålls om den sammanfattade årliga tillväxttakten uppgår till 10 procent eller mer.	Sammanfattat årlig tillväxttakt i RAPPS från år 2009 (basår) till och med år 2012. Full tilldelning erhålls om den sammanfattade årliga tillväxttakten uppgick till 9 procent eller mer.
Krav på resultat per aktie, Prestationsaktie I	—	Genomsnittligt rapporterat resultat per aktie mellan 2011 och 2012 får ej understiga 0,26 euro.	Genomsnittligt rapporterat resultat per aktie mellan 2010 och 2012 fick ej understiga 0,26 euro.
Prestationskrav, Prestationsaktie II	RAROCAR under perioden 2012 till och med 2014 samt P/B-ranking årsskiftet 2014 i förhållande till en jämförelsegrupp. Full tilldelning erhålls om RAROCAR uppgår till 14 procent samt om Nordeas P/B-ranking är 1–5.	TSR under 2011–2013 i förhållande till jämförelsegruppen. Full tilldelning erhålls om Nordea rankas som nummer 1–5.	TSR under 2010–2012 i förhållande till jämförelsegruppen. Full tilldelning erhålls om Nordea rankades som nummer 1–5.
Vinstbegränsning	Marknadsvärdet på de tilldelade aktierna är begränsat till deltagarens årslön för år 2011.	Marknadsvärdet på de tilldelade aktierna är begränsat till deltagarens årslön för år 2010.	Marknadsvärdet på de tilldelade aktierna är begränsat till deltagarens årslön för år 2009.
Utdelningskompensation	Antalet matchnings- och prestationsaktier justeras för utdelning på den underliggande Nordeaaktien under intjänandeperioden, så som att varje utdelning används för att omedelbart investera i ytterligare Nordeaaktier.	Antalet matchnings- och prestationsaktier justeras för utdelning på den underliggande Nordeaaktien under intjänandeperioden, så som att varje utdelning används för att omedelbart investera i ytterligare Nordeaaktier.	—

Personalkostnader, forts.

Verkligt värde beräkning

Det verkliga värdet har beräknats genom användandet av generellt antagna värderingsmodeller. Följande beräkningsunderlag har använts:

	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010
Vägd genomsnittlig aktiekurs	6,70 euro	8,39 euro	6,88 euro
Löptid	3,0 år	3,0 år	3,0 år
Avdrag av förväntade utdelningar	Nej	Nej	Nej
Risfri ränta	Ej applicerbart	Ej applicerbart	Ej applicerbart
Förväntad volatilitet	Ej applicerbart	Ej applicerbart	Ej applicerbart

Då rättigheterna har ett lösenpris (noll för LTIP 2012, LTIP 2011 och LTIP 2010) som är betydligt lägre än aktiepriset vid utgivningen har modellen en begränsad känslighet för förväntad volatilitet och riskfri ränta.

Värdet på Prestationsaktie II är baserat på principen för marknadsrelaterade villkor och vid beräkning av rättigheters verkliga värde vid utgivning har uppfyllelse av TSR,

RAROCAR samt P/B målen tagits i beaktande. Vid bedömningen av effekten av de marknadsrelaterade villkoren har det antagits att alla möjliga utfall har samma sannolikhet. Vid beräkning av verkligt värde vid utgivning har det även tagits hänsyn till vinstbegränsningen i varje program. Justeringen till verkligt värde är cirka 2–3 procent av det vägda genomsnittliga aktiepriset.

Kostnad för aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument¹

Mn euro	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010
Förväntad kostnad för hela programmet	-29	-21	-14
Maximal kostnad för hela programmet	-29	-21	-14
Kostnad under 2014	-14	-2	—
Kostnad under 2013	-6	-7	-3

1) Exklusive sociala avgifter.

Vid beräkning av den förväntade kostnaden har en förväntad årlig personalomsättning om 5 procent använts. Den förväntade kostnaden redovisas över intjänandeperioden om 36 månader.

Aktierelaterad ersättning som regleras med kontanter

Nordea tillämpar uppskjuten aktierelaterad ersättning på delar av den rörliga ersättningen till vissa kategorier av medarbetare. Som index används Nordeas totalavkastning (TSR) och ersättningen tilldelas medarbetaren antingen i sin helhet efter, eller i lika delar årligen under, den tre- till femåriga uppskjutandeperioden.

Sedan 2011 tillämpar Nordea också TSR-relaterad ersättning med förfoganderestriktioner på delar av den rörliga ersättningen till vissa kategorier av medarbetare. Eftersom beslut om fördelningen av rörlig ersättning inte fattas under innevarande räkenskapsår avser uppskjuten ersättning under året rörlig ersättning intjänad under föregående år.

Dessutom införde Nordea under 2013 ett incitamentsprogram för utvalda chefer och nyckelpersoner, Executive Incentive Programme (EIP), som syftar till att stärka Nordeas möjligheter att behålla och rekrytera de bästa talangerna. Målet är vidare att stimulera de chefer och nyckelpersoner vilkas insatser har en direkt påverkan på Nordeas resultat, lönsamhet och långsiktiga värdetillväxt. EIP erbjuds för att belöna uppfyllelsen av i förväg överenskomna mål på koncernnivå, affärsenhetsnivå och individuell nivå. Hur resultatet påverkas på lång sikt ska beaktas när målen beslutas. Utfallet från EIP ska inte överstiga den fasta lönen. EIP ska betalas i form av kontant ersättning och vara föremål för indexering till Nordeas totalavkastning, uppskjutande, justering av uppskjuten ersättning och förfoganderestriktioner i enlighet med gällande föreskrifter om ersättningar. Huvuddelen av EIP 2014 betalas ut tidigast hösten 2018.

Upp till 400 chefer och andra nyckelpersoner i Nordeakoncernen erbjöds att delta i programmet. Dock omfattades inte koncernledningen, som istället erbjöds GEM EIP (ytterligare information om GEM EIP finns i avsnittet Ersättningar i förvaltningsberättelsen). EIP erbjöds berörda medarbetare istället för Nordeas långsiktiga incitamentsprogram (LTIP) och rörlig lönedel. Tilldelningen enligt EIP 2014 beslutas under våren 2015, och en avsättning på 43 mn euro, exkl. sociala avgifter, har gjorts för 2014. 80 procent av det tilldelade beloppet är föremål för indexering till Nordeas totalavkastning.

Tabellen nedan omfattar endast uppskjuten ersättning som indexerats till Nordeas TSR. EIP inkluderas från och med 2014, då uppskjuten. Ytterligare information om samtliga uppskjutna belopp finns i den separata rapport om ersättningar som publiceras på Nordeas hemsida (www.nordea.com).

Mn euro	Uppskjuten aktierelaterad ersättning	
	2014	2013
Vid årets början	28	21
Uppskjuten/intjänad under året	17	15
TSR-indexering under året	4	9
Utbetalningar under året ¹	-17	-15
Omräkningsdifferenser	0	-2
Vid årets slut	32	28

1) Inga justeringar till följd av bortfall har gjorts under 2014.

Personalkostnader, forts.**Medelantal anställda – kvarvarande verksamhet**

	Summa		Män		Kvinnor	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Omräknat till heltidstjänster						
Danmark	8 255	8 251	4 328	4 512	3 927	3 739
Finland	6 971	7 116	1 990	1 863	4 981	5 253
Sverige	6 963	6 881	3 212	3 083	3 751	3 798
Norge	3 238	3 280	1 748	1 767	1 490	1 513
Ryssland	1 418	1 454	454	469	964	985
Polen	692	503	242	114	450	389
Estland	486	468	104	102	382	366
Lettland	431	443	132	132	299	311
Luxemburg	373	376	245	240	128	136
Litauen	351	340	110	101	241	239
USA	118	113	61	56	57	57
Storbritannien	75	69	46	45	29	24
Singapore	85	77	29	23	56	54
Tyskland	57	55	31	23	26	32
Schweiz	30	29	13	12	17	17
Kina	28	24	12	9	16	15
Brasilien	4	4	3	2	1	2
Summa genomsnitt	29 575	29 483	12 760	12 553	16 815	16 930
Totalt antal anställda (omräknat till heltidstjänster), vid årets slut	29 397	29 429				

Fördelning efter kön, ledande befattningshavare

I moderföretagets styrelse var 50 procent (67 procent) män och 50 procent (33 procent) kvinnor. I styrelserna för Nordea-koncernens bolag var 75 procent (78 procent) män och 25 procent (22 procent) kvinnor. Motsvarande siffror för Övriga

ledande befattningshavare var 65 procent (69 procent) män och 35 procent (31 procent) kvinnor. Interna styrelser utgörs främst av ledningen inom Nordea.

K8 Övriga administrationskostnader

Mn euro	2014	2013
Informationsteknologi	-558	-671
Marknadsföring och representation	-103	-116
Porto-, transport-, telefon- och kontorskostnader	-177	-192
Hyses-, lokal- och fastighetskostnader	-387	-373
Övrigt	-410	-483
Summa	-1 635	-1 835

Revisionsarvoden – total verksamhet

Mn euro	2014	2013
KPMG		
Revisionsuppdrag	-5	-7
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-1	-1
Skatterådgivning	0	0
Övriga uppdrag	-1	-5
Summa	-7	-13
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	-1	—
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	—
Skatterådgivning	0	—
Övriga uppdrag	0	—
Summa	-1	—
Summa revisionsarvoden	-8	-13

K9 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Mn euro	2014	2013
Avskrivningar		
Materiella tillgångar	-122	-91
Immateriella tillgångar	-110	-119
Summa	-232	-210

Nedskrivningar/återförda nedskrivningar

Immateriella tillgångar	-350	-17
Summa	-350	-17
Summa	-582	-227

K10 Kreditförluster, netto

Mn euro	2014	2013
Kreditförluster fördelade per kategori		
Konstaterade kreditförluster	-2	0
Reserver som tagits i anspråk för att täcka konstaterade kreditförluster	2	—
Återföringar av tidigare gjorda avsättningar	23	1
Utlåning till kreditinstitut¹	23	1
Konstaterade kreditförluster	-633	-709
Reserver som tagits i anspråk för att täcka konstaterade kreditförluster	450	508
Återvinningar av tidigare konstaterade kreditförluster	81	76
Avsättningar	-998	-1 131
Återföringar av tidigare gjorda avsättningar	557	508
Utlåning till allmänheten¹	-543	-748
Konstaterade kreditförluster	-3	0
Reserver som tagits i anspråk för att täcka konstaterade kreditförluster	3	—
Återvinningar av tidigare konstaterade kreditförluster	—	0
Avsättningar	-107	-25
Återföringar av tidigare gjorda avsättningar	93	37
Poster utanför balansräkningen²	-14	12
Kreditförluster, netto	-534	-735

1) Se not K13 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

2) Inkluderade i note K31 "Avsättningar" som "Transfereringsrisker, åtaganden utanför balansräkningen" och "Individuellt värderade garantier och andra åtaganden".

K11**Skatter****Skattekostnad**

Mn euro	2014	2013
Aktuell skatt	-887	-927
Uppskjuten skatt	-6	-31
Bankskatt i Finland ¹	-60	-51
Summa	-953	-1 009

1) Bankskatten i Finland introducerades under 2013 och är baserad på riskexponeringsbelopp snarare än på intäkter.

För aktuell och uppskjuten skatt redovisad under Övrigt totalresultat, se Rapport över totalresultat.

Skatten på koncernens rörelseresultat skiljer sig på följande sätt från det teoretiska belopp som kan beräknas med hjälp av skattesatsen i Sverige (exklusive bankskatt i Finland):

Mn euro	2014	2013
Resultat före skatt	4 324	4 116
Skatt beräknad med en skattesats om 22,0 procent	-951	-906
Effekt av andra skattesatser i övriga länder	-55	-123
Resultat från intresseföretag	2	17
Ej skattepliktiga intäkter	131	38
Ej skattemässigt avdragsgilla kostnader	-25	-32
Justeringar avseende tidigare år	9	35
Utnyttjande av ej tidigare redovisade underskottsavdrag	1	2
Ändrad skattesats	3	33
Ej avräkningsbara utländska skatter	-8	-22
Skattekostnad	-893	-958
Genomsnittlig effektiv skattesats	21%	23%

Uppskjuten skatt

Mn euro	Uppskjutna skattefordringar		Uppskjutna skatteskulder	
	2014	2013	2014	2013
Uppskjuten skatt relaterad till:				
Skattemässiga underskott	283	50	—	—
Utlåning till allmänheten	20	19	410	430
Derivatinstrument	10	10	459	155
Immateriella tillgångar	0	0	44	72
Förvaltningsfastigheter	0	0	150	155
Pensionstillgångar/förpliktelser	156	25	60	52
Säkring av nettotillgångar i utländska verksamheter	—	3	94	—
Skulder/avsättningar	54	52	127	169
Övrigt	7	7	39	6
Kvittning av uppskjutna skattefordringar och skulder	-400	-104	-400	-104
Summa	130	62	983	935

Mn euro	2014	2013
Ej redovisade uppskjutna skattefordringar		
Outnyttjade skattemässiga underskott utan förfallotidpunkt	44	45
Summa	44	45

K12

Resultat per aktie

	Total verksamhet		Kvarvarande verksamhet		Avvecklade verksamheter	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Resultat per aktie						
Resultat hänförligt till aktieägare i Nordea Bank AB (publ) (mn euro)	3 332	3 116	3 371	3 107	-39	9
Antal aktier (miljoner):						
Antal utestående aktier vid årets början	4 050	4 050	4 050	4 050	4 050	4 050
Genomsnittligt antal egna aktier	-26	-31	-26	-31	-26	-31
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	4 024	4 019	4 024	4 019	4 024	4 019
Justering för vägt genomsnittligt antal ytterligare utestående stamaktier efter utspädning ¹	7	1	7	1	7	1
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	4 031	4 020	4 031	4 020	4 031	4 020
Resultat per aktie före utspädning, euro – Total verksamhet	0,83	0,77	0,84	0,77	-0,01	0,00
Resultat per aktie efter utspädning, euro – Total verksamhet	0,83	0,77	0,84	0,77	-0,01	0,00

1) Avseende de långsiktiga incitamentsprogrammen. För ytterligare information om dessa program, se not K1 avsnitt 21.

K13

Utlåning och osäkra lånefordringar

Mn euro	Centralbanker och kreditinstitut		Allmänheten ¹		Summa	
	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013
Lånefordringar som inte är osäkra	19 177	22 515	344 407	338 703	363 584	361 218
Osäkra lånefordringar	—	24	6 425	6 540	6 425	6 564
– varav reglerade	—	—	4 115	3 909	4 115	3 909
– varav oreglerade	—	24	2 310	2 631	2 310	2 655
Lånefordringar före reserver	19 177	22 539	350 832	345 243	370 009	367 782
Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar	—	-24	-2 329	-2 373	-2 329	-2 397
– varav reglerade	—	—	-1 432	-1 372	-1 432	-1 372
– varav oreglerade	—	-24	-897	-1 001	-897	-1 025
Reserver för gruppvis värderade osäkra lånefordringar	-2	-3	-418	-419	-420	-422
Reserver	-2	-27	-2 747	-2 792	-2 749	-2 819
Lånefordringar, redovisat värde	19 175	22 512	348 085	342 451	367 260	364 963

1) Finansiell leasing där Nordea är leasegivare ingår i Utlåning till allmänheten. Se not K21 "Leasing".

K13**Utlåning och osäkra fordringar, forts.****Förändringar av reserver för osäkra lånefordringar**

Mn euro	Centralbanker och kreditinstitut			Allmänheten			Summa		
	Indivi- duellt värderade	Gruppvis värderade	Summa	Indivi- duellt värderade	Gruppvis värderade	Summa	Indivi- duellt värderade	Gruppvis värderade	Summa
Ingående balans per 1 jan 2014	-24	-3	-27	-2 373	-419	-2 792	-2 397	-422	-2 819
Avsättningar	1	0	1	-877	-121	-998	-876	-121	-997
Återföringar av tidigare gjorda avsättningar	22	0	22	442	115	557	464	115	579
Förändringar redovisade i resultat- räkningen	23	0	23	-435	-6	-441	-412	-6	-418
Reserver som tagits i anspråk för att täckta konstaterade kreditförluster	2	—	2	450	—	450	452	—	452
Omklassificeringar									
Valutakursdifferenser	-1	1	—	29	7	36	28	8	36
Utgående balans per 31 dec 2014	0	-2	-2	-2 329	-418	-2 747	-2 329	-420	-2 749
Ingående balans per 1 jan 2013	-24	-4	-28	-2 376	-444	-2 820	-2 400	-448	-2 848
Avsättningar	0	0	0	-957	-174	-1 131	-957	-174	-1 131
Återföringar av tidigare konstaterade kreditförluster	0	1	1	383	125	508	383	126	509
Förändringar redovisade i resultat- räkningen	0	1	1	-574	-49	-623	-574	-48	-622
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	—	—	—	60	14	74	60	14	74
Reserver som tagits i anspråk för att täckta konstaterade kreditförluster	—	—	—	508	—	508	508	—	508
Omklassificeringar	—	—	—	-42	42	0	-42	42	0
Valutakursdifferenser	0	0	0	51	18	69	51	18	69
Utgående balans per 31 dec 2013	-24	-3	-27	-2 373	-419	-2 792	-2 397	-422	-2 819

Reserver och avsättningar¹

Mn euro	Centralbanker och kreditinstitut		Allmänheten		Summa	
	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013
Reserver för poster i balansräkningen	-2	-27	-2 747	-2 792	-2 749	-2 819
Avsättningar för poster utanför balans- räkningen	-9	-10	-63	-51	-72	-61
Summa reserver och avsättningar	-11	-37	-2 810	-2 843	-2 821	-2 880

1) Inkluderade i note K31 "Avsättningar" som "Transfereringsrisker, åtaganden utanför balansräkningen" och "Individuellt värderade garantier och andra åtaganden"

Nyckeltal¹

	31 dec 2014	31 dec 2013
Andel osäkra lånefordringar, brutto, punkter	174	178
Andel osäkra lånefordringar, netto, punkter	111	113
Total reserveringsgrad, punkter	74	77
Reserver i relation till osäkra lånefordringar, %	36	37
Totala reserver i relation till osäkra lånefordringar, %	43	43
Oreglerade lånefordringar som inte är osäkra, mn euro	289	418

1) För definitioner, se "Definitioner och begrepp" på sid 71.

K14 Räntebärande värdepapper

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Stater	26 107	21 422
Kommuner och andra myndigheter	2 385	2 490
Hypoteksinstitut	28 742	32 481
Övriga kreditinstitut	23 730	23 931
Företag	5 175	6 095
Företag med lägre kreditbetyg	758	445
Övriga	213	450
Summa	87 110	87 314

K16 Aktier och andelar

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Aktier	15 505	12 164
Fondandelar, aktierelaterade	16 529	11 329
Fondandelar, ränterelaterade	7 745	9 809
Summa	39 779	33 302
– varav Pantsatta finansiella instrument (not K15)	30	31
Summa	39 749	33 271

K15 Pantsatta finansiella instrument**Pantsatta finansiella instrument**

Vid återköpstransaktioner och värdepapperslån överförs icke-kontanta tillgångar som säkerhet. Om den mottagande parten har rätt att sälja eller i sin tur pantsätta tillgången omklassificeras den i balansräkningen till posten Pantsatta finansiella instrument.

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Räntebärande värdepapper	12 121	9 544
Aktier och andelar	30	31
Summa	12 151	9 575

För information om överförda tillgångar och omvända återköpsavtal, se not K43.

K17

Derivatinstrument och säkringsredovisning

31 dec 2014, mn euro	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för handel			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	62 562	56 949	4 187 058
FRA	55	62	61 419
Ränteterminer	360	392	1 294 054
Optioner	15 447	12 815	456 865
Summa	78 424	70 218	5 999 396
Aktierelaterade kontrakt			
Aktieswappar	105	275	7 372
Termiskontrakt	13	22	981
Optioner	549	780	20 132
Summa	667	1 077	28 485
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	17 526	19 612	723 861
Valuteterminer	2 224	994	84 666
Optioner	467	329	29 654
Övriga	1	1	99
Summa	20 218	20 936	838 280
Kreditrelaterade kontrakt			
Credit Default Swaps (CDS)	2 864	2 853	91 827
Summa	2 864	2 853	91 827
Råvarurelaterade kontrakt	71	19	787
Övrigt	35	15	2 359
Summa derivatinstrument för handel	102 279	95 118	6 961 134
Derivatinstrument för säkringsredovisning			
Ränterelaterade kontrakt	2 044	1 064	95 925
Aktierelaterade kontrakt	—	4	55
Valutarelaterade kontrakt	796	1 154	28 094
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	2 840	2 222	124 074
– varav kassaflödessäkring	1 672	1 370	100 598 ¹
– varav säkring av verkligt värde	816	850	36 091 ¹
– varav säkring av nettoinvestering	352	2	12 674
Samtliga kontrakt	105 119	97 340	7 085 208

1) Vissa valutaränteswappar och ränteswappar används både som säkring av verkligt värde och kassaflödessäkringar och de nominella värdena rapporteras då på bägge raderna.

Perioder under vilka de säkrade kassaflödena väntas uppkomma och när de väntas påverka resultaträkningen

31 dec 2014, mn euro	<1 år	1–3 år	3–5 år	5–10 år	10 år
Kassainflöde (tillgångar)	—	—	—	—	—
Kassautflöde (skulder)	3 626	10 022	3 989	3 628	1 191
Netto kassautflöde	3 626	10 022	3 989	3 628	1 191

K17

Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

31 dec 2013, mn euro	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för handel			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	48 038	43 270	3 943 615
FRA	16	18	50 590
Ränteterminer	206	210	1 155 477
Optioner	8 397	7 904	567 809
Summa	56 657	51 402	5 717 491
Aktierelaterade kontrakt			
Aktieswappar	86	151	5 381
Termiskontrakt	3	5	733
Optioner	618	645	16 189
Summa	707	801	22 303
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	9 467	10 203	749 352
Valuteterminer	472	510	84 848
Optioner	185	149	21 116
Summa	10 124	10 862	855 316
Kreditrelaterade kontrakt			
Credit Default Swaps (CDS)	1 337	1 361	60 888
Summa	1 337	1 361	60 888
Råvarurelaterade kontrakt	144	113	3 925
Övriga kontrakt	34	27	2 378
Summa derivatinstrument för handel	69 003	64 566	6 662 301
Derivatinstrument för säkringsredovisning			
Ränterelaterade kontrakt	1 573	588	97 594
Valutarelaterade kontrakt	416	770	18 563
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	1 989	1 358	116 157
– varav kassaflödessäkring	530	843	21 899 ¹
– varav säkring av verkligt värde	1 417	493	105 502 ¹
– varav säkring av nettoinvestering	42	22	9 455
Samtliga kontrakt	70 992	65 924	6 778 458

1) Vissa valutaränteswappar och ränteswappar används både som säkring av verkligt värde och kassaflödessäkringar och de nominella värdena rapporteras då på bägge raderna.

Perioder under vilka de säkrade kassaflödena väntas uppkomma och när de väntas påverka resultaträkningen

31 dec 2013, mn euro	<1 år	1–3 år	3–5 år	5–10 år	10 år
Kassainflöde (tillgångar)	67	—	—	—	65
Kassautflöde (skulder)	6 013	9 399	14 943	10 736	1 623
Netto kassautflöde	5 946	9 399	14 943	10 736	1 558

K18**Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Tillgångar		
Redovisat värde vid årets början	203	-711
Förändringar under året		
Omvärdering av säkrad post	63	926
Omräkningsdifferenser	-10	-12
Redovisat värde vid årets slut	256	203
Skulder		
Redovisat värde vid årets början	1 734	1 940
Förändringar under året		
Omvärdering av säkrad post	1 812	-169
Omräkningsdifferenser	-128	-37
Redovisat värde vid årets slut	3 418	1 734

Redovisat värde vid årets slut avser ackumulerade förändringar i verkligt värde för de räntejusteringsperioder i vilka den säkrade posten är en tillgång respektive en skuld. När den säkrade posten är en tillgång, redovisas förändringen i verkligt värde inom tillgångar och när den säkrade posten är en skuld, redovisas förändringen i verkligt värde inom skulder.

K19**Aktier och andelar i intresseföretag**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Anskaffningsvärde vid årets början	641	596
Årets inköp	8	8
Årets försäljningar	-102	-4
Årets resultatandelar ¹	22	86
Erhållen utdelning	-55	-62
Omklassificeringar	-8	—
Omräkningsdifferenser	-18	17
Anskaffningsvärde vid årets slut	488	641
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-11	-11
Återförda nedskrivningar under året	1	1
Omklassificeringar	8	-1
Omräkningsdifferenser	1	-1
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-1	-11
Redovisat värde	487	630

1) Årets resultatandelar

Mn euro	2014	2013
Andelar i intresseföretags resultat	18	79
Portföljsäkring, Eksportfinans ASA	-10	-7
Intresseföretag inom livförsäkringsverksamheten, redovisade som Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde	14	14
Årets resultatandelar	22	86

Nordeas andel av intresseföretagens aggregerade balans- och resultaträkningar uppgår till:

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Summa tillgångar	4 068	5 069
Årets resultat från kvarvarande verksamheter	-141	41
Övrigt totalresultat	—	—
Totalresultat	-141	41

Nordeas andel av ansvarsförbindelser till förmån för intresseföretag uppgår till 358 mn euro (1 052 mn euro).

K19

Aktier och andelar i intresseföretag, forts.

31 dec 2014	Organisations- nummer	Säte	Redovisat värde 2014, mn euro	Redovisat värde 2013, mn euro	Röstandel %
Eksportfinans ASA	816521432	Oslo	164	184	23
Ejendomspartnerskabet af 1/7 2003	27134971	Ballerup	194	197	49
Suomen Luotto-osuuskunta	0201646-0	Helsingfors	3	25	27
LR Realkredit A/S	26045304	Köpenhamn	10	10	39
Realia Holding Oy	2106796-8	Helsingfors	20	20	25
Samajet Nymøllevvej 59-91	24247961	Ballerup	21	21	25
E-nettet Holding A/S	28308019	Köpenhamn	2	2	20
Hovedbanens Forretningscenter K/S	16301671	Ballerup	16	15	50
Ejendomsselskabet Axelborg I/S	79334413	Köpenhamn	9	9	33
Automatia Pankkiautomaatit Oy	0974651-1	Helsingfors	8	8	33
SWIPP Holding APS	36439696	Köpenhamn	3	—	30
Bankernas Kontant-service A/S	33077599	Köpenhamn	5	1	20
Bluegarden A/S	27226027	Ballerup	3	3	29
Samejet Lautruphøj I/S	50857859	Ballerup	6	6	50
Nets Holding A/S ¹	27225993	Ballerup	—	108	21
NF Techfleet AB	556967-5423	Ballerup	1	—	20
NF Fleet Oy	2006935-5	Esbo	5	3	20
Upplysningscentralen UC AB	556137-5113	Stockholm	2	3	26
Bankomat AB	556817-9716	Stockholm	5	5	20
Övriga företag			10	10	
Summa			487	630	

1) Såld i juli 2014.

K20

Immateriella tillgångar

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Goodwill fördelat på kassagenererande enheter¹		
Retail Banking Norge	787	847
Retail Banking Danmark	591	590
Retail Banking Sverige	221	231
Life & Pensions	296	309
Banking Ryssland	154	247
Shipping, Offshore & Oil services	185	197
Summa goodwill	2 234	2 421
Programvara	580	757
Övriga immateriella tillgångar	94	68
Summa immateriella tillgångar	2 908	3 246
1) Exklusive goodwill i intresseföretag.		
Förändringar av goodwill		
Anskaffningsvärde vid årets början	2 422	2 657
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	—	-65
Omräkningsdifferenser	-187	-170
Anskaffningsvärde vid årets slut	2 235	2 422
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-1	-1
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-1	-1
Redovisat värde	2 234	2 421

K20**Immateriella tillgångar, forts.**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Förändringar av programvara		
Anskaffningsvärde vid årets början	1 184	1 041
Årets inköp	279	191
Årets utrangeringar	-10	-4
Omklassificeringar	4	-12
Omräkningsdifferenser	-42	-32
Anskaffningsvärde vid årets slut	1 415	1 184
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-380	-305
Årets avskrivningar enligt plan	-85	-89
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som utrangierats under året	10	3
Omklassificeringar	—	2
Omräkningsdifferenser	7	9
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-448	-380
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-47	-42
Nedskrivningar under året	-350	-17
Omklassificeringar	—	9
Omräkningsdifferenser	10	3
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-387	-47
Redovisat värde	580	757

Prövning av nedskrivningsbehov

En kassagenererande enhet, definierat som segment per förvärvad legal enhet, utgör grunden för prövningen av nedskrivningsbehov avseende goodwill.

Nedskrivningsprövningen genomförs för varje kassagenererande enhet genom att jämföra det redovisade värdet på nettotillgångarna, inklusive goodwill, med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är nyttjandevärdet och beräknas på basis av diskonterade kassaflöden. Då investeringarna är av en sådan långsiktig karaktär har eviga kassaflödena använts vid beräkningen.

Kassaflöden i en nära framtid (generellt mellan 3–5 år) baseras på finansiella prognoser, utifrån prognostiserade marginaler, volymer, försäljning och kostnadsutveckling. Dessa variabler sätts utifrån historisk data justerad med Nordeas förväntningar på framtiden. Kassaflöden för perioden efter prognosperioden baseras på uppskattningar av sektorbaserade tillväxttak. Vid prövning av nedskrivningsbehov har en tillväxttakt på 2,0 procent (2,5 procent) använts för alla nordiska kassagenererande enheter. För kassagenererande enheter i Polen och Ryssland har 2,5 procent (4,0 procent) respektive 2,5 procent (4,5 procent) använts. Tillväxttakten är baserad på historiska data, vilka uppdaterats för att återspegla den aktuella situationen.

Kassaflöden inkluderar normaliserade kreditförluster. Framräknade kassaflöden diskonteras med en ränta baserad på den långfristiga riskfria räntan plus en riskpremie. För prövningen av nedskrivningsbehovet 2014 används en ränta uppgående till 7,5 procent (8,5 procent) efter skatt, vilket motsvarar en ränta före skatt på 9,9 procent (11,3 procent). Undantag görs för verksamheten i Polen där en extra riskpremie på 130 (170) punkter tillämpas och för Ryssland där en extra riskpremie på 580 (250) punkter tillämpas.

De prövningar av nedskrivningsbehovet som gjordes 2014 påvisade inte något behov av en nedskrivning av goodwill. Se not K1 avsnitt 4 för mer information.

En ökning av diskonteringsräntan med 1 procentenhet eller en minskning av den framtida tillväxttakten med 1 procentenheter är rimliga tänkbara ändringar i viktiga antaganden. En sådan ändring skulle inte leda till någon nedskrivning inom någon av de kassagenererande enheterna, förutom för livförsäkringsverksamheten i Polen. En ökning av diskonteringsräntan med 1 procentenhet skulle leda till en nedskrivning med 8 mn euro och en minskning av tillväxttakten med 1 procentenhet skulle leda till en nedskrivning med 6 mn euro för livförsäkringsverksamheten i Polen. Goodwill som hänförs till Polen är 40 mn euro.

Prövningen av nedskrivningsbehovet i Ryssland indikerade inte något behov av nedskrivning baserat på de förväntade kassaflödena och ovan nämnda antaganden. Rimliga tänkbara ändringar av diskonteringsräntan och tillväxttakten leder inte något nedskrivningsbehov, men den nuvarande oron i Ryssland skapar dock osäkerhet runt de förväntade kassaflödena. Det är dock Nordeas bedömning att även en signifikant minskning av de framtida kassaflödena skulle, alla andra antaganden oförändrade, inte leda till någon nedskrivning.

Prövning av nedskrivningsbehov på IT-system

Nedskrivningen beror främst på beslutet att bygga nya kärnbanksystem och betalplattformar, men motiveras också av en omprövning av de övriga systemens kvarvarande ekonomiska livslängd. Denna omprövning har gjorts mot bakgrund av den ökade utvecklingstakt som nyligen observerats inom regelverk och teknik. Nedskrivningen ingår i "Koncernfunktioner, övriga och elimineringsringar" i affärsområdesredovisningen och redovisas som en avstämningsspost i not K2 "Segmentrapportering". Systemens återvinningsvärde beräknas på deras nyttjandevärde. Nedskrivningen av aktiverade IT-system om 350 mn euro redovisas i posten "Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar".

K21

Leasing

Nordea som leasegivare**Finansiell leasing**

Nordea äger tillgångar som leasas ut till kunder genom finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal redovisas som en fordran på leasetagaren och ingår i "Utlåning till allmänheten" (se not K13) med ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. Leasingobjekten utgörs främst av fordon, maskiner och annan utrustning.

Avstämning mellan bruttoinvestering och nuvärdet av fordran avseende framtida minimileaseavgifter:

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Bruttoinvestering	7 480	7 751
Avgår ej intjänade finansiella intäkter	-356	-343
Nettoinvestering i finansiella leasingavtal	7 124	7 408
Avgår ej garanterade restvärden som tillfaller leasegivaren	-22	-73
Nuvärde av fordran avseende framtida minimileaseavgifter	7 102	7 335
Reserv för osäkra fordringar avseende minimileaseavgifter	8	10

Per 31 december 2014 var bruttoinvesteringen och nettoinvesteringen fördelad efter återstående löptid, följande:

Mn euro	31 dec 2014	
	Bruttoinvestering	Nettoinvestering
2015	2 085	1 965
2016	1 651	1 568
2017	1 559	1 509
2018	778	746
2019	709	681
Senare år	698	655
Summa	7 480	7 124

Operationell leasing

Tillgångar som omfattas av operationell leasing utgörs främst av fordon, flygplan och annan utrustning. Dessa tillgångar redovisas i balansräkningen som materiella tillgångar.

För icke uppsägningsbara operationella leasingavtal var fördelningen av framtida minimileaseavgifter följande:

Mn euro	31 dec 2014
2015	10
2016	8
2017	12
2018	4
2019	4
Senare år	1
Summa	39

Nordea som leasetagare**Finansiell leasing**

Nordea har endast i begränsad utsträckning ingått avtal om finansiell leasing.

Operationell leasing

Nordea har ingått avtal om operationell leasing avseende lokaler och kontorsutrustning.

Årets leasingkostnader, mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Årets leasingkostnader	-236	-250
- varav minimileaseavgifter	-233	-227
- varav variabla avgifter	-3	-23
Årets leasingintäkter avseende leasingobjekt som vidareuthyrs	6	8

Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal uppgår till och fördelas enligt följande:

Mn euro	31 dec 2014
2015	175
2016	140
2017	110
2018	92
2019	64
Senare år	272
Summa	853

Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara avtal avseende objekt som vidareuthyrs uppgår till 15 mn euro.

K22**Förvaltningsfastigheter**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Redovisat värde vid årets början	3 524	3 408
Årets inköp	172	504
Årets försäljningar	-423	-219
Justeringar till verkligt värde	50	-40
Årets överföringar/omklassificeringar	-35	-5
Omräkningsdifferenser	-61	-124
Redovisat värde vid årets slut	3 227	3 524

Belopp redovisade i resultaträkningen¹

Mn euro	2014	2013
Justeringar till verkligt värde	50	-40
Hysesintäkter	220	236
Direkta rörelsekostnader som genererat hyresintäkter	-43	-45
Direkta rörelsekostnader som inte genererat hyresintäkter	-9	-8
Summa	218	143

1) Ingår i Nettoresultat av poster till verkligt värde.

Metoden som används vid beräkning av verkligt värde är avkastningsmetoden, baserad på interna modeller. Som ett komplement till dessa värden, har värderingar även erhållits från oberoende värderingsmän på delar av förvaltningsfastigheterna.

Ca 75% av förvaltningsfastigheterna har värderats med hjälp av interna modeller baserade på avkastningsmetoden. De resterande 25% av förvaltningsfastigheterna har värderats med hjälp av externa oberoende värderingsmän.

För ytterligare information om förvaltningsfastigheter, se not K40.

K23**Övriga tillgångar**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Fondlikvidfordringar	3 339	2 977
Ställda marginalsäkerheter	11 176	6 122
Övriga	3 066	1 965
Summa	17 581	11 064

K24**Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Upplupna ränteintäkter	404	1 123
Övriga upplupna intäkter	487	477
Förutbetalda kostnader	723	783
Summa	1 614	2 383

K25**Skulder till kreditinstitut**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Centralbanker	13 601	12 632
Banker	28 940	30 699
Övriga kreditinstitut	13 781	15 759
Summa	56 322	59 090

K26**In- och upplåning från allmänheten**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Inlåning ¹	168 682	168 029
Kontrakt med avkastning kopplad till separata tillgångar	4 287	4 302
Återköpsavtal	24 285	28 412
Summa	197 254	200 743

1) Inlåning avseende individuellt pensionssparande (IPS) ingår också.

K27

Skulder till försäkringstagare

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Försäkringstekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	19 705	20 613
– varav garanterade avsättningar	19 612	20 520
– varav icke garanterade avsättningar	93	93
Fond för kollektivt utfördelad bonus	3 732	2 897
Försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring	11 026	9 321
– varav garanterade avsättningar	0	290
– varav icke garanterade avsättningar	11 026	9 031
Avsättningar för ersättningskrav	387	420
Avsättningar för sjuk- och olycksfallsförsäkring	253	238
Summa försäkringsavtal	35 103	33 489
Finansiella avtal	16 740	13 737
– varav garanterade avsättningar	3 666	3 431
– varav icke garanterade avsättningar	13 074	10 306
Summa	51 843	47 226

Skulder till försäkringstagare är förpliktade och relateras till försäkringsavtal. Dessa avtal har delats upp på avtal med försäkringsrisk och avtal utan försäkringsrisk. Den sistnämnda är ett rent finansiellt avtal.

Försäkringsavtal omfattar avsättningar avseende livförsäkringsverksamheten liksom andra försäkringsrelaterade poster.

Livförsäkringsavtal värderas och redovisas i enlighet med IFRS 4, vilket innebär att värderings- och redovisningsprinciperna under tidigare regelverk har fortsatt gälla resulterande i icke enhetliga redovisningsprinciper på konsoliderad nivå. Varje dotterföretag, verksamt på nordisk och europeisk marknad, värderar och redovisar sina försäkringsavtal enligt lokala redovisningsprinciper.

31 dec 2014, mn euro	Försäkrings- tekniska avsätt- ningar, traditionell livförsäkring	Finansiella avtal	Fond för kollektivt utfördelad bonus	Försäkrings- tekniska avsätt- ningar, fondför- säkring	Avsättningar för ersättningskrav	Avsättningar för sjuk- och olycks- fallsförsäkring	Summa
Avsättningar/utfördelad bonus vid årets början	20 613	2 897	9 321	420	238	13 737	47 226
Bruttopremieinkomst	878	—	1 797	—	—	4 473	7 148
Överföringar	-822	—	152	—	—	-749	-1 419
Tillägg för ränta/kapitalavkastning	454	—	468	—	—	1 345	2 267
Försäkringsersättningar	-2 004	—	-990	-29	5	-1 539	-4 557
Intäktsförd ersättning, inklusive tillägg för bonus	-110	—	-79	—	—	-89	-278
Förändring för avsättning/ kollektivt utfördelad bonus	0	915	0	—	13	—	928
Övrigt	1 042	—	373	—	—	18	1 433
Omräkningsdifferenser	-346	-80	-16	-4	-3	-456	-905
Avsättningar/utfördelad bonus vid årets slut	19 705	3 732	11 026	387	253	16 740	51 843

Avsättningar hänförliga till bonussystem/avtal med diskretionär del:

95%

17%

31 dec 2013, mn euro	Försäkrings- tekniska avsätt- ningar, traditionell livförsäkring	Finansiella avtal	Fond för kol- lektivt utför- delad bonus	Försäkrings- tekniska avsätt- ningar, fondför- säkring	Avsättningar för ersättningskrav	Avsättningar för sjuk- och olycks- fallsförsäkring	Summa
Avsättningar/ utfördelad bonus vid årets början	23 399	1 924	7 169	463	259	12 106	45 320
Bruttopremieinkomst	1 090	—	1 571	—	—	3 615	6 276
Omklassificering till skulder som innehas för försäljning	-6	—	-188	-13	-4	-305	-516
Överföringar	-729	—	748	—	—	-484	-466
Tillägg för ränta/kapitalavkastning	523	—	413	—	—	1 119	2 055
Försäkringsersättningar	-2 377	—	-641	-24	-4	-1 866	-4 912
Intäktsförd ersättning, inklusive tillägg för bonus	-113	—	-64	—	—	-83	-260
Förändring för avsättning/ kollektivt utfördelad bonus	0	1 027	0	—	-9	—	1 018
Övrigt	-501	-12	352	—	—	7	-153
Omräkningsdifferenser	-673	-42	-39	-6	-4	-372	-1 136
Avsättningar/utfördelad bonus vid årets slut	20 613	2 897	9 321	420	238	13 737	47 226

Avsättningar hänförliga till bonussystem/avtal med diskretionär del:

94%

20%

K27
Skulder till försäkringstagare, forts.
Försäkringsrisker

Försäkringsrisker beskrivs i avsnittet "Riskhantering" i

Förvaltningsberättelsen. Ytterligare kvantitativ information redovisas nedan.

Livförsäkringsrisk och marknadsrisk i livförsäkringsrörelsen

	31 dec 2014		31 dec 2013 ³	
	Effekt på skulder till försäkringstagare ¹	Effekt på Nordeas eget kapital ²	Effekt på skulder till försäkringstagare ¹	Effekt på Nordeas eget kapital ²
Känslighetsanalys, mn euro				
Mortalitet – ökad livslängd med 1 år	68,3	-52,6	74,6	-57,4
Mortalitet – minskad livslängd med 1 år	-1,3	0,9	-6,6	5,1
Invaliditet – ökning 10 procent	27,7	-21,3	28,1	-21,6
Invaliditet – minskning 10 procent	-16,1	12,4	-13,8	10,6
Ränteuppgång 50 punkter	-915,0	-7,6	-794,2	-20,4
Räntenedgång 50 punkter	1 001,7	4,7	851,6	13,3
Nedgång samtliga aktiekurser 12 procent	-1 684,3	-1,8	-1 587,1	-1,5
Nedgång fastighetsvärden 8 procent	-240,3	-0,7	-275,2	-0,6
Motparter – förlust 8 procent	-31,7	0,0	-7,1	0,0

1) + (plus) indikerar att skulder till försäkringstagare ökar

2) – (minus) indikerar att Nordeas eget kapital minskar.

3) Metoden för att beräkna känsligheterna och effekterna har ändrats. Jämförelsesiffror för 2013 har justerats.

Skulder till försäkringstagare uppdelat på garantinivåer (försäkringsteknisk ränta)

31 dec 2014, mn euro	Inga	0%	0–2 %	2–3%	3–4%	över 4 %	Summa skulder
Försäkringstekniska avsättningar	24 194	2 236	7 854	5 391	3 966	3 830	47 471
31 dec 2013, mn euro	Inga	0%	0–2 %	2–3%	3–4%	över 4 %	Summa skulder
Försäkringstekniska avsättningar	19 429	3 885	6 896	5 339	4 015	4 107	43 671

Riskprofiler på försäkring

Produkt	Risktyper	Väsentlig effekt
Traditionell	– Mortalitet	Ja
	– Invaliditet	Ja
	– Avkastningsgarantier	Ja
Fondförsäkring	– Mortalitet	Ja
	– Invaliditet	Ja
	– Avkastningsgarantier	Nej
Sjuk- och olycksfallsförsäkringar	– Mortalitet	Nej
	– Invaliditet	Ja
	– Avkastningsgarantier	Nej
Finansiella avtal	– Mortalitet	Nej
	– Invaliditet	Nej
	– Avkastningsgarantier	Nej

Investeringar för vilka kunden bär risken, se not K44.

K28
Emitterade värdepapper

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Bankcertifikat	22 926	16 329
Företagscertifikat	30 133	35 975
Säkerställda obligationer	98 986	92 188
Övriga obligationer	42 155	41 020
Övriga	74	90
Summa	194 274	185 602

K29
Övriga skulder

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Fondlikvidskulder	3 085	2 458
Sålda ej innehavda värdepapper	6 903	10 995
Leverantörsskulder	174	186
Erhållna marginalsäkerheter	10 061	5 867
Övriga	6 750	5 231
Summa	26 973	24 737

K30

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Upplupna kostnadsräntor	45	1 999
Övriga upplupna kostnader	1 589	1 331
Förutbetalda intäkter	309	347
Summa	1 943	3 677

K31

Avsättningar

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Avsättning för omstruktureringskostnader	167	89
Transfereringsrisker, åtaganden utanför balansräkningen	10	12
Individuellt värderade, garantier och andra åtaganden	62	49
Skatt	1	2
Övriga	65	25
Summa	305	177

Mn euro	Omstrukturerings- kostnader	Transfererings- risker	Garantier/ åtaganden	Skatt	Övriga	Summa
Vid årets början	89	12	49	2	25	177
Nya avsättningar	183	4	103	1	17	308
Utnyttjat	-51	—	-5	-1	-4	-61
Återfört	-34	-6	-87	-1	-4	-132
Omklassificeringar	-17	—	0	—	31	14
Omräkningsdifferenser	-3	0	2	0	0	-1
Vid årets slut	167	10	62	1	65	305

Reserver för omstruktureringskostnader uppgår till 167 mn euro och avser främst avgångsvederlag (144 mn euro) och andra reserver främst hänförliga till övertaliga hyreslokaler (23 mn euro). Omstruktureringsaktiviteterna har främst lanserats för att nå förväntad kostnadseffektivitet och lönsamhet och som en del av detta avser Nordea minska antalet anställda, till viss del genom att stänga kontor. Merparten av reserven förväntas bli utnyttjad under 2015–2016. Som för alla reserver finns en osäkerhet kring timing och belopp, men denna osäkerhet förväntas minska allt eftersom planen exekveras.

Reserven på 10 mn euro för transfereringsrisker är hänförlig till poster utanför balansräkningen. Transfererings-

riskreserv hänförlig till lånefordringar ingår i posten Reserver för gruppvis värderade osäkra lånefordringar i not K13. Storleken på transfereringsriskreserven är beroende av affärsvolymen med olika länder.

Nedskrivningar av individuellt värderade garantier och andra åtaganden uppgick till 62 mn euro.

Övriga avsättningar avser följande: Avsättningar för tvister uppgående till 4 mn euro (4 mn euro väntas regleras under 2015) samt andra avsättningar 61 mn euro (59 mn euro väntas regleras under 2015).

K32**Pensionsförpliktelser**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Förmånsbestämda planer, netto	498	13
Summa	498	13

Nordea har både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner. IAS 19 säkerställer att pensionsförpliktelserna, minskat med värdet av de förvaltningstillgångar som täcker dessa förpliktelser, redovisas i koncernens balansräkning. De större pensionsplanerna i respektive land är fonderade planer som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser.

Pensionsplanerna är uppbyggda i enlighet med nationella lagar och bestämmelser, nationell praxis och, i tillämpliga fall, kollektivavtal. Nordeas största förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige, Norge och Finland grundas alla på slutlön och tjänsteår och ger pensionsförmåner utöver lagstadgade system. Samtliga förmånsbestämda planer är finansierade av arbetsgivaren och stängda för nya deltagare. Dessa erbjuds istället avgiftsbestämda pensionsplaner. De förmånsbestämda planerna i Sverige erbjuds huvudsakligen i enlighet med kollektivavtal och följer bestämmelserna i Tryggandelagen. Förvaltningstillgångarna förvaltas i en fristående pensionsstiftelse. De förmånsbestämda planerna i Norge erbjuds i enlighet med Nordeas tjänstepensionsplan för Norge och följer Foretakspensionsloven (norsk tjänstepensionslag). Även i Norge förvaltas förvaltningstillgångarna i en fristående pensionskassa. I Finland erbjuder Nordea extra pensionsförmåner utöver det lagstadgade systemet i enlighet med Nordeas tjänstepensionsplan för Finland, och den följer bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare. Förvaltningstillgångarna förvaltas normalt i en fristående pensionsstiftelse. Lägsta fonderingskrav varierar för olika planer, men när kraven baseras på kollektivavtal eller interna riktlinjer gäller normalt att pensionsförpliktelserna, beräknade enligt nationella krav, ska vara helt täckta av förvaltningstillgångar eller av nationellt reglerade fonderingskrav/kapitalkrav. Vissa pensionsplaner omfattas inte av fonderingskrav och är vanligtvis ofonderade. Varje kvartal görs beräkningar för att säkerställa rätt nivå på framtida tillskott.

Förmånsbestämda planer kan påverka Nordea via förändringar i nuvärdet av nettoförpliktelserna och/eller förändringar i marknadsvärdet på förvaltningstillgångarna. Förändringar i förpliktelserna drivs huvudsakligen av förändrade antaganden gällande diskonteringsränta (räntor och kreditspread), löneökningar, personalomsättning och livslängd, samt relevanta erfarenhetsbaserade justeringar där faktiskt utfall avviker från antagandet. Tillgångarna investeras i diversifierade portföljer enligt nedan, med innehav i obligationer som begränsar ränterisken i förpliktelserna och en rimlig andel realtillgångar (inflationsskyddade) för att minska den långsiktiga inflationsrisken i skulderna.

Inga betydande ändringar i planerna, reduceringar eller regleringar har gjorts under året.

Pensionsberäkningar och antaganden enligt IAS 19

Beräkningar för större planer utförs av externa aktuarier och baseras på olika aktuariella antaganden.

Antaganden ¹	Sve	Nor	Fin	Dan
2014				
Diskonteringsränta ²	2,50%	2,50%	2,00%	2,25%
Löneökning	2,50%	3,00%	2,00%	2,50%
Inflation	1,50%	1,75%	1,50%	1,50%
Dödlighet	DUS06	GAP07/173	Gompertz	FI
2013				
Diskonteringsränta ²	3,75%	4,00%	3,50%	3,50%
Löneökning	2,50%	3,00%	2,50%	2,50%
Inflation	1,50%	2,00%	1,50%	2,00%
Dödlighet	DUS06	GAP07/173	Gompertz	FI

1) Antagandena som anges för 2014 har en inverkan på skuldberäkningen vid slutet av 2014, medan antagandena som anges för 2013 används för beräkning av pensionskostnaden 2014.

2) Mer information om diskonteringsränta finns i not K1, avsnitt 22. Känsligheten för förändringar i diskonteringsräntan anges nedan.

Känsligheter – inverkan på pensionsförpliktelse, %	Sve	Nor	Fin	Dan
Diskonteringsränta – ökning 50 pkt	-8,0%	-7,2%	-7,2%	-5,2%
Diskonteringsränta – minskning 50 pkt	9,2%	8,1%	8,1%	5,7%
Löneökning – ökning 50 pkt	2,8%	2,7%	0,4%	5,6%
Löneökning – minskning 50 pkt	-1,8%	-2,5%	-0,4%	-5,2%
Inflation – ökning 50 pkt	8,1%	6,6%	4,7%	—
Inflation – minskning 50 pkt	-7,0%	-6,0%	-4,3%	—
Dödlighet – ökning 1 år	3,5%	3,3%	2,9%	5,1%
Dödlighet – minskning 1 år	-3,5%	-3,2%	-2,8%	-4,9%

Känslighetsanalysen utförs genom att ett aktuariellt antagande ändras medan de andra antagandena hålls oförändrade. Detta är en förenklad princip då de aktuariella antagandena vanligtvis är korrelerade. Dock gör den att läsaren kan isolera en effekt från en annan. Metoden som använts för att beräkna effekten på pensionsförpliktelserna är densamma som den som använts för beräkning av den redovisade pensionsförpliktelserna. Jämfört med årsredovisningen 2013 har det inte gjorts några förändringar i metoden för beräkning av känsligheterna.

Då alla pensioner i Danmark är löneindexerade har inflationen ingen inverkan på pensionsförpliktelserna i Danmark.

K32

Pensionsförpliktelser, forts.

Nettoskuld/tillgång

Mn euro	Sve 2014	Nor 2014	Fin 2014	Dan 2014	Summa 2014	Summa 2013
Pensionsförpliktelser	1 663	968	985	111	3 727	3 130
Förvaltningstillgångar	1 497	636	972	124	3 229	3 117
Nettoskuld(-)/tillgång (+)	-166	-332	-13	13	-498	-13
– varav pensionskulder	166	332	33	9	540	334
– varav pensionstillgångar	—	—	20	22	42	321

Förändringar i förpliktelserna

Mn euro	Sve 2014	Nor 2014	Fin 2014	Dan 2014	Summa 2014	Summa 2013
Ingående balans	1 368	829	818	115	3 130	3 452
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	23	17	3	0	43	49
Räntekostnader	50	31	29	4	114	118
Utbetalda pensioner	-68	-32	-43	-9	-152	-162
Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar	22	25	0	-15	32	-6
Omvärdering från förändringar i demografiska antaganden	—	—	—	1	1	4
Omvärdering från förändringar i finansiella antaganden	300	165	181	14	660	-102
Omvärdering från erfarenhetsbaserade justeringar	15	-9	-10	1	-3	-26
Omräkningsdifferenser	-91	-81	7	0	-165	-162
Förändring av avsättning för särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ¹	44	23	—	—	67	-35
Utgående balans	1 663	968	985	111	3 727	3 130
– varav hänförlig till aktiva deltagare	34%	47%	10%	—	30%	

1) Avser förändring i avsättning för särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter i Sverige och Norge.

Förpliktelsernas genomsnittliga löptid är 16 år i Sverige, 15 år i Norge, 14 år i Finland och 10 år i Danmark, baserat på diskonterade kassaflöden. Det faktum att alla förmånsbestämda pensionsplaner är stängda för nya deltagare och att det inte är några aktiva deltagare i Danmark, och till viss del även i Finland, ger en lägre duration.

Förändringar i förvaltningstillgångarnas verkliga värde

Mn euro	Sve 2014	Nor 2014	Fin 2014	Dan 2014	Summa 2014	Summa 2013
Ingående balans	1 412	650	927	128	3 117	3 125
Ränteintäkter (beräknade med diskonteringsräntan)	52	26	32	5	115	111
Utbetalda pensioner	—	-17	-43	-7	-67	-69
Regleringar	—	8	—	-13	-5	0
Tillskott av arbetsgivare	0	5	7	2	14	67
Återbetalning till arbetsgivare	—	—	-21	—	-21	—
Omvärdering (faktiskt avkastning minus ränteintäkter)	118	18	62	9	207	16
Omräkningsdifferenser	-85	-54	8	0	-131	-133
Utgående balans	1 497	636	972	124	3 229	3 117

Tillgångsfördelning

Under 2014 blev avkastningen på tillgångarna sammantaget 10,3 procent (4,1 procent). De huvudsakliga bidragande orsakerna var positiv avkastning på långa statsobligationer. Övriga tillgångar såsom aktier, fastigheter och kreditinvesteringar bidrog också positivt. Vid slutet av 2014 uppgick aktieexponeringen i pensionskassor/pensionsstiftelser till 26 procent (25 procent) av tillgångsmassan.

K32

Pensionsförpliktelser, forts.

	Sve 2014	Nor 2014	Fin 2014	Dan 2014	Summa 2014	Summa 2013
Tillgångsfördelning i fonderade planer						
Obligationer	72%	55%	60%	82%	66%	65%
– statsobligationer	35%	44%	42%	48%	39%	38%
– säkerställda obligationer	26%	11%	4%	34%	18%	17%
– företagsobligationer	11%	0%	14%	0%	9%	10%
– utgivna av Nordeaobligationer	—	—	—	—	—	3%
– med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	72%	55%	60%	82%	66%	65%
Aktier	26%	28%	27%	14%	26%	25%
– inhemska	8%	7%	9%	14%	8%	8%
– europeiska	7%	9%	7%	—	7%	7%
– amerikanska	7%	8%	7%	—	7%	6%
– tillväxtmarknader	4%	4%	4%	—	4%	4%
– Nordeaaktier	1%	—	—	—	0%	—
– med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	26%	28%	27%	14%	26%	25%
Fastigheter ¹	—	12%	10%	—	5%	7%
– nyttjade av Nordea	—	—	3%	—	1%	1%
Likvida medel	2%	5%	3%	4%	3%	3%

1) Fastigheternas geografiska läge är kopplat till pensionsplanerna i respektive land.

Koncernen räknar med att betala 34 mn euro till sina förmånsbestämda pensionsplaner under 2015.

Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner

Årets pensionskostnad, netto, hänförlig till förmånsbestämda pensionsplaner, uppgick i koncernens resultaträkning (inkluderad i personalkostnader) till 99 mn euro (61 mn euro). Totala pensionskostnader utgörs av kostnader för förmånsbestämda pensioner liksom kostnader hänförliga till avgiftsbestämda pensioner (se specifikation i not K7).

	Sve 2014	Nor 2014	Fin 2014	Dan 2014	Summa 2014	Summa 2013
Redovisat i resultaträkningen, mn euro						
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	23	17	3	0	43	49
Räntenetto	-2	5	-3	-1	-1	7
Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar ¹	22	18	0	-2	38	-6
Särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ²	13	6	—	—	19	11
Kostnad för förmånsbestämda pensionsplaner (kostnader+, intäkter-)	56	46	0	-3	99	61

1) Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år avser främst ersättningar vid uppsägning i samband med kostnadseffektivitetsprogrammet som infördes under det andra kvartalet.

2) Kostnader hänförliga till särskild löneskatt i Sverige och socialförsäkringsavgifter i Norge.

Jämfört med pensionskostnaden 2013, exkluderat kostnad avseende tjänstgöring tidigare år inklusive relaterad särskild löneskatt och socialförsäkringsavgift, har kostnaden för förmånsbestämda pensionsplaner minskat under 2014. Främst med anledning av förändrade aktuariella antaganden i slutet av 2013.

	Sve 2014	Nor 2014	Fin 2014	Dan 2014	Summa 2014	Summa 2013
Redovisat i övrigt totalresultat, mn euro						
Omvärdering från förändringar i demografiska antaganden	—	—	—	1	1	4
Omvärdering från förändringar i finansiella antaganden	300	165	181	14	660	-102
Omvärdering från erfarenhetsbaserade justeringar	15	-9	-10	1	-3	-26
Omvärdering av förvaltningstillgångar (faktisk avkastning minus ränteintäkter)	-118	-18	-62	-9	-207	-16
Särskild löneskatt/socialförsäkringsavgifter ¹	48	19	0	0	67	-15
Kostnad för förmånsbestämda pensionsplaner (kostnader +, intäkter -)	245	157	109	7	518	-155

1) Kostnader hänförliga till särskild löneskatt i Sverige och socialförsäkringsavgifter i Norge.

K32

Pensionsförpliktelser, forts.

Planer som omfattar flera arbetsgivare

2010 beslutade norska parlamentet att revidera AFP (Avtalefestet Pensjon) i Norge från 2011. Förändringen gav upphov till en ny förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Då Nordeas andel av skulderna och pensionskostnaderna i planen inte är tillgängliga från Fellesordningen (administratören) kan inte planen beräknas som en förmånsbestämd plan. Det innebär att den nya AFP-planen måste redovisas som en avgiftsbestämd plan i enlighet med IAS 19. Information om över- eller undervärden i planen finns inte tillgänglig.

Den nya AFP-planen ger berörda medarbetare ett livslångt tillägg till den normala pensionen från 62 års ålder. Enligt den nya planen har medarbetarna också rätt att fortsätta arbeta samtidigt som de erhåller AFP, utan att detta påverkar deras pensionsrätter. Planen bygger på ett trepartssamarbete mellan arbetsgivarorganisationer, arbetstagarorganisationer och norska staten. Staten täcker en tredjedel av pensionskostnaderna i AFP-planen, medan medlemsföretagen gemensamt täcker de återstående två tredjedelarna. Den premie som medlemsföretagen betalar till planen fastställs så att den täcker aktuella pensionskostnader och samtidigt bidrar till att bygga upp en pensionsfond. Syftet med pensionsfonden är att säkerställa förmågan att täcka förväntade framtida pensionsförpliktelser.

Premien för 2014 är 2,2 procent av de anställdas löner mellan 1 och 7,1 gånger det genomsnittliga basbeloppet enligt den

norska lagen om folketrygd. Premien baseras på genomsnittliga löner och basbelopp från föregående år. Anställda över 61 år omfattas inte. För 2014 uppgick betalda premier till 3 mn euro. Betalningarna till planen omfattade 2 975 medarbetare. Premien för 2015 kommer att uppgå till 2,4 procent av de anställdas löner mellan 1 och 7,1 gånger det genomsnittliga basbeloppet enligt den norska lagen om folketrygd. Premierna för 2015 förväntas uppgå till 3 mn euro.

De anställda som uppfyller kraven för AFP är garanterade AFP-betalningar, oavsett arbetsgivarens betalningsförmåga. Detta innebär att de deltagande arbetsgivarna har gemensamt ansvar för två tredjedelar av pensionerna till de arbetstagare som vid var tidpunkt uppfyller kraven för AFP. Eventuellt underskott eller överskott vid avvecklingen av planen eller företags utträde ur planen har inte någon inverkan på Nordea.

Nyckelpersoner i ledande positioner

Koncernens samlade pensionsförpliktelser gällande nyckelpersoner i ledande positioner uppgick vid årets slut till 30 mn euro (35 mn euro). Dessa åtaganden täcks till stor del av förvaltningstillgångar. Kostnaderna för förmånsbestämda pensioner (kostnader avseende tjänstgöring innevarande år, kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar, definierade i IAS 19) gällande nyckelpersoner i ledande positioner uppgick 2014 till 2 mn euro (2 mn euro). Utförlig information om nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not K7.

K33

Efterställda skulder

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Daterade förlagslån	4 434	4 107
Odaterade förlagslån	1 557	574
Hybridkapitallån	1 951	1 864
Summa	7 942	6 545

Förlagslån är efterställda i förhållande till övriga skulder. Daterade förlagslån berättigar innehavaren till betalning före innehavare av odaterade förlagslån och hybridkapitallån. Inom respektive grupp gäller lånen med lika rätt.

K34**För egna skulder ställda säkerheter**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
För egna skulder ställda säkerheter		
Värdepapper m.m. ¹	19 571	19 944
Utlåning till allmänheten	130 539	128 766
Övriga ställda säkerheter	12 931	25 708
Summa	163 041	174 418

Ovanstående säkerheter avser följande skulder

Skulder till kreditinstitut	8 620	9 892
In- och upplåning från allmänheten	8 618	11 681
Derivat	10 667	5 990
Emitterade värdepapper	98 547	92 176
Övriga skulder	19 971	20 203
Summa	146 423	139 942

1) Avser endast värdepapper som är redovisade i balansräkningen. Inlånade värdepapper och värdepapper förvärvade med återköpsklausuler redovisas ej i balansräkningen och ingår därmed inte i siffrorna. Upplysningar om sådana transaktioner finns i not K43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

För egna skulder ställda säkerheter omfattar värdepapper som har pantsatts i samband med återköpsavtal och värdepapperslån. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Motparter i dessa transaktioner är kreditinstitut och allmänheten. Transaktionerna är huvudsakligen kortfristiga med en löptid på mindre än tre månader.

Värdepapper i försäkringsverksamheten har ställts som säkerhet för motsvarande skulder till försäkringstagare. Utlåning till allmänheten har ställts som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och bostadsobligationer i enlighet med lokala lagar och regler. I händelse av bolagets obestånd har innehavarna av obligationerna förmånsrätt i de tillgångar som är registrerade som säkerhetsmassa.

Resterande del av övriga ställda säkerheter avser ett bankcertifikat som pantsatts av Nordea i enlighet med myndighetskrav.

K35**Övriga ställda säkerheter**

Övriga ställda säkerheter avser huvudsakligen värdepapper, däribland räntebärande värdepapper pantsatta för betalningsreglering gentemot centralbanker och clearinginstitut. Värdet på dessa uppgick till 11 247 mn euro (7 412 mn euro). Enligt villkoren krävs dagliga säkerheter som avser intradagslikviditeten. Ställda säkerheter för andra poster än bolagets egna skulder, till exempel för tredje mans räkning eller för bolagets egna ansvarsförbindelser, redovisas också under denna post.

K36**Ansvarsförbindelser**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Ansvarsförbindelser		
Garantier		
– Kreditgarantier	4 811	3 560
– Övriga garantier	15 027	15 409
Remburer	2 102	1 831
Övriga ansvarsförbindelser	77	70
Summa	22 017	20 870

Inom ramen för den normala affärsverksamheten utfärdar Nordea olika former av garantier till förmån för bankens kunder. Kreditgarantier ges till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier. Ansvarsförbindelser omfattar också outnyttjade oåterkalleliga importremburer och bekräftade exportremburer. Dessa transaktioner ingår i bankens tjänster och är till stöd för bankens kunder. Garantier och remburer är poster utanför balansräkningen, såvida det inte föreligger behov av reservering för att täcka en sannolik kreditförlust som uppstår på grund av att bedömningen är att gottgörelse ej kommer att erhållas.

Nordea Bank AB (publ) har gentemot vissa personer åtagit sig att under vissa förutsättningar svara för eventuell betalningsskyldighet som har uppkommit mot dem i deras egenskap av verkställande direktörer eller styrelseledamöter i dotterbolag till Nordea Bank AB (publ).

En begränsad andel av de anställda har rätt till avgångsvederlag om de avskedas före deras normala pensionsålder. För ytterligare upplysningar, se not K7.

Tvister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är Nordea föremål för ett antal krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp. Ingen av de pågående tvisterna bedöms för närvarande komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på Nordea eller dess finansiella ställning.

K37**Åtaganden**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Åtaganden		
Outnyttjad räkningskredit	38 234	44 053
Kreditlöften	36 057	34 279
Åtagande om framtida betalningar	722	422
Övriga åtaganden	922	845
Summa	75 935	79 599

Omvända återköpsavtal redovisas i balansräkningen på likviddagen. Nordea har per 31 december 2014 tecknat omvända återköpsavtal som ännu inte har likvidavräknats och som därmed inte redovisas i balansräkningen. På likviddagen kommer dessa omvända återköpsavtal till största delen ersätta existerande omvända återköpsavtal som ännu inte bokats bort från balansräkningen per 31 december 2014. Nettoeffekten i balansräkningen är begränsad. Dessa instrument har inte redovisats som ansvarsförbindelser.

För ytterligare information, se not K1, avsnitt 24 om kreditåtaganden, not K17 om derivatinstrument, not K43 om omvända repor.

K38

Kapitaltäckning

Kapitaltäckning är ett mått på den finansiella styrkan i en bank, och uttrycks vanligen som förhållandet mellan kapital och tillgångar. Det finns en internationell kapitaltäckningsstandard (Basel III) som tagits fram av Baselkommittén för banktillsyn. Inom EU anges kapitaltäckningskraven i kapitaltäckningsdirektivet (CRD IV) och kapitaltäckningsförordningen (CRR).

CRD IV/CRR ställer krav på mer kapital av högre kvalitet, bättre risktäckning, införande av en skuldsättningskvot som ett komplement till det riskbaserade kravet, åtgärder för att bygga upp kapitalreserver som kan användas under tider av finansiell stress, samt införande av likviditetsstandarder. CRD IV införlivades under 2014 i nationell lagstiftning i samtliga EU-länder, medan förordningen trädde i kraft i samma länder den 1 januari 2014.

Basel III-reglerna utgår från tre pelare:

- Pelare I – krav på beräkning av riskexponeringsbelopp och kapital
- Pelare II – regler för tillsynsprocessen, bland annat den interna kapitalutvärderingen
- Pelare III – regler för upplysningar och risk- och kapitalhanteringen, bland annat kapitaltäckning

Nordea genomför regelbundet en så kallad intern kapitalutvärdering (IKU). Syftet är att granska koncernens hantering, begränsning och mätning av väsentliga risker för att bedöma om kapitaliseringen är tillräcklig och fastställa ett internt kapitalkrav som avspeglar institutets risker.

IKU är en kontinuerlig process som ökar medvetenheten om kapitalkrav och exponering för väsentliga risker i hela organisationen, på både affärsområdes- och företagsnivå. Stresstester är ett viktigt redskap för riskmedvetenhet. Här prövas regelbundet kapital och risk över hela koncernen eller, på ad hoc-basis, i specifika områden eller segment. Processen omfattar en regelbunden dialog med tillsynsmyndigheter, kreditvärderingsinstitut och andra externa intressenter om de tekniker som används för kapitalhantering, mätning och använda begränsningstekniker. Nordea har alltså ett tillräckligt kapital i förhållande till risknivån och klarar både de interna och externa kraven. Nordea kommer under 2015 att noga följa utvecklingen av de nya kapitaltäckningskraven och ha en öppen dialog med berörda tillsynsmyndigheter.

Upplysningarna i denna not täcker Nordeas företagsgrupp, vilken definieras på sidan 133.

Kapitalbas

Kapitalbas är summan av primärkapital och supplementärt kapital. Primärkapitalet utgörs av både kärnprimärkapital och övrigt primärkapital.

Primärkapital

Primärkapitalet utgörs av kärnprimärkapital och övrigt primärkapital. Kärnprimärkapital är kapital av högsta kvalitet, med bästa förlustabsorberande förmåga, och utgörs huvudsakligen av inbetalt kapital och balanserade vinstmedel. Årets resultat får endast medräknas efter godkännande från Finansinspektionen och efter avdrag för föreslagen utdelning. Till följd av införandet av kapitaltäckningsförordningen (CRR) görs nu avdraget, som enligt tidigare regler gjordes med 50 procent vardera från primärkapital respektive supplementärt kapital, i sin helhet från kärnprimärkapitalet. Med CRR förändras också behandlingen av innehav i företag i den finansiella sektorn och uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet och uppstår till följd av tem-

porära skillnader. Dessa ska nu riskvägas istället för att dras av från primärkapital och supplementärt kapital.

Övrigt primärkapital består av primärkapitaltillskott och överkursfond.

Primärkapitaltillskott

Primärkapitaltillskott utgörs av förlagslån som endast har högre prioritet än aktiekapitalet. CRR anger vilka villkor som måste uppfyllas för att ett förlagslån ska få räknas som primärkapitaltillskott. Förlagslånen ska kunna absorbera förluster löpande. Räntebetalningarna kan ställas in när som helst genom ett ensidigt beslut av emittenten och kapitalbeloppet skrivs ned om kärnprimärkapitalrelationen hamnar under en fördefinierad nivå. Primärkapitaltillskott får endast återköpas betalas tillbaka om Finansinspektionen medgett detta och tidigast fem år efter det att tillskottet emitterats. Primärkapitaltillskott som uppfyller kraven i CRR ingår fullt ut, medan återstående instrument fasas ut enligt övergångsreglerna.

Supplementärt kapital

Supplementärt kapital måste vara efterställt bankens inlåning från kunder och skulder till oprioriterade fordringsägare. Det kan inte omfattas av säkerheter eller garantier från emittenten eller närstående och inte innefatta andra arrangemang som juridiskt eller ekonomiskt förbättrar fordringens prioritet i förhållande till inlånade medel från kunder och skulder till oprioriterade fordringsägare.

Supplementärkapitalinstrument

Supplementärkapitalinstrument utgörs av förlagslån. Grundprincipen för förlagslån i kapitalbasen är prioritetsordningen i händelse av fallissemang eller konkurs. I ett sådant fall skulle förlagslån återbetalas efter övriga skulder, men före skulden till aktieägarna. Supplementärkapitalinstrument kan vara daterade eller eviga. Enligt regelverken ingår supplementärkapitalinstrument som uppfyller kraven i CRD IV fullt ut, medan återstående instrument fasas ut enligt övergångsreglerna.

Möjligheten att medräkna utestående lånebelopp i det supplementära kapitalet reduceras om den återstående löptiden är mindre än fem år. Under 2014 löste Nordea in ett supplementärkapitalinstrument på 468 mn euro. Vid utgången av 2014 hade Nordea 4,3 md euro i daterade förlagslån och 3,5 md euro i eviga förlagslån. Tabellerna nedan visar de huvudsakliga beståndsdelarna i Nordeas utestående kärnprimärkapital, övriga primärkapital och supplementära kapital.

K38

Kapitaltäckning, forts.

Tabell A2 Upplysningar om Kapitalbas under övergångsperioden

	(A) Belopp på upplysningsdagen, mn euro	(C) Belopp som omfattas av bestämmelser om behandling som tillämpades före förordning (EU) nr 575/2013 eller föreskrivet restvärde enligt förordningen (EU) nr 575/2013	
Kärnprimärkapital: instrument och reserver			
1	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	5 130	—
	– varav: aktiekapital	4 050	—
2	Ej utdelade vinstmedel	21 198	—
3	Akkumulerat annat totalresultat (och andra reserver, för att inkludera orealiserade vinster och förluster enligt tillämpliga redovisningsstandarder)	-318	—
5	Minoritetsintressen (tillåtet belopp i konsoliderat kärnprimärkapital)	0	0
5a	Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har oberoende ställning	558	—
6	Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	26 567	—
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar			
7	Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-272	—
8	Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	-2 584	—
10	Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet, utom sådana som uppstår till följd av temporära skillnader (netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	0	—
11	Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	-5	—
12	Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp	-344	0
14	Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus	-49	—
15	Förmånsbestämda pensionsplaner (negativt belopp)	-33	0
16	Ett instituts direkta eller indirekta innehav av egna kärnprimärkapitalinstrument (negativt belopp)	-6	—
25	Varav: uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader	0	—
25b	Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)	0	—
26a	Lagstiftningsjusteringar som avser orealiserade vinster och förluster i enlighet med artiklarna 467 och 468	-453	5
	– varav: ... filter för orealiserad förlust 1	0	—
	– varav: ... filter för orealiserad vinst 1	-453	—
28	Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-3 747	—
29	Kärnprimärkapital	22 821	—
Primärkapitaltillskott: instrument			
30	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	1 224	—
33	Belopp för kvalificerande poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet	1 576	447
36	Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar	2 800	—
Primärkapitaltillskott: lagstiftningsjusteringar			
37	Ett instituts direkta eller indirekta innehav av primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)	-32	—
41a	Restvärden som dras av från primärkapitaltillskottet med avseende på avdrag från kärnprimärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 472 i förordning (EU) nr 575/2013	0	0
43	Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott	-32	—
44	Primärkapitaltillskott	2 768	—
45	Primärkapital (primärkapital= kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)	25 588	—
Supplementärkapital: instrument och avsättningar			
46	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	4 496	—
47	Belopp för kvalificerande poster som avses i artikel 484.5 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från supplementärkapitalet	516	0
48	Kvalificerande kapitalbasinstrument som ingår i konsoliderat supplementärkapital (inbegripet minoritetsintressen och primärkapitaltillskottsinstrument som inte tas med i raderna 5 eller 34) som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part	0	0
49	– varav: instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning	0	—
51	Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	5 012	—

K38

Kapitaltäckning, forts.

Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar

52	Ett instituts direkta eller indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån (negativt belopp)	-46	—
55	Institutets direkta eller indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-505	—
56a	Restvärden som dras av från supplementärkapital med avseende på avdrag från kärnprimärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 472 i förordning (EU) nr 575/2013	0	—
57	Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	-551	—
58	Supplementärkapital	4 461	—
59	Totalt kapital (Totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)	30 049	—
60	Totala riskvägda tillgångar	145 475	—

Kapitalrelationer och buffertar

61	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	15,7%	—
62	Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	17,6%	—
63	Totalt kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	20,7%	—
64	Institutspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut (buffert för globala systemviktiga institut eller andra systemviktiga institut) uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	2,5%	—
65	– varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert	2,5%	—
66	– varav: krav på kontracyklisk kapitalbuffert	0,0%	—
67	– varav: krav på systemriskbuffert	0,0%	—
67a	– varav: buffert för globalt systemviktigt institut eller för annat systemviktigt institut	0,0%	—
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	11,2%	—

Belopp under tröskelvärdena för avdrag (före fastställande av riskvikt)

72	Direkta eller indirekta innehav i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 % netto efter godtagbara korta positioner)	233	—
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)	926	—
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)	0	—

Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapitalet

78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpningen av taket)	105 637	—
79	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden	634	—

Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan den 1 januari 2013 och den 1 januari 2022)

82	Nuvarande tak för primärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	1 576	—
83	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-447	—
84	Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	764	—
85	Belopp som utesluts från supplementärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	0	—

K38**Kapitaltäckning, forts.****Minimikapitalkrav och Riskexponeringsbelopp**

Mn euro	31 dec 2014		31 dec 2013	
	Minimi- kapitalkrav	Risikexpone- ringsbelopp	Minimi- kapitalkrav	Risikexpone- ringsbelopp
Kreditrisk	9 522	119 029	10 376	129 705
– varav motpartsrisk	843	10 535	505	6 312
IRK-metoden	8 451	105 637	8 965	112 061
– varav företag	5 743	71 792	6 787	84 844
– varav avancerad IRK-metoden	4 048	50 600	—	—
– varav grundläggande IRK-metoden	1 695	21 192	6 787	84 844
– varav institut	766	9 572	468	5 848
– varav hushållsexponeringar	1 755	21 940	1 588	19 848
– varav hushållsexponeringar där säkerhet har fastställts i form av fastighet	878	10 982	862	10 772
– varav andra hushållsexponeringar	792	9 897	622	7 778
– varav små företag (SME)	85	1 061	104	1 298
– varav övriga	187	2 333	122	1 521
Schablonmetoden	1 071	13 392	1 411	17 644
– varav exponeringar mot nationella regeringar eller centralbanker	57	717	20	258
– varav exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	17	211	14	170
– varav exponeringar mot offentliga organ	2	20	3	32
– varav exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	—	—	—	—
– varav exponeringar mot internationella organisationer	—	—	—	—
– varav exponeringar mot institut	27	338	49	611
– varav exponeringar mot företag	154	1 921	301	3 768
– varav exponeringar mot hushåll	255	3 181	476	5 949
– varav exponeringar säkrade genom panträtt i fastigheter	222	2 777	386	4 826
– varav fallerande exponeringar	12	155	35	449
– varav exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	53	666	—	—
– varav exponeringar i form av säkerställda obligationer	—	—	—	—
– varav exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg	—	—	—	—
– varav exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar	—	—	2	21
– varav aktieexponeringar	195	2 442	—	—
– varav övriga poster	77	964	125	1 560
Kreditvärdighetsjusteringsrisk	185	2 308	—	—
Marknadsrisk	584	7 296	700	8 753
– varav handelslager, interna modeller	312	3 898	410	5 131
– varav handelslager, schablonmetoden	112	1 402	186	2 321
– varav övrig verksamhet, schablonmetoden	160	1 996	104	1 301
Operativ risk	1 347	16 842	1 344	16 796
Schablonmetoden	1 347	16 842	1 344	16 796
Delsumma	11 638	145 745	12 420	155 254
Justering enligt Basel I golv				
Ytterligare kapitalkrav enligt Basel I golv	5 995	74 938	4 318	53 969
Summa	17 633	220 413	16 738	209 223

Bruttosoliditetsgraden¹

31 dec 2014

Primärkapital, definition inklusive övergångsregler, mn euro²

25 382

Totalt exponeringsmått, mn euro

590 759

Bruttosoliditetsgraden, i procent

4,3

1) Bruttosoliditetsgraden samt totala exponeringsmättet är baserat på genomsnitt av tre månader enligt rapporteringsprocess mot lokala myndigheter.

2) Inklusive periodens resultat.

K38

Kapitaltäckning, forts.

Kapitalkrav för marknadsrisk 31 dec 2014

Mn euro	Handelslager, interna modeller		Handelslager, schablonmetoden		Övrig verksamhet, schablonmetoden		Summa	
	Risikexponeringsbelopp	Minimikapitalkrav	Risikexponeringsbelopp	Minimikapitalkrav	Risikexponeringsbelopp	Minimikapitalkrav	Risikexponeringsbelopp	Minimikapitalkrav
Ränterisk och övriga ¹	958	77	1 114	89	—	—	2 072	166
Aktie risk	285	23	277	22	—	—	562	45
Valutarisk	333	27	—	—	1 996	160	2 329	187
Råvarurisk	—	—	12	1	—	—	12	1
Avvecklingsrisk	—	—	0	0	0	0	0	0
Diversifieringseffekt	-633	-51	—	—	—	—	-633	-51
Stressjusterat Value-at-Risk	1 850	148	—	—	—	—	1 850	148
Ytterligare risk värden	636	51	—	—	—	—	636	51
Övergripande riskmått	468	37	—	—	—	—	468	37
Summa	3 897	312	1 403	112	1 996	160	7 296	584

1) Ränterisk kolumn Handelslager, interna modeller inkluderar både generell och specifik ränterisk vilket i övrigt refereras till ränterisk Value-at-Risk samt kreditspread Value-at-Risk.

Nordea koncernen kan överföra kapital inom sina juridiska personer utan några väsentliga restriktioner. Internationella överföringar av kapital mellan juridiska personer medges normalt av tillsynsmyndigheten i det aktuella landet och är viktiga för att styra koncernens kapitalposition. De insättningsgarantier som infördes i EU 2008 begränsar möjligheten att överföra kapital under vissa omständigheter, vilket påverkar internationella finanskoncerner. Inga sådana begränsningar hade emellertid påverkat Nordea direkt fram till årsskiftet 2014/2015. Ytterligare information om koncernens kapitaltäckning finns i avsnittet "Kapitalhantering" på sidan 45 och i Capital and Risk Management Report (Pillar III). Tabell A3–A5 innehåller upplysningar om de viktigaste delarna i kapitalinstrumenten i enlighet med 6 kap. 4 § i FFFS 2014:18 och med tillämpning av mallen i Bilaga II enligt artikel 3 i Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013. Endast de poster i mallen som är tillämpliga har tagits med.

Tabell A3 – Mall för de viktigaste delarna för kapitalet – CET1

Kärnprimärkapital

1	Emittent	Nordea Bank AB (publ)
2	Unik identifieringskod (t ex CUSIP, ISIN eller Bloomberg)	SE0000427361
3	Reglerande lag(ar) för instrumentet <i>Rättslig behandling</i>	Svensk lag
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Kärnprimärkapital
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Kärnprimärkapital
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå)/individuell och grupp (undergrupps) nivå	Individuell & gruppnivå
7	Instrumenttyp (typer ska specificeras av varje jurisdiktion)	Aktiekapital i enlighet med artikel 28 i (EU) förordningen nr 575/2013
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital (valutan i miljoner, enligt senaste rapporteringsdatum)	4 050 mn euro
9	Instrumentets nominella belopp	4 049 951 919 euro
10	Redovisningsklassificering	Eget kapital
12	Eviga eller tidsbestämda	Evigt
13	Ursprunglig förfallodag	Ingen förfallodag
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten <i>Kuponger/utdelningar</i>	Nej
20a	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Helt skönmässigt
20b	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Helt skönmässigt
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation (ange typ av instrument som är direkt högre i rangordningen)	Primärkapitaltillskott
36	Delar från övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej

K38**Kapitaltäckning, forts.****Tabell A4 - Kapitalinstrumentens viktigaste delar-AT1****Primärkapitaltillskott**

1	Emittent	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)
2	Unik identifieringskod (t.ex. identifieringskod från CUSIP, ISIN eller Bloomberg identifierare för privata placeringar)	XS0200688256	W5795#AA7	US65557AAB35/ USW5816FCM42	W5795#AB5	XS0453319039	US65557CAM55/ US65557DAM39	US65557CAN39/ US65557DAL55
3	Reglerande lag(ar) för instrumentet	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av lagen i delstaten New York förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.
<i>Rättslig behandling</i>								
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Supplementärkapital	Ej godtagbart	Ej godtagbart	Ej godtagbart	Ej godtagbart	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå)/individuell och grupp (undergrupps) nivå	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp
7	Instrumenttyp (typer ska specificeras av varje jurisdiktion)	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital (valutan i miljoner, enligt senaste rapporteringsdatum)	500 mn euro	138 mn euro	494 mn euro	69 mn euro	823 mn euro	816 mn euro	408 mn euro
9	Instrumentets nominella belopp	500 mn euro	20 000 mn yen	600 mn dollar	10 000 mn yen	1 000 mn dollar	1 000 mn dollar	500 mn dollar
9a	Emissionspris	100 procent	100 procent	100 procent	100 procent	100 procent	100 procent	100 procent
9b	Inlösenpris	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp
10	Redovisningsklassificering	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde
11	Ursprungligt emissionsdatum	2004-09-17	2005-03-04	2005-04-20	2005-10-12	2009-09-23	2014-09-23	2014-09-23
12	Eviga eller tidsbestämda	Evigt	Evigt	Evigt	Evigt	Evigt	Evigt	Evigt
13	Ursprunglig förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag

K38

Kapitaltäckning, forts.

14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
15	Valfritt inlösen datum, villkorate inlösendatum och inlösenbelopp	17 sep 2009 dessutom inlösenrätt till följd av skatte/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	4 mar 2035 dessutom inlösenrätt till följd av skatte/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	20 apr 2015 dessutom inlösenrätt till följd av skatte/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	10 okt 2035 dessutom inlösenrätt till följd av skatte/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	25 mar 2015 dessutom inlösenrätt till följd av skatte/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	19 sep 2019 dessutom inlösenrätt till följd av skatte/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	23 nov 2024 dessutom inlösenrätt till följd av skatte/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp
16	Efterföljande inlösendatum, i förekommande fall	17 mar och 17 sept varje år efter första inlösendagen	4 mar och 4 sept varje år efter första inlösendagen	20 mar, 20 apr, 20 jul och 20 okt varje år efter första inlösendagen	12 mar och 12 okt varje år efter första inlösendagen	25 mar och 25 sept varje år efter första inlösendagen	23 mar och 23 sept varje år efter första inlösendagen	23 mar och 23 sept varje år efter första inlösendagen
<i>Kuponger/utdelningar</i>								
17	Fast och rörlig utdelning/kupong	Rörlig	Fast till rörlig	Fast till rörlig	Fast till rörlig	Fast	Fast	Fast
18	Kupongränta och eventuellt tillhörande index	Rörlig 10-årig CMS +0,05 procent per år, med ett tak på 8 procent	Fast ränta på 3,75 procent per år i dollar till första inlösendagen, därefter rörlig 6-månaders japansk inlåningsränta +1,22 procent per år	Fast ränta på 5,424 procent per år till första inlösendagen, därefter rörlig 3-månaders LIBOR +1,5875 procent per år	Fast ränta på 3,84 procent per år i dollar till första inlösendagen, därefter rörlig 6-månaders japansk inlåningsränta +1,40 procent per år	Fast ränta på 8,375 procent per år till första inlösendagen, därefter 5-årig amerikansk statsränta +5,985 procent per år till 25 mars 2020, därefter 5-årig amerikansk statsränta +8,9775 procent per år	Fast ränta på 5,50 procent per år till första inlösendagen, därefter fast 5-årig mid swap +3,563 procent per år	Fast ränta på 6,125 procent per år till första inlösendagen, därefter fast 5-årig mid swap +3,388 procent per år
19	Förekomst av utdelningsstopp	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
20a	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Delvis skönmässigt Utdelningsstopp	Delvis skönmässigt Utdelningsstopp	Delvis skönmässigt Utdelningsstopp	Delvis skönmässigt Utdelningsstopp	Delvis skönmässigt Utdelningsstopp	Helt skönmässigt	Helt skönmässigt
20b	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Delvis skönmässigt	Delvis skönmässigt	Delvis skönmässigt	Delvis skönmässigt	Delvis skönmässigt	Helt skönmässigt	Helt skönmässigt
21	Förekomsten av step-up eller annat incitament för återlösen	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
22	Icke-kumulativa eller kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa
23	Konvertibelt eller ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt
30	Nedskrivningsdelar	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
31	Om nedskrivning, ange nedskrivningstrigger (s)	För att undvika likvidation	För att undvika likvidation	För att undvika likvidation	För att undvika likvidation	För att undvika eller åtgärda överträdelse av tillämplig bankförordning eller stämmobeslut	Koncernens kärnprimärkapitalrelation <8 procent Emittentens kärnprimärkapitalrelation <5,125 procent	Koncernens kärnprimärkapitalrelation <8 procent Emittentens kärnprimärkapitalrelation <5,125 procent
32	Om nedskrivning, fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis
33	Om nedskrivning, permanent eller tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig

K38

Kapitaltäckning, forts.

34	Om nedskrivningen är tillfällig, beskriv uppskrivningsmekanismen	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Helt skönsmässig, om både emittenten och koncernen redovisar positivt resultat	Helt skönsmässig, om både emittenten och koncernen redovisar positivt resultat
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation (ange typ av instrument som är direkt högre i rangordningen)	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital
36	Delar från övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
37	Om ja, ange vilka delar som inte uppfyller kraven	Ingen angiven utlösningsnivå, utdelningsstopp	Ingen angiven utlösningsnivå, step-up, utdelningsstopp	Ingen angiven utlösningsnivå, step-up, utdelningsstopp	Ingen angiven utlösningsnivå, step-up, utdelningsstopp	Ingen angiven utlösningsnivå, step-up, utdelningstväng	—	—

Table A5 – Kapitalinstrumentens viktigaste delar – T2

Supplementärkapitalinstrument

1	Emittent	Nordea Bank Norge ASA	Nordea Bank Finland PLC	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)
2	Unik identifieringskod (t.ex. identifieringskod från CUSIP, ISIN eller Bloomberg identifierare för privata placeringar)	GB0001961928	N/A	XS0497179035	XS0544654162	US65557FAA49/ US65557HAA05	XS0743689993	US65557FAD87/ US65557HAD44
3	Reglerande lag(ar) för instrumentet	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av norsk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av finsk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av lagen i delstaten New York förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av lagen i delstaten New York förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.
<i>Rättslig behandling</i>								
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Supplementärkapital	Ej godtagbar	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå)/individuell och grupp (undergrupps) nivå	Individuell, undergrupp och grupp	Individuell, undergrupp och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp
7	Instrumenttyp (typer ska specificeras av varje jurisdiktion)	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital (valutan i miljoner, enligt senaste rapporteringsdatum)	165 mn euro	69 mn euro	997 mn euro	747 mn euro	1 023 mn euro	748 mn euro	816 mn euro

K38

Kapitaltäckning, forts.

9	Instrumentets nominella belopp	200 mn dollar	10 000 mn yen	1 000 mn euro	750 mn euro	1 250 mn dollar	750 mn euro	1 000 mn dollar
9a	Emissionspris	100 procent	100 procent	99,810 procent	99,699 procent	99,508 procent	99,803 procent	99,364 procent
9b	Inlösenpris	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100procent av nominellt belopp
10	Redovisningsklassificering	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde
11	Ursprungligt emissionsdatum	1986–11–04	2001–08–22	2010–03–26	2010–09–29	2011–05–13	2012–02–15	2012–09–21
12	Eviga eller tidsbestämda	Evigt	Evigt	Tidsbestämd	Tidsbestämd	Tidsbestämd	Tidsbestämd	Tidsbestämd
13	Ursprunglig förfalldag	Ingen förfalldag	Ingen förfalldag	2020–03–26	2021–03–29	2021–05–13	2022–02–15	2022–09–21
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
15	Valfritt inlösendatum, villkorade inlösendatum och inlösenbelopp	2091–11–18 Dessutom inlösen till följd av skattehändelse 100 procent av nominellt belopp	2029–02–26 Dessutom inlösen till följd av skattehändelse 100 procent av nominellt belopp	Inlösen till följd av skatte-/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	Inlösen till följd av skattehändelse 100 procent av nominellt belopp	Inlösen till följd av skattehändelse 100 procent av nominellt belopp	2017–02–15 Dessutom inlösen till följd av skattehändelse 100 procent av nominellt belopp	Inlösen till följd av skatte-/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp
16	Efterföljande inlösendatum, i förekommande fall	18 mar och 18 nov varje år efter första inlösendagen	26 feb och 26 aug varje år efter första inlösendagen	—	—	—	—	—
<i>Kuponger/utdelningar</i>								
17	Fast och rörlig utdelning/kupong	Rörlig	Fast och rörlig	Fast	Fast	Fast	Fast	Fast
18	Kupongränta och eventuellt tillhörande index	Rörlig 6-månaders ränta i dollar +0,1875 procent per år	Fast ränta på 4,51 procent per år i dollar till inlösendagen, därefter rörlig ränta som motsvarar 6-månaders japansk inlåningsränta +2,00 procent per år	4,50 %	4,00 %	4,875 %	Fast ränta på 4,625 procent per år (motsvarande swapräntan i euro +3,15 procent per år) till inlösendagen, därefter justerad fast ränta till swapräntan i euro +3,15 procent per år	4,25 %
19	Förekomst av utdelningsstopp	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
20a	Helt skönsmåsig, delvis skönsmåsig eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Delvis skönsmåsig Utdelnings-tvång	Delvis skönsmåsig Utdelnings-tvång	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt
20b	Helt skönsmåsig, delvis skönsmåsig eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Delvis skönsmåsig	Delvis skönsmåsig	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt
21	Förekomsten av step-up eller annat incitament för återlösen	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
22	Icke-kumulativa eller kumulativa	Kumulativa	Kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa
23	Konvertibelt eller ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt

K38

Kapitaltäckning, forts.

30	Nedskrivningsdelar	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation (ange typ av instrument som är direkt högre i rangordningen)	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld
36	Delar från övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
37	Om ja, ange vilka delar som inte uppfyller kraven	N/A	Step-up	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Specifikation över koncernföretag, 31 december 2014

Ägare	Företagsnamn	Röstandel, %	Säte	Konsolideringsmetod
Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank Finland Plc	100	Finland	Förvärvsmetoden
Nordea Bank Finland Plc	Nordea Finance Finland Ltd	100	Finland	Förvärvsmetoden
	Realia Holding Oy	25	Finland	Kapitalandelsmetoden
Nordea Finance Finland Ltd	Tukirahoitus Oy	100	Finland	Förvärvsmetoden
	Nordea Finance Estonia Ltd	100	Estland	Förvärvsmetoden
	Nordea Finance Latvia Ltd	100	Lettland	Förvärvsmetoden
	Nordea Finance Lithuania Ltd	100	Litauen	Förvärvsmetoden
	NF Fleet Oy	20	Finland	Kapitalandelsmetoden
Nordea Finance Estonia Ltd	ALD Automotive Eesti AS	25	Estland	Kapitalandelsmetoden
Nordea Finance Latvia Ltd	ALD Automotive SIA	25	Lettland	Kapitalandelsmetoden
Nordea Finance Lithuania Ltd	UAB ALD Automotive	25	Litauen	Kapitalandelsmetoden
<i>Nordea Bank Finland Plc</i>	<i>Ancillary service undertakings</i>			
Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank Norge ASA	100	Norge	Förvärvsmetoden
Nordea Bank Norge ASA	Nordea Eiendomskreditt AS	100	Norge	Förvärvsmetoden
	Nordea Finans Norge AS	100	Norge	Förvärvsmetoden
	Eksportfinans ASA	23	Norge	Kapitalandelsmetoden
Nordea Finans Norge AS	NF Fleet AS	20	Norge	Kapitalandelsmetoden
<i>Nordea Bank Norge ASA</i>	<i>Ancillary service undertakings</i>			
Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank Danmark A/S	100	Danmark	
Nordea Bank Danmark A/S	LR-Realkredit A/S	39	Danmark	Egetkapitalmetoden
	Nordea Finans Danmark A/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden
	Nordea Kredit Realkreditaktieselskab	100	Danmark	Förvärvsmetoden
	NJK1 ApS	100	Danmark	Förvärvsmetoden
	Swipp Holding ApS	30	Danmark	Kapitalandelsmetoden
	Bankernas Kontant-service A/S	20	Danmark	Kapitalandelsmetoden
	Fiona Asset Company A/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden
Nordea Finans Danmark A/S	Fleggaard Busleasing	39	Tyskland	Kapitalandelsmetoden
	NF Fleet A/S	20	Danmark	Kapitalandelsmetoden
	K/S UL 676	100	Danmark	Förvärvsmetoden
	K/S UL 677	100	Danmark	Förvärvsmetoden
	K/S UL 678	100	Danmark	Förvärvsmetoden
	UL Transfer ApS	100	Danmark	Förvärvsmetoden
	UL International ApS	100	Danmark	Förvärvsmetoden
	DT Finance K/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden
	BH Finance K/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden

K38

Kapitaltäckning, forts.

Specifikation över koncernföretag, 31 december 2014, forts.

Ägare	Företagsnamn	Röstandel, %	Säte	Konsolideringsmetod	
Nordea Finans Danmark A/S	NAMIT 10 K/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
	City 10 K/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
	Tide Leasing 2012 K/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
	LB12 K/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
	BAAS 2012 K/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
<i>Nordea Bank Danmark A/S</i>	<i>Ancillary service undertakings</i>				
Nordea Bank AB (publ)	OOO Promyshlennaya Companiya Vestkon	100	Ryssland		
OOO Promyshlennaya Companiya Vestkon / Nordea Bank AB (publ)	Join Stock Company Nordea Bank	100	Ryssland	Förvärvsmetoden	
Join Stock Company Nordea Bank	Nordea Leasing LLC	100	Ryssland	Förvärvsmetoden	
<i>Join Stock Company Nordea Bank</i>	<i>Ancillary service undertakings</i>				
Nordea Bank AB (publ)	Nordea Hypotek AB (publ)	100	Sverige	Förvärvsmetoden	
	Nordea Finans Sverige AB (publ)	100	Sverige	Förvärvsmetoden	
	Nordea Investment Management AB	100	Sverige	Förvärvsmetoden	
	Bankomatcentralen AB	48	Sverige	Kapitalandelsmetoden	
	Svenska e-fakturabolaget AB	50	Sverige	Kapitalandelsmetoden	
	BDB Bankernas Depå AB	20	Sverige	Kapitalandelsmetoden	
	BAB Bankernas Automatbolag AB	20	Sverige	Kapitalandelsmetoden	
	Getswish AB (former Goldcup 8289)	20	Sverige	Kapitalandelsmetoden	
	PK Properties Int'l Corp	100	USA	Förvärvsmetoden	
	Nordea Funds Ltd	100	Finland	Förvärvsmetoden	
	Nordea Finans Sverige AB (publ)	NF Fleet AB	20	Sverige	Kapitalandelsmetoden
	Nordea Investment Management AB	Nordea Investment Management North America Inc	100	USA	Förvärvsmetoden
		Nordea Investment Management AG	100	Tyskland	Förvärvsmetoden
Nordea Private Equity Holding A/S		100	Danmark	Förvärvsmetoden	
Nordea Private Equity Holding A/S	Nordea Private Equity I A/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
	Nordea Private Equity II – Global A/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
	Nordea Private Equity III – GLOBAL A/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
	Nordea Private Equity II – EU Mezz A/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
	Nordea Private Equity II – EU MM Buyout A/S	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
Nordea Finans Sverige, Finland, Norge och Danmark	PWM Global PE III ApS	100	Danmark	Förvärvsmetoden	
	NF Techfleet AB	20	Sverige	Kapitalandelsmetoden	
<i>Nordea Bank AB (publ)</i>	<i>Ancillary service undertakings</i>				
Nordea Bank AB (publ) / Nordea Investment Management AB	Nordea Bank S.A.	100	Luxemburg		
Nordea Bank S.A.	Nordea Investment Funds S.A.	100	Luxemburg	Förvärvsmetoden	

K39

Klassificering av finansiella instrument

31 dec 2014, mn euro	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen							Icke finansiella tillgångar och intressebolag	Summa
	Lånefordringar och kundfordringar	Investeringar som hålles till förfall	Innehas för handel	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat-instrument för säkring	Finansiella tillgångar som kan säljas	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Tillgångar									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	31 067	—	—	—	—	—	—	—	31 067
Utlåning till centralbanker	6 676	—	282	—	—	—	—	—	6 958
Utlåning till kreditinstitut	7 657	—	4 547	13	—	—	—	—	12 217
Utlåning till allmänheten	246 862	—	49 517	51 706	—	—	—	—	348 085
Räntebärande värdepapper	—	2 630	34 418	18 541	—	31 521	—	—	87 110
Pantsatta finansiella instrument	—	—	12 151	—	—	—	—	—	12 151
Aktier och andelar	—	—	8 445	31 300	—	4	—	—	39 749
Derivatinstrument	—	—	102 279	—	2 840	—	—	—	105 119
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	256	—	—	—	—	—	—	—	256
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	—	—	—	—	—	487	487
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	2 908	2 908
Materiella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	509	509
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	3 227	3 227
Uppskjutna skattefordringar	—	—	—	—	—	—	—	130	130
Aktuella skattefordringar	—	—	—	—	—	—	—	132	132
Överskott förmånsbestämda pensioner	—	—	—	—	—	—	—	42	42
Övriga tillgångar	4 590	—	—	11 176	—	—	—	1 815	17 581
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 123	—	4	—	—	—	—	487	1 614
Summa	298 231	2 630	211 643	112 736	2 840	31 525	9 737	669 342	

31 dec 2014, mn euro	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Summa
	Innehas för handel	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat-instrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder			
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	23 806	3 220	—	29 296	—	—	—	56 322
In- och upplåning från allmänheten	24 577	8 343	—	164 334	—	—	—	197 254
Skulder till försäkringstagare	—	16 741	—	—	—	35 102	—	51 843
Emitterade värdepapper	8 001	42 619	—	143 654	—	—	—	194 274
Derivatinstrument	95 118	—	2 222	—	—	—	—	97 340
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	—	—	—	3 418	—	—	—	3 418
Aktuella skatteskulder	—	—	—	—	—	368	—	368
Övriga skulder	6 903	10 061	—	6 377	—	3 632	—	26 973
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	—	—	345	—	1 589	—	1 943
Uppskjutna skatteskulder	—	—	—	—	—	983	—	983
Avsättningar	—	—	—	—	—	305	—	305
Pensionsförpliktelser	—	—	—	—	—	540	—	540
Efterställda skulder	—	—	—	7 942	—	—	—	7 942
Summa	158 414	80 984	2 222	355 366	42 519	639 505		

K39

Klassificering av finansiella instrument, forts.

31 dec 2013, mn euro	Lånefordringar och kundfordringar	Investeringar som hålles till förfall	Innehas för handel	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Finansiella tillgångar som kan säljas	Icke finansiella tillgångar och intressebolag	Tillgångar som innehas för försäljning	Summa
				Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
Tillgångar									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	33 529	—	—	—	—	—	—	—	33 529
Utlåning till centralbanker	11 014	—	755	—	—	—	—	—	11 769
Utlåning till kreditinstitut	4 281	—	5 851	611	—	—	—	—	10 743
Utlåning till allmänheten	250 026	—	39 159	53 266	—	—	—	—	342 451
Räntebärande värdepapper	—	5 359	33 985	19 968	—	28 002	—	—	87 314
Pantsatta finansiella instrument	—	—	9 575	—	—	—	—	—	9 575
Aktier och andelar	—	—	7 683	25 584	—	4	—	—	33 271
Derivatinstrument	—	—	69 003	—	1 989	—	—	—	70 992
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	203	—	—	—	—	—	—	—	203
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	—	—	—	—	630	—	630
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	3 246	—	3 246
Materiella tillgångar	—	—	—	—	—	—	431	—	431
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	3 524	—	3 524
Uppskjutna skattefordringar	—	—	—	—	—	—	62	—	62
Aktuella skattefordringar	—	—	—	—	—	—	31	—	31
Överskott förmånsbestämda pensioner	—	—	—	—	—	—	321	—	321
Övriga tillgångar	4 057	—	—	6 122	—	—	885	—	11 064
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 886	—	20	—	—	—	477	—	2 383
Tillgångar som innehas för försäljning	—	—	—	—	—	—	—	8 895	8 895
Summa	304 996	5 359	166 031	105 551	1 989	28 006	9 607	8 895	630 434

31 dec 2013, mn euro	Innehas för handel	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivatinstrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Skulder som innehas för försäljning	Summa
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	23 064	2 743	—	33 283	—	—	59 090
In- och upplåning från allmänheten	26 743	10 106	—	163 894	—	—	200 743
Skulder till försäkringstagare	—	13 737	—	—	33 489	—	47 226
Emitterade värdepapper	6 955	35 121	—	143 526	—	—	185 602
Derivatinstrument	64 566	—	1 358	—	—	—	65 924
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	—	—	—	1 734	—	—	1 734
Aktuella skatteskulder	—	—	—	—	303	—	303
Övriga skulder	10 996	5 867	—	5 747	2 127	—	24 737
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	427	—	1 890	1 331	—	3 677
Uppskjutna skatteskulder	—	—	—	—	935	—	935
Avsättningar	—	—	—	—	177	—	177
Pensionsförpliktelser	—	—	—	—	334	—	334
Efterställda skulder	—	—	—	6 545	—	—	6 545
Skulder som innehas för försäljning	—	—	—	—	—	4 198	4 198
Summa	132 353	68 001	1 358	356 619	38 696	4 198	601 225

K39**Klassificering av finansiella instrument, forts.****Utlåning redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Redovisat värde	51 719	53 877
Maximal exponering för kreditrisk	51 719	53 877
Redovisat värde på kreditderivat som används för att begränsa kreditrisken	—	—

Finansiella tillgångar och skulder redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Förändringar av verkligt värde för finansiella skulder till följd av förändrad kreditrisk

De finansiella skulder som från början värderats till verkligt värde via resultaträkningen och som påverkats av förändrad kreditrisk utgörs av emitterade hypoteksobligationer i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab, 42 619 mn euro (35 121 mn euro), finansieringen av Markets verksamhet, 17 337 mn euro (14 841 mn euro), inlåning med avkastning baserad på separata tillgångar 4 287 mn euro (4 302 mn euro) och finansiella avtal i livförsäkringsrörelsen, 16 741 mn euro (13 737 mn euro). Finansieringen av Markets verksamhet är normalt av så kortfristig karaktär att effekten av förändring i egen kreditrisk är obetydlig. Värden av de finansiella avtalen i livförsäkringsverksamheten och inlåning med tillgångslänkad avkastning är direkt länkade till tillgångarna i dessa kontrakt och det uppstår därmed ingen effekt av förändringar i egen kreditrisk i dessa kontrakt.

Verkligt värde för bostadsobligationer emitterade av Nordea Kredit Realkreditaktieselskab minskade med 6 mn euro (ökade med 16 mn euro) under 2014 till följd av förändring i egen kreditrisk. Den ackumulerade förändringen sedan klassificeringen skedde är en minskning med 592 mn euro (minskning med 596 mn euro). Metoden som tillämpats för att beräkna förändringen i verkligt värde tar hänsyn till förändringar i verkligt värde som är hänförliga till förändringar i marknadsvillkoren utifrån relevanta jämförelseräntor, vilket är den genomsnittliga avkastningen på danska och tyska (euro) statsobligationer. Förändrad kreditrisk och pris på den emitterade bostadsobligationen kommer att ha motsvarande effekt på lånets värde. Anledningen är att en förändring av priset på obligationerna kompenseras av en motsatt förändring i värdet på lånets option att betala i förtid.

Förändringar i verkligt värde för finansiella tillgångar till följd av förändrad kreditrisk

Den utlåning som från början värderats till verkligt värde via resultaträkningen och som påverkats av förändrad kreditrisk utgörs av utlåning i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab, 51 244 mn euro (48 829 mn euro) och utlåning inom Markets verksamhet, 475 mn euro (5 048 mn euro). Verkligt värde på utlåningen i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab minskade under 2014 med 7 mn euro (ökade med 9 mn euro) till följd av förändrad kreditrisk. Den ackumulerade förändringen sedan klassificeringen är en minskning med 153 mn euro (minskning med 160 mn euro). Den metod som tillämpats för att beräkna förändringen i verkligt värde till följd av förändrad kreditrisk liknar den nedskrivningsmodell som används för tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde enligt IAS 39. Utlåningen inom Markets är normalt så kortfristig (huvudsakligen över natten inlåning) att effekten av förändrad kreditrisk är obetydlig. Även instrument klassificerade som "Övriga tillgångar" och "Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter" är så kortfristiga att effekten av förändrad kreditrisk är obetydlig.

Jämförelse av redovisat värde och avtalsenligt belopp att betala vid förfall

	Redovisat värde	Belopp att betala vid förfall
2014, mn euro		
Finansiella skulder från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	80 984	79 198
2013, mn euro		
Finansiella skulder från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	68 001	67 339

Skulder till försäkringstagare har ingen fast löptid och inget fastsatt belopp att betala vid förfall. Belopp att betala till förfall har därför värderats till det redovisade värdet.

K40**Tillgångar och skulder till verkligt värde****Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder**

Mn euro	31 dec 2014		31 dec 2013	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	31 067	31 067	33 529	33 529
Utlåning	367 516	368 872	365 166	365 166
Räntebärande värdepapper	87 110	87 421	87 314	87 439
Pantsatta finansiella instrument	12 151	12 151	9 575	9 575
Aktier och andelar	39 749	39 749	33 271	33 271
Derivatinstrument	105 119	105 119	70 992	70 992
Övriga tillgångar	15 766	15 766	10 179	10 179
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 127	1 127	1 906	1 906
Summa	659 605	661 272	611 932	612 057
Finansiella skulder				
Inlåning och skuldinstrument	459 210	460 653	453 714	455 368
Skulder till försäkringsstagare	16 741	16 741	13 737	13 737
Derivatinstrument	97 340	97 340	65 924	65 924
Övriga skulder	23 341	23 341	22 610	22 610
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	354	354	2 346	2 346
Summa	596 986	598 429	558 331	559 985

För information om värdering av poster redovisade till verkligt värde i balansräkningen, se not K1 och avsnittet "Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen" nedan. För information om värdering av poster som inte redovisats till verkligt värde i balansräkningen, se avsnittet "Finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde i balansräkningen" nedan.

K40

Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Finansiella tillgångar och skulder redovisade till verkligt värde i balansräkningen

Fördelning i hierarkin för verkligt värde

31 dec 2014, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Varav Life	Värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Varav Life	Värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Varav Life	Summa
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹							
Utlåning till centralbanker	—	—	282	—	—	—	282
Utlåning till kreditinstitut	—	—	4 560	7	—	—	4 560
Utlåning till allmänheten	—	—	101 223	—	—	—	101 223
Räntebärande värdepapper ²	54 724	12 805	41 598	6 936	279	53	96 601
Aktier och andelar ³	32 724	22 739	1 597	1 596	5 458	4 486	39 779
Derivatinstrument	102	—	103 551	119	1 466	—	105 119
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	3 227	3 127	3 227
Övriga tillgångar	—	—	11 176	—	—	—	11 176
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	4	—	—	—	4
Summa	87 550	35 544	263 991	8 658	10 430	7 666	361 971
Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹							
Skulder till kreditinstitut	—	—	27 026	1 541	—	—	27 026
In- och upplåning från allmänheten	—	—	32 920	—	—	—	32 920
Skulder till försäkringstagare	—	—	16 741	16 741	—	—	16 741
Emitterade värdepapper	42 619	—	8 001	—	—	—	50 620
Derivatinstrument	91	—	95 623	56	1 626	—	97 340
Övriga skulder	4 667	—	12 297	—	—	—	16 964
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	9	—	—	—	9
Summa	47 377	—	192 617	18 338	1 626	—	241 620

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.

2) Varav 12 121 mn euro avser balansposten Pantsatta finansiella instrument.

3) Varav 30 mn euro avser balansposten Pantsatta finansiella instrument.

31 dec 2013, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Varav Life	Värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Varav Life	Värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Varav Life	Summa
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹							
Utlåning till centralbanker	—	—	755	—	—	—	755
Utlåning till kreditinstitut	—	—	6 462	—	—	—	6 462
Utlåning till allmänheten	—	—	92 425	—	—	—	92 425
Räntebärande värdepapper ²	59 276	11 641	31 745	6 882	478	104	91 499
Aktier och andelar ³	28 004	18 995	1 457	1 454	3 841	2 842	33 302
Derivatinstrument	195	128	69 361	26	1 436	—	70 992
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	3 524	3 367	3 524
Övriga tillgångar	—	—	6 122	—	—	—	6 122
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	20	—	—	—	20
Summa	87 475	30 764	208 347	8 362	9 279	6 313	305 101
Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹							
Skulder till kreditinstitut	—	—	25 807	1 168	—	—	25 807
In- och upplåning från allmänheten	—	—	32 547	—	—	—	32 547
Skulder till försäkringstagare	—	—	13 737	13 737	—	—	13 737
Emitterade värdepapper	35 121	—	6 955	—	—	—	42 076
Derivatinstrument	35	—	64 490	—	1 399	—	65 924
Övriga skulder	8 939	—	7 923	—	1	—	16 863
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	456	—	—	—	456
Summa	44 095	—	151 915	14 905	1 400	—	197 410

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.

2) Varav 9 544 mn euro avser balansposten Pantsatta finansiella instrument.

3) Varav 31 mn euro avser balansposten Pantsatta finansiella instrument.

Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen

För tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde sker en uppdelning på de tre nivåerna i IFRS hierarki för verkligt värde. Hierarkin ger högst prioritet till noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder (nivå 1) och lägsta prioritet till ej observerbara indata (nivå 3). Klassificeringen av dessa instrument baseras på den lägsta nivå indata som är väsentlig för verkligt värde värderingen i sin helhet.

I nivå 1 i hierarkin för verkligt värde återfinns tillgångar och skulder som värderats med hjälp av ojusterade noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder. En aktiv marknad för en tillgång eller skuld är en marknad där transaktioner för tillgången eller skulden inträffar tillräckligt ofta och med tillräcklig volym för att ge löpande prisinformation. Denna kategori omfattar noterade derivat, noterade aktier, statsobligationer i utvecklade länder och de mest likvida bostadsobligationerna och företagsobligationerna som har direkta prisnoteringar för handel.

I nivå 2 i hierarkin för verkligt värde återfinns tillgångar och skulder som inte har publicerade prisnoteringar direkt tillgängliga från aktiva marknader. Verkligt värde beräknas med hjälp av värderingsmetoder eller värderingsmodeller som baseras på marknadsdata på balansdagen, och eventuella ej observerbara marknadsdata har haft en obetydlig inverkan på de verkliga värdena. Bland dessa instrument återfinns huvuddelen av Nordeas OTC-derivat, köpta/sålda värdepapper enligt återförsäljnings-/återköpsavtal, lånade/utlånade värdepapper och andra instrument där indata i värderingsmetoden eller värderingsmodellen baseras på uppgifter från en aktiv marknad.

I nivå 3 i hierarkin för verkligt värde återfinns de tillgångar och skulder vars verkliga värde inte kan erhållas direkt från publicerade prisnoteringar eller indirekt via värderingsmetoder eller värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsdata. De flesta onoterade värdepapper, private equity-fonder, hedgefonder och förvaltningsfastigheter återfinns i den här nivån. Här återfinns normalt även mer komplexa OTC-derivat, inklusive OTC-derivat där indata i värderingsmetoder eller värderingsmodeller baseras på uppgifter från mindre aktiva marknader, vissa komplexa eller strukturerade finansiella instrument såsom CLN- och CDO-avtal samt illikvida räntebärande värdepapper. Komplicerade värderingsmodeller kännetecknas ofta av att de bygger på modellspecifika och ej observerbara parametrar.

Alla värderingsmodeller, både komplexa och enkla, använder sig av marknadsdata, bland annat räntor, volatilitet och korrelation. Vissa marknadsdata är observerbara, medan andra inte är det. För de vanligaste valutorna är räntorna observerbara, och volatilitets- och korrelationstalen för dessa valutor och räntor är observerbara upp till en viss löptid. Volatilitets- och korrelationstal är också observerbara för de mest likvida aktieinstrumenten på kort sikt. För mindre likvida aktieinstrument är optionsmarknaden tämligen illikvid, och därför är volatilitets- och korrelationstalen inte observerbara. För varje instrument mäts känsligheten för ej observerbara data. Om ej observerbara data har en betydande inverkan på värderingen klassificeras instrumentet som tillhörande nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

För räntebärande värdepapper görs uppdelningen i de tre nivåerna med hjälp av en intern prissättningsmetod. Dessa värdepapper kan antingen vara noterade på en aktiv marknad (nivå 1) eller värderade med hjälp av en metod där priset baseras på observerbara marknadsdata (nivå 2). Nivå 3-obligationer kännetecknas av låg likviditet.

För OTC-derivat används värderingsmodeller för att fastställa verkligt värde. För säkerställda kontrakt används OIS-räntor för diskontering. Dessa räntor kan observeras på marknaden. Värderingen grundas också på flera andra marknadsdata, beroende på typ av avtal. För mer exotiska OTC-derivat används komplexa värderingsmodeller. Modellerna har vanligtvis utvecklats internt och baseras på antaganden om beteenden hos de underliggande tillgångarna och statistiska scenarionalyser. Som nämnts ovan brukar OTC-derivat hänföras till nivå 2 i hierarkin för verkligt värde, och alla väsentliga modellparametrar kan därmed observeras på aktiva marknader. För enklare derivat används standardmodeller för värderingen, till exempel Black-Scholes.

Värderingen av private equity-fonder och onoterade aktier är till sin karaktär mer osäker än värdering av mer aktivt handlade aktieinstrument. Nordea lägger vikt vid ett konsekvent tillvägagångssätt både när det gäller olika tillgångar och över tiden. Metoderna som tillämpas följer anvisningarna i "International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines", som utfärdats av EVCA (European Venture Capital Association). Dessa anvisningar används som bästa praxis i private equity-branschen. För USA-baserade fonder används liknande metoder.

Nordea har också lån och emitterade skuldebrev i dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab, värderade till verkligt värde. När Nordea beviljar bolån till låntagare i enlighet med dansk lagstiftning om bostadsfinansiering emitterar Nordea samtidigt skuldebrev med matchande villkor, så kallad "matchad finansiering". Verkligt värde för emitterade skuldebrev baseras på noterade priser och hänförs därför till nivå 1 i hierarkin för verkligt värde. Eftersom låntagarna har rätt att köpa skuldebrev som emitterats av Nordea på marknaden och återlämna dessa som betalning för sina lån, är det verkliga värdet på lånen samma som det verkliga värdet på de emitterade skuldebrev (till följd av att omvärderingen av återbetalningsoptionen finns inbäddad i lånet), justerat för förändringar i kreditrisken hos låntagaren. Kreditriskjusteringen beräknas med hjälp av en nedskrivningsmodell som bygger på inträffade förlusthändelser.

Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder beräknas vanligen som det teoretiska nuvärdet av de enskilda instrumenten, baserat på marknadsparametrar från oberoende källor enligt ovan, och under antagandet att inga risker och ingen osäkerhet föreligger. Denna beräkning kompletteras med en justering på portföljnivå.

En viktig del av justeringen på portföljnivå avser motpartsrisk i OTC-derivat. Justeringen baseras på den aktuella exponeringen gentemot varje motpart, den uppskattade potentiella framtida exponeringen samt ett estimat av kostnaden för att säkra motpartsrisken. Kostnaden för att säkra motpartsrisken baseras antingen direkt på marknadspriser (om sådana finns) eller på en teoretisk beräkning baserad på den interna kreditratingen av motparten. Nordea tar även hänsyn till egen kreditrisk i värderingen av derivat.

En annan viktig del av justeringen på portföljnivå syftar till att justera nettoexponeringarna mot marknadsrisk från ett genomsnitt av köp- och säljpriser till antingen köp- eller säljpris (beroende av nettopositionen). Exponeringarna aggregeras och nettoredovisas för olika riskkategorier i enlighet med interna riktlinjer och aggregerad marknadsprisinformation om köp- och säljpriser som används i beräkningen. Köp- och säljpriser uppdateras löpande.

Värderingen till verkligt värde av förvaltningsfastigheter tar hänsyn till en marknadsaktörs förmåga att generera ekonomiska fördelar genom att använda förvaltningsfastighe-

K40

Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

terna på maximala och bästa sätt, det vill säga tar hänsyn till den användning av förvaltningsfastigheterna som är fysiskt möjligt, lagligen tillåtet och finansiellt genomförbart. I dagsläget används förvaltningsfastigheterna i Nordea på maximala och bästa sätt. Vid värderingen av förvaltningsfastigheterna tas också hänsyn till fastighetens syfte och art genom att tillämpa den lämpligaste värderingsmetoden. Den vanligaste värderingsmetoden är en diskonterad kassaflödesmodell som använder aktuella kassaflöden, marknadsräntor och aktuell avkastning.

Överföringar mellan nivå 1 och nivå 2

Nordea har under året överfört räntebärande värdepapper (inklusive pantsatta finansiella instrument) till ett värde av

149 mn euro (2 893 mn euro) från nivå 1 till nivå 2, och 1 290 mn euro (1 092 mn euro) från nivå 2 till nivå 1 i hierarkin för verkligt värde. Nordea har också överfört övriga skulder till ett värde av 55 mn euro från nivå 2 till nivå 1. Under 2013 överförde Nordea aktier och andelar till ett värde av 966 mn euro och övriga skulder till ett värde av 1 054 mn euro från nivå 1 till nivå 2. Orsaken till överföringen från nivå 1 till nivå 2 var att instrumenten upphörde att handlas aktivt under året och verkligt värde har nu beräknats med värderingsmetoder baserade på observerbara marknadsdata. Orsaken till överföringen från nivå 2 till nivå 1 var att instrumenten handlades aktivt under året och att tillförlitliga prisnoteringar fanns tillgängliga på marknaden. Överföringar mellan nivåerna anses ha skett vid årets slut.

Förändringar i nivå 3

	Vinster och förluster som redovisats i resultaträkningen under året			Redovisat i övrigt totalresultat	Köp/emissioner	Försäljningar	Avräkningar/likvider	Överföringar från nivå 3	Omräkningsdifferenser	31 dec 2014
	1 jan 2014	Realiserade	Orealiserade							
2014, mn euro										
Räntebärande värdepapper	478	8	10	-2	163	-373	-3	—	-2	279
– varav Life	104	5	5	—	19	-78	—	—	-2	53
Aktier och andelar	3 841	388	313	—	2 417	-1 441	-22	-22	-16	5 458
– varav Life	2 842	324	238	—	2 332	-1 196	-15	-22	-17	4 486
Derivatinstrument (netto)	37	-488	-197	—	—	—	488	—	—	-160
Förvaltningsfastigheter	3 524	-1	-3	—	267	-462	—	-33	-65	3 227
– varav Life	3 367	7	-3	—	241	-390	—	-33	-62	3 127
Övriga skulder	1	—	—	—	—	-1	—	—	—	—

Orealiserade vinster och förluster avser de tillgångar och skulder som innehåses vid årets slut. Under året överförde Nordea aktier och andelar till ett värde av 22 mn euro från nivå 3 till nivå 2. Skälet till överföringen från nivå 3 till nivå 2 var att observerbara marknadsdata blev tillgängliga. Överför-

ingar mellan nivåerna anses ha skett vid årets slut. Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen under året ingår i posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde" (se not K5). Tillgångar och skulder avseende derivatinstrument redovisas netto.

Förändringar i nivå 3, forts.

2013, mn euro	1 jan 2013	Omklassificering	Vinster och förluster som redovisats i resultaträkningen under året		Köp/emissioner	Försäljningar	Avräkningar/likvider	Överföringar till nivå 3	Överföringar från nivå 3	Omräkningsdifferenser	31 dec 2013
			Realiserade	Orealiserade							
Räntebärande värdepapper	1 118	-498	-10	65	105	-277	-12	—	—	-13	478
– varav Life	719	-498	-14	-2	10	-97	-1	—	—	-13	104
Aktier och andelar	3 374	498	299	62	967	-1 125	-72	2	-137	-27	3 841
– varav Life	2 210	498	251	52	808	-752	-69	2	-137	-21	2 842
Derivatinstrument (netto)	332	—	287	-300	—	—	-287	5	—	0	37
Förvaltningsfastigheter	3 408	—	1	-41	502	-223	—	—	—	-123	3 524
– varav Life	3 261	—	1	-41	445	-179	—	—	—	-120	3 367
Övriga skulder	—	—	-20	0	608	—	-608	21	—	—	1

Orealiserade vinster och förluster avser de tillgångar och skulder som innehas vid årets slut. Under året överförde Nordea aktier och andelar till ett värde av 137 mn euro från nivå 3 till nivå 2 och 2 mn euro från nivå 2 till nivå 3. Nordea överförde även övriga skulder till ett värde av 21 mn euro från nivå 2 till nivå 3. Skälet till överföringen från nivå 3 till nivå 2 var att observerbara marknadsdata blev tillgängliga. Skälet till överföringen från nivå 2 till nivå 3 var att observerbara marknadsdata inte längre fanns tillgängliga. Överföringar mellan nivåerna anses ha skett vid årets slut. Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen under året ingår i posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde" (se not K5). Tillgångar och skulder avseende derivatinstrument redovisas netto.

Processen för värdering till verkligt värde i nivå 3

Finansiella instrument

De värderingsprinciper som används i Nordea fastställs och godkänns av Group Valuations Committee (GVC). GVC utfärdar vägledande riktlinjer till affärsenheterna om hur de ska införa robusta värderingsprocesser och minimera osäkerheten i värderingen. GVC är också eskaleringsinstans.

Värderingsprocessen i Nordea utgörs av flera steg. Första steget är att ta fram genomsnittliga köp- eller säljkurser vid dagens slut. De genomsnittliga kurserna fastställs antingen av front office eller erhålls från externa källor. Andra steget är kontroll, som utförs av oberoende kontrollenheter. Allra viktigast i kontrollen är den oberoende kontrollen av kurser. Här kontrolleras riktigheten i kurser och andra parametrar som används i nuvärdesberäkningen, värderingsmodellernas lämplighet, inklusive en bedömning av om noterade priser eller värderingsmodeller ska användas, samt tillförlitligheten i de antaganden och parametrar som används i justeringar till verkligt värde och som huvudsakligen omfattar justeringar för likviditetrisk (skillnad mellan köp-/säljkurs) och kreditrisk.

Kontrollen av riktigheten i kurser och andra parametrar utförs dagligen. Information från tredje man, såsom kursno-

teringar och annan prisinformation från mäklare, används som jämförelseuppgifter vid kontrollen. Jämförelseuppgifternas kvalitet bedöms regelbundet. Denna kvalitetsbedömning används i samband med mätningen av osäkerhet i värderingen.

Justeringar till verkligt värde och uppskjutna dag 1-resultat från nivå 3-transaktioner beräknas och rapporteras månadsvis. Den faktiska bedömningen av instrument i hierarkin för verkligt värde utförs kontinuerligt.

Förvaltningsfastigheter

Huvuddelen av förvaltningsfastigheterna i Nordea innehas av Nordea Liv och Pension (NLP). Förvaltningsfastigheterna i NLP värderas en gång i kvartalet av fastighetsavdelningarna i respektive bolag inom NLP, och arbetet utförs helt eller delvis av externa värderare. De avdelningar som använder sig av sina egna metoder jämför fastigheternas värdeförändringar med värderingar gjorda för liknande fastigheter av externa värderare. Värderingen presenteras för, och godkänns av, ledningen i respektive bolag. Finansdirektören i vart och ett av bolagen inom NLP godkänner de tillämpade metoder och ansvarar för de värden som används. Principerna som tillämpas i samtliga bolag överensstämmer med de nationella tillsynsmyndigheternas bestämmelser, som i sin tur överensstämmer med internationella värderingsprinciper och IFRS.

Dessutom finns en Investment Operation Committee (IOC), som är ett gemensamt forum för frågor som rör värdering och redovisning av i NLP:s investeringsverksamhet. Bolagen inom NLP rapporterar regelbundet till IOC, och IOC rapporterar kvartalsvis till Nordeakoncernens Group Valuation Committee.

Förvaltningsfastigheterna i NLP fungerar som skuldtäckning gentemot försäkringstagarna i liv- och fondförsäkringsavtal samt i finansiella avtal, vilket innebär att effekten på Nordeas resultaträkning och eget kapital beror på återbäringsmedlen och återbäringsavtalen i det bolag som äger fastigheten.

K40

Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Värderingsmetoder och indata som används vid värderingen till verkligt värde i nivå 3

31 dec 2014, mn euro	Verkligt värde	Varav Life ¹	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för verkligt värde
Räntebärande värdepapper					
Bolåneinstitut och andra kreditinstitut ²	235	9	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-8/8
Företag	44	44	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-3/3
Summa	279	53			-11/11
Aktier och andelar					
Private equity-fonder	2 328	1 820	Andelsvärde ³		
Hedgefonder	443	181	Andelsvärde ³		
Kreditfonder	487	377	Andelsvärde/analytikerkonsensus ³		
Övriga fonder	1 970	1 950	Andelsvärde/fondkurser ³		
Övrigt	230	158	—		
Summa	5 458	4 486			-542/575
Derivatinstrument					
Räntederivat	191	—	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	-13/9
Aktiederivat	-220	—	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet Utdelning	-18/12
Valutaderivat	-31	—	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	+/-0
Kreditderivat	-129	—	Kreditderivatmodell	Korrelationer Återvinningsgrad	-10/9
Övrigt	29	—	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	+/-0
Summa	-160	—			-41/30

1) Innehav i finansiella instrument utgör en stor del av livförsäkringsrörelsen, i syfte att fullgöra åtaganden i försäkringsavtal och finansiella avtal. Vinster och förluster hänförliga till dessa instrument allokeras nästan uteslutande till försäkringstagarna och påverkar därmed inte Nordeas eget kapital.

2) Varav 155 mn euro prissätts utifrån en kreditspread (skillnaden mellan diskonteringsräntan och LIBOR) på 1,45 procent, och en rimlig förändring av denna kreditspread skulle inte påverka det verkliga värdet med tanke på återköpsmöjligheten.

3) Verkligt värde baseras på kurser och andelsvärden som erhållits av externa leverantörer/förvaltare. Dessa kurser fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna. Den allra vanligaste värderingsmetoden för private equity-fonder hos leverantörer/förvaltare överensstämmer med anvisningarna i International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV), som utfärdats av European Venture Capital Association (EVCA). Mindre än 15 procent av innehavet i private equity-fonder justeras/värderas internt utifrån IPEV-anvisningarna. De redovisade värdena för dessa ligger i intervallet 0 till 95 procent jämfört med de värden som erhållits från leverantörer/förvaltare.

Tabellerna ovan visar, för varje tillgångs- och skuldclass som hänförs till nivå 3, det verkliga värdet, värderingsmetoderna som använts för beräkning av verkligt värde, väsentliga ej observerbara data som använts i värderingsmodellerna samt, för finansiella tillgångar och skulder, det verkliga värdets känslighet för förändringar i viktiga antaganden.

Kolumnen "intervall för verkligt värde" i tabellerna ovan visar känsligheten i verkligt värde för nivå 3-instrument vid förändringar i viktiga antaganden. När exponeringen för en ej observerbar parameter kvittas mellan olika instrument redovisas endast nettoeffekten i tabellen. Redovisat intervall är sannolikt större än den faktiska osäkerheten i verkligt värde för dessa instrument, eftersom det i praktiken är osannolikt att alla ej observerbara parametrar samtidigt skulle vara i utkanten av sina intervall för rimligt möjliga alternativ. Redovisningen är varken förutsäggande eller indikativ för framtida förändringar i verkligt värde.

För att beräkna känsligheten (intervallet) i verkligt värde för derivat tillämpas en rad olika modeller för att fastställa ett

osäkerhetsintervall kring det redovisade verkliga värdet. De olika modellerna är inriktade på olika aspekter av prissättningen av derivat. Två gemensamma komponenter i modellerna för derivatvärdering är volatiliteten i underliggande riskfaktorer och korrelationen mellan de relevanta riskfaktorerna. Hänsyn tas till båda dessa genom att olika antaganden om indata och/eller valet av modell tillämpas. Förutom dessa gemensamma faktorer omfattar analysen även ett antal faktorer som är specifika för tillgångsklassen, bland annat förväntad aktieutdelning, återvinningsantaganden för kreditderivat och inflationsförväntningar. Det verkliga värdet på derivat redovisas som nettot av tillgångar och skulder.

För att beräkna känsligheten (intervallet) i verkligt värde för aktier och andelar och räntebärande värdepapper ökades och minskades det verkliga värdet med 2–10 procentenheter, beroende på osäkerheten i värderingen och underliggande antaganden. Större intervall tillämpas på instrument med större osäkerhet i värderingen jämfört med aktivt handlade instrument och underliggande osäkerheter i individuella antaganden.

K40**Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.****Värderingsmetoder och indata som används vid värderingen till verkligt värde i nivå 3**

31 dec 2013, mn euro	Verkligt värde	Varav Life ¹	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för verkligt värde
Räntebärande värdepapper					
Kommuner och andra offentliga organ	29	29	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	+/-0
Bolåneinstitut och andra kreditinstitut ²	359	8	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-20/20
Företag	82	67	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-4/4
Övrigt	8	—	—	—	-1/1
Summa	478	104			-25/25
Aktier och andelar					
Private equity-fonder	2 298	1 770	Andelsvärde ³		
Hedgefonder	458	178	Andelsvärde ³		
Kreditfonder	460	362	Andelsvärde/analytikerkonsensus ³		
Övriga fonder	431	403	Andelsvärde/fondkurser ³		
Övrigt	194	129	—		
Summa	3 841	2 842			-381/381
Derivatinstrument					
Räntederivat	141	—	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	-7/5
Aktiederivat	-93	—	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	-17/11
Valutaderivat	103	—	Optionsmodell	Utdelning Korrelationer Volatilitet	+/-0
Kreditderivat	-129	—	Kreditderivatmodell	Korrelationer Återvinningsgrad	-7/9
Övrigt	15	—	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	+/-0
Summa	37	—			-31/25

1) Innehav i finansiella instrument utgör en stor del av livförsäkringsrörelsen, i syfte att fullgöra åtaganden i försäkringsavtal och finansiella avtal. Vinster och förluster hänförliga till dessa instrument allokteras nästan uteslutande till försäkringstagarna och påverkar därmed inte Nordeas eget kapital.

2) Varav 155 mn euro prissätts utifrån en kreditspread (skillnaden mellan diskonteringsräntan och LIBOR) på 1,45 procent, och en rimlig förändring av denna kreditspread skulle inte påverka det verkliga värdet med tanke på återköpsmöjligheten.

3) Verkligt värde baseras på kurser och andelsvärden som erhållits av externa leverantörer/förvaltare. Dessa kurser fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna. Den allra vanligaste värderingsmetoden för private equity-fonder hos leverantörer/förvaltare överensstämmer med anvisningarna i International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV), som utfärdats av European Venture Capital Association (EVCA). Mindre än 15 procent av innehavet i private equity-fonder justeras/värderas internt utifrån IPEV-anvisningarna. De redovisade värdena för dessa ligger i intervallet 0 till 100 procent jämfört med de värden som erhållits från leverantörer/förvaltare.

K40

Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

31 dec 2014, mn euro	Verkligt värde ¹	Varav Life	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för ej observerbara indata	Vägt genomsnitt för ej observerbara indata
Förvaltningsfastigheter						
Danmark	1 656	1 645	Diskonterade kassaflöden	Marknadshyra	26–377 EUR/m ² /år	110 EUR/m ² /år
				Avkastingskrav		
				Kommersiella	6,1%–9,0%	7,5%
				Kontor	4,6%–9,5%	6,0%
				Lägenheter	3,5%–6,0%	5,0%
Norge	774	767	Diskonterade kassaflöden	Marknadshyra	25–1 166 EUR/m ² /år	216 EUR/m ² /år
				Avkastingskrav		
				Kommersiella	5,3%–8,5%	5,9%
				Kontor	5,0%–8,8%	6,3%
				Lägenheter	5,5%–5,5%	5,5%
				Övriga	7,3%–8,5%	7,8%
Finland	642	640	Diskonterade kassaflöden ²	Marknadshyra	89–327 EUR/m ² /år	170 EUR/m ² /år
				Avkastingskrav		
				Kommersiella	5,0%–7,0%	6,0%
				Kontor	5,0%–8,0%	6,5%
				Lägenheter	4,5%–6,0%	5,3%
				Övriga	6,5%–9,0%	7,8%
Sverige	75	75	Diskonterade kassaflöden ²	Marknadshyra	64–191 EUR/m ² /år	126 EUR/m ² /år
				Avkastingskrav		
				Kommersiella	6,3%–7,0%	6,7%
				Lägenheter	4,0%–4,5%	4,1%
				Övriga	7,0%–7,0%	7,0%
Övriga	80	—	Diskonterade kassaflöden	—	—	—
Summa	3 227	3 127				

1) Fördelning baserad på de värderingsmetoder som används i olika länder.

2) Verkligt värde beräknas av externa värderare.

K40

Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

31 dec 2013, mn euro	Verkligt värde ¹	Varav Life	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för ej observerbara indata	Vägt genomsnitt för ej observerbara indata
Förvaltningsfastigheter						
Danmark	1 752	1 735	Diskonterade kassaflöden	Marknadshyra	54–350 EUR/m ² /år	107 EUR/m ² /år
				Avkastingskrav		
				Kommersiella	6,0%–9,0%	7,6%
				Kontor	4,6%–9,5%	6,1%
				Lägenheter	3,5%–6,3%	5,8%
Norge	899	875	Diskonterade kassaflöden	Marknadshyra	85–850 EUR/m ² /år	203 EUR/m ² /år
				Avkastingskrav		
				Kommersiella	5,3%–8,5%	6,4%
				Kontor	5,7%–8,5%	6,5%
				Lägenheter	5,8%–6,5%	6,1%
				Övriga	6,0%–8,0%	7,3%
Finland	793	681	Diskonterade kassaflöden ²	Marknadshyra	88–324 EUR/m ² /år	148 EUR/m ² /år
				Avkastingskrav		
				Kommersiella	5,0%–7,0%	6,0%
				Kontor	5,0%–8,0%	6,5%
				Lägenheter	4,5%–6,0%	5,3%
				Övriga	6,5%–9,0%	7,8%
Sverige	76	76	Diskonterade kassaflöden ²	Marknadshyra	—	—
				Avkastingskrav		
				Kommersiella	6,8%–7,0%	6,8%
				Lägenheter	4,3%–4,3%	4,3%
				Övriga	5,0%–8,3%	6,5%
Övriga	4	—	Diskonterade kassaflöden	—	—	—
Summa	3 524	3 367				

1) Fördelning baserad på de värderingsmetoder som används i olika länder.
 2) Verkligt värde beräknas av externa värderare.

Förändringar i uppskjutna dag 1-resultat

Transaktionspriset för finansiella instrument överensstämmer i vissa fall inte med verkligt värde vid första redovisningstillfället (enligt använd värderingsmodell). Skälet är huvudsakligen att transaktionspriset inte har kunnat fastställas på en aktiv marknad. Om väsentliga ej observerbara data används i värderingsmetoden (nivå 3) redovisas det finansiella instrumentet till transaktionspriset, och den eventuella skillnaden mellan transaktionspriset och det verkliga värdet vid första redovisningstillfället, enligt använd värderingsmodell (dag 1-resultat), skjuts upp. För ytterligare information, se not K1 "Redovisningsprinciper". Tabellen nedan visar den totala skillnaden som kvarstår att periodisera i resultaträkningen vid periodens början och slut, samt en avstämning av hur detta skillnadsbelopp har förändrats under året (förändring i uppskjutna dag 1-resultat).

Uppskjutna dag 1-resultat – derivat, mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Belopp vid årets början	38	24
Uppskjutna resultat från nya transaktioner	9	26
Redovisat i resultaträkningen under året	-11	-12
Belopp vid årets slut	36	38

K40

Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen

EURm	31 dec 2014		31 dec 2013		Nivå i hierarkin för verkligt värde
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	
Tillgångar som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	31 067	31 067	33 529	33 529	3
Utlåning	261 451	259 547	265 524	265 524	3
Räntebärande värdepapper	2 630	2 941	5 359	5 484	1, 2
Övriga tillgångar	4 590	4 590	4 057	4 057	3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 123	1 123	1 886	1 886	3
Summa	300 861	299 268	310 355	310 480	
Skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Inlåning och skuldinstrument	348 644	350 087	353 284	354 938	3
Övriga skulder	6 377	6 377	5 747	5 747	3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	345	345	1 890	1 890	3
Summa	355 366	356 809	360 921	362 575	

Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker

Verkligt värde på "Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker" antas, till följd av dess kortfristiga natur, vara samma som det redovisade värdet och hänförs därför till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Utlåning

Det verkliga värdet på "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" och "Utlåning till allmänheten" har beräknats genom att diskontera de förväntade framtida kassaflödena med en antagen kundränta som skulle ha använts på marknaden om lånen hade emitterats vid värderingstidpunkten. Den antagna kundräntan beräknas som referensräntan plus den genomsnittliga marginalen på nyutlåning i Retail Banking respektive Wholesale Banking.

Verkligt värde justeringen som beräknas för upplysningsändamål på lån som redovisas till upplupet anskaffningsvärde är negativ med 1 904 mn euro. Verkligt värde justeringen som beräknas för upplysningsändamål på alla lån i balansräkningen (se sid 137), inklusive lån som redovisas till verkligt värde huvudsakligen i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab (klassificerade som från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen), är positiv med 1 356 mn euro. Upplysningen om verkligt värde på lån klassificerade som från början värderade till verkligt värde skiljer sig från redovisat värde eftersom upplysningen om verkligt värde bortser från förtidsinlösoptionen på utlåningen i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab. Det korrekt redovisade värdet i balansräkningen inkluderar också justering av verkligt värde för förtidsinlösoptionen som är inkluderad i lånen.

För jämförelsetalen 2013 har verkligt värde beräknats som det redovisade värdet justerat med förändringar i verkligt värde gällande ränterisk. Förändringarna i verkligt värde hänförliga till ränterisk baseras på förändringar i berörda räntor jämfört med motsvarande nominella räntor i portföljerna. Inga justeringar har gjorts för förändringar i verkligt värde gällande kreditrisk.

Värderingen till verkligt värde har hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Räntebärande värdepapper

Det verkliga värdet uppgår till 2 941 mn euro (5 484 mn euro),

varav 27 mn euro (234 mn euro) har hänförs till nivå 1 och 2 914 mn euro (5 250 mn euro) till nivå 2 i hierarkin för verkligt värde. Värderingsprinciperna är desamma som för liknande instrument som redovisas till verkligt värde i balansräkningen

Övriga tillgångar samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Balansposterna "Övriga tillgångar" och "Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter" utgörs av kortfristiga fordringar, huvudsakligen upplupna ränteintäkter. Det verkliga värdet anses därför vara detsamma som det redovisade värdet och har hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Inlåning och skuldinstrument

Det verkliga värdet på "Skulder till kreditinstitut", "In- och upplåning från allmänheten", "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder" har beräknats som det redovisade värdet justerat för förändringar i verkligt värde gällande ränterisk och egen kreditrisk. Det verkliga värdet har hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde. Förändringarna i verkligt värde hänförliga till ränterisk baseras på förändringar i berörda räntor jämfört med motsvarande nominell ränta i portföljerna. Förändringarna i verkligt värde hänförliga till kreditrisk beräknas som skillnaden mellan kreditspreaden i de nominella räntorna och aktuell kreditspread på marknaden. Beräkningen utförs på aggregerad nivå för all långfristig upplåning som redovisas under balansposterna "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder". Eftersom den avtalade löptiden är kort för "Skulder till kreditinstitut" och "In- och upplåning från allmänheten" antas förändringarna i Nordeas egen kreditrisk hänförliga till dessa poster vara obetydliga. Detsamma gäller kortfristig upplåning som redovisas under balansposterna "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder".

Övriga skulder samt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Balansposterna "Övriga skulder" och "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter" utgörs av kortfristiga skulder, huvudsakligen fondlikvidskulder. Det verkliga värdet anses därför vara detsamma som det redovisade värdet och har hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

K41

Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningensavtal

31 dec 2014, mn euro	Redovisade finansiella tillgångar ¹ , brutto	Redovisade finansiella skulder, brutto, som kvittats i balansräkningen	Nettoredovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella instrument	Erhållna finansiella säkerheter	Erhållna kontant-säkerheter	
Tillgångar							
Derivatinstrument	245 959	-141 572	104 387	-79 016	—	-11 994	13 377
Omvända återköpsavtal	49 352	—	49 352	-19 299	-29 605	—	448
Avtal om inlåning av värdepapper	5 272	—	5 272	—	-5 272	—	0
Summa	300 583	-141 572	159 011	-98 315	-34 877	-11 994	13 825

31 dec 2014, mn euro	Redovisade finansiella skulder ¹ , brutto	Redovisade finansiella tillgångar, brutto, som kvittats i balansräkningen	Nettoredovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella instrument	Lämnade finansiella säkerheter	Lämnade kontant-säkerheter	
Skulder							
Derivatinstrument	237 562	-141 572	95 990	-79 016	—	-10 360	6 614
Återköpsavtal	44 488	—	44 488	-19 299	-23 559	—	1 630
Avtal om utlåning av värdepapper	2 778	—	2 778	—	-2 778	—	0
Summa	284 828	-141 572	143 256	-98 315	-26 337	-10 360	8 244

1) Alla belopp har värderats till verkligt värde.

2) Omvända återköpsavtal och avtal om inlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" eller "Utlåning till allmänheten". Återköpsavtal och avtal om utlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Skulder till kreditinstitut" eller "In- och upplåning från allmänheten".

31 dec 2013, mn euro	Redovisade finansiella tillgångar ¹ , brutto	Redovisade finansiella skulder, brutto, som kvittats i balansräkningen	Nettoredovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella instrument	Erhållna finansiella säkerheter	Erhållna kontant-säkerheter	
Tillgångar							
Derivatinstrument	128 855	-58 132	70 723	-56 104	-1	-5 739	8 879
Omvända återköpsavtal	45 704	—	45 704	-24 267	-21 053	—	384
Avtal om inlåning av värdepapper	4 397	—	4 397	—	-4 397	—	0
Summa	178 956	-58 132	120 824	-80 371	-25 451	-5 739	9 263

31 dec 2013, mn euro	Redovisade finansiella skulder ¹ , brutto	Redovisade finansiella tillgångar, brutto, som kvittats i balansräkningen	Nettoredovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella instrument	Lämnade finansiella säkerheter	Lämnade kontant-säkerheter	
Skulder							
Derivatinstrument	122 388	-58 132	64 256	-56 104	—	-4 586	3 566
Återköpsavtal	49 744	—	49 744	-24 267	-21 821	—	3 656
Avtal om utlåning av värdepapper	3 063	—	3 063	—	-3 063	—	0
Summa	175 195	-58 132	117 063	-80 371	-24 884	-4 586	7 222

1) Alla belopp har värderats till verkligt värde.

2) Omvända återköpsavtal och avtal om inlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" eller "Utlåning till allmänheten". Återköpsavtal och avtal om utlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Skulder till kreditinstitut" eller "In- och upplåning från allmänheten".

Rättsligt bindande ramavtal om nettning eller liknande avtal

Finansiella instrument bruttoredovisas i balansräkningen med det innebär inte att dessa instrument inte omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal. Normalt omfattas finansiella instrument (derivat, repor och värdepapperslån) av ramavtal för nettning, och Nordea skulle därmed tillåtas

använda nettning i händelse av fallissemang och i beräkningen av motpartsrisk.

En närmare beskrivning av motpartsrisk finns i förvaltningsberättelsen, i avsnittet Risk-, likviditets- och kapitalhantering.

Mn euro	2014	2013
Räntenetto	28	154
Avgifts- och provisionsnetto	0	38
Övriga rörelseintäkter	21	7
Summa rörelseintäkter	49	199
Summa rörelsekostnader	-53	-118
Kreditförluster, netto	-5	-26
Rörelseresultat	-9	55
Skatt	-1	-13
Periodens resultat från avyttrad verksamhet	-10	42
Periodens resultat, efter värdering till verkligt värde	-19	1
Transaktions- och transfereringskostnader (inkl försäljningskostnader) ¹	-10	-34
Periodens resultat från avyttrad verksamhet efter värdering till verkligt värde och försäljningskostnader	-39	9

1) 2013: med avdrag för skatt på 9 mn euro.

Information om den avvecklade verksamhetens inverkan på övrigt totalresultat och kassaflöde finns i Rapport över totalresultat och kassaflödesanalysen för koncernen. Vinst per aktie för avvecklad verksamhet finns i not K12.

Avvecklad verksamhet och tillgångar/skulder som innehas för försäljning avser Nordeas tidigare meddelade beslut att avveckla sin polska bank-, finans- och livförsäkringsverksamhet, inklusive Nordea Bank Polska S.A., Nordea Finance Polska S.A. och Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Balansräkning – sammandrag¹

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Tillgångar		
Utlåning till allmänheten	—	6 144
Räntebärande värdepapper	—	1 534
Aktier och andelar	—	385
Övriga tillgångar	—	832
Summa tillgångar som innehas för försäljning	—	8 895
Skulder		
Skulder till kreditinstitut	—	78
In- och upplåning från allmänheten	—	3 384
Skulder till försäkringstagare	—	625
Övriga skulder	—	111
Summa skulder som innehas för försäljning	—	4 198

1) Innefattar de externa tillgångar och skulder som innehas för försäljning. Den externa finansieringen av den polska verksamheten som kvartstår efter transaktionen har inte medräknats.

S.A., till PKO Bank Polski. Samtliga myndighetsgodkännanden erhöles och affären slutfördes under 2014. Verksamheten avfördes då också från räkenskaperna. Avvecklingsgruppen redovisas inte i not K2 "Segmentrapportering" eftersom den inte ingår i rapporteringen till den högste verkställande beslutsfattaren. Huvuddelen av verksamheten redovisades tidigare i segmentet Retail Banking Poland & Baltic countries. Den avvecklade verksamhetens inverkan på övrigt totalresultat återfinns i rapporten över totalresultatet.

K43

Överförda tillgångar och erhållna säkerheter

Överförda tillgångar som fortsatt redovisas i balansräkningen samt hänförliga skulder

Alla tillgångar som överförts redovisas fortsatt i balansräkningen om Nordeas exponering för förändringar i verkligt värde för tillgången kvarstår. Så är fallet vid återköpsavtal och värdepapperslån.

Återköpsavtal är en form av inlåning mot säkerhet där Nordea säljer värdepapper med ett avtal om att till ett fast pris återköpa dessa vid ett senare datum. Likvida medel som erhållits redovisas som inlåning (skuld). Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal bokas inte bort från balansräkningen.

Utlåning av värdepapper är transaktioner där Nordea lånar ut innehavda värdepapper till en motpart och erhåller en avgift.

Eftersom både återköpsavtal och värdepapperslån innebär att värdepappren återlämnas till Nordea, kvarstår alla risker och rättigheter förknippade med de överförda instrumenten hos Nordea, även om de inte är tillgängliga för Nordea under den period då de är överförda. Motparten i transaktionen innehar värdepappren som säkerhet, men har inte någon rätt till andra tillgångar i Nordea.

De värdepapper som fortsatt redovisas i balansräkningen samt hänförliga skulder värderas till verkligt värde.

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Återköpsavtal		
Räntebärande värdepapper	12 121	9 544
Avtal om utlåning av värdepapper		
Aktier och andelar	30	31
Summa	12 151	9 575

Skulder hänförliga till tillgångarna

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Återköpsavtal		
Skulder till kreditinstitut	7 291	3 154
In- och upplåning från allmänheten	4 659	6 654
Avtal om utlåning av värdepapper		
Skulder till kreditinstitut	31	84
Summa	11 981	9 892
Netto	170	-317

K44

Investeringar för vilka kunden bär risken

I balansräkningen för livförsäkringsverksamheten och för Nordea Bank Danmark A/S ingår tillgångar och skulder för vilka kunderna bär risken. Eftersom tillgångarna och skulderna juridiskt sett tillhör företagen, upptas tillgångarna och skulderna i koncernens balansräkning.

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt

Nordea erhåller säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån, vilka kan säljas eller pantsättas på nytt i enlighet med avtalsvillkoren. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Vanligtvis så kräver avtalen ytterligare säkerheter om värdet på värdepapper sjunker under en förutbestämd nivå. Enligt standardavtalen för de flesta återköpsavtal så har mottagaren av säkerheten ovillkorlig rätt att sälja eller återpantsätta säkerheten förutsatt att likvärdiga värdepapper överförs vid likvidtillfället. Det verkliga värdet på erhållna säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån upplyses om nedan.

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Omvända återköpsavtal		
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	47 165	44 908
– varav sålda eller pantsatta på nytt	36 676	38 503
Avtal om värdepapperslån		
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	5 469	3 341
– varav sålda eller pantsatta på nytt	2 969	3 341
Summa	52 634	48 249

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Tillgångar		
Räntebärande värdepapper	9 971	3 417
Aktier och andelar	18 294	19 994
Övriga tillgångar	860	1 501
Summa tillgångar	29 125	24 912
Skulder		
In- och upplåning från allmänheten	4 287	4 302
Försäkringsavtal	11 025	9 508
Finansiella avtal	13 813	11 102
Summa skulder	29 125	24 912

K45

Löptidsanalys för tillgångar och skulder

Förväntad löptid

Mn euro	Not	31 dec 2014			31 dec 2013		
		Förväntas återvinnas eller regleras:			Förväntas återvinnas eller regleras:		
		Inom 12 månader	Efter 12 månader	Summa	Inom 12 månader	Efter 12 månader	Summa
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		31 067	—	31 067	33 529	—	33 529
Utlåning till centralbanker	K13	6 958	—	6 958	11 769	—	11 769
Utlåning till kreditinstitut	K13	10 608	1 609	12 217	9 782	961	10 743
Utlåning till allmänheten	K13	119 462	228 623	348 085	147 611	194 840	342 451
Räntebärande värdepapper	K14	20 095	67 015	87 110	18 736	68 578	87 314
Pantsatta finansiella instrument	K15	3 603	8 548	12 151	6 905	2 670	9 575
Aktier och andelar	K16	10 823	28 926	39 749	10 162	23 109	33 271
Derivatinstrument	K17	14 966	90 153	105 119	7 854	63 138	70 992
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	K18	13	243	256	17	186	203
Aktier i intresseföretag	K19	2	485	487	—	630	630
Immateriella tillgångar	K20	78	2 830	2 908	—	3 246	3 246
Materiella tillgångar		13	496	509	11	420	431
Förvaltningsfastigheter	K22	12	3 215	3 227	74	3 450	3 524
Uppskjutna skattefordringar	K11	57	73	130	35	27	62
Aktuella skattefordringar		132	—	132	31	—	31
Pensionstillgångar	K32	0	42	42	1	320	321
Övriga tillgångar	K23	17 553	28	17 581	11 046	18	11 064
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	K24	1 198	416	1 614	1 862	521	2 383
Tillgångar som innehas för försäljning	K42	—	—	—	8 895	—	8 895
Summa tillgångar		236 640	432 702	669 342	268 320	362 114	630 434
Skulder till kreditinstitut	K25	53 226	3 096	56 322	57 023	2 067	59 090
In- och upplåning från allmänheten	K26	190 044	7 210	197 254	192 107	8 636	200 743
Skulder till försäkringstagare	K27	4 073	47 770	51 843	4 032	43 194	47 226
Emitterade värdepapper	K28	77 152	117 122	194 274	77 165	108 437	185 602
Derivatinstrument	K17	13 557	83 783	97 340	8 457	57 467	65 924
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	K18	351	3 067	3 418	117	1 617	1 734
Aktuella skatteskulder		341	27	368	276	27	303
Övriga skulder	K29	26 828	145	26 973	24 697	40	24 737
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	K30	1 909	34	1 943	3 616	61	3 677
Uppskjutna skatteskulder	K11	145	838	983	134	801	935
Avsättningar	K31	215	90	305	60	117	177
Pensionsskulder	K32	11	529	540	6	328	334
Efterställda skulder	K33	—	7 942	7 942	360	6 185	6 545
Skulder som innehas för försäljning	K42	—	—	—	4 198	—	4 198
Summa skulder		367 852	271 653	639 505	372 248	228 977	601 225

K45**Löptidsanalys för tillgångar och skulder, forts.****Avtalsenliga odiskonterade kassaflöden**

31 dec 2014, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Summa
Räntebärande finansiella tillgångar	21 618	117 658	52 743	154 129	245 499	591 647
Ej räntebärande finansiella tillgångar	—	—	—	—	162 746	162 746
Icke finansiella tillgångar	—	—	—	—	9 737	9 737
Summa tillgångar	21 618	117 658	52 743	154 129	417 982	764 130
Räntebärande finansiella skulder	128 160	139 785	63 412	98 666	49 086	479 109
Ej räntebärande finansiella skulder	—	—	—	—	141 184	141 184
Icke finansiella skulder och eget kapital	—	—	—	—	72 356	72 356
Summa skulder och eget kapital	128 160	139 785	63 412	98 666	262 626	692 649
Derivatinstrument, kassainflöde	—	416 856	127 842	228 299	75 117	848 114
Derivatinstrument, kassautflöde	—	435 736	126 093	217 485	75 285	854 599
Nettoexponering	—	-18 880	1 749	10 814	-168	-6 485
Exponering	-106 542	-41 007	-8 920	66 277	155 188	64 996
Kumulativ exponering	-106 542	-147 549	-156 469	-90 192	64 996	—

31 dec 2013, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Summa
Räntebärande finansiella tillgångar	25 973	119 862	44 907	163 641	277 298	631 681
Ej räntebärande finansiella tillgångar	—	—	—	—	117 167	117 167
Icke finansiella tillgångar	—	—	—	—	9 607	9 607
Summa finansiella tillgångar	25 973	119 862	44 907	163 641	404 072	758 455
Räntebärande finansiella skulder	127 522	156 843	54 318	99 313	42 088	480 084
Ej räntebärande finansiella skulder	—	—	—	—	107 086	107 086
Icke finansiella skulder och eget kapital	—	—	—	—	67 905	67 905
Summa finansiella skulder och eget kapital	127 522	156 843	54 318	99 313	217 079	655 075
Derivatinstrument, kassainflöde	—	429 194	124 755	220 495	73 590	848 034
Derivatinstrument, kassautflöde	—	429 971	124 404	218 650	74 574	847 599
Nettoexponering	—	-777	351	1 845	-984	435
Exponering	-101 549	-37 758	-9 060	66 173	186 009	103 815
Kumulativ exponering	-101 549	-139 307	-148 367	-82 194	103 815	—

Tabellen är baserad på avtalsenliga löptider för posterna i balansräkningen. För derivat har förväntade in- och utflöden av kontanter redovisats för både derivattillgångar och derivat-skulder eftersom derivat hanteras netto. Utöver posterna i balansräkningen har Nordea utställda kreditlöften om 74 291 mn euro (78 332 mn euro), vilka kan utnyttjas när som helst. Nordea har också ställt ut garantier om 19 838 mn euro

(18 969 mn euro) som kan komma att leda till ett utflöde av kontanter om särskilda händelser inträffar. För ytterligare information om återstående löptider, se avsnittet om "Risk-, likviditets- och kapitalhantering".

För ytterligare information om återstående löptider, se avsnittet om "Risk-, likviditets- och kapitalhantering".

K46

Transaktioner med närstående

Informationen nedan presenteras ur Nordeas perspektiv, d v s den visar hur Nordeas siffror har påverkats av transaktioner med närstående parter.

Mn euro	Intresseföretag		Övriga närstående parter ¹	
	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013
Tillgångar				
Utlåning	594	464	—	0
Räntebärande värdepapper	59	120	—	—
Aktier och andelar	—	—	—	—
Derivatinstrument	224	147	—	—
Aktier och andelar i intresseföretag	487	630	—	—
Summa tillgångar	1 364	1 361	—	0
Skulder				
In- och upplåning	215	142	36	109
Emitterande värdepapper	0	11	—	—
Derivatinstrument	154	34	—	—
Summa skulder	369	187	36	109
Poster utanför balansräkningen²	6 212	8 086	—	—

Mn euro	Intresseföretag		Övriga närstående parter ¹	
	2014	2013	2014	2013
Räntenetto	9	9	—	0
Avgifts- och provisionsnetto	5	6	1	1
Nettoresultat av poster till verkligt värde	-90	18	—	—
Övriga rörelseintäkter	—	0	—	—
Summa rörelsekostnader	—	0	—	—
Resultat före kreditförluster	-76	33	1	1

1) Aktieägare med väsentligt inflytande och nära anhöriga till nyckelpersoner i ledande positioner i Nordeakoncernen, samt bolag som står under betydande inflytande av nyckelpersoner i ledande positioner i Nordeakoncernen eller av nära anhöriga till dessa nyckelpersoner räknas som närstående parter till Nordea. Inkluderat i denna grupp av närstående parter är Sampo Oyj och Aegon Asset Management. Om transaktioner med dessa närstående parter görs som ett led i Nordeas och de närstående parternas normala affärsverksamhet och på samma kriterier och villkor som jämförbara transaktioner med parter med liknande kundrelation till Nordea samt om de ej innebar mer än normalt risktagande, redovisas de ej i tabellen.

2) Inklusive nominella belopp på derivatinstrument.

Ersättningar samt utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Information om ersättningar och utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not K7.

Övriga transaktioner med närstående parter

Från och med mars 2008 ingår Nordea i ett garantikonstium som har bildats avseende norska Eksportfinans ASA:s värdepappersportfölj. Nordea äger 23 procent av bolaget. Övriga ägare är den norska staten samt andra nordiska banker. Nordeas andel av garantins negativa verkliga värde per balansdagen uppgår till 22 mn euro. Avtalet löper ut samtidigt som de obligationer som är inkluderade i garantin. Sista förfallodagen är 31 december 2023.

Nordea gick under 2009 in i en transaktion med ett bolag som står under betydande inflytande av en nyckelperson i ledande position. Transaktionen redovisas separat i den här noten till följd av dess betydelse för det närstående bolaget. Det närstående bolaget beviljades en kreditlimit på 17 mn euro varav utnyttjad kredit uppgick till 4 mn euro den 31 december 2014. Den sista förfallodagen är den 31 december 2015, med möjlighet till förlängning ett år i taget efter ny kreditprövning. Transaktionen görs enligt samma kriterier och villkor som för jämförbara transaktioner med bolag med liknade kundrelation till Nordea.

Dessutom har Nordea ställt ut en kapitaltäckningsgaranti limiterad till 610 mn SEK till förmån för en närstående part. Kapitaltäckningsgarantin är även avgränsad i tid till det tidigare av bolagsstämman för kalenderår 2015 och att Nordea inte längre har något ägarintresse i motparten.

Nordeas hantering och analys av kreditrisk beskrivs i förvaltningsberättelsen, i avsnittet Risk-, likviditets- och kapitalhantering. Ytterligare information om kreditrisk finns också i Capital and Risk management Report (Pillar III) 2014, som kan hämtas på www.nordea.com. Informationen i den här noten har till stor del hämtats från Pelare III-rapporten i syfte att tillgodose upplysningskraven för kreditrisk i årsredovisningen.

Pelare III-rapporten innehåller de upplysningar som krävs enligt kapitaltäckningsdirektivet (CRD), som grundas på Basel II. Pelare III-upplysningarna har anpassats efter hur Nordea hanterar kreditrisk, och bedöms vara det bästa sättet att tydliggöra Nordeas exponering för kreditrisk. Kreditrisk-exponeringar uppträder i olika form och delas in i följande typer:

Exponeringstyper, mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Exponeringar inom balansräkningen	404 720	412 850
Exponeringar utanför balansräkningen	47 191	46 351
Värdepapperiseringar	4 667	2 196
Derivat	30 992	18 158
Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD)	487 570	479 555

De tabeller som redovisas i denna not och som innehåller upplysningar om exponeringar presenterar dessa i form av Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD). EAD motsvarar exponering efter att ha tillämpat konverteringsfaktorer för kreditrisk.

Avstämning av exponeringstyper mot balansräkningen

Detta avsnitt beskriver kopplingen mellan kreditportföljen, definierad i enlighet med redovisningsstandarder, och exponeringen, definierad i enlighet med CRD. De huvudsakliga skillnaderna beskrivs här för att belysa kopplingen mellan de olika redovisningsmetoderna. Ursprunglig exponering är exponeringen före beaktande av substitutionseffekter hänförliga till begränsning av kreditrisken, kreditkonverteringsfaktorer för exponeringar utanför balansräkningen och reserveringar inom ramen för schablonmetoden. I den här noten definieras emellertid exponering som exponering vid fallissemang (EAD) för IRK-exponeringar och exponeringsvärde för schablonmetodsexponeringar, om inget annat anges. I enlighet med CRD har den kreditriskexponering som redovisas i Pelare III-rapporten delats in i olika exponeringsklasser, där varje klass i sin tur delas in i exponeringstyper:

- Poster i balansräkningen
- Ansvarsförbindelser (t ex garantier och outnyttjad del av beviljade krediter)
- Värdepappersfinansiering (t ex omvända repor och värdepapperslån)
- Derivatinstrument

De poster som redovisas i årsredovisningen har delats in enligt följande (i enlighet med redovisningsstandarderna):

- Poster i balansräkningen (t ex utlåning till centralbanker och kreditinstitut, utlåning till allmänheten, omvända repor, positivt verkligt värde för derivat och räntebärande värdepapper).
- Ansvarsförbindelser (t ex garantier och outnyttjad del av beviljade krediter).

Tabellen nedan visar kopplingen mellan kreditriskexponering enligt CRD och poster som ingår i årsredovisningen.

Poster i balansräkningen

Som framgår av tabellen nedan har följande poster lyfts ut från balansräkningen vid beräkningen av exponering i balansräkningen enligt CRD:

- Marknadsriskrelaterade poster i handelslaget, såsom vissa räntebärande värdepapper och pantsatta instrument.
- Repor, derivat och värdepapperslån. Dessa transaktioner ingår antingen i beräkningen av marknadsrisk i handelslaget eller redovisas som separata exponeringstyper (derivat eller värdepappersfinansiering).
- Livförsäkringsverksamhet (till följd av solvensbestämmelser).
- Övriga, huvudsakligen reserveringar, immateriella tillgångar och uppskjutna skattefordringar.

Ansvarsförbindelser

Följande ansvarsförbindelser som angetts i årsredovisningen ingår inte när exponeringen för ansvarsförbindelser beräknas i enlighet med CRD:

- Livförsäkringsverksamhet (till följd av solvensbestämmelser).
- För egna skulder ställda säkerheter och Övriga ställda säkerheter (förutom leasing). Dessa transaktioner redovisas som värdepappersfinansiering (dvs en separat exponeringstyp).
- Derivatinstrument

Derivatinstrument och värdepappersfinansiering

Derivat kan redovisas som både balansposter (d v s positivt verkligt värde) och ansvarsförbindelser (d v s nominella belopp) i enlighet med gällande redovisningsstandarder. Enligt CRD redovisas däremot derivat och värdepappersfinansiering som separata exponeringstyper. Vidare grundas beräkningen av repor och in- och utlåning av värdepapper i balansräkningen på nominellt värde. I CRD-beräkningarna fastställs dessa exponeringstyper med avdrag för värdet på säkerheterna.

Exponeringar inom balansräkningen

	Ursprunglig exponering	Tillgångar relaterade till marknadsrisk	Repor, derivat och värdepapperiseringar	Livförsäkringsverksamhet	Övrigt	Balansräkning
31 dec 2014, mn euro						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	31 067	—	—	—	—	31 067
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	14 030	—	4 822	326	-3	19 175
Utlåning till allmänheten	300 926	—	49 515	—	-2 356	348 085
Räntebärande värdepapper och pantsatta finansiella instrument	53 432	24 181	—	21 648	—	99 261
Derivatinstrument ¹	—	—	104 999	120	—	105 119
Immateriella tillgångar	—	—	—	324	2 584	2 908
Övriga tillgångar och förutbetalda kostnader	6 301	25 144	91	32 896	-705	63 727
Summa tillgångar	405 756	49 325	159 427	55 314	-480	669 342
Exponeringsbelopp vid fallissemang²	404 720					

1) Derivat inkluderas i "banking book" och "trading book", men inte till redovisade värden. Motpartsrisk i tradingderivat inkluderas i kreditriskberäkningarna.
2) Balansräkningsexponeringen har en konverteringsfaktor på 100% men kan ändå ha ett lägre exponeringsbelopp vid fallissemang på grund av avsättningar i standardmetoden, vilka avräknas från den ursprungliga exponeringen när exponeringsbeloppet vid fallissemang beräknas.

	Ursprunglig exponering	Tillgångar relaterade till marknadsrisk	Repor, derivat och värdepapperiseringar	Livförsäkringsverksamhet	Övrigt	Tillgångar som innehas för försäljning ³	Blansräkning
31 dec 2013, mn euro							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	34 082	—	—	1	—	-554	33 529
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	15 421	—	6 605	546	17	-77	22 512
Utlåning till allmänheten	307 207	4 388	39 159	—	-2 159	-6 144	342 451
Räntebärande värdepapper och pantsatta finansiella instrument	52 042	25 523	—	20 858	—	-1 534	96 889
Derivatinstrument ¹	—	—	70 840	154	—	-2	70 992
Immateriella tillgångar	—	—	—	324	2 987	-65	3 246
Övriga tillgångar och förutbetalda kostnader	5 347	18 632	65	28 009	386	8 376	60 815
Summa tillgångar	414 099	48 543	116 669	49 892	1 231	0	630 434
Exponeringsbelopp vid fallissemang²	412 850						

1) Derivat inkluderas i "banking book" och "trading book", men inte till redovisade värden. Motpartsrisk i tradingderivat inkluderas i kreditriskberäkningarna.
2) Balansräkningsexponeringen har en konverteringsfaktor på 100% men kan ändå ha ett lägre exponeringsbelopp vid fallissemang på grund av avsättningar i standardmetoden, vilka avräknas från den ursprungliga exponeringen när exponeringsbeloppet vid fallissemang beräknas.
3) Tillgångar som innehas för försäljning redovisas separat i balansräkningen men inkluderas rad för rad i ursprunglig exponering.

Exponeringar utanför balansräkningen

	Kreditrisk i Basel II beräkningen	Livförsäkringsverksamhet	Inkluderat i derivat och värdepapperiseringar	Exponeringar utanför balansräkningen
31 dec 2014, mn euro				
Ansvarsförbindelser	21 985	32	—	22 017
Kreditlöften och övriga åtaganden	75 032	875	28	75 935
Summa exponeringar utanför balansräkningen	97 017	907	28	97 952

	Kreditrisk i Basel II beräkningen	Exponeringar utanför redovisningen	Ursprunglig exponering	Genomsnittlig konverteringsfaktor	Exponeringsbelopp vid fallissemang
31 dec 2014, mn euro					
Kreditfaciliteter	50 777	437	51 214	48%	24 626
Checkräkningskredit	18 161	3 960	22 121	50%	11 065
Lånelöften	6 091	7 246	13 337	36%	4 858
Garantier	20 760	1	20 761	31%	6 335
Övrigt	1 228	32	1 260	24%	307
Summa	97 017	11 676	108 693		47 191

K47

Upplysningar om kreditrisk

31 dec 2013, mn euro	Kreditrisk i Basel II beräkningen	Livförsäkringsverksamhet	Inkluderat i derivat och värdepappersriseringar	Exponeringar utanför balansräkningen
Ansvarsförbindelser	20 824	46	—	20 870
Kreditlöften och övriga åtaganden	79 012	547	40	79 599
Summa exponeringar utanför balansräkningen	99 836	593	40	100 469

31 dec 2013, mn euro	Kreditrisk i Basel II beräkningen	Exponeringar utanför redovisningen	Ursprunglig exponering	Genomsnittlig konverteringsfaktor	Exponeringsbelopp vid fallissemang
Kreditfaciliteter	51 607	68	51 675	47%	24 146
Checkräkningskredit	18 975	4 400	23 375	23%	5 346
Lånelöften	8 294	7 129	15 423	31%	4 843
Garantier	19 681	2	19 683	59%	11 669
Övrigt	1 279	34	1 313	26%	347
Summa	99 836	11 633	111 469		46 351

Exponeringsklasser uppdelad per exponeringstyp

Vid årsskiftet 2014 beräknades 80 procent av de totala kreditexponeringarna i enlighet med IRK-metoden. Större delen av exponeringen utgörs av portföljer inom IRK företag och IRK hushåll.

Under 2014 ökade den totala exponeringen något, huvudsakligen till följd av en ökning av hushålls- och institutportföljerna. Derivatexponeringarna, särskilt inom i företagsportföljen, ökade markant under året, främst till följd av marknadsutvecklingen.

31 dec 2014, mn euro	Exponeringar inom balansräkningen	Exponeringar utanför balansräkningen	Värdepappersriseringar	Derivat	Summa exponering
Stater, kommuner och centralbanker	67 781	1 502	932	5 338	75 553
Institut	37 940	968	2 751	9 994	51 653
Företag	126 683	31 251	751	15 078	173 763
Hushåll	163 051	13 263	—	141	176 455
Övrigt	9 265	207	233	441	10 146
Summa exponering	404 720	47 191	4 667	30 992	487 570

31 dec 2013, mn euro	Exponeringar inom balansräkningen	Exponeringar utanför balansräkningen	Värdepappersriseringar	Derivat	Summa exponering
Stater, kommuner och centralbanker	78 719	1 951	147	3 232	84 049
Institut	34 694	1 255	1 218	5 667	42 834
Företag	127 638	34 044	739	8 234	170 655
Hushåll	158 228	9 077	1	96	167 402
Övrigt	13 571	24	91	929	14 615
Summa exponering	412 850	46 351	2 196	18 158	479 555

Exponeringar uppdelade geografiskt och per exponeringsklass

Nordea har en god geografisk spridning. Ingen marknad svarar ensamt för mer än 26 procent av exponeringen. Exponeringen i Sverige och Finland utgör 23 respektive 17 procent av den totala exponeringen i koncernen, medan Danmark svarar för 26 procent och Norge för 14 procent. Exponeringen i USA utgör 7 procent av den totala exponeringen och Ryssland står endast för 1 procent.

Upplysningar om kreditrisk

31 dec 2014, mn euro	Norden	– varav Danmark	– varav Finland	– varav Norge	– varav Sverige	Baltikum	Ryssland	USA	Övriga	Summa exponering
Stater, kommuner och centralbanker	36 204	11 294	13 261	3 222	8 427	1 254	498	28 514	9 083	75 553
Institut	33 668	16 557	2 853	4 693	9 565	179	404	1 406	15 996	51 653
Företag	140 586	44 457	26 265	30 940	38 924	5 501	4 505	1 970	21 201	173 763
Hushåll	170 596	53 023	38 982	27 986	50 605	3 237	343	4	2 275	176 455
Övrigt ¹	6 283	1 059	1 402	979	2 843	252	111	145	3 355	10 146
Summa exponering	387 337	126 390	82 763	67 820	110 364	10 423	5 861	32 039	51 910	487 570

31 dec 2013, mn euro	Norden	– varav Danmark	– varav Finland	– varav Norge	– varav Sverige	Baltikum	Polen	Ryssland	Övriga	Summa exponering
Stater, kommuner och centralbanker	55 891	15 252	19 862	6 161	14 616	729	1 118	207	26 104	84 049
Institut	38 759	6 306	14 862	5 957	11 634	148	971	299	2 657	42 834
Företag	148 606	37 447	37 839	33 619	39 701	5 568	1 903	4 324	10 254	170 655
Hushåll	166 080	52 002	36 040	28 719	49 319	963	211	64	84	167 402
Övrigt ¹	7 272	1 438	2 830	765	2 239	2 384	4 005	464	490	14 615
Summa exponering	416 608	112 445	111 433	75 221	117 509	9 792	8 208	5 358	39 589	479 555

1) Inklusive exponeringar med säkerhet i fastigheter.

Exponeringar uppdelade per kundkategori

I tabellen nedan har exponeringen fördelats per bransch. Branschindelningen följer i huvudsak den internationella standarden GICS (Global Industries Classification Standard) och bygger på NACE-koder (d v s statistisk klassificering av ekonomiska aktiviteter i EU). Övriga, allmänhet och organisationer är den största branschen, som tillsammans med fastighetsförvaltning och övriga finansiella företag är de enda branscherna som utgör mer än 3 procent av den totala expo-

neringen på 488 md euro. Under året har exponeringen mot Övriga, allmänhet och organisationer minskat mest, nominellt sett. Den största relativa minskningen finns inom Teleutrustning. Den största nominella och relativa ökningen skedde inom Övriga finansiella företag.

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Bygg och anläggning	5 179	5 805
Konsumentkapitalvaror (bilar, apparater, etc)	4 713	4 803
Dagligvaror (livsmedel, jordbruksprodukter, etc)	14 447	13 735
Energi (olja, gas etc)	4 745	4 879
Hälsovård och läkemedel	2 141	2 070
Producentkapitalvaror	4 250	5 242
Producenttjänster	14 413	15 389
IT mjukvara, maskinvara och tjänster	2 226	1 881
Media och fritid	2 861	3 188
Metaller och gruvmaterial	1 098	1 038
Övriga finansiella företag	68 383	54 964
Övriga material (byggmaterial etc)	8 180	8 491
Övriga, allmänhet och organisationer	264 218	268 296
Papper och skogsprodukter	2 718	3 056
Fastighetsförvaltning	47 149	44 526
Detaljhandel	13 378	12 657
Sjöfart och offshoreverksamhet	12 160	12 790
Teleutrustning	261	468
Teleoperatörer	1 742	2 019
Transport	4 566	5 121
El, gas och vatten (distribution och produktion)	8 742	9 137
Summa exponering	487 570	479 555

Exponeringar täckta av ställda säkerheter, garantier och kreditderivat

De garantier som används för att begränsa kreditrisken har till stor del lämnats av stater och kommuner i Norden. Banker och försäkringsbolag är viktiga garantigivare. Endast godtagbara garantigivare och utfärdare av kreditderivat kan godkännas för den standardiserade och IRK-modellen för kreditrisk. Alla stater, kommuner och institut räknas som godtagbara liksom vissa multinationella utvecklingsbanker och internationella organisationer. Garantier som lämnats av

företag kan endast beaktas om företaget har ett kreditbetyg motsvarande A– (S&P:s gradering) eller bättre.

Stater och kommuner garanterar cirka 53 procent av den totala garanterade exponeringen. Exponeringar garanterade av dessa garantigivare har en genomsnittlig riskvikt på 0 procent. 2 procent av de garanterade exponeringarna är garanterade av IRK-institut. Återstoden är garanterade av IRK-företag. Kreditderivat används i mycket liten utsträckning som skydd mot kreditrisk, eftersom kreditportföljen bedöms vara väl diversifierad.

	Ursprunglig exponering	Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD)	– varav täckta av garantier och kreditderivat	– varav täckta av ställda säkerheter
31 dec 2014, mn euro				
Stater, kommuner och centralbanker	73 966	75 553	501	—
Institut	54 139	51 653	524	543
Företag	224 415	173 763	12 050	63 637
Hushåll	187 169	176 455	1 706	136 550
Övrigt ¹	10 640	10 146	16	42
Summa exponering	550 329	487 570	14 797	200 772

	Ursprunglig exponering	Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD)	– varav täckta av garantier och kreditderivat	– varav täckta av ställda säkerheter
31 dec 2013, mn euro				
Stater, kommuner och centralbanker	81 444	84 049	477	1
Institut	45 067	42 834	703	350
Företag	225 782	170 655	8 482	65 176
Hushåll	178 595	167 402	2 786	132 753
Övrigt ¹	15 247	14 615	4	7 360
Summa exponering	546 135	479 555	12 452	205 640

1) Inklusive exponeringar med säkerhet i fastigheter.

Fördelning av säkerheter

Tabellen nedan visar fördelningen av säkerheter som används i beräkningen av kapitaltäckning. Fastigheter utgör den största delen av godtagbara säkerheter. Det var också den kategorin som ökad mest under året i relativa termer. Affärsfastigheter och andra fysiska säkerheter ökade också under

året, medan finansiella säkerheter och kundfordringar minskade i relativa termer. Fastigheter används ofta som säkerhet i syfte att begränsa kreditrisken. Fastighetssäkerheterna är inte koncentrerade till någon specifik region i Norden eller Baltikum. Övriga fysiska säkerheter utgörs främst av fartyg.

	31 dec 2014	31 dec 2013
Finansiella säkerheter	1,4%	1,4%
Fordringar	0,9%	1,1%
Bostadsfastigheter	71,9%	72,6%
Affärsfastigheter	17,5%	18,5%
Övriga fysiska säkerheter	8,3%	6,4%
Summa	100,0%	100,0%

Belåningsgrad

Ett vanligt sätt att analysera värdet av säkerheten är att beräkna belåningsgraden, det vill säga kreditexponeringen dividerat med säkerhetens marknadsvärde. I tabellen nedan har hypoteksexponeringarna fördelats utifrån olika intervall

av belåningsgrad. Under 2014 minskade hypoteksexponeringar i samtliga intervall, samtidigt som deras relativa andel av varje intervall var stabilt.

	31 dec 2014		31 dec 2013	
	Md euro	%	Md euro	%
Bolåneexponering mot privatkunder (retailportföljen)				
<50%	98,2	77	99,2	77
50–70%	20,8	16	20,9	16
70–80%	5,4	4	5,5	4
80–90%	2,1	2	2,1	2
>90%	1,1	1	1,2	1
Summa	127,6	100	128,9	100

Collateralised Debt Obligations (CDO) – Exponering¹

Nordea agerar som förmedlare av kreditderivat, särskilt i nordiska namn. Nordea använder även kreditderivat för egen räkning för att reducera risken i positioner i företagsobligationer och syntetiska CDO (Collateralised Debt Obligations). När Nordea säljer skydd i en CDO-transaktion bär Nordea risken för förluster i referensportföljen om en kredithändelse inträffar. När Nordea köper skydd i en CDO-transaktion är det säljaren av skyddet som bär risken för förluster i referensport-

följen om en kredithändelse inträffar.

Kreditderivat skapar motpartsrisiker på liknade sätt som andra derivattransaktioner. Parter i denna typ av transaktioner har typiskt sett avtal om ställande av säkerheter, där exponeringen täcks av dagliga marginalsäkerheter.

Värderingen av CDO:er innefattar justeringar till verkligt värde för modellrisk. Dessa justeringar till verkligt värde redovisas i resultaträkningen

	31 dec 2014		31 dec 2013	
	Köpt skydd	Sålt skydd	Köpt skydd	Sålt skydd
Nominellt, mn euro				
CDO, brutto	1 204	2 155	1 266	1 985
Säkrad exponering	1 005	1 005	965	966
CDO, netto²	199³	1 150⁴	301³	1 019⁴
– varav Equity	20	355	57	328
– varav Mezzanine	98	512	108	440
– varav Senior	81	283	136	251

1) First-To-Default swappar är inte klassificerade som CDO:er och ingår därför inte i tabellen. Nettopositionen från köpt skydd uppgår till 47 mn euro (47 mn euro) och nettopositionen från sålt skydd uppgår till 46 mn euro (18 mn euro). Både köpt och sålt skydd är, till merparten, investment grade.

2) Nettoexponeringen exkluderar exponeringar där köpta och sålda andelar är helt identiska avseende säkerhetsstruktur, löptid och valuta.

3) Varav investment grade 54 mn euro (150 mn euro) och sub investment grade 145 mn euro (151 mn euro).

4) Varav investment grade 457 mn euro (401 mn euro) och sub investment grade 600 mn euro (302 mn euro) och utan rating 93 mn euro (316 mn euro).

Egendom övertagen för skyddande av fordran¹

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Omsättningstillgångar, redovisat värde:		
Mark och byggnader	90	123
Aktier och övriga andelar	26	25
Övriga tillgångar	2	3
Summa	118	151

1) I enlighet med Nordeas riktlinjer för egendom övertagen för skyddande av fordran, som följer bankrörelselagen i de länder där Nordea verkar. Tillgångar som används som säkerhet för lånet övertas normalt när kunden inte längre kan fullgöra sina skyldigheter gentemot Nordea. Övertagna tillgångar avyttras senast när full återvinning har uppnåtts.

K47**Upplysningar om kreditrisk****Förfallna lån som inte är osäkra**

Tabellen nedan visar förfallna lånefordringar (6 dagar eller mer) som inte bedöms vara osäkra, uppdelade på företags- och privatkunder. Förfallna lånefordringar på företags-sidan,

som inte bedöms vara osäkra, uppgick vid årsskiftet till 628 mn euro, ner från 1 209 mn euro från året innan, medan förfallna lånefordringar på privatsidan minskade till 1 258 mn euro (1 470 mn euro).

EURm	31 dec 2014		31 dec 2013	
	Företagskunder	Privatkunder	Företagskunder	Privatkunder
6–30 dagar	375	838	675	922
31–60 dagar	125	222	317	305
61–90 dagar	70	99	66	123
>90 dagar	58	99	150	119
Summa	628	1 258	1 209	1 470
Förfallna lån som inte är osäkra dividerat med utlåning till allmänheten efter reserver, %	0,33	0,82	0,66	0,96

Utlåning till företagskunder, efter lånets storlek

Som framgår av tabellen nedan är utlåningen till företag väl diversifierad sett till lånens storlek. Cirka 73 procent (71 procent) av företagsutlåningen avser lån på upp till 50 mn euro per kund.

Storlek i mn euro	31 dec 2014		31 dec 2013	
	Utlåning Md euro	%	Utlåning Md euro	%
0–10	89,5	48	83,2	45
10–50	47,7	25	46,6	25
50–100	19,2	10	18,2	10
100–250	20,7	11	23,0	13
250–500	7,1	4	9,8	5
500–	4,1	2	2,9	2
Summa	188,3	100	183,6	100

Räntebärande värdepapper

För ytterligare information om kreditrisk avseende räntebärande värdepapper, se not K14 där redovisat värde på räntebärande värdepapper har fördelats på olika typer av motparter.

Strukturerade företag är företag utformade så att rösträtt eller liknande rättigheter inte är den avgörande faktorn som bestämmer vem som kontrollerar företaget. Företagets verksamhet är normalt begränsad, med ett snävt och väldefinierat ändamål. Om Nordea kontrollerar ett sådant företag konsolideras det.

Konsoliderade strukturerade företag

Viking ABCP Conduit (Viking) har bildats med syftet att hantera fordringar och skulder i samband med värdepapperisering gentemot nordiska kunder. Viking handlar med fordringar från godkända säljare och finansierar köpen genom att antingen utfärda företagscertifikat via det etablerade programmet för värdepapperiserade företagscertifikat eller belasta tillgängliga likviditetsfaciliteter. Nordea tillhandahåller likviditetsfaciliteter om maximalt 1 430 mn euro (1 646 mn euro) varav 1 103 mn euro (1 369 mn euro) var utnyttjat vid årsskiftet. Tillgångarna i Viking uppgick vid årsskiftet till 1 177 mn euro (1 428 mn euro). Viking konsolideras eftersom det är nära sammankopplat med Nordeas verksamhet. Dessutom är Nordea exponerat för kreditrisk via likviditetsfaciliteten. Det finns inga betydande restriktioner för återbetalning av lån från Viking, förutom att betalningarna är beroende av i vilken takt Viking realiserar sina tillgångar.

Kalmar Structured Finance A/S etablerades för att kunna erbjuda kunder investeringsmöjligheter i strukturerade produkter på den globala kreditmarknaden. Detta SPE köper Credit Default Swaps (CDS) och förvärvar därmed en kreditrisk i en underliggande portfölj bestående av namn (såsom bolagsnamn). Samtidigt emitterar Kalmar Structured Finance A/S kreditlänkade obligationer med en liknande risk som reflekterar villkoren i CDS:erna. Nordea är motpart i derivatransaktionerna. Vid årsskiftet 2014 uppgick totalt nominellt belopp på utestående kreditlänkade obligationer till 1 mn euro (1 mn euro). Nordea innehar kreditlänkade obligationer som ett led i att erbjuda en andrahandsmarknad för obligationerna. Vid årsskiftet 2014 uppgick investeringen till 1 mn euro (1 mn euro).

Nordea har under 2014 startat ett nytt strukturerat företag, AR Finance. Företaget investerar i värdepapper säkerställda av kundfordringar. Nordea tillhandahåller likviditetsfaciliteter om maximalt 90 mn euro, varav 75 mn euro var utnyttjat per årsskiftet 2014. Företaget har tillgångar om 80 mn euro per årsskiftet.

Icke konsoliderade strukturerade företag

För strukturerade företag där Nordea har andelar men saknar bestämmande inflytande lämnas upplysningar. För att anses ha intressen i ett sådant företag måste Nordea vara exponerat för volatilitet i avkastningen från innehavet i det strukturerade företaget. Värdepappersfonder är för närvarande de enda icke konsoliderade strukturerade företag som Nordea har intressen i. Volatiliteten i avkastningen bedöms utifrån både erhållna avgifter och omvärdering av innehaven i fonderna.

Det finns flera sammanhang där Nordea investerar i värdepappersfonder:

- för försäkringstagares räkning i Nordea Life & Pensions
- för sparares räkning, där avkastningen är baserad på placeringen
- risksäkringar avseende exponeringar i strukturerade produkter till kunder
- illikvida investeringar i private equity- och kreditfonder.

Nordeas exponering för volatilitet i avkastningen redovisas brutto, men nettoexponeringen är betydligt mindre. Värdeförändringar i fondandelar förvärvade för fondförsäkringstagares och sparares räkning återspeglas i värdet på tillhörande skulder, och högsta nettoexponering för förluster är noll.

Värdeförändringar i fondandelar som innehas för livförsäkringstagares räkning (traditionella livförsäkringsavtal) överförs till stor del till försäkringstagarna, men eftersom Nordea har lämnat garantier för vissa av dessa produkter är Nordea exponerat för värdeförändringarna.

Fondandelar förvärvade för att risksäkra exponeringar i strukturerade produkter ska minska exponeringarna, och i den mån säkringarna är effektiva är Nordea inte exponerat för värdeförändringar. Den maximala förlusten i dessa fonder beräknas uppgå till 6 mn euro, efter risksäkring.

Investeringar i illikvida private equity- och kreditfonder är en naturlig del i hanteringen av risker i Nordeas balansräkning. Den maximala förlusten i dessa fonder beräknas uppgå till 84 mn euro, vilket motsvarar värdet av investeringarna i fonderna.

Nordeas intressen i icke konsoliderade strukturerade företag och eventuella tillhörande skulder framgår av tabellen nedan.

Mn euro	31 dec 2014
Tillgångar, redovisat värde:	
Andelar	27 740
Summa tillgångar	27 740
Skulder, redovisat värde:	
In- och upplåning från allmänheten	1 386
Skulder till försäkringstagare	25 287
Derivatinstrument	105
Summa skulder	26 778

Poster utanför balansräkningen, nominellt belopp:

Kreditåtaganden	29
-----------------	----

Nordea har andelar i cirka 2 500 olika fonder som klassificeras som icke konsoliderade strukturerade företag, varav omkring 400 förvaltas av Nordea. Dessa har olika investeringsmandat och riskprofiler, allt från statsobligationsfonder med låg risk till aktiefonder med hävstång där risken är hög. Tillgångarna i fonder förvaltade av Nordea uppgår till 114 mn euro. Alla fondinnehav finansieras genom insättningar från fondandelsägarna. Information om tillgångarna i fonder som inte förvaltas av Nordea anses inte vara relevant för förståelsen av de aktuella riskerna och redovisas därför inte.

Nordea har inte gett stöd till något icke konsoliderat strukturerat företag där Nordea för närvarande saknar intressen.

K49

Rapportering per land

I enlighet med kraven i FFFS 2008:25, visar tabellen nedan för varje land där Nordea är etablerat, dvs där Nordea har en fysisk närvaro, information om verksamhetens art, geografiskt område, medeltalet anställda, rörelseintäkter, rörelseresultat och skatt på resultatet. Nordea anses ha fysisk närvaro i

ett land om Nordea har ett dotterföretag, intresseföretag eller filial i det landet. Beloppen som presenteras i tabellen nedan avser kvarvarande verksamhet, för avvecklad verksamhet se not K42. Nordea har inte erhållit några väsentliga statliga subventioner.

Land	Verksamhet ¹	Geo- grafiskt område	2014				2013			
			Medel- antalet anställda ⁴	Summa rörelse- intäkter, ² mn euro	Rörelse- resultat, mn euro	Skatt, mn euro	Medel- antalet anställda ⁴	Summa rörelse- intäkter, ² mn euro	Rörelse- resultat, mn euro	Skatt, mn euro
Danmark	RB, WB, AM, LP	Danmark	8 255	2 974	1 130	-161	8 251	2 621	742	-165
Finland	RB, WB, AM, LP	Finland	6 971	2 197	1 136	-222	7 116	2 011	1 048	-277
Sverige	RB, WB, AM, LP	Sverige	6 963	2 963	706	-205	6 881	3 099	924	-210
Norge	RB, WB, AM, LP	Norge	3 238	1 732	900	-238	3 280	1 781	924	-251
Ryssland	WB	Ryssland	1 418	203	92	-20	1 454	193	92	-19
Polen	Övrigt	Polen	692	-2	-23	4	503	32	13	-3
Estland	RB, WB, LP	Estland	486	61	27	-3	468	48	24	-7
Lettland	RB, WB	Lettland	431	64	-49	-3	443	68	14	-1
Luxemburg	AM, LP	Luxemburg	373	252	143	-42	376	228	122	-33
Litauen	RB, WB, LP	Litauen	351	52	21	-4	340	42	12	-2
USA	RB, WB, AM, LP	New York	118	134	94	-45	113	129	90	-32
Storbritannien	RB, WB, AM, LP	London	75	103	71	0	69	84	67	0
Singapore	WB	Singapore	85	51	50	-8	77	53	19	-1
Tyskland	WB, AM	Frankfurt	57	37	23	-5	55	35	21	-7
Schweiz	AM	Zürich	30	13	2	0	29	14	1	0
Kina	WB	Shanghai	28	6	1	-1	24	6	3	-1
Brasilien	WB	Sao Paolo	4	1	0	0	4	1	0	0
Elimineringar ³			—	-617	—	—	—	-554	—	—
Summa			29 575	10 224	4 324	-953	29 483	9 891	4 116	-1 009

1) RB= Retail banking, WB=Wholesale banking, AM=Asset mangament, LP=Life and Pension.

2) Summa rörelseintäkter i denna tabell är fördelade per land baserat på var Nordea har sin fysiska närvaro, dvs där Nordea har ett dotterföretag, intresseföretag eller filial, medan summa rörelseintäkter i not K2 fördelas per land baserat på lokaliseringen av kundverksamheterna.

3) Elimineringar av interna transaktioner avser huvudsakligen intern IT-service.

4) Medelantalet anställda i avvecklad verksamhet uppgår till 644 (1 951).

K49

Rapportering per land, forts.

I enlighet med kraven i FFFS 2008:25 presenterar Nordea också för varje land där Nordea är etablerad, namnen på dotterföretagen, intresseföretagen och filialerna. Dessa upplysningar framgår av tabellen nedan, tabellen "Specifikation över koncernföretag, 31 dec 2014" i not K38 och i den sista tabellen i not K19.

Danmark

Nordea Liv & Pension, Livforsikringsselskab A/S

Finland

Nordea Life Assurance Finland Ltd

Sverige

Nordea Life Holding AB

Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ)

Norge

Nordea Liv Holding Norge AS

Livforsikringsselskapet Nordea Liv Norge AS

Estland

Nordea Bank AB Eesti filiaal

Lettland

Nordea Bank AB Latvijas filiale

Litauen

Nordea Bank AB Lietuvos skyrius

Finansiella rapporter, Moderföretaget – innehåll

Resultaträkning	164	Övriga noter	
Rapport över totalresultat	164	M40 Kapitaltäckning	189
Balansräkning	165	M41 Klassificering av finansiella instrument	197
Rapport över förändringar i eget kapital	166	M42 Tillgångar och skulder till verkligt värde	199
Kassaflödesanalys	168	M43 Finansiella instrument som kvittats i balans- räkningen eller omfattas av nettningsavtal	204
Femårsöversikt	170	M44 Tillgångar och skulder i utländsk valuta	205
Nyckeltal	171	M45 Överförda tillgångar och erhållna säkerheter	205
Noter till finansiella rapporter		M46 Löptidsanalys för tillgångar och skulder	206
<i>Redovisningsprinciper</i>		M47 Transaktioner med närstående	208
M1 Redovisningsprinciper	172		
<i>Noter till resultaträkningen</i>			
M2 Segmentrapportering	173		
M3 Räntenetto	173		
M4 Avgifts- och provisionsnetto	174		
M5 Nettoresultat av poster till verkligt värde	174		
M6 Utdelningar	174		
M7 Övriga rörelseintäkter	174		
M8 Personalkostnader	175		
M9 Övriga administrationskostnader	176		
M10 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	176		
M11 Kreditförluster, netto	176		
M12 Bokslutsdispositioner	177		
M13 Skatter	177		
<i>Noter till balansräkningen och poster inom linjen</i>			
M14 Statsskuldsförbindelser	178		
M15 Utlåning och osäkra lånefordringar	178		
M16 Räntebärande värdepapper	179		
M17 Pantsatta finansiella instrument	179		
M18 Aktier och andelar	179		
M19 Derivatinstrument och säkringsredovisning	180		
M20 Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	182		
M21 Aktier och andelar i koncernföretag	182		
M22 Aktier och andelar i intresseföretag	183		
M23 Immateriella tillgångar	184		
M24 Materiella tillgångar	185		
M25 Övriga tillgångar	185		
M26 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	186		
M27 Skulder till kreditinstitut	186		
M28 In- och upplåning från allmänheten	186		
M29 Emitterade värdepapper	186		
M30 Övriga skulder	186		
M31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	186		
M32 Avsättningar	186		
M33 Pensionsförpliktelser	187		
M34 Efterställda skulder	187		
M35 Obeskattade reserver	187		
M36 För egna skulder ställda säkerheter	188		
M37 Övriga ställda säkerheter	188		
M38 Ansvarsförbindelser	188		
M39 Åtaganden	188		

Resultaträkning, Moderföretaget

Mn euro	Not	2014	2013
Rörelseintäkter			
Ränteintäkter		1 942	2 140
Räntekostnader		-1 293	-1 499
Räntenetto	M3	649	641
Avgifts- och provisionsintäkter		1 093	1 259
Avgifts- och provisionskostnader		-273	-250
Avgifts- och provisionsnetto	M4	820	1 009
Nettoreultat av poster till verkligt värde	M5	186	131
Utdelningar	M6	2 333	1 827
Övriga rörelseintäkter	M7	975	674
Summa rörelseintäkter		4 963	4 282
Rörelsekostnader			
Allmänna administrationskostnader:			
Personalkostnader	M8	-1 070	-982
Övriga administrationskostnader	M9	-904	-1 018
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	M10, M23, M24	-261	-109
Summa rörelsekostnader		-2 235	-2 109
Resultat före kreditförluster		2 728	2 173
Kreditförluster, netto	M11	-98	-124
Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar	M21	-15	-4
Rörelseresultat		2 615	2 045
Bokslutsdispositioner	M12	-1	102
Skatt	M13	-189	-192
Årets resultat		2 425	1 955

Rapport över totalresultat

Mn euro	2014	2013
Årets resultat	2 425	1 955
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		
Finansiella tillgångar som kan säljas: ¹		
Värdeförändringar under året	6	4
Skatt på värdeförändringar under året	-1	-1
Omklassificerat till resultaträkningen under året	0	2
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	0	0
Kassaflödessakringar:		
Värdeförändringar under året	140	562
Skatt på värdeförändringar under året	-31	-124
Omklassificerat till resultaträkningen under året	-139	-586
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	31	129
Poster som inte kan omklassificeras till resultaträkningen		
Förmånsbestämda pensionsplaner:		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner under året	-11	—
Skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner under året	2	—
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-3	-14
Totalresultat	2 422	1 941

1) Resultat från omvärderingar relaterade till säkrade risker i verkligt värde säkringar redovisas direkt i resultaträkningen.

Balansräkning, Moderföretaget

Mn euro	Not	31 dec 2014	31 dec 2013
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		931	45
Statsskuldförbindelser	M14	5 035	4 952
Utlåning till kreditinstitut	M15	86 704	80 918
Utlåning till allmänheten	M15	39 809	34 155
Räntebärande värdepapper	M16	11 321	11 128
Pantsatta finansiella instrument	M17	43	737
Aktier och andelar	M18	6 061	5 351
Derivatinstrument	M19	5 981	4 219
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	M20	1	-11
Aktier och andelar i koncernföretag	M21	16 986	17 723
Aktier och andelar i intresseföretag	M22	7	7
Immateriella tillgångar	M23	758	729
Materiella tillgångar	M24	119	118
Uppskjutna skattefordringar	M13	14	28
Aktuella skattefordringar		50	0
Övriga tillgångar	M25	3 727	2 533
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	M26	884	1 291
Summa tillgångar		178 431	163 923
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	M27	27 452	17 500
In- och upplåning från allmänheten	M28	49 367	47 531
Emitterade värdepapper	M29	63 280	62 961
Derivatinstrument	M19	4 653	3 627
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	M20	1 368	715
Aktuella skatteskulder		4	11
Övriga skulder	M30	2 895	4 173
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	M31	642	1 150
Uppskjutna skatteskulder	M13	0	10
Avsättningar	M32	206	184
Pensionsförpliktelser	M33	171	166
Efterställda skulder	M34	7 728	5 971
Summa skulder		157 766	143 999
Obeskattade reserver	M35	4	3
Eget kapital			
Aktiekapital		4 050	4 050
Överkursfond		1 080	1 080
Övriga reserver		-5	-2
Balanserade vinstmedel		15 536	14 793
Summa eget kapital		20 661	19 921
Summa skulder och eget kapital		178 431	163 923
För egna skulder ställda säkerheter	M36	3 946	2 454
Övriga ställda säkerheter	M37	9 238	7 033
Ansvarsförbindelser	M38	71 103	70 385
Åtaganden	M39	23 824	26 713

Rapport över förändringar i eget kapital, Moderföretaget

Mn euro	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital ¹					Summa eget kapital
	Aktiekapital	Överskurs fond	Kassaflödes-säkringar	Övriga reserver:			Balanse-rade vinst-medel	
				Finansiella tillgångar som kan säljas	Förmånsbestämda pensionsplaner			
Ingående balans per 1 jan 2014	4 050	1 080	-38	36	—	14 793	19 921	
Årets resultat	—	—	—	—	—	2 425	2 425	
<i>Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen</i>								
Finansiella tillgångar som kan säljas:								
Värdeförändringar under året	—	—	—	6	—	—	6	
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	—	-1	—	—	-1	
Redovisad i resultaträkningen under året	—	—	—	0	—	—	0	
Skatt på redovisad i resultaträkningen under året	—	—	—	0	—	—	0	
Kassaflödessäkringar:								
Värdeförändringar under året	—	—	140	—	—	—	140	
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	-31	—	—	—	-31	
Redovisad i resultaträkningen under året	—	—	-139	—	—	—	-139	
Skatt på redovisad i resultaträkningen under året	—	—	31	—	—	—	31	
<i>Poster som inte kan omklassificeras till resultaträkningen</i>								
Förmånsbestämda pensionsplaner:								
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner under året	—	—	—	—	-11	—	-11	
Skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner under året	—	—	—	—	2	—	2	
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	—	—	1	5	-9	—	-3	
Totalresultat	—	—	1	5	-9	2 425	2 422	
Aktierelaterade ersättningar	—	—	—	—	—	15	15	
Utdelning för 2013	—	—	—	—	—	-1 733	-1 733	
Återköp av egna aktier ²	—	—	—	—	—	34	34	
Övriga förändringar	—	—	—	—	—	2	2	
Utgående balans per 31 dec 2014	4 050	1 080	-37	41	-9	15 536	20 661	

1) Fritt eget kapital består förutom av balanserade vinstmedel av en fri fond uppgående till 2 762 mn euro.

2) Hänförlig till förändring av egna aktier relaterade till det långsiktiga incitamentprogrammet och tradingportföljen. Antalet egna aktier var 17,6 miljoner.

Mn euro	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital ¹					Summa eget kapital
	Aktiekapital	Överskurs fond	Övriga reserver:					
			Kassaflödes-säkringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Förmånsbestämda pensionsplaner	Balanserade vinstmedel		
Ingående balans per 1 jan 2013	4 050	1 080	-19	31	—	14 233	19 375	
Årets resultat	—	—	—	—	—	1 955	1 955	
<i>Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen</i>								
Finansiella tillgångar som kan säljas:								
Värdeförändringar under året	—	—	—	4	—	—	4	
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	—	-1	—	—	-1	
Redovisad i resultaträkningen under året	—	—	—	2	—	—	2	
Skatt på redovisad i resultaträkningen under året	—	—	—	0	—	—	0	
Kassaflödessakringar:								
Värdeförändringar under året	—	—	562	—	—	—	562	
Skatt på värdeförändringar under året	—	—	-124	—	—	—	-124	
Redovisad i resultaträkningen under året	—	—	-586	—	—	—	-586	
Skatt på redovisad i resultaträkningen under året	—	—	129	—	—	—	129	
<i>Poster som inte kan omklassificeras till resultaträkningen</i>								
Förmånsbestämda pensionsplaner:								
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner under året	—	—	—	—	—	—	—	
Skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner under året	—	—	—	—	—	—	—	
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	—	—	-19	5	—	—	-14	
Totalresultat	—	—	-19	5	—	1 955	1 941	
Aktierelaterade ersättningar	—	—	—	—	—	15	15	
Utdelning för 2012	—	—	—	—	—	-1 370	-1 370	
Återköp av egna aktier ²	—	—	—	—	—	-40	-40	
Utgående balans per 31 dec 2013	4 050	1 080	-38	36	—	14 793	19 921	

1) Fritt eget kapital består förutom av balanserade vinstmedel av en fri fond uppgående till 2 762 mn euro.

2) Hänför sig till förändring av egna aktier relaterade till det långsiktiga incitamentprogrammet och tradingportföljen. Antalet egna aktier var 23,8 miljoner.

En beskrivning av posterna i eget kapital återfinns i not K1 "Redovisningsprinciper".

Aktiekapital

	Kvotvärde per aktie, euro	Totalt antal aktier	Aktiekapital, euro
Utgående balans per 31 dec 2013	1,00	4 049 951 919	4 049 951 919
Utgående balans per 31 dec 2014	1,00	4 049 951 919	4 049 951 919

Utdelning per aktie

Slutgiltiga utdelningar redovisas inte förrän dessa har fastställts vid ordinarie bolagsstämma. Vid stämman den 19 mars 2015 föreslås en utdelning för 2014 om 0,62 euro per aktie (verkställd utdelning för 2013 uppgick till 0,43 euro per aktie),

vilket motsvarar totalt 2 501 100 294 euro (verkställd 2013: 1 733 603 282 euro). Årsredovisningen för räkenskapsåret 2014 avspeglar inte detta beslut, som under räkenskapsåret 2015 kommer att redovisas under eget kapital som en disposition av balanserade vinstmedel.

Kassaflödesanalys, Moderföretaget

Mn euro	2014	2013
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	2 615	2 045
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-655	-1 771
Betalda inkomstskatter	-232	-142
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	1 728	132
Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar		
Förändring av statsskuldförbindelser	-58	9
Förändring av utlåning till kreditinstitut	-239	-19 476
Förändring av utlåning till allmänheten	-5 809	1 915
Förändring av räntebärande värdepapper	-217	-78
Förändring av pantsatta finansiella instrument	694	-634
Förändring av aktier och andelar	-704	-610
Förändring av derivatinstrument, netto	-63	297
Förändring av övriga tillgångar	561	-820
Förändring av den löpande verksamhetens skulder		
Förändring av skulder till kreditinstitut	9 941	-1 842
Förändring av in- och upplåning från allmänheten	1 817	-2 732
Förändring av emitterade värdepapper	-10	14 676
Förändring av övriga skulder	-1 279	4 025
Kassaflöde från den löpande verksamheten	6 362	-5 138
Investeringsverksamheten		
Aktieägartillskott till koncernföretag	—	-47
Avyttring av rörelser	626	17
Avyttring av intresseföretag	—	1
Förvärv av materiella tillgångar	-30	-28
Avyttring av materiella tillgångar	1	3
Förvärv av immateriella tillgångar	-258	-143
Avyttring av värdepapper, som hålles till förfall	209	544
Kassaflöde från investeringsverksamheten	548	347
Finansieringsverksamheten		
Emission av efterställda skulder	1 224	—
Amortering av efterställda skulder	—	-500
Återköp/försäljning av egna aktier, inkl. förändringar i tradingportföljen	34	-40
Utbetald utdelning	-1 734	-1 370
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-476	-1 910
Årets kassaflöde	6 434	-6 701
Likvida medel vid årets början	1 599	8 300
Likvida medel vid årets slut	8 033	1 599
Förändring	6 434	-6 701

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar av likvida medel under året. Nordeas kassaflödesanalys har upprättats enligt den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, som t ex avskrivningar och kreditförluster. Redovisning av kassaflöden indelas i kategorierna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet.

Den löpande verksamheten

Den löpande verksamheten utgörs av den huvudsakliga intäktsbringande verksamheten och kassaflödet härrör huvudsakligen från rörelseresultatet, justerat för poster som inte ingår i kassaflödet samt för betalda inkomstskatter. Justering för icke kassaflödespåverkande poster innefattar:

Mn euro	2014	2013
Avskrivningar	118	100
Nedskrivningar	158	9
Kreditförluster	122	144
Orealiserade värdeförändringar	-281	914
Realisationsvinster/-förluster (netto)	-280	-16
Förändring av upplupna kostnader/intäkter och avsättningar	236	-307
Anteciperade utdelningar	-645	-1 042
Koncernbidrag	-1 109	-459
Omräkningsdifferenser	386	-173
Förändring av verkligt värde av den säkrade posten, tillgångar/skulder (netto)	641	-932
Övrigt	-1	-9
Summa	-655	-1 771

Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder innefattar tillgångar och skulder som ingår i den normala affärsverksamheten, som t ex utlåning, inlåning och emitterade värdepapper. Förändringar i derivatinstrument redovisas netto.

I kassaflödet från löpande verksamhet ingår erhållen ränta och betald ränta med följande belopp:

Mn euro	2014	2013
Erhållen ränta	2 039	2 202
Betald ränta	1 315	1 517

Investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten omfattar förvärv och avyttring av anläggningstillgångar, finansiella såväl som materiella och immateriella.

Finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten utgörs av den verksamhet som medför förändringar i eget kapital och efterställda skulder, som t ex nyemission av aktier, utdelningar och emission/ amortering av efterställda skulder.

Likvida medel

Följande poster ingår i likvida medel:

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	931	45
Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran	7 102	1 554
Summa	8 033	1 599

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodohavanden hos centralbanker utgörs av tillgodohavanden på konton hos centralbanker och postgiron i myndighetsform, där följande förutsättningar är uppfyllda:
– centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat
– tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran, utgörs av likvida tillgångar som inte representeras av obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Femårsöversikt, Moderföretaget

Resultaträkning

Mn euro	2014	2013	2012	2011	2010
Räntenetto	649	641	724	680	584
Avgifts- och provisionsnetto	820	1 009	623	560	571
Nettoresultat av poster till verkligt värde	186	131	189	234	157
Utdelningar	2 333	1 827	3 554	1 534	2 203
Övriga rörelseintäkter	975	674	501	122	123
Summa rörelseintäkter	4 963	4 282	5 591	3 130	3 638
Allmänna administrationskostnader:					
Personalkostnader	-1 070	-982	-938	-823	-745
Övriga administrationskostnader	-904	-1 018	-842	-561	-526
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-261	-109	-105	-112	-112
Summa rörelsekostnader	-2 235	-2 109	-1 885	-1 496	-1 383
Resultat före kreditförluster	2 728	2 173	3 706	1 634	2 255
Kreditförluster, netto	-98	-124	-19	-20	-33
Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar	-15	-4	-15	-9	-105
Rörelseresultat	2 615	2 045	3 672	1 605	2 117
Bokslutsdispositioner	-1	102	-103	1	0
Skatt	-189	-192	-95	-114	-115
Årets resultat	2 425	1 955	3 474	1 492	2 002

Balansräkning

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2012	31 dec 2011	31 dec 2010
Statsskuldförbindelser och räntebärande värdepapper	16 356	16 080	16 686	18 314	20 706
Utlåning till kreditinstitut	86 704	80 918	68 006	59 379	48 151
Utlåning till allmänheten	39 809	34 155	36 214	36 421	33 800
Aktier och andelar i koncernföretag	16 986	17 723	17 659	16 713	16 690
Övriga tillgångar	18 576	15 047	13 565	10 554	14 458
Tillgångar	178 431	163 923	152 130	141 381	133 805
Skulder till kreditinstitut	27 452	17 500	19 342	22 441	28 644
In- och upplåning från allmänheten	49 367	47 531	50 263	44 389	39 620
Emitterade värdepapper	63 280	62 961	48 285	45 367	33 424
Efterställda skulder	7 728	5 971	7 131	6 154	7 135
Övriga skulder/obeskattade reserver	9 943	10 039	7 734	6 109	8 402
Eget kapital	20 661	19 921	19 375	16 921	16 580
Skulder och eget kapital	178 431	163 923	152 130	141 381	133 805

Nyckeltal, Moderföretaget

	2014	2013	2012	2011	2010
Avkastning på eget kapital, %	12,6	10,5	20,5	9,4	13,4
Avkastning på tillgångar, %	1,4	1,2	2,3	1,1	1,5
K/I-tal, %	45,0	49,3	33,9	47,8	38,0
Kreditförluster på årsbasis, punkter	25	36	5	5	10
Kärnprimärkapitalrelation exklusive Basel I golv ^{1,2} , %	21,8	20,8	17,6	24,9	23,8
Primärkapitalrelation exklusive Basel I golv ¹ , %	25,3	23,1	19,6	28,1	27,0
Total kapitalrelation exklusive Basel I golv ¹ , %	30,6	28,0	24,4	33,3	34,5
Primärkapital ^{1,2,3} mn euro	19 932	19 300	19 244	17 134	16 578
Riskexponeringsbelopp inklusive Basel I golv ¹ bn euro	79	83	98	61	61

1) Vid årets slut.

2) Inklusive preiodens resultat.

3) Kvoterna för 2013 är beräknade enligt Basel II regelverket och kvoterna för 2014 är beräknade enligt Basel III (CRR/CRD IV) regelverket.

Grunder för presentationen

Årsredovisningen för moderföretaget, Nordea Bank AB (publ), upprättas i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och Finansinspektionens föreskrifter, FFFS 2008:25, med tillägg i FFFS 2009:11, 2011:54, 2013:2, 2013:24 och 2014:18. Detta innebär att moderföretaget tillämpar International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkänts av EU-kommissionen, i den mån detta är möjligt inom ramen för svensk redovisningslagstiftning och med beaktande av den nära kopplingen mellan finansiell rapportering och beskattning.

Koncernens redovisningsprinciper, vilka beskrivs i not K1 "Redovisningsprinciper", är tillämpliga även för moderföretaget med hänsyn tagen till den information som följer nedan.

Förändrade redovisningsprinciper och presentation

I allt väsentligt är redovisningsprinciperna, beräkningsgrunderna och presentationen oförändrade jämfört med årsredovisningen 2013.

Den nya standarden IFRS 12 "Upplysningar om andra företag" började tillämpas den 1 januari 2014, men detta har inte haft någon betydande inverkan på moderföretagets redovisning.

Finansinspektionen har gjort tillägg till föreskriften FFFS 2008:25 genom att utfärda FFFS 2013:24 och FFFS 2014:18. FFFS 2013:24 började tillämpas av moderföretaget den 1 januari 2014, med undantag för de nya kraven att redovisa löptidsinformation, som tillämpats i förtid sedan 1 januari 2013. FFFS 2014:18 började tillämpas under det tredje kvartalet 2014. Tilläggen kräver ytterligare upplysningar om kapitaltäckning, och dessa redovisas i not M40 "Kapitaltäckning". Inga andra ändringar i FFFS 2013:24 och FFFS 2014:18 har haft någon betydande inverkan på moderföretagets redovisning.

Rådet för finansiell rapportering har gjort ändringar i redovisningsrekommendationen för juridiska personer (RFR 2) genom att ge ut "RFR 2 Redovisning för juridiska personer – januari 2014". Ändringarna infördes i moderföretaget den 1 januari 2014, som en följd av tillämpningen av FFFS 2008:25, men har inte haft någon betydande inverkan på moderföretagets redovisning.

Kommande förändringar i IFRS som moderföretaget ännu inte har börjat tillämpa, återfinns i avsnitt 3 "Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpas av Nordea" i not K1 "Redovisningsprinciper". Slutsatserna i dessa avsnitt gäller, i förekommande fall, även för moderföretaget.

Redovisningsprinciper som endast avser moderföretaget

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag

Moderföretagets aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde. Prövning av nedskrivningsbehovet görs i enlighet med IAS 36 "Nedskrivningar". Varje balansdag prövas alla innehav i dotterföretag och intresseföretag med avseende på indikationer om nedskrivningsbehov. Om sådana indikationer finns görs en analys för att bedöma huruvida det redovisade värdet för varje aktieinnehav är fullt återvinningsbart. Återvinningsvärdet är det högre av verkligt värde, efter avdrag för försäljningskostnader, och nyttjandevärde.

Eventuell nedskrivningskostnad beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och återvinningsvärde och klassificeras i resultaträkningen som "Nedskrivning av värdepapper som innehas som finansiella anläggningstillgångar".

Moderföretaget tillämpar säkringsredovisning till verkligt värde för valutakursrisken i investeringar i dotterföretag. Aktierna i dotterföretag är omvärderade med hänsyn till den säkrade risken med omvärderingen redovisad i "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Förändringen i verkligt värde av säkringsinstrumentet redovisas också i resultaträkningen i "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Utdelningar

Utdelningar till aktieägarna i Nordea Bank AB (publ) redovisas som en skuld efter godkännande av ordinarie årsstämma.

Utdelningar som lämnas av koncernföretag till moderföretaget anteciperas om moderföretaget självt kan bestämma utdelningens storlek och om formellt beslut har fattats innan årsredovisningen publiceras. Utdelningar från koncern- och intresseföretag redovisas under intäktsposten "Utdelningar".

Goodwillavskrivning

Enligt IAS 38 ska goodwill och övriga immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod inte skrivas av i koncernredovisningen. I moderföretagets redovisning skrivs goodwill av på samma sätt som övriga immateriella tillgångar i enlighet med bestämmelserna i Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, d v s vanligtvis under en period av fem år såvida inte, i undantagsfall, en längre avskrivningsperiod är befogad.

Funktionell valuta

Euro är funktionell valuta och rapporteringsvaluta för moderföretaget. Alla transaktioner i andra valutor omräknas till euro i enlighet med riktlinjerna i avsnitt 9 "Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta" i not K1 "Redovisningsprinciper".

Pensioner

Redovisningsprinciperna för förmånsbestämda pensionsförpliktelser följer svensk lagstiftning (Tryggandelagen) och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skatteavdrag. De stora skillnaderna jämfört med IAS 19 avser främst hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen baseras på aktuell lönenivå, utan antaganden om framtida löneökningar.

I Sverige garanteras förmånsbestämda pensionsförpliktelser genom en pensionsstiftelse eller redovisas som en skuld. Inga pensionstillgångar redovisas. Pensionskostnaderna i moderföretaget, vilka klassificeras som "Personalkostnader" i resultaträkningen, utgörs av förändringar i redovisade pensionsavsättningar (inklusive särskild löneskatt) för aktiva anställda, utbetalda pensioner, avsättningar till/gottgörelse från pensionsstiftelse och tillhörande särskild löneskatt.

Pensionsförpliktelserna i de utländska filialerna beräknas i enlighet med lokala redovisningsregler.

M1

Redovisningsprinciper, forts.

Koncernbidrag

Lämnade koncernbidrag redovisas som en ökning av värdet på aktier och andelar i koncernföretag, efter avdrag för skatt. Erhållna koncernbidrag från koncernföretag redovisas som utdelning. Eventuella skatteeffekter från erhållna koncernbidrag klassificeras i resultaträkningen som "Skatt".

Obeskattade reserver

Moderföretaget redovisar obeskattade reserver, som utgörs av överavskrivningar och avsättning till periodiseringsfond, enligt gällande skattelagstiftning. I koncernredovisningen har obeskattade reserver i balansräkningen fördelats på posterna "Balanserade vinstmedel" och "Uppskjutna skatteskulder".

M2

Segmentrapportering

Geografisk information

	Sverige		Finland		Norge		Danmark		Övriga		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Mn euro												
Räntenetto	649	641	—	—	—	—	—	—	—	—	649	641
Avgifts- och provisionsnetto	820	1 009	—	—	—	—	—	—	—	—	820	1 009
Nettoresultat av poster till verkligt värde	186	131	—	—	—	—	—	—	—	—	186	131
Utdelningar ¹	949	838	604	700	—	—	750	244	30	45	2 333	1 827
Övriga rörelseintäkter	327	106	214	195	94	88	340	285	—	—	975	674
Summa rörelseintäkter	2 931	2 725	818	895	94	88	1 090	529	30	45	4 963	4 282

1) Avser utdelning från koncernföretag.

M3

Räntenetto

Mn euro	2014	2013
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	651	713
Utlåning till allmänheten	928	973
Räntebärande värdepapper	295	366
Övriga ränteintäkter	68	88
Summa ränteintäkter	1 942	2 140
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-127	-148
In- och upplåning från allmänheten	-193	-333
Emitterade värdepapper	-958	-935
Efterställda skulder	-313	-314
Övriga räntekostnader ¹	298	231
Summa räntekostnader	-1 293	-1 499
Räntenetto	649	641

1) Räntenettet från derivatinstrument, som värderas till verkligt värde och är kopplade till Nordeas upplåning. Det kan ha både positiv och negativ påverkan på övriga räntekostnader, för mer information se not K1 "Redovisningsprinciper".

Ränteintäkter från finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till 1 655 mn euro (1 804 mn euro). Räntekostnader från finansiella instrument

som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till -1 617 mn euro (-1 756 mn euro). Ränta på osäkra lånefordringar uppgår till en obetydlig del av ränteintäkter.

M4 Avgifts- och provisionsnetto

Mn euro	2014	2013
Provisioner från kapitalförvaltning	129	115
Livförsäkring	1	2
Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering	168	165
Depå- och emissionstjänster	24	22
Inlåning	23	26
Summa sparrelaterade provisioner	345	330
Betalningar	105	109
Kort	238	219
Summa betalningsprovisioner	343	328
Utlåning	157	164
Garantier och dokumentbetalningar	215	402
Summa låneprovisioner	372	566
Övriga provisionsintäkter	33	35
Avgifts- och provisionsintäkter	1 093	1 259
Sparande och placeringar	-30	-28
Betalningar	-22	-26
Kort	-136	-126
Statliga garantiprogram	-55	-50
Övriga provisionskostnader	-30	-20
Avgifts- och provisionskostnader	-273	-250
Avgifts- och provisionsnetto	820	1 009

Avgifts- och provisionsintäkter från finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 180 mn euro (191 mn euro).

Avgifts- och provisionsintäkter från förvaltningsverksamhet som resulterar i innehav eller placering i tillgångar för kunders räkning och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 298 mn euro (282 mn euro). Motsvarande belopp för avgifts- och provisionskostnader är -30 mn euro (-28 mn euro).

M5 Nettoresultat av poster till verkligt värde

Mn euro	2014	2013
Aktier och andelar samt andra aktierrelaterade instrument	47	35
Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument	-95	165
Övriga finansiella instrument	14	8
Valutakursförändringar	220	-77
Summa¹	186	131

1) Varav 41 mn euro (53 mn euro) är utdelning från aktier.

M5 Nettoresultat av poster till verkligt värde

Mn euro	2014	2013
Nettoresultat från kategorier av finansiella instrument		
Finansiella tillgångar som kan säljas	0	-2
Finansiella instrument redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	21	19
Finansiella instrument som innehas för handel	53	80
Finansiella instrument under verkligt värde säkringsredovisning	6	-6
- varav nettoresultat på säkringsinstrument	-487	-929
- varav nettoresultat på säkrade poster	493	923
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	27	0
Valutakursförändringar exkl. valuta-säkringar	83	40
Övrigt	-4	0
Summa	186	131

M6 Utdelningar

Mn euro	2014	2013
Utdelningar från koncernföretag		
Nordea Bank Finland Abp	550	700
Nordea Bank Denmark A/S	739	235
Nordea Life Holding AB	220	310
Nordea Investment Management AB	75	68
Nordea Bank S.A. Luxembourg	30	45
Nordea Funds Ab	54	—
Nordea Ejendomsinvestering A/S	11	9
Barkman Elektronik AB i likvidation	8	—
Utdelningar från intresseföretag		
Upplyningscentralen (UC) AB	1	1
Koncernbidrag		
Nordea Hypotek AB	494	245
Nordea Nordic Baltic 1 AB	8	28
Nordea Investment Management AB	14	—
Nordea Finans AB	129	186
Summa	2 333	1 827

M7 Övriga rörelseintäkter

Mn euro	2014	2013
Avyttring av aktier och andelar	278	17
Rörelseintäkter från koncernföretag	691	644
Övrigt	6	13
Summa	975	674

M8

Personalkostnader

Mn euro	2014	2013
Löner och arvoden (specifikation nedan) ¹	-716	-650
Pensionskostnader (specifikation nedan)	-134	-126
Sociala kostnader	-213	-200
Övriga personalkostnader	-7	-6
Summa²	-1 070	-982

Löner och arvoden:

Till ledande befattningshavare ³		
– Fast ersättning och förmåner	-6	-6
– Prestationsbaserad ersättning	-6	-5
– Avsättning till vinstandelstiftelsen	0	0
Summa	-12	-11
Till övriga anställda	-704	-639
Summa	-716	-650

- 1) Avsättning till vinstandelstiftelsen 2014 uppgår till 25 mn euro (13 mn euro) varav 24 mn euro (13 mn euro) är en ny avsättning och 1 mn euro (0 mn euro) är relaterad till tidigare år.
- 2) Varav 48 mn euro avser ersättningar vid uppsägning i samband med kostnads-effektivitetsprogrammet som infördes under det andra kvartalet.
- 3) Ledande befattningshavare inkluderar styrelse (inklusive suppleanter), koncernchef, vice koncernchef, vice verkställande direktörer och koncernledning i moderföretaget. Tidigare styrelseledamöter (inklusive suppleanter), koncernchefer, vice koncernchefer, verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer är inkluderade. Ledande befattningshavare uppgår till 15 (16) positioner.

Mn euro	2014	2013
Pensionskostnader ¹		
Förmånsbestämda pensionsplaner	-73	-67
Avgiftsbestämda pensionsplaner	-61	-59
Summa	-134	-126

1) Pensionskostnader avseende samtliga ledande befattningshavare, se not K7 "Personalkostnader".

Svenska Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om ersättningspolicier

De kvalitativa upplysningarna i enlighet med dessa föreskrifter redovisas i det separata avsnittet om ersättningar i förvaltningsberättelsen. De kvantitativa upplysningarna kommer att redovisas i en separat rapport som publiceras på Nordeas hemsida (www.nordea.com) senast en vecka före årsstämman den 19 mars 2015.

Ersättningar till styrelse, koncernchef och koncernledning

Löner och arvoden till styrelse, koncernchef och koncernledning, se not K7 "Personalkostnader".

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner uppgår till 0 mn euro (0 mn euro). Ränteintäkter på dessa lån uppgår till 0 mn euro (0 mn euro). För information om lånevillkor, se not K7 "Personalkostnader".

Långsiktiga incitamentsprogram

Deltagandet i det "Långsiktiga incitamentsprogrammet" (LTIP) kräver att deltagarna tar direkt ägarskap genom att investera i Nordeaaktier. För ytterligare information om villkor och krav, se not K7 "Personalkostnader".

För information om antalet utestående rättigheter i LTIP-programmen, se not K7 "Personalkostnader". Alla rättigheter i LTIP-programmen, både till anställda i moderföretaget likväl som anställda i koncernföretagen, är utställda av Nordea Bank AB (publ).

Kostnaderna i nedanstående tabell avser endast anställda i Nordea Bank AB (publ).

Kostnad för aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument¹

Mn euro	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010
Förväntad kostnad för hela programmet	-12	-8	-5
Maximal kostnad för hela programmet	-12	-8	-5
Kostnad under 2014	-5	-1	—
Kostnad under 2013	-2	-3	-1

1) Exklusive sociala avgifter.

Vid beräkning av den förväntade kostnaden har en förväntad årlig personalomsättning om 5 procent använts. Den förväntade kostnaden redovisas över intjänandeperioden om 36 månader.

Aktierelaterad ersättning som regleras med kontanter

Nordea tillämpar uppskjuten aktierelaterad ersättning på delar av den rörliga ersättningen till vissa kategorier av medarbetare. Som index används Nordeas totalavkastning (TSR) och ersättningen tilldelas medarbetaren antingen i sin helhet efter, eller i lika delar årligen under, den tre- till femåriga uppskjutandeperioden.

Sedan 2011 tillämpar Nordea också TSR-relaterad ersättning med förfoganderestriktioner på delar av den rörliga ersättningen till vissa kategorier av medarbetare. Eftersom beslut om fördelningen av rörlig ersättning inte fattas under innevarande räkenskapsår avser uppskjuten ersättning under året rörlig ersättning intjänad under föregående år.

Dessutom införde Nordea under 2013 ett incitamentsprogram för utvalda chefer och nyckelpersoner, Executive Incentive Programme (EIP), som syftar till att stärka Nordeas möjligheter att behålla och rekrytera de bästa talangerna. Målet är vidare att stimulera de chefer och nyckelpersoner vilkas insatser har en direkt påverkan på Nordeas resultat, lönsamhet och långsiktiga värdetillväxt. EIP erbjuds för att belöna uppfyllelsen av i förväg överenskomna mål på koncernnivå, affärsenhetsnivå och individuell nivå. Hur resultatet påverkas på lång sikt ska beaktas när målen beslutas. Utfallet från EIP ska inte överstiga den fasta lönen. EIP ska betalas i form av kontant ersättning och vara föremål för indexering till Nordeas totalavkastning, uppskjutande, justering av uppskjuten ersättning och förfoganderestriktioner i enlighet med gällande föreskrifter om ersättningar. Huvuddelen av EIP 2014 betalas ut tidigast hösten 2018. Upp till 400 chefer och andra nyckelpersoner i Nordeakoncernen erbjuds att delta i programmet. Dock omfattades inte koncernledningen, som istället erbjuds GEM EIP (ytterligare information om GEM EIP finns i avsnittet Ersättningar i förvaltningsberättelsen). EIP erbjuds berörda medarbetare istället för Nordeas långsiktiga incitamentsprogram (LTIP) och rörlig lönedel. Tilldelningen enligt EIP 2014 beslutas under våren 2015, och en avsättning på 16 mn euro, exkl. sociala avgifter, har gjorts för 2014. 80 procent av det tilldelade beloppet är föremål för indexering till Nordeas totalavkastning.

Tabellen nedan omfattar endast uppskjuten ersättning som indexerats till Nordeas TSR. EIP inkluderas från och med 2014, då uppskjuten. Ytterligare information om samtliga uppskjutna belopp finns i den separata rapport om ersättningar som publiceras på Nordeas hemsida (www.nordea.com).

M8 Personalkostnader, forts.

Mn euro	Uppskuten aktierelaterad ersättning	
	2014	2013
Vid årets början	3	2
Uppskjuten/intjänad under året	5	1
TSR-indexering under året	1	1
Utbetalningar under året ¹	-1	-1
Omräkningsdifferenser	-1	0
Vid årets slut	7	3

1) Inga justeringar till följd av bortfall har gjorts under 2014.

Medelantal anställda

	Summa		Män		Kvinnor	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Omräknat till heltidstjänster						
Sverige	6 485	6 395	2 983	2 852	3 502	3 543
Övriga länder	3 613	1 842	1 854	1 156	1 759	686
Summa						
genomsnitt	10 098	8 237	4 837	4 008	5 261	4 229

Fördelning efter kön, ledande befattningshavare

Procent	31 dec 2014	31 dec 2013
Nordea Bank AB (publ)		
Styrelse - män	50	67
Styrelse - kvinnor	50	33
Övriga ledande befattningshavare - män	86	86
Övriga ledande befattningshavare - kvinnor	14	14

M9 Övriga administrationskostnader

Mn euro	2014	2013
Informationsteknologi	-538	-622
Marknadsföring och representation	-34	-35
Porto-, transport-, telefon- och kontorskostnader	-55	-61
Hyses-, lokal- och fastighetskostnader	-133	-125
Övrigt ¹	-144	-175
Summa	-904	-1 018

1) Inkluderar arvoden och ersättning till revisorer enligt nedanstående fördelning.

Revisionsarvoden

Mn euro	2014	2013
KPMG		
Revisionsuppdrag	-2	-2
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	-1
Skatterådgivning	0	0
Övriga uppdrag	-1	-3
Summa	-3	-6

M10 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Mn euro	2014	2013
Avskrivningar		
Materiella tillgångar (not M24)		
Inventarier	-27	-24
Immateriella tillgångar (not M23)		
Goodwill	-49	-49
Programvara	-31	-23
Övriga immateriella tillgångar	-11	-4
Summa	-118	-100

Nedskrivningar

Immateriella tillgångar (not M23)		
Programvara	-142	-9
Övriga immateriella tillgångar	-1	—
Summa	-143	-9
Summa	-261	-109

M11 Kreditförluster, netto

Mn euro	2014	2013
Fördelat per kategori		
Utlåning till kreditinstitut ¹	0	1
– varav återföringar	0	1
Utlåning till allmänheten ¹	-34	-45
– varav avsättningar	-77	-57
– varav nedskrivningar	-68	-72
– varav reserveringar	24	34
– varav återföringar	64	29
– varav återvinningar	23	21
Poster utanför balansräkningen ²	-64	-80
– varav avsättningar	-77	-70
– varav återföringar	50	38
– varav redovisade direkt i resultaträkningen	-37	-48
Summa	-98	-124

1) Ingår i not M15 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

2) Ingår i not M32 "Avsättningar" som "Transfereringsrisker, åtaganden utanför balansräkningen" och "Garantier".

Nyckeltal

	2014	2013
Kreditförluster på årsbasis, punkter	25	36
– varav individuella	9	15
– varav gruppvisa	16	21

M12**Bokslutsdispositioner**

Mn euro	2014	2013
Förändring av periodiseringsfond	—	100
Förändring av avskrivningar utöver plan, inventarier	-1	2
Summa	-1	102

M13**Skatter****Skattekostnad**

Mn euro	2014	2013
Aktuell skatt	-176	-194
Uppskjuten skatt	-13	2
Summa	-189	-192

Skatten på rörelseresultatet skiljer sig på följande sätt från det teoretiska belopp som kan beräknas med hjälp av skattesatsen i Sverige:

Mn euro	2014	2013
Resultat före skatt	2 614	2 147
Skatt beräknad med en skattesats om 22,0 procent	-575	-472
Ej skattepliktiga intäkter	431	307
Ej skattemässigt avdragsgilla kostnader	-16	-20
Justeringar avseende tidigare år	-29	-7
Skattekostnad	-189	-192
Genomsnittlig effektiv skattesats	7%	9%

Uppskjuten skatt

Mn euro	Uppskjutna skattetilgångar		Uppskjutna skatteskulder	
	2014	2013	2014	2013
Uppskjuten skatt relaterad till:				
Derivatinstrument	10	11	—	10
Materiella tillgångar	—	—	9	—
Pensionsförpliktelser	3	9	—	—
Skulder/avsättningar	10	8	0	—
Kvittning av uppskjutna skattefordringar och skulder	-9	—	-9	—
Summa	14	28	0	10

M14
Statsskuldförbindelser

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Stater ¹	4 328	5 235
Kommuner och andra myndigheter	750	454
Summa	5 078	5 689
- varav Pantsatta finansiella instrument (not M17)	43	737
Summa	5 035	4 952

1) Varav 0 mn euro (17 mn euro) redovisade till upplupet anskaffningsvärde med ett nominellt värde av 0 mn euro (17 mn euro).

M15
Utlåning och osäkra lånefordringar

Mn euro	Kreditinstitut		Allmänheten		Summa	
	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013
Lånefordringar som inte är osäkra	86 706	80 920	39 501	34 015	126 207	114 935
Osäkra lånefordringar	—	—	636	312	636	312
- varav reglerade	—	—	312	180	312	180
- varav oreglerade	—	—	324	132	324	132
Lånefordringar före reserver	86 706	80 920	40 137	34 327	126 843	115 247
Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar	—	—	-254	-118	-254	-118
- varav reglerade	—	—	-127	-79	-127	-79
- varav oreglerade	—	—	-127	-39	-127	-39
Reserver för gruppvis värderade osäkra lånefordringar	-2	-2	-74	-54	-76	-56
Reserver	-2	-2	-328	-172	-330	-174
Lånefordringar, redovisat värde	86 704	80 918	39 809	34 155	126 513	115 073

Förändringar av reserver för osäkra lånefordringar

Mn euro	Kreditinstitut			Allmänheten			Summa		
	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Summa	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Summa	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Summa
Ingående balans per 1 jan 2014	0	-2	-2	-118	-54	-172	-118	-56	-174
Avsättningar	—	0	0	-75	-2	-77	-75	-2	-77
Återföringar	—	0	0	58	6	64	58	6	64
Förändringar redovisade i resultat-räkningen	—	0	0	-17	4	-13	-17	4	-13
Reserver avseende förvärvade låneportföljer	—	—	—	-150	-26	-176	-150	-26	-176
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	—	—	—	24	—	24	24	—	24
Valutakursdifferenser	—	0	0	7	2	9	7	2	9
Utgående balans per 31 dec 2014	—	-2	-2	-254	-74	-328	-254	-76	-330
Ingående balans per 1 jan 2013	-1	-4	-5	-132	-61	-193	-133	-65	-198
Avsättningar	—	1	1	-55	-3	-58	-55	-2	-57
Återföringar	—	1	1	22	6	28	22	7	29
Förändringar redovisade i resultat-räkningen	—	2	2	-33	3	-30	-33	5	-28
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	—	—	—	34	—	34	34	—	34
Valutakursdifferenser	1	—	1	13	4	17	14	4	18
Utgående balans per 31 dec 2013	0	-2	-2	-118	-54	-172	-118	-56	-174

M15**Utlåning och osäkra lånefordringar, forts.****Reserver och avsättningar¹**

Mn euro	Kreditinstitut		Allmänheten		Summa	
	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013
Reserver för poster i balansräkningen	-2	-2	-328	-172	-330	-174
Avsättningar för poster utanför balansräkningen	-162	-138	-1	-3	-163	-141
Summa reserver och avsättningar	-164	-140	-329	-175	-493	-315

1) Inkluderade i not M32 "Avsättningar" som "Transfereeringsrisker, åtaganden utanför balansräkningen" och "individuellt värderade garantier och andra åtaganden".

Nyckeltal

	31 dec 2014	31 dec 2013
Andel osäkra lånefordringar, brutto, punkter	50	27
Andel osäkra lånefordringar, netto, punkter	30	17
Total reserveringsgrad, punkter	26	15
Reserver i relation till osäkra lånefordringar, %	40	38
Totala reserver i relation till osäkra lånefordringar, %	52	56

M16**Räntebärande värdepapper**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Emitterade av offentliga organ	43	—
Emitterade av andra låntagare ¹	11 278	11 128
Summa	11 321	11 128
Noterade värdepapper	11 166	10 969
Onoterade värdepapper	155	159
Summa	11 321	11 128

1) Varav 111 mn euro (321 mn euro) redovisade till upplupet anskaffningsvärde med ett nominellt värde av 112 mn euro (322 mn euro).

M18**Aktier och andelar**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Aktier	6 060	5 350
Aktier övertagna för skyddande av fordran	1	1
Summa	6 061	5 351
Noterade aktier	6 029	5 322
Onoterade aktier	32	29
Summa	6 061	5 351

M17**Pantsatta finansiella instrument****Pantsatta finansiella instrument**

Vid återköpstransaktioner och värdepapperslån överförs icke-kontanta tillgångar som säkerhet. Om den mottagande parten har rätt att sälja eller i sin tur pantsätta tillgången omklassificeras den i balansräkningen till posten Pantsatta finansiella instrument.

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Statsskuldsförbindelser	43	737
Summa	43	737

För mer information om överförda tillgångar, se not M45 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

M19
Derivatinstrument och säkringsredovisning

31 dec 2014, mn euro	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för handel			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	2 315	2 423	138 982
FRA	57	66	63 168
Ränteterminer	0	0	1 866
Optioner	—	5	11 097
Övriga	5	0	4 258
Summa	2 377	2 494	219 371
Aktierelaterade kontrakt			
Aktieswappar	57	215	272
Termiskontrakt	0	5	97
Optioner	277	230	2 648
Summa	334	450	3 017
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	534	477	17 745
Valuteterminer	424	22	17 581
Summa	958	499	35 326
Kreditrelaterade kontrakt	8	—	256
Övriga kontrakt	5	—	1 772
Summa derivatinstrument för handel	3 682	3 443	259 742
Derivatinstrument för säkringsredovisning			
Ränterelaterade kontrakt	1 764	404	42 020
Aktierelaterade kontrakt	—	5	55
Valutarelaterade kontrakt	535	801	9 872
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	2 299	1 210	51 947
– varav säkring av verkligt värde ¹	1 747	360	46 635
– varav kassaflödessäkring ¹	552	850	32 130
Samtliga kontrakt	5 981	4 653	311 689

1) Vissa valutaränteswappar och ränteswappar används både som säkring av verkligt värde och kassaflödessäkringar och de nominella värdena rapporteras då på bägge raderna.

M19

Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

31 dec 2013, mn euro	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för handel			
Ränterelaterade kontrakt			
Ränteswappar	1 656	1 735	140 226
FRA	14	18	50 444
Ränteterminer	1	0	2 586
Optioner	6	6	4 282
Övriga	1	0	1 129
Summa	1 678	1 759	198 667
Aktierelaterade kontrakt			
Aktieswappar	82	142	224
Terminskontrakt	2	1	14
Optioner	151	123	2 796
Summa	235	266	3 034
Valutarelaterade kontrakt			
Ränte- och valutaswappar	530	549	12 617
Valuteterminer	82	40	15 064
Summa	612	589	27 681
Kreditrelaterade kontrakt	0	—	1
Övriga kontrakt	6	0	1 916
Summa derivatinstrument för handel	2 531	2 614	231 299
Derivatinstrument för säkringsredovisning			
Ränterelaterade kontrakt	1 311	319	39 161
Valutarelaterade kontrakt	377	694	17 880
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	1 688	1 013	57 041
– varav säkring av verkligt värde ¹	1 288	291	47 587
– varav kassaflödessäkring ¹	358	700	24 316
– varav säkring av nettoinvestering	42	22	9 455
Samtliga kontrakt	4 219	3 627	288 340

1) Vissa valutaränteswappar och ränteswappar används både som säkring av verkligt värde och kassaflödessäkringar och de nominella värdena rapporteras då på bägge raderna.

M20 Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer

Redovisat värde vid årets slut avser ackumulerade förändringar i verkligt värde för de räntestrukturerperioder i vilka den säkrade posten är en tillgång respektive en skuld. När den säkrade posten är en tillgång, redovisas förändringen i verkligt värde inom tillgångar och när den säkrade posten är en skuld, redovisas förändringen i verkligt värde inom skulder.

M21 Aktier och andelar i koncernföretag

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Anskaffningsvärde vid årets början	18 347	18 279
Årets inköp/kapitaltillskott	56	58
Omvärdering vid säkringsredovisning IFRS 2 kostnader ¹	-425	—
Försäljningar under året	-376	—
Anskaffningsvärde vid årets slut	17 611	18 347
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-624	-620
Ackumulerade nedskrivningar på aktier i koncernföretag som sålts under året	14	—
Nedskrivningar under året	-15	-4
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-625	-624
Redovisat värde	16 986	17 723
– Varav noterade aktier	—	—

1) Allokering av IFRS 2 kostnader för LTIP 2011 och 2012 avseende koncernföretagen.

M21 Aktier och andelar i koncernföretag, forts.

Specifikation

Denna specifikation omfattar alla direktägda koncernföretag samt större koncernföretag till dessa.

31 dec 2014	Antal aktier	Redovisat värde 2014, mn euro	Redovisat värde 2013, mn euro	Röstandel, %	Säte	Organisationsnummer
Nordea Bank Finland Abp	1 030 800 000	5 962	5 959	100,0	Helsingfors	1680235-8
Nordea Finance Finland Ab				100,0	Helsingfors	0112305-3
Nordea Bank Danmark A/S	50 000 000	4 024	4 010	100,0	Köpenhamn	13522197
Nordea Finans Danmark A/S				100,0	Høje Taastrup	89805910
Nordea Kredit Realkreditaktieselskab				100,0	Köpenhamn	15134275
Fionia Asset Company A/S				100,0	Köpenhamn	31934745
Nordea Bank Norge ASA	551 358 576	2 428	2 733	100,0	Oslo	911044110
Nordea Eiendomskreditt AS				100,0	Oslo	971227222
Nordea Finans Norge AS				100,0	Oslo	924507500
Privatmegleren AS				100,0	Oslo	986386661
Nordea Bank Polska S.A.¹	55 061 403	—	343	99,2	Gdynia	KRS0000021828
OOO Promyshlennaya Companiya Vestkon	4 601 942 680 ²	659	659	100,0	Moskva	1027700034185
JSC Nordea Bank				100,0 ³	Moskva	1027739436955
Nordea Life Holding AB	1 000	719	719	100,0	Stockholm	556742-3305
Nordea Liv & Pension, Livförsäkringselskap A/S				100,0	Ballerup	24260577
Nordea Liv Holding Norge AS				100,0	Bergen	984739303
Livförsäkringselskapet Nordea Liv Norge AS				100,0	Bergen	959922659
Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ)				100,0	Stockholm	516401-8508
Nordea Life Assurance Finland Ab				100,0	Helsingfors	0927072-8

M21

Aktier och andelar i koncernföretag, forts.

31 dec 2014	Antal aktier	Redovisat värde 2014, mn euro	Redovisat värde 2013, mn euro	Röstandel, %	Säte	Organisationsnummer
Nordea Funds Ab	3 350	174	174	100,0	Helsingfors	1737785-9
Nordea Bank S.A.	999 999	455	455	100,0	Luxemburg	B-14157
Nordea Hypotek AB (publ) ⁴	100 000	1 874	1 998	100,0	Stockholm	556091-5448
Nordea Nordic Baltic 1 AB	15 000	242	242	100,0	Stockholm	556020-4694
Nordea Finans Sverige AB (publ) ⁴	1 000 000	104	124	100,0	Stockholm	556021-1475
Nordea Investment Management AB	12 600	231	237	100,0	Stockholm	556060-2301
Nordea Ejendomsinvestering A/S	1 000	29	29	100,0	Glostrup	26640172
Nordea IT Polska Sp. z.o. o.	100	30	40	100,0	Warsawa	0000429783
PK Properties Int'l Corp	100 000	0	0	100,0	Atlanta, USA	601624718
Nordea Hästen Fastighetsförvaltning AB	1 000	0	0	100,0	Stockholm	556653-6800
Nordea Putten Fastighetsförvaltning AB	1 000	0	0	100,0	Stockholm	556653-5257
Nordea do Brasil Representações Ltda	1 162 149	0	0	100,0	Sao Paulo, Brasilien	51,696.268/0001-40
Nordic Baltic Holding (NBH) AB ⁵	1 000	0	0	100,0	Stockholm	556592-7950
Nordea Fastigheter AB ⁵	3 380 000	1	1	100,0	Stockholm	556021-4917
Promano Est OÜ	1	10	-	100,0	Tallinn, Estland	11681888
Uus-Sadama 11 OÜ	1	0	-	100,0	Tallinn, Estland	11954914
SIA Promano Lat	21 096	14	-	100,0	Riga, Lettland	40103235197
SIA Realm	7 034	7	-	100,0	Riga, Lettland	50103278681
SIA Lidosta RE	765	1	-	100,0	Riga, Lettland	40103424424
SIA Trioleta	2 786	4	-	99,9	Riga, Lettland	40103565264
Promano Lit UAB	34 528	11	-	100,0	Vilnius, Litauen	302423219
UAB Recurso	15 000	5	-	100,0	Vilnius, Litauen	302784511
UAB Inrec	6 900	2	-	100,0	Vilnius, Litauen	302996806
Summa		16 986	17 723			

1) Sält i april 2014.

2) Nominellt värde uttryckt i rubel, vilket representerar Nordeas andel i Vestkon.

3) Kombinerat ägarskap, Nordea Bank AB direkt (7,2%) och indirekt (92,8%) genom OOO Promyshlennaya Companiya Vestkon.

4) Kreditinstitut enligt definitionen i Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL).

5) Vilande.

M22

Aktier och andelar i intresseföretag

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Anskaffningsvärde vid årets början	7	8
Årets inköp	—	0
Årets försäljningar	—	-1
Anskaffningsvärde vid årets slut	7	7
-varav noterade aktier	—	—

M23
Immateriella tillgångar

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Goodwill fördelat på kassagenererande enheter		
Retail Banking	305	354
Summa goodwill	305	354
Programvara	416	367
Övriga immateriella tillgångar	37	8
Summa övriga immateriella tillgångar	453	375
Summa immateriella tillgångar	758	729
Förändringar av goodwill		
Anskaffningsvärde vid årets början	1 059	1 059
Anskaffningsvärde vid årets slut	1 059	1 059
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-705	-656
Årets avskrivningar enligt plan	-49	-49
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-754	-705
Redovisat värde	305	354
Förändringar av programvara		
Anskaffningsvärde vid årets början	465	340
Årets inköp	217	135
Årets utrangeringar	—	-2
Omklassificeringar	—	-8
Anskaffningsvärde vid årets slut	682	465
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-89	-68
Årets avskrivningar enligt plan	-31	-23
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som utrangerats under året	—	2
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-120	-89
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-9	-8
Nedskrivningar under året	-142	-9
Omklassificeringar	5	8
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-146	-9
Redovisat värde	416	367
Förändringar av övriga immateriella tillgångar		
Anskaffningsvärde vid årets början	48	42
Årets inköp	41	8
Årets utrangeringar	—	-2
Anskaffningsvärde vid årets slut	89	48
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-40	-39
Årets avskrivningar enligt plan	-11	-4
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som utrangerats under året	—	2
Omräkningsdifferenser	—	1
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-51	-40
Nedskrivningar under året	-1	—
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-1	—
Redovisat värde	37	8

Prövning av nedskrivningsbehov

En kassagenererande enhet, definierat som segment per förvärvad legal enhet, utgör grunden för prövningen av nedskrivningsbehov avseende goodwill. Se not K20 "Immateriella tillgångar" och K1 "Redovisningsprinciper" avsnitt 4 för mer information. Se också not K20 "Immateriella tillgångar" för mer information om nedskrivningen av programvara.

M24

Materiella tillgångar

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Materiella tillgångar	119	118
- varav egenutnyttjade fastigheter	0	0
Summa	119	118
Förändringar av inventarier		
Anskaffningsvärde vid årets början	268	270
Årets inköp	30	28
Årets försäljningar/utrangeringar	-32	-30
Anskaffningsvärde vid årets slut	266	268
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-150	-149
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats under året	30	23
Årets avskrivningar enligt plan	-27	-24
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-147	-150
Redovisat värde	119	118

Operationell leasing

Nordea har ingått avtal om operationell leasing avseende lokaler och kontorsutrustning, se även not K1 "Redovisningsprinciper", avsnitt 15.

Årets leasingkostnader, mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Årets leasingkostnader	-117	-113
- varav minimileaseavgifter	-117	-113
Årets leasingintäkter avseende leasingobjekt som vidareuthyrs.	35	39

Framtida minimileaseavgifter för icke-uppsägningsbara operationella leasingavtal uppgår till och fördelas enligt följande:

Mn euro	31 dec 2014
2015	74
2016	62
2017	48
2018	38
2019	30
Senare år	253
Summa	505

Framtida minimileaseavgifter för icke-uppsägbara avtal avseende objekt som vidareuthyrs uppgår till 252 mn euro. Av dessa avser 237 mn euro vidareuthyrning till koncernföretag.

M25

Övriga tillgångar

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Fondlikvidfordringar	276	484
Anticiperade utdelningar från koncernföretag	1 109	742
Koncernbidrag	644	459
Övriga	1 698	848
Summa	3 727	2 533

M26 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Upplupna ränteintäkter	115	396
Övriga upplupna intäkter	81	170
Förutbetalda kostnader	688	725
Summa	884	1 291

M27 Skulder till kreditinstitut

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Centralbanker	2 418	3 707
Banker	24 258	13 095
Övriga kreditinstitut	776	698
Summa	27 452	17 500

M28 In- och upplåning från allmänheten

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Inlåning från allmänheten	48 176	46 150
Upplåning från allmänheten	1 191	1 381
Summa	49 367	47 531

Med inlåning från allmänheten avses medel på inlåningsräkningar som omfattas av den statliga insättargarantin men utan hänsyn till individuella beloppsbegränsningar. Även individuellt pensionssparande (IPS) ingår.

M32 Avsättningar

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Avsättning för omstruktureringskostnader	42	36
Transfereringsrisker, åtaganden utanför balansräkningen	1	2
Garantier	162	139
Övriga	1	7
Summa	206	184

	Omstrukture- ringskostnader	Transfere- ringsrisker	Garantier	Övriga	Summa
Vid årets början	36	2	139	7	184
Nya avsättningar	60	—	77	—	137
Utnyttjat	-18	-1	-4	-6	-29
Återfört	-18	—	-50	—	-68
Omklassificeringar	-16	—	—	—	-16
Omräkningsdifferenser	-2	0	0	0	-2
Vid årets slut	42	1	162	1	206

Reserver för omstruktureringskostnader uppgår till 42 mn euro och avser främst avgångsvederlag (34 mn euro) och andra reserver främst hänförliga till övertaliga hyreslokaler (8 mn euro). Avsättningen för transfereringsrisker är hänförlig till poster utanför balansräkningen. Transfereringsriskreserv hänförlig till lånefordringar ingår i posten Reserver för gruppvis värderade

M29 Emitterade värdepapper

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Bankcertifikat	55	—
Företagscertifikat	29 246	28 853
Obligationslån	33 908	34 029
Övriga	71	79
Summa	63 280	62 961

M30 Övriga skulder

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Fondlikvidskulder	215	202
Sålda ej innehavda värdepapper	285	244
Leverantörsskulder	22	29
Övriga	2 373	3 698
Summa	2 895	4 173

M31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Upplupna kostnadsräntor	13	544
Övriga upplupna kostnader	443	391
Förutbetalda intäkter	186	215
Summa	642	1 150

osäkra lånefordringar i not M15 "Utlåning och osäkra lånefordringar". Storleken på transfereringsriskreserven är beroende av affärsvolymen med olika länder. Reserver för garantier uppgår till 162 mn euro, av vilka 161 mn euro täcker den garanti som lämnats för Nordea Bank Finland Abp.

M33 Pensionsförpliktelser
Pensionsavsättningar

Pensionsskulden i Nordea Bank AB (publ) täcks huvudsakligen av avsättningar till pensionsstiftelsen.

Avsättningarna i balansräkningen är hänförliga till tidigare anställda i Postgirot Bank och för pensionsåtaganden i utländska filialer. Av avsättningarna omfattas 124 mn euro (133 mn euro) av Tryggandelagen.

En liten andel av pensionsförpliktelserna täcks av försäkringar. Siffrorna nedan baseras i huvudsak på beräkningar i enlighet med svenska bestämmelser.

Pensionsförpliktelserna i de utländska filialerna beräknas i enlighet med lokala redovisningsregler.

Specifikation av belopp som redovisas i balansräkningen

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Förpliktelsens nuvärde avseende helt eller delvis fonderade pensionsplaner	-1 155	-1 202
Verkligt värde vid utgången av perioden avseende särskilt avskilda tillgångar	1 384	1 303
Överskott i pensionsstiftelse	229	101
Förpliktelsens nuvärde avseende ofonderade pensionsplaner	-171	-166
Ej redovisat överskott i pensionsstiftelse	-229	-101
Nettoskuld i balansräkningen	-171	-166

Förändringar av den nettoskuld som redovisas i balansräkningen avseende pensionsförpliktelser

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Nettoskuld vid årets början avseende pensionsåtaganden	166	182
I resultaträkningen redovisad kostnad för pensionering avseende tidigare anställda i Postgirot Bank	-7	-7
Kalkylmässig kostnad för intjänande av pensioner	12	0
Omräkningsdifferenser	0	-9
Nettoskuld vid årets slut	171	166

Specifikation av periodens kostnader och intäkter avseende pensioner

Mn euro	2014	2013
Kostnad för pensionering avseende tidigare anställda i Postgirot Bank	-7	-7
Kostnad för pensionering tryggad i stiftelsen	-61	-67
Kalkylmässig kostnad för intjänande av pensioner	-5	7
Kostnad för förmånsbestämda pensionsplaner	-73	-67
Avgiftsbestämda pensionsplaner	-61	-59
Pensionskostnader¹	-134	-126
Procentuell avkastning på särskilt avskilda tillgångar, %	12,4	3,0

1) Se not M8, "Personalkostnader".

M33 Pensionsförpliktelser, forts.
Verkligt värde för tillgångar i pensionsstiftelsen

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Aktier	353	326
Räntebärande värdepapper	1 004	955
Övriga tillgångar	27	22
Summa	1 384	1 303

Huvudsakliga antaganden för förmånsbestämda pensionsplaner

	2014	2013
Diskonteringsränta	2,2%	2,2%
Beräkningarna bygger på löne- och pensionsnivå på balansdagen	Ja	Ja

Nästa års förväntade utbetalning avseende förmånsbestämda pensionsplaner uppgår till 66 mn euro.

M34 Efterställda skulder

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Daterade förlagslån	4 435	4 107
Hybridkapitallån	3 293	1 864
Summa	7 728	5 971

Förlagslån är efterställda i förhållande till övriga skulder.

Daterade förlagslån berättigar innehavaren till betalning före innehavare av odaterade förlagslån och hybridkapitallån.

Inom respektive grupp gäller lånen med lika rätt.

Per 31 december 2014 var det fem lån - med nedan angivna villkor - som översteg 10 procent av totalt utestående volym daterade förlagslån.

Mn euro	Nominellt värde	Redovisat värde	Ränta (kupong)
Daterat lån ¹	1 000	997	Fast
Daterat lån ²	750	747	Fast
Daterat lån ³	750	748	Fast
Daterat lån ⁴	1 030	1 023	Fast
Daterat lån ⁵	824	816	Fast

1) Förfall 26 mars 2020.

2) Förfall 29 mars 2021.

3) Möjlig förtidsinlösen 15 februari 2017, förfall 15 februari 2022.

4) Förfall 13 maj 2021.

5) Förfall 21 september 2022.

M35 Obeskattade reserver

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Ackumulerade överavskrivningar, inventarier	4	3

M36 För egna skulder ställda säkerheter

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
För egna skulder ställda säkerheter		
Värdepapper m m ¹	3 946	2 454
Summa	3 946	2 454

Ovanstående säkerheter avser följande skulder

Skulder till kreditinstitut	2 508	1 788
In- och upplåning från allmänheten	268	2 380
Summa	2 776	4 168

1) Avser endast värdepapper som är redovisade i balansräkningen. Inlånade värdepapper och värdepapper förvärvade med återköpsklausuler redovisas ej i balansräkningen och ingår därmed inte i siffrorna. Upplysningar om sådana transaktioner finns i not M45 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter" som kan säljas eller pantsättas på nytt.

För egna skulder ställda säkerheter omfattar värdepapper som har pantsatts i samband med återköpsavtal och värdepapperslån. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Motparter i dessa transaktioner är kreditinstitut och allmänheten. Transaktionerna är huvudsakligen kortfristiga med en löptid på mindre än tre månader.

M37 Övriga ställda säkerheter

Övriga ställda säkerheter avser huvudsakligen värdepapper, däribland räntebärande värdepapper pantsatta för betalningsregering gentemot centralbanker och clearinginstitut. Värdet på dessa uppgick till 9 238 mn euro (7 033 mn euro). Enligt villkoren krävs dagliga säkerheter som avser intradagslikviden. Ställda säkerheter för andra poster än bolagets egna skulder, till exempel för tredje mans räkning eller bolagets egna ansvarsförbindelser, redovisas också under denna post.

M38 Ansvarsförbindelser

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Garantier		
-Kreditgarantier	70 024	69 815
-Övriga garantier	918	570
Övriga ansvarsförbindelser	161	0
Summa	71 103	70 385

Inom ramen för den normala affärsverksamheten utfärdar Nordea olika former av garantier till förmån för bankens kunder. Kreditgarantier ges till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier.

Nordea Bank AB (publ) har utfärdat en garanti till fördel för sitt ryska dotterföretag JSC Nordea Bank där Nordea Bank AB (publ) garanterar specifika exponeringar i JSC Nordea Bank. Per den 31 december 2014 täcker garantin exponeringar uppgående till 4 md euro. Garantin är prissatt genom armlängdsprincipen. Alla interna transaktioner relaterat till garantin är eliminerade i koncernredovisningen.

Nordea Bank AB (publ) har utfärdat en garanti avseende max 60 md euro till fördel för Nordea Bank Finland Abp där Nordea Bank AB (publ) garanterar majoriteten av exponeringen i exponeringsklassen IRB företag i Nordea Bank Finland Abp. Garantin täcker 11 md euro av företagslån, garantier, rembursar samt låneåtaganden. Därtill täcker garantin 6 md euro för derivat per den 31 december 2014. Maximalt belopp för derivat som täcks av garantin är 10 md euro. Garantin ökade det riskvägda beloppet med 11 md euro. Garantin kommer att generera ett provisionsnetto, medan förlusterna som är hänförliga till garantins exponering kommer föras över till Nordea Bank AB (publ). Garantin är prissatt genom armlängdsprincipen, och prissättningen beaktar förväntade kreditförluster och på grund av garantin nödvändig kapitalkostnad. Alla interna transaktioner relaterat till garantin är eliminerade på koncernredovisningen.

Nordea Bank AB (publ) har gentemot vissa personer åtagit sig att under vissa förutsättningar svara för eventuell betalnings skyldighet som har uppkommit mot dem i deras egenskap av verkställande direktörer eller styrelseledamöter i koncernföretag till Nordea Bank AB (publ).

En begränsad andel av de anställda har rätt till avgångsverderlag om de avskedas före deras normala pensionsålder.

Tvister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är banken föremål för ett antal krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp. Ingen av de pågående tvisterna bedöms för närvarande komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på Nordea eller dess finansiella ställning.

M39 Åtaganden

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Kreditlöften	9 710	13 868
Outnyttjad del av beviljad räkningskredit	14 114	12 845
Summa	23 824	26 713

För information om derivatinstrument, se not M19 "Derivat-instrument och säkringsredovisning".

M40

Kapitaltäckning

Tabell A2 Upplysningar om Kapitalbas under övergångsperioden

För information om kapitaltäckningsreglerna, se not K38 "Kapitaltäckning".

	(A) Belopp på upplysningsdagen, mn euro	C) Belopp som omfattas av bestämmelser om behandling som tillämpades före förordning (EU) nr 575/2013 eller föreskrivet restvärde enligt förordning (EU) nr 575/2013
Kärnprimärkapital: instrument och reserver		
1 Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	5 130	—
– varav: aktiekapital	4 050	—
2 Ej utdelade vinstmedel	13 111	—
3 Ackumulerat annat totalresultat (och andra reserver, för att inkludera orealiserade vinster och förluster enligt tillämpliga redovisningsstandarder)	–5	—
5a Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har oberoende ställning	–76	—
6 Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	18 160	—
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar		
7 Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	–7	—
8 Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	–758	—
10 Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet, utom sådana som uppstår till följd av temporära skillnader (netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	0	—
11 Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessakringar	36	—
12 Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp	0	—
14 Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus	–58	—
15 Förmånsbestämda pensionsplaner (negativt belopp)	0	—
16 Ett instituts direkta eller indirekta innehav av egna kärnprimärkapitalinstrument (negativt belopp)	–1	—
25 Varav: uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader	0	—
25b Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)	0	—
26a Lagstiftningsjusteringar som avser orealiserade vinster och förluster i enlighet med artiklarna 467 och 468	–208	—
– varav: ... filter för orealiserad förlust 1	0	3
– varav: ... filter för orealiserad vinst 1	–208	0
28 Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	–996	—
29 Kärnprimärkapital	17 164	—
Primärkapitaltillskott: instrument		
30 Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	1 224	—
33 Belopp för kvalificerande poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet	1 576	447
36 Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar	2 800	—
Primärkapitaltillskott: lagstiftningsjusteringar		
37 Ett instituts direkta eller indirekta innehav av primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)	–32	—
43 Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott	–32	—
44 Primärkapitaltillskott	2 768	—
45 Primärkapital (primärkapital= kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)	19 932	—
Supplementärkapital: instrument och avsättningar		
46 Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	4 331	—
47 Belopp för kvalificerande poster som avses i artikel 484.5 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från supplementärkapitalet	400	–400
50 Kreditriskjusteringar	55	—
51 Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	4 785	0
Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar		
52 Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementärkapitalinstrument och efterställda lån (negativt belopp)	–43	—

M40

Kapitaltäckning, forts.

55	Institutets direkta eller indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-505	—
57	Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	-549	—
58	Supplementärkapital	4 236	—
59	Totalt kapital (Totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)	24 168	—
60	Totala riskvägda tillgångar	78 910	—
Kapitalrelationer och buffertar			
61	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	21,8%	—
62	Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	25,3%	—
63	Totalt kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	30,6%	—
64	Institutsspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut (buffert för globala systemviktiga institut eller andra systemviktiga institut) uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	2,5%	—
65	– varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert	2,5%	—
66	– varav: krav på kontracyklisk kapitalbuffert	0,0%	—
67	– varav: krav på systemriskbuffert	0,0%	—
67a	– varav: buffert för globalt systemviktigt institut eller för annat systemviktigt institut	0,0%	—
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	17,3%	—
Belopp under tröskelvärdena för avdrag (före fastställande av riskvikt)			
72	Direkta eller indirekta innehav i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 % netto efter godtagbara korta positioner)	41	—
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)	742	—
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)	64	—
Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapitalet			
78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpningen av taket)	33 429	—
79	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden	201	—
Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan 1 Januari 2013 och den 1 januari 2022)			
80	Nuvarande tak för primärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	0	—
81	Belopp som utesluts från primärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket eller inlösen och förfallodagar)	0	—
82	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	1 576	—
83	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-447	—
84	Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	400	—
85	Belopp som utesluts från supplementärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-47	—

M40**Kapitaltäckning, forts.****Minimikapitalkrav och Riskexponeringsbelopp**

Mn euro	31 dec 2014		31 dec 2013	
	Minimi- kapitalkrav	Risikexpo- ningsbelopp	Minimi- kapitalkrav	Risikexpo- ningsbelopp
Kreditrisk	5 759	71 986	6 296	78 700
– varav motpartsrisk	100	1 249	65	809
IRK-metoden	2 674	33 429	3 428	42 854
– varav företag	2 130	26 622	3 100	38 749
– varav avancerad IRK-metoden	1 461	18 257	—	—
– varav grundläggande IRK-metoden	669	8 365	3 100	38 749
– varav institut	302	3 777	105	1 318
– varav hushållsexponeringar	148	1 854	180	2 254
– varav hushållsexponeringar där säkerhet har fastställts i form av fastighet	6	78	11	140
– varav andra hushållsexponeringar	132	1 647	156	1 953
– varav små företag (SME)	10	129	13	161
– varav övriga	94	1 176	43	533
Schablonmetoden	3 085	38 557	2 868	35 846
– varav exponeringar mot nationella regeringar eller centralbanker	14	174	2	26
– varav exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	1	8	—	—
– varav exponeringar mot offentliga organ	—	—	—	—
– varav exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	—	—	—	—
– varav exponeringar mot internationella organisationer	—	—	—	—
– varav exponeringar mot institut	1 319	16 481	1 291	16 126
– varav exponeringar mot företag	57	718	53	664
– varav exponeringar mot hushåll	28	345	0	1
– varav exponeringar säkrade genom panträtt i fastigheter	202	2 530	101	1 258
– varav fallerande exponeringar	5	60	0	1
– varav exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	—	—	—	—
– varav exponeringar i form av säkerställda obligationer	0	0	0	6
– varav exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg	—	—	—	—
– varav exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar	—	—	—	—
– varav aktieexponeringar	1 451	18 139	—	—
– varav övriga poster	8	102	1 421	17 764
Kreditvärdighetsjusteringsrisk	14	172	—	—
Marknadsrisk	218	2 724	128	1 596
– varav handelslager, interna modeller	42	524	34	429
– varav handelslager, schablonmetoden	2	26	5	59
– varav övrig verksamhet, schablonmetoden	174	2 174	89	1 108
Operativ risk	322	4 028	250	3 121
Schablonmetoden	322	4 028	250	3 121
Delsumma	6 313	78 910	6 674	83 417
Justering enligt Basel I golv				
Ytterligare kapitalkrav enligt Basel I golv	0	0	0	0
Summa	6 313	78 910	6 674	83 417

Bruttosoliditetsgraden¹

31 dec 2014

Primärkapital, definition inklusive övergångsregler, mn euro ²	20 047
Totalt exponeringsmått, mn euro	225 148
Bruttosoliditetsgraden, i procent	8,9

1) Bruttosoliditetsgraden samt totala exponeringsmättet är baserat på genomsnitt av tre månader enligt rapporteringsprocess mot lokala myndigheter.

2) Inklusive periodens resultat.

Ytterligare information om kapitaltäckningen för Nordea-koncernen finns i avsnitt "Risk-, likviditet- och kapitalhantering".

Kapitalkrav för marknadsrisk, 31 december 2014

Mn euro	Handelslager, interna modeller		Handelslager, schablonmetoden		Övrig verksamhet, schablonmetoden		Summa	
	Risikexpo- ningsbelopp	Minimika- pitalkrav	Risikexpo- ningsbelopp	Minimika- pitalkrav	Risikexpo- ningsbelopp	Minimika- pitalkrav	Risikexpo- ningsbelopp	Minimika- pitalkrav
Ränterisk och övriga ¹	2	0	—	—	—	—	2	0
Aktierisk	130	10	26	2	—	—	156	12
Valutarisk	25	2	—	—	2 174	174	2 199	176
Råvarorisk	—	—	—	—	—	—	—	—
Avvecklingsrisk	—	—	0	0	—	—	0	0
Diversifieringseffekt	-2	0	—	—	—	—	-2	0
Stressjusterat Value-at-Risk	369	30	—	—	—	—	369	30
Ytterligare risk värden	0	0	—	—	—	—	0	0
Övergripande riskmått	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	524	42	26	2	2 174	174	2 724	218

1) Ränterisk kolumn Handelslager, interna modeller inkluderar både generell och specifik ränterisk vilket i övrigt refereras till ränterisk Value-at-Risk samt kreditspread Value-at-Risk

Tabell A3-A5 innehåller upplysningar om de viktigaste delarna i kapitalinstrumenten i enlighet med 6 kap. 4 § i FFFS 2014:18 och med tillämpning av mallen i Bilaga II enligt artikel 3 i Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013. Endast de poster i mallen som är tillämpliga har tagits med.

Tabell A3 - Mall för de viktigaste delarna för kapitalet - CET1

Kärnprimärkapital

1	Emittent	Nordea Bank AB (publ)
2	Unik identifieringskod (t.ex. identifieringskod från CUSIP, ISIN eller Bloomberg för privata placeringar)	SE0000427361
3	Reglerande lag(ar) för instrumentet <i>Rättslig behandling</i>	Svensk lag
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Kärnprimärkapital
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Kärnprimärkapital
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå)/individuell och grupp (undergrupps)nivå	Individuell och gruppnivå
7	Instrumenttyp (typer ska specificeras av varje jurisdiktion)	Aktiekapital i enlighet med artikel 28 i (EU) förordningen nr 575/2013
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital (valutan i miljoner, enligt senaste rapporteringsdatum)	4 050 mn euro
9	Instrumentets nominella belopp	4 049 951 919 euro
10	Redovisningsklassificering	Eget kapital
12	Eviga eller tidsbestämda	Evigt
13	Ursprunglig förfallodag	Ingen förfallodag
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten <i>Kuponger/utdelningar</i>	Nej
20a	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Helt skönmässigt
20b	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Helt skönmässigt
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation (ange typ av instrument som är direkt högre i rangordningen)	Primärkapitaltillskott
36	Delar från övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej

Tabell A4 - Kapitalinstrumentens viktigaste delar - AT1

Primärkapitaltillskott								
1	Emittent	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)
2	Unik identifieringskod (t.ex. identifieringskod från CUSIP, ISIN eller Bloomberg identifier för privata placeringar)	XS0200688256	W5795#AA7	US65557AAB35/USW5816FCM42	W5795#AB5	XS0453319039	US65557CAM55/US65557DAM39	US65557CAN39/US65557DAL55
3	Reglerande lag(ar) för instrumentet	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av lagen i delstaten New York förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.
<i>Rättslig behandling</i>								
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Supplementärkapital	Ej godtagbart	Ej godtagbart	Ej godtagbart	Ej godtagbart	Primärkapitaltillskott	Primärkapitaltillskott
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergrupp-snivå)/individuell och grupp (undergrupps)nivå	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp
7	Instrumenttyp (typer ska specificeras av varje jurisdiktion)	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital (enligt äldre regler) enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013	Övrigt primärkapital enligt artikel 484.4 i EU:s förordning 575/2013
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital (valutan i miljoner, enligt senaste rapporteringsdatum)	500 mn euro	138 mn euro	494 mn euro	69 mn euro	823 mn euro	816 mn euro	408 mn euro
9	Instrumentets nominella belopp	500 mn euro	20 000 mn yen	600 mn dollar	10 000 mn yen	1 000 mn dollar	1 000 mn dollar	500 mn dollar
9a	Emissionspris	100 procent	100 procent	100 procent	100 procent	100 procent	100 procent	100 procent
9b	Inlösenpris	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp
10	Redovisningsklassificering	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde
11	Ursprungligt emissionsdatum	2004-09-17	2005-03-04	2005-04-20	2005-10-12	2009-09-25	2014-09-23	2014-09-23
12	Eviga eller tidsbestämda	Evigt	Evigt	Evigt	Evigt	Evigt	Evigt	Evigt

M40

Kapitaltäckning, forts.

13	Ursprunglig förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
15	Valfritt inlösendatum, villkorade inlösendatum och inlösenbelopp	17 sept 09 dessutom inlösenrätt till följd av skatte-/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	4 mar 35 dessutom inlösenrätt till följd av skatte-/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	20 apr 15 dessutom inlösenrätt till följd av skatte-/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	10 okt 35 dessutom inlösenrätt till följd av skatte-/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	25 mar 15 dessutom inlösenrätt till följd av skatte-/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	23 sept 19 dessutom inlösenrätt till följd av skatte-/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	23 sept 24 dessutom inlösenrätt till följd av skatte-/lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp
16	Efterföljande inlösendatum, i förekommande fall	17 mar och 17 sept varje år efter första inlösendagen	4 mar och 4 sept varje år efter första inlösendagen	20 mar, 20 apr, 20 jul och 20 okt varje år efter första inlösendagen	12 mar och 12 okt varje år efter första inlösendagen	25 mar och 25 sept varje år efter första inlösendagen	23 mar och 23 sept varje år efter första inlösendagen	23 mar och 23 sept varje år efter första inlösendagen
<i>Kuponger/utdelningar</i>								
17	Fast och rörlig utdelning/kupong	Rörlig	Fast till rörlig	Fast till rörlig	Fast till rörlig	Fast	Fast	Fast
18	Kupongränta och eventuellt tillhörande index	Rörlig 10-årig CMS +0,05 procent per år, med ett tak på 8 procent	Fast ränta på 3,75 procent per år i dollar till första inlösendagen, därefter rörlig 6-månaders japansk inlåningsränta +1,22 procent per år	Fast ränta på 5,424 procent per år till första inlösendagen, därefter rörlig 3-månaders LIBOR +1,5875 procent per år	Fast ränta på 3,84 procent per år i dollar till första inlösendagen, därefter rörlig 6-månaders japansk inlåningsränta +1,40 procent per år	Fast ränta på 8,375 procent per år till första inlösendagen, därefter 5-årig amerikansk statsränta +5,985 procent per år till 25 mars 2020, därefter 5-årig amerikansk statsränta +8,9775 procent per år	Fast ränta på 5,50 procent per år till första inlösendagen, därefter fast 5-årig midswap +3,563 procent per år	Fast ränta på 6,125 procent per år till första inlösendagen, därefter fast 5-årig midswap +3,388 procent per år
19	Förekomst av utdelningsstopp	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
20a	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Delvis skönsmässigt Utdelningsstopp	Delvis skönsmässigt Utdelningsstopp	Delvis skönsmässigt Utdelningsstopp	Delvis skönsmässigt Utdelningsstopp	Delvis skönsmässigt Utdelningstväng	Helt skönsmässigt	Helt skönsmässigt
20b	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Delvis skönsmässigt	Delvis skönsmässigt	Delvis skönsmässigt	Delvis skönsmässigt	Delvis skönsmässigt	Helt skönsmässigt	Helt skönsmässigt
21	Förekomsten av step-up eller annat incitament för återlösen	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
22	Icke-kumulativa eller kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa
23	Konvertibelt eller ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt
30	Nedskrivningsdelar	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
31	Om nedskrivning, ange nedskrivningstrigger (s)	För att undvika likvidation	För att undvika likvidation	För att undvika likvidation	För att undvika likvidation	För att undvika eller åtgärda överträdelse av tillämplig bankförordning eller stämmobeslut	Koncernens kärnprimärkapitalrelation <8 procent Emittentens kärnprimärkapitalrelation <5,125 procent	Koncernens kärnprimärkapitalrelation <8 procent Emittentens kärnprimärkapitalrelation <5,125 procent"

M40

Kapitaltäckning, forts.

32	Om nedskrivning, fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis	Fullständig eller delvis
33	Om nedskrivning, permanent eller tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig	Tillfällig
34	Om nedskrivningen är tillfällig, beskriv uppskrivningsmekanismen	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Stämmobeslut om återkonvertering och återställande med medel från disponibla vinstmedel	Helt skönsmässig, om både emittenten och koncernen redovisar positivt resultat	Helt skönsmässig, om både emittenten och koncernen redovisar positivt resultat
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation (ange typ av instrument som är direkt högre i rangordningen)	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital
36	Delar från övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
37	Om ja, ange vilka delar som inte uppfyller kraven	Ingen angiven utlösningsnivå, utdelningsstopp	Ingen angiven utlösningsnivå, step-up, utdelningsstopp	Ingen angiven utlösningsnivå, step-up, utdelningsstopp	Ingen angiven utlösningsnivå, step-up, utdelningsstopp	Ingen angiven utlösningsnivå, step-up, utdelningstväng	–	–

Tabell A5- Kapitalinstrumentens viktigaste delar - T2

Supplementärkapitalinstrument

1	Emittent	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)	Nordea Bank AB (publ)
2	Unik identifieringskod (t.ex. identifieringskod från CUSIP, ISIN eller Bloomberg identifier för privata placeringar)	XS0497179035	XS0544654162	US65557FAA49/ US65557HAA05	XS0743689993	US65557FAD87/ US65557HAD44
3	Reglerande lag(ar) för instrumentet	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av lagen i delstaten New York förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av engelsk lag förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.	Regleras av lagen i delstaten New York förutom efterställningsvillkor som regleras av svensk lag.
<i>Rättslig behandling</i>						
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital	Supplementärkapital
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergrupp-nivå)/individuell och grupp (undergrupps) nivå	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp
7	Instrumenttyp (typer ska specificeras av varje jurisdiktion)	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013

M40

Kapitaltäckning, forts.

8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital (valutan i miljoner, enligt senaste rapporteringsdatum)	997 mn euro	747 mn euro	1 023 mn euro	748 mn euro	816 mn euro
9	Instrumentets nominella belopp	1 000 mn euro	750 mn euro	1 250 mn dollar	750 mn euro	1 000 mn dollar
9a	Emissionspris	99,810 procent	99,699 procent	99,508 procent	99,803 procent	99,364 procent
9b	Inlösenpris	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp
10	Redovisningsklassificering	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde	Skuld - upplupet anskaffningsvärde
11	Ursprungligt emissionsdatum	2010-03-26	2010-09-29	2011-05-13	2012-02-15	2012-09-21
12	Eviga eller tidsbestämda	Tidsbestämd	Tidsbestämd	Tidsbestämd	Tidsbestämd	Tidsbestämd
13	Ursprunglig förfallodag	2020-03-26	2021-03-29	2021-05-13	2022-02-15	2022-09-21
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
15	Valfritt inlösen datum, villkorade inlösendatum och inlösenbelopp	Inlösenrätt till följd av skatte-/lagstiftningshändelse, 100 procent av nominellt belopp	Inlösenrätt till följd av skattehändelse, 100 procent av nominellt belopp	Inlösenrätt till följd av skattehändelse, 100 procent av nominellt belopp	15 feb 17 dessutom inlösenrätt till följd av skattehändelse, 100 procent av nominellt belopp	Inlösenrätt till följd av skatte-/lagstiftningshändelse, 100 procent av nominellt belopp
<i>Kuponger/utdelningar</i>						
17	Fast och rörlig utdelning/kupong	Fast	Fast	Fast	Fast	Fast
18	Kupongränta och eventuellt tillhörande index	4,50%	4,00%	4,875%	Fast ränta på 4,625 procent per år (motsvarande swapräntan i euro +3,15 procent per år) till inlösendagen, därefter justerad fast ränta till swapräntan i euro +3,15 procent per år	4,25%
19	Förekomst av utdelningsstopp	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
20a	Helt skönsmåssigt, delvis skönsmåssigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt
20b	Helt skönsmåssigt, delvis skönsmåssigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt
21	Förekomsten av step-up eller annat incitament för återlösen	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
22	Icke-kumulativa eller kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa
23	Konvertibelt eller ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation (ange typ av instrument som är direkt högre i rangordningen)	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld
36	Delar från övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej

M41

Klassificering av finansiella instrument

31 dec 2014, mn euro	Lånefordringar och kundfordringar	Investeringar som hålles till förfall	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument för säkring	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga finansiella tillgångar	Icke finansiella tillgångar	Summa
			Innehas för handel	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
Tillgångar									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	931	—	—	—	—	—	—	—	931
Statsskuldförbindelser	—	—	2 427	—	—	2 608	—	—	5 035
Utlåning till kreditinstitut	86 259	—	445	0	—	—	—	—	86 704
Utlåning till allmänheten	34 804	—	5 005	—	—	—	—	—	39 809
Räntebärande värdepapper	10	112	3 687	—	—	7 512	—	—	11 321
Pantsatta finansiella instrument	—	—	43	—	—	—	—	—	43
Aktier och andelar	—	—	6 028	33	—	—	—	—	6 061
Derivatinstrument	—	—	3 682	—	2 299	—	—	—	5 981
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Aktier och andelar i koncernföretag	—	—	—	—	—	—	16 986	—	16 986
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	—	—	—	—	7	—	7
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	758	758
Materiella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	119	119
Uppskjutna skattefordringar	—	—	—	—	—	—	—	14	14
Aktuella skattefordringar	—	—	—	—	—	—	—	50	50
Övriga tillgångar	786	—	—	10	—	—	—	2 931	3 727
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	803	—	—	—	—	—	—	81	884
Summa	123 594	112	21 317	43	2 299	10 120	16 993	3 953	178 431

31 dec 2014, mn euro	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Summa
	Innehas för handel	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	2 508	2 026	—	22 918	—	27 492
In- och upplåning från allmänheten	268	466	—	48 633	—	49 367
Emitterade värdepapper	—	—	—	63 280	—	63 280
Derivatinstrument	3 443	—	1 210	—	—	4 653
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	—	—	—	1 368	—	1 368
Aktuella skatteskulder	—	—	—	—	4	4
Övriga skulder	285	—	—	443	2 167	2 895
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	198	444	642
Uppskjutna skatteskulder	—	—	—	—	0	0
Avsättningar	—	—	—	—	206	206
Pensionsförpliktelser	—	—	—	—	171	171
Efterställda skulder	—	—	—	7 728	—	7 728
Summa	6 504	2 492	1 210	144 568	2 992	157 766

M41

Klassificering av finansiella instrument, forts.

31 dec 2013, mn euro	Lånefordringar och kundfordringar	Investeringar som hålles till förfall	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument för säkring	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga finansiella tillgångar	Icke finansiella tillgångar	Summa
			Innehas för handel	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
Tillgångar									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	45	—	—	—	—	—	—	—	45
Statsskuldförbindelser	—	17	4 935	—	—	—	—	—	4 952
Utlåning till kreditinstitut	80 104	—	271	543	—	—	—	—	80 918
Utlåning till allmänheten	30 337	—	—	3 818	—	—	—	—	34 155
Räntebärande värdepapper	—	321	1 981	—	—	8 826	—	—	11 128
Pantsatta finansiella instrument	—	—	737	—	—	—	—	—	737
Aktier och andelar	—	—	5 321	30	—	—	—	—	5 351
Derivatinstrument	—	—	2 531	—	1 688	—	—	—	4 219
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	-11	—	—	—	—	—	—	—	-11
Aktier och andelar i koncernföretag	—	—	—	—	—	—	17 723	—	17 723
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	—	—	—	—	7	—	7
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	729	729
Materiella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	118	118
Uppskjutna skattefordringar	—	—	—	—	—	—	—	28	28
Aktuella skattefordringar	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Övriga tillgångar	780	—	—	—	—	—	—	1 753	2 533
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 121	—	—	—	—	—	—	170	1 291
Summa	112 376	338	15 776	4 391	1 688	8 826	17 730	2 798	163 923

31 dec 2013, mn euro	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Summa
	Innehas för handel	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	753	2 071	—	14 676	—	17 500
In- och upplåning från allmänheten	—	908	—	46 623	—	47 531
Emitterade värdepapper	0	0	—	62 961	—	62 961
Derivatinstrument	2 614	—	1 013	—	—	3 627
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	—	—	—	715	—	715
Aktuella skatteskulder	—	—	—	—	11	11
Övriga skulder	244	0	—	2 925	1 004	4 173
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	759	391	1 150
Uppskjutna skatteskulder	—	—	—	—	10	10
Avsättningar	—	—	—	—	184	184
Pensionsförpliktelser	—	—	—	—	166	166
Efterställda skulder	—	—	—	5 971	—	5 971
Summa	3 611	2 979	1 013	134 630	1 766	143 999

M41**Klassificering av finansiella instrument, forts.****Utlåning redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen**

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Redovisat värde	0	4 361
Maximal exponering för kreditrisk	0	4 361

Finansiella tillgångar och skulder redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen**Förändringar av verkligt värde för finansiella skulder hänförliga till förändrad kreditrisk**

Finansieringen av Markets verksamhet är värderad till verkligt värde via resultaträkningen och klassificerad i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen". Finansieringen av Markets verksamhet är normalt av så kortfristig karaktär att effekten av förändring i egen kreditrisk inte är signifikant.

Jämförelse av redovisat värde och avtalsenligt belopp att betala vid förfall

2014 mn euro	Redovisat värde	Belopp att betala vid förfall
Finansiella skulder från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2 492	2 492

2013 mn euro	Redovisat värde	Belopp att betala vid förfall
Finansiella skulder från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2 979	2 979

M42**Tillgångar och skulder till verkligt värde****Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder**

Mn euro	31 dec 2014		31 dec 2013	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	931	931	45	45
Statsskuldssförbindelser	5 035	5 035	4 952	4 952
Utlåning	126 514	126 518	115 062	115 062
Räntebärande värdepapper	11 321	11 322	11 128	11 135
Pantsatta finansiella instrument	43	43	737	737
Aktier och andelar	6 061	6 061	5 351	5 351
Derivatinstrument	5 981	5 981	4 219	4 219
Övriga tillgångar	796	796	780	780
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	803	803	1 121	1 121
Summa finansiella tillgångar	157 485	157 490	143 395	143 402
Finansiella skulder				
Inlåning och skuldinstrument	149 195	149 792	134 678	135 333
Derivatinstrument	4 653	4 653	3 627	3 627
Övriga skulder	728	728	3 169	3 169
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	198	198	759	759
Summa finansiella skulder	154 774	155 371	142 233	142 888

För information om värdering av poster redovisade till verkligt värde i balansräkningen, se not K1 "Redovisningsprinciper" och avsnittet "Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen" i not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde". För information om värdering av poster som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen, se avsnittet "Finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde i balansräkningen" i not K40.

M42

Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Tillgångar och skulder redovisade till verkligt värde i balansräkningen

Fördelning i hierarkin för verkligt värde

31 dec 2014, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Totalt
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹				
Statsskuldsförbindelser	2 814	2 221	—	5 035
Utlåning till kreditinstitut	—	445	—	445
Utlåning till allmänheten	—	5 005	—	5 005
Räntebärande värdepapper ²	7 229	3 858	155	11 242
Aktier och Andelar	6 032	—	29	6 061
Derivatinstrument	50	5 911	20	5 981
Övriga tillgångar	—	10	—	10
Summa	16 125	17 450	204	33 779

Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹

Skulder till kreditinstitut	—	4 534	—	4 534
In- och upplåning från allmänheten	—	734	—	734
Derivatinstrument	51	4 590	12	4 653
Övriga skulder	185	100	—	285
Summa	236	9 958	12	10 206

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.
2) Varav 43mn avser balansposten "Pantsatta finansiella instrument".

31 dec 2013, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Totalt
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹				
Statsskuldsförbindelser	542	4 393	—	4 935
Utlåning till kreditinstitut	—	814	—	814
Utlåning till allmänheten	—	3 818	—	3 818
Räntebärande värdepapper ²	11 055	330	159	11 544
Aktier och Andelar	5 326	—	25	5 351
Derivatinstrument	14	4 183	22	4 219
Summa	16 937	13 538	206	30 681

Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹

Skulder till kreditinstitut	—	2 824	—	2 824
In- och upplåning från allmänheten	—	908	—	908
Derivatinstrument	17	3 606	4	3 627
Övriga skulder	95	149	—	244
Summa	112	7 487	4	7 603

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.
2) Varav 737 mn avser balansposten "Pantsatta finansiella instrument".

För fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen se not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

Överföringar mellan nivå 1 och nivå 2

Nordea har under året överfört räntebärande värdepapper (inklusive pantsatta finansiella instrument) till ett värde av 570 mn euro (223 mn euro) från nivå 2 till nivå 1 i hierarkin för verkligt värde. Under 2013 överförde Nordea räntebärande värdepapper (inklusive pantsatta finansiella instrument) till ett värde av 253 mn euro från nivå 1 till nivå 2. Orsaken till överföringen från nivå 2 till nivå 1 var att

instrumenten handlades aktivt under året och att tillförlitliga prisnoteringar fanns tillgängliga på marknaden. Orsaken till överföringen från nivå 1 till nivå 2 var att instrumenten upphörde att handlas aktivt under året och verkligt värde har nu beräknats med värderingsmetoder baserade på observerbara marknadsdata. Överföringar mellan nivåerna anses ha skett vid rapportperiodens slut.

M42

Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Förändringar i nivå 3

31 dec 2014, mn euro	Vinster och förluster som redovisats i resultaträkningen under året					Sales	31 dec 2014
	1 jan 2014	Omklassificering	Realiserade	Orealiserade			
Räntebärande värdepapper	159	—	—	—	—	-4	155
Aktier och andelar	25	—	4	—	—	—	29
Derivatinstrument (netto)	18	-3	—	-7	—	—	8

Orealiserade vinster och förluster avser de tillgångar och skulder som innehas vid årets slut. Inga överföringar har skett till eller från nivå 3. Tillgångar och skulder avseende derivatinstrument redovisas netto.

31 dec 2013, mn euro	1 jan 2013	Orealiserade	Avräkningar/ likvider	Överföringar till nivå 3	Omräknings- differenser	31 dec 2013
Räntebärande värdepapper	163	—	-4	—	—	159
Aktieroch andelar	30	—	—	—	-5	25
Derivatinstrument (netto)	0	-4	—	22	—	18

Orealiserade vinster och förluster avser de tillgångar och skulder som innehas vid årets slut. Under året överförde moderföretaget derivat till ett värde av 22 mn euro från nivå 2 till nivå 3. Skälet till överföringen från nivå 2 till nivå 3 var att observerbara marknadsdata blev tillgängliga. Överföringar mellan nivåerna anses ha skett vid årets slut. Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen under året ingår i posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde" (se

not M5). Tillgångar och skulder avseende derivatinstrument redovisas netto.

Processen för värdering till verkligt värde i nivå 3 Finansiella Instrument

För mer information om värderingsprocessen, se not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde."

Värderingsmetoder och indata som används vid värderingen till verkligt värde i nivå 3

31 dec 2014, mn euro	Verkligt värde	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för verkligt värde
Räntebärande värdepapper				
Andra kreditinstitut ¹	155	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	+/-0
Summa	155			+/-0
Aktier och andelar				
Onoterade aktier	29	Andelsvärde		+/-2
Summa	29			+/-2
Derivatinstrument				
Räntederivat	8	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	+/-0
Summa	8			+/-0

1) Varav 155 mn euro prissätts utifrån en kreditspread (skillnaden mellan diskonteringsräntan och LIBOR på 1,45% och en rimlig förändring av denna kreditspread skulle inte påverka det verkliga värdet med tanke på återköpsmöjligheten.

M42

Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Värderingsmetoder och indata som används vid värderingen till verkligt värde i nivå 3

31 dec 2013, mn euro	Verkligt värde	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för verkligt värde
Räntebärande värdepapper				
Andra kreditinstitut ¹	159	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	+/-0
Summa	159			+/-0
Aktier och andelar				
Onoterade aktier	25	Andelsvärde		+/-2
Summa	25			+/-2
Derivatinstrument				
Räntederivat	18	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	+/-0
Summa	18			+/-0

1) Varav 155 mn euro prissätts utifrån en kreditspread (skillnaden mellan diskonteringsräntan och LIBOR) på 1,45% och en rimlig förändring av denna kreditspread skulle inte påverka det verkliga värdet med tanke på återköpsmöjligheten.

Tabellerna ovan visar, för varje tillgångs- och skuldclass som hänförs till nivå 3, det verkliga värdet, värderingsmetoderna som använts för beräkning av verkligt värde, väsentliga ej observerbara data som använts i värderingsmodellerna samt, för finansiella tillgångar och skulder, det verkliga värdets känslighet för förändringar i viktiga antaganden.

Kolumnen "intervall för verkligt värde" i tabellerna ovan visar känsligheten i verkligt värde för nivå 3-instrument vid förändringar i viktiga antaganden. När exponeringen för en ej observerbar parameter kvittas mellan olika instrument redovisas enbart nettoeffekten i tabellen. Redovisat intervall är sannolikt större än den faktiska osäkerheten i verkligt värde för dessa instrument, eftersom det i praktiken är osannolikt att alla ej observerbara parametrar samtidigt skulle vara i utkanten av sina intervall för rimligt möjliga alternativ. Redovisningen är varken förutsäggande eller indikativ för framtida förändringar i verkligt värde.

För att beräkna känsligheten (intervallet) i verkligt värde för derivat tillämpas en rad olika modeller för att fastställa ett osäkerhetsintervall kring det redovisade verkliga värdet. De olika modellerna är inriktade på olika aspekter i prissättningen av derivat. Två gemensamma komponenter i modellerna för derivatvärdering är volatiliteten i underliggande riskfaktorer och korrelationen mellan de relevanta riskfaktorerna. Hänsyn tas till båda dessa genom att olika antaganden om indata och/eller valet av modell tillämpas. Förutom dessa gemensamma faktorer omfattar analysen även ett antal faktorer som är specifika för tillgångsklassen, bland annat förväntad aktieutdelning, återvinningsantaganden för kreditderivat och inflationsförväntningar. Det verkliga värdet på derivat redovisas som nettot av tillgångar och skulder.

För att beräkna känsligheten (intervallet) i verkligt värde för aktier och andelar och räntebärande värdepapper ökades och minskades det verkliga värdet med 10 procentenheter, vilket bedöms motsvara rimliga marknadsförändringar.

M42**Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.****Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen**

31 dec 2014, mn euro	31 dec 2014		31 dec 2013		Nivå i hierarkin för verkligt värde
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	
Tillgångar som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	931	931	45	45	3
Statsskuldsförbindelser ^{1,2}	0	0	17	17	2
Utlåning	121 063	121 068	110 430	110 430	3
Räntebärande värdepapper ²	122	123	321	328	1, 2
Övriga tillgångar	786	786	780	780	3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	803	803	1 121	1 121	3
Summa	123 705	123 711	112 714	112 721	
Skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Inlåning och skuldinstrument	143 927	144 524	130 946	131 601	3
Övriga skulder	443	443	2 925	2 925	3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	198	198	759	759	3
Summa	144 568	145 165	134 630	135 285	

1) Värderingsprinciperna är detsamma som för liknande instrument som redovisas till verkligt värde i balansräkningen.

2) Det verkliga värdet uppgår till 123 mn euro (345 mn euro), varav 54 mn euro (270 mn euro) har hänförs till nivå 1 och 69 mn euro (138 mn euro) till nivå 2 i hierarkin för verkligt värde.

För mer information om värdering av verkligt värde i tabellen ovan, se avsnitt "Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen" i not K40 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

M43

Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningssavtal

31 dec 2014, mn euro	Redovisade finansiella tillgångar ¹ , brutto	Redovisade finansiella skulder, brutto, som kvittats i balansräkningen	Netto-redovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella Instrument	Erhållna finansiella säkerheter	Erhållna kontant-säkerheter	
Tillgångar							
Derivatinstrument	5 558	-70	5 488	-1 286	—	-2 157	2 045
Omvända återköpsavtal	218	—	218	—	—	—	218
Avtal om inlåning av värdepapper	5 232	—	5 232	—	-5 232	—	0
Summa	11 008	-70	10 938	-1 286	-5 232	-2 157	2 263

31 dec 2014, mn euro	Redovisade finansiella skulder ¹ , brutto	Redovisade finansiella tillgångar, brutto, som kvittats i balansräkningen	Netto-redovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella Instrument	Lämnade finansiella säkerheter	Lämnade kontant-säkerheter	
Skulder							
Derivatinstrument	4 189	-70	4 119	-1 286	—	-363	2 470
Återköpsavtal	43	—	43	—	—	—	43
Avtal om utlåning av värdepapper	2 732	—	2 732	—	-2 732	—	0
Summa	6 964	-70	6 894	-1 286	-2 732	-363	2 513

1) Alla belopp har värderats till verkligt värde.

2) Omvända återköpsavtal och avtal om inlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Utlåning till kreditinstitut" eller "Utlåning till allmänheten". Återköpsavtal och avtal om utlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Skulder till kreditinstitut" eller "In- och upplåning från allmänheten".

31 dec 2013, mn euro	Redovisade finansiella tillgångar ¹ , brutto	Redovisade finansiella skulder, brutto, som kvittats i balansräkningen	Nettoredovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella Instrument	Erhållna finansiella säkerheter	Erhållna kontant-säkerheter	
Tillgångar							
Derivatinstrument	3 693	-102	3 591	-1 886	-1	-1 228	476
Omvända återköpsavtal	211	—	211	-211	—	—	0
Avtal om inlåning av värdepapper	4 354	—	4 354	—	-4 354	—	0
Summa	8 258	-102	8 156	-2 097	-4 355	-1 228	476

31 dec 2013, mn euro	Redovisade finansiella skulder ¹ , brutto	Redovisade finansiella tillgångar, brutto, som kvittats i balansräkningen	Nettoredovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella Instrument	Lämnade finansiella säkerheter	Lämnade kontant-säkerheter	
Skulder							
Derivatinstrument	3 074	-102	2 972	-1 886	—	-123	963
Återköpsavtal	693	—	693	-211	-482	—	0
Avtal om utlåning av värdepapper	2 979	—	2 979	—	-2 979	—	0
Summa	6 746	-102	6 644	-2 097	-3 461	-123	963

1) Alla belopp har värderats till verkligt värde.

2) Omvända återköpsavtal och avtal om inlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Utlåning till kreditinstitut" eller "Utlåning till allmänheten". Återköpsavtal och avtal om utlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Skulder till kreditinstitut" eller "In- och upplåning från allmänheten".

För mer information om ramavtal för nettning och liknande avtal se avsnittet "Rättsligt bindande ramavtal om nettning eller likande avtal" i not K41 "Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningssavtal".

M44 Tillgångar och skulder i utländsk valuta

31 dec 2014, md euro	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Övriga	Summa
Summa tillgångar	57,2	57,5	2,4	4,5	35,8	21,0	178,4
Summa skulder	36,2	57,9	2,4	4,5	35,8	21,0	157,8
31 dec 2013, md euro	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Övriga	Summa
Summa tillgångar	47,2	58,1	4,6	4,7	34,6	14,7	163,9
Summa skulder	27,1	58,3	4,6	4,7	34,6	14,7	144,0

M45 Överförda tillgångar och erhållna säkerheter**Överförda tillgångar som kvarstår i balansräkningen samt därmed förbundna skulder**

Tabellerna nedan visar alla de överförda tillgångar samt de skulder som är förbundna till dessa. Tillgångarna kvarstår i balansräkningen eftersom Nordea fortfarande är exponerat för förändringar i tillgångarnas verkliga värde. Dessa tillgångar samt därmed förbundna skulder inkluderas därför i nedanstående tabell.

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Återköpsavtal		
Statsskuldsförbindelser	43	737
Summa	43	737

Skulder hänförliga till tillgångarna

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
Återköpsavtal		
Skulder till kreditinstitut	43	753
Summa	43	753

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt

Nordea erhåller säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån, vilka kan säljas eller pantsättas på nytt i enlighet med avtalsvillkoren. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Vanligtvis så kräver avtalen ytterligare säkerheter om värdet på värdepapper sjunker under en förutbestämd nivå. Enligt standardavtalen för de flesta återköpsavtal så har mottagaren av säkerheten ovillkorlig rätt att sälja eller återpantsätta säkerheten förutsatt att likvärdiga värdepapper överförs vid likvidtillfället. Det verkliga värdet på erhållna säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån upplyses om nedan.

Mn euro	31 dec 2014	31 dec 2013
---------	----------------	----------------

Omvända återköpsavtal

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	214	268
- varav sålda eller pantsatta på nytt	—	268

Avtal om värdepapperslån

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	5 232	2 077
- varav sålda eller pantsatta på nytt	5 232	2 077
Summa	5 446	2 345

M46

Löptidsanalys för tillgångar och skulder

Förväntad löptid

	31 dec 2014, mn euro				31 dec 2013, mn euro		
	Förväntas återvinnas eller regleras:				Förväntas återvinnas eller regleras		
	Not	Inom 12 månader	Efter 12 månader	Totalt	Inom 12 månader	Efter 12 månader	Totalt
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		931	—	931	45	—	45
Statsskuldsförbindelser	M14	—	5 035	5 035	—	4 952	4 952
Utlåning till kreditinstitut	M15	62 067	24 637	86 704	64 337	16 581	80 918
Utlåning till allmänheten	M15	34 829	4 980	39 809	30 308	3 847	34 155
Räntebärande värdepapper	M16	3 849	7 472	11 321	2 237	8 891	11 128
Pantsatta finansiella instrument	M17	43	—	43	737	—	737
Aktier	M18	6 028	33	6 061	5 321	30	5 351
Derivatinstrument	M19	1 520	4 461	5 981	744	3 475	4 219
Förändringar av verkligt värde för räntebärande poster i säkringsportföljer	M20	—	1	1	-2	-9	-11
Aktier och andelar i koncernföretag	M21	30	16 956	16 986	—	17 723	17 723
Aktier och andelar i intresseföretag	M22	—	7	7	—	7	7
Immateriella tillgångar	M23	—	758	758	—	729	729
Materiella tillgångar	M24	0	119	119	—	118	118
Uppskjutna skattefordringar	M13	11	3	14	19	9	28
Aktuella skattefordringar		50	—	50	0	—	0
Övriga tillgångar	M25	3 727	—	3 727	2 533	—	2 533
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	M26	496	388	884	850	441	1 291
Summa tillgångar		113 581	64 850	178 431	107 129	56 794	163 923
Skulder till kreditinstitut	M27	15 595	11 857	27 452	13 356	4 144	17 500
In- och upplåning från allmänheten	M28	48 948	419	49 367	47 412	119	47 531
Emitterade värdepapper	M29	33 755	29 525	63 280	35 606	27 355	62 961
Derivatinstrument	M19	1 023	3 630	4 653	763	2 864	3 627
Förändringar av verkligt värde för räntebärande poster i säkringsportföljer	M20	178	1 190	1 368	52	663	715
Aktuella skatteskulder		4	—	4	11	—	11
Övriga skulder	M30	2 895	—	2 895	4 173	—	4 173
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	M31	642	—	642	1 150	—	1 150
Uppskjutna skatteskulder	M13	0	—	0	10	—	10
Avsättningar	M32	43	163	206	42	142	184
Pensionsskulder	M33	—	171	171	—	166	166
Efterställda skulder	M34	—	7 728	7 728	—	5 971	5 971
Summa skulder		103 083	54 683	157 766	102 575	41 424	143 999

M46

Löptidsanalys för tillgångar och skulder, forts

Avtalsenliga odiskonterade kassaflöden

31 dec 2014, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3-12 månader	1-5 år	Mer än 5 år	Summa
Statsskuldsförbindelser	—	78	681	4 020	639	5 418
Utlåning till kreditinstitut	8 033	38 555	18 687	16 661	8 881	90 817
Utlåning till allmänheten	727	13 870	6 802	15 941	6 437	43 777
Räntebärande värdepapper	—	1 095	1 926	8 333	797	12 151
Övriga	—	13 606	—	—	—	13 606
Summa finansiella tillgångar	8 760	67 204	28 096	44 955	16 754	165 769
Skulder till kreditinstitut	3 344	15 023	1 698	7 484	293	27 842
In- och upplåning från allmänheten	38 699	7 658	2 410	432	—	49 199
-varav inlåning	38 699	7 658	2 410	432	—	49 199
Emitterade värdepapper	—	19 491	19 093	23 767	16 989	79 340
-varav emitterade värdepapper	—	18 574	17 884	22 723	10 129	69 310
-varav övriga	—	917	1 209	1 044	6 860	10 030
Övriga	—	6 939	—	—	—	6 939
Summa finansiella skulder	42 043	49 111	23 201	31 683	17 282	163 320
Derivatinstrument, kassainflöde	—	28 770	5 394	17 159	5 759	57 082
Derivatinstrument, kassautflöde	—	27 963	5 282	16 281	5 152	54 678
Nettoexponering	—	807	112	878	607	2 404
Exponering	-33 283	18 900	5 007	14 150	79	4 853
Kumulativ exponering	-33 283	-14 383	-9 376	4 774	4 853	—

31 dec 2013, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3-12 månader	1-5 år	Mer än 5 år	Summa
Statsskuldsförbindelser	—	202	482	4 687	814	6 185
Utlåning till kreditinstitut	35	47 340	16 639	13 358	6 021	83 393
Utlåning till allmänheten	—	11 085	4 586	16 991	4 304	36 966
Räntebärande värdepapper	—	327	2 845	7 450	1 965	12 587
Övriga	—	—	—	—	11 519	11 519
Summa finansiella tillgångar	35	58 954	24 552	42 486	24 623	150 650
Skulder till kreditinstitut	1 855	10 808	1 468	3 515	184	17 830
In- och upplåning från allmänheten	36 191	8 361	1 634	1 171	294	47 651
-varav inlåning	36 191	8 361	1 634	1 171	294	47 651
Emitterade värdepapper	—	23 414	13 230	22 119	12 631	74 394
-varav emitterade värdepapper	—	23 253	13 110	22 377	7 630	66 370
-varav övrigt	—	161	120	2 742	5 001	8 024
Övriga	—	—	—	—	28 209	28 209
Summa finansiella skulder	38 046	42 583	16 332	29 805	41 318	168 084
Derivatinstrument, kassainflöde	—	22 486	21 415	32 842	6 480	83 223
Derivatinstrument, kassautflöde	—	22 123	20 049	33 955	5 809	81 936
Nettoexponering	—	363	1 366	-1 113	671	1 287
Exponering	-38 011	16 734	9 586	11 568	-16 024	-16 147
Kumulativ exponering	-38 011	-21 277	-11 691	-123	-16 147	—

Tabellen är baserad på avtalsenliga löptider för finansiella instrument i balansräkningen. För derivat har förväntade inflöden och utflöden av kontanter redovisats för både derivattillgångar och derivataskulder eftersom derivat hanteras netto. Utöver instrument i balansräkningen och derivatinstrument, har Nordea utställda kreditlöften om 23 824 mn euro (26 713 mn

euro), vilka kan utnyttjas när som helst. Nordea har också ställt ut garantier om 71 103 mn euro (70 385 mn euro) som kan leda till ett utflöde av kontanter om särskilda händelser inträffar.

För ytterligare information om återstående löptider, se avsnittet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering".

M47

Transaktioner med närstående

Informationen nedan presenteras ur Nordeas perspektiv, d.v.s. den visar hur Nordeas siffror har påverkats av transaktioner med närstående parter. För mer information om definitioner, se not K1 "Redovisningsprinciper", avsnitt 26 och not K46 "Transaktioner med närstående".

Mn euro	Koncernföretag		Intresseföretag		Övriga närstående parter	
	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013
Tillgångar						
Utlåning	82 711	80 672	369	141	—	—
Räntebärande värdepapper	64	117	—	—	—	—
Derivatinstrument	2 495	1 766	5	6	—	—
Aktier och andelar i intresseföretag	—	—	7	7	—	—
Aktier och andelar i koncernföretag	16 986	17 723	—	—	—	—
Övriga tillgångar	857	847	—	—	—	—
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	638	768	—	—	—	—
Summa tillgångar	103 751	101 893	381	154	—	—

Mn euro	Koncernföretag		Intresseföretag		Övriga närstående parter	
	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013	31 dec 2014	31 dec 2013
Skulder						
In- och upplåning	15 240	6 688	2	2	20	21
Emitterade värdepapper	260	340	—	—	—	—
Derivatinstrument	3 246	2 252	—	—	—	—
Övriga skulder	4	267	—	—	—	—
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	240	172	—	—	—	—
Efterställda skulder	20	—	—	—	—	—
Summa skulder	19 010	9 719	2	2	20	21
Poster utanför balansräkningen¹	72 836	77 684	1 809	1 931	—	—

1) Inklusive garantier till Nordea Bank Finland Abp och Nordea Bank Polska S.A., se not M38 "Ansvarsförbindelser" samt nominella belopp på derivatinstrument avseende intresseföretag.

Mn euro	Koncernföretag		Intresseföretag		Övriga närstående parter	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Räntenetto	108	209	3	1	0	0
Avgifts- och provisionsnetto	406	612	0	—	—	—
Nettoresultat av poster till verkligt värde	-309	525	12	9	—	—
Övriga rörelseintäkter	687	637	—	—	—	—
Totala rörelsekostnader	-137	-133	0	—	—	—
Resultat före kreditförluster	755	1 850	15	10	0	0

Ersättningar samt utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Information om ersättningar och utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not K7 "Personalkostnader".

Övriga transaktioner med närstående parter

Nordea Bank AB ingår i ett garantikonsortium avseende norska Eksportfinans ASA. För ytterligare information, se not K46 "Transaktioner med närstående".

Årsredovisningens undertecknande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder (IFRS/IAS) som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. De ger en rättvisande bild av Koncernens och Bolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för Koncernen och Bolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av Koncernens och Bolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som Bolaget och de företag som ingår i Koncernen står inför.

5 februari 2015

Björn Wahlroos
Ordförande

Marie Ehrling
Vice ordförande

Elisabeth Grieg
Styrelseledamot

Tom Knutzen
Styrelseledamot

Robin Lawther
Styrelseledamot

Toni H. Madsen
Styrelseledamot¹

Lars G Nordström
Styrelseledamot

Lars Oddestad
Styrelseledamot¹

Hans Christian Riise
Styrelseledamot¹

Sarah Russell
Styrelseledamot

Kari Stadigh
Styrelseledamot

Christian Clausen
Verkställande direktör och koncernchef

Vår revisionsberättelse har avgivits den 6 februari 2015

KPMG AB

Hans Åkervall
Auktoriserad revisor

1) Arbetstagarrepresentant.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Nordea Bank AB (publ),
org. nr 516406-0120

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Nordea Bank AB (publ) för år 2014. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 28–209.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Nordea Bank AB (publ) för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är

ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

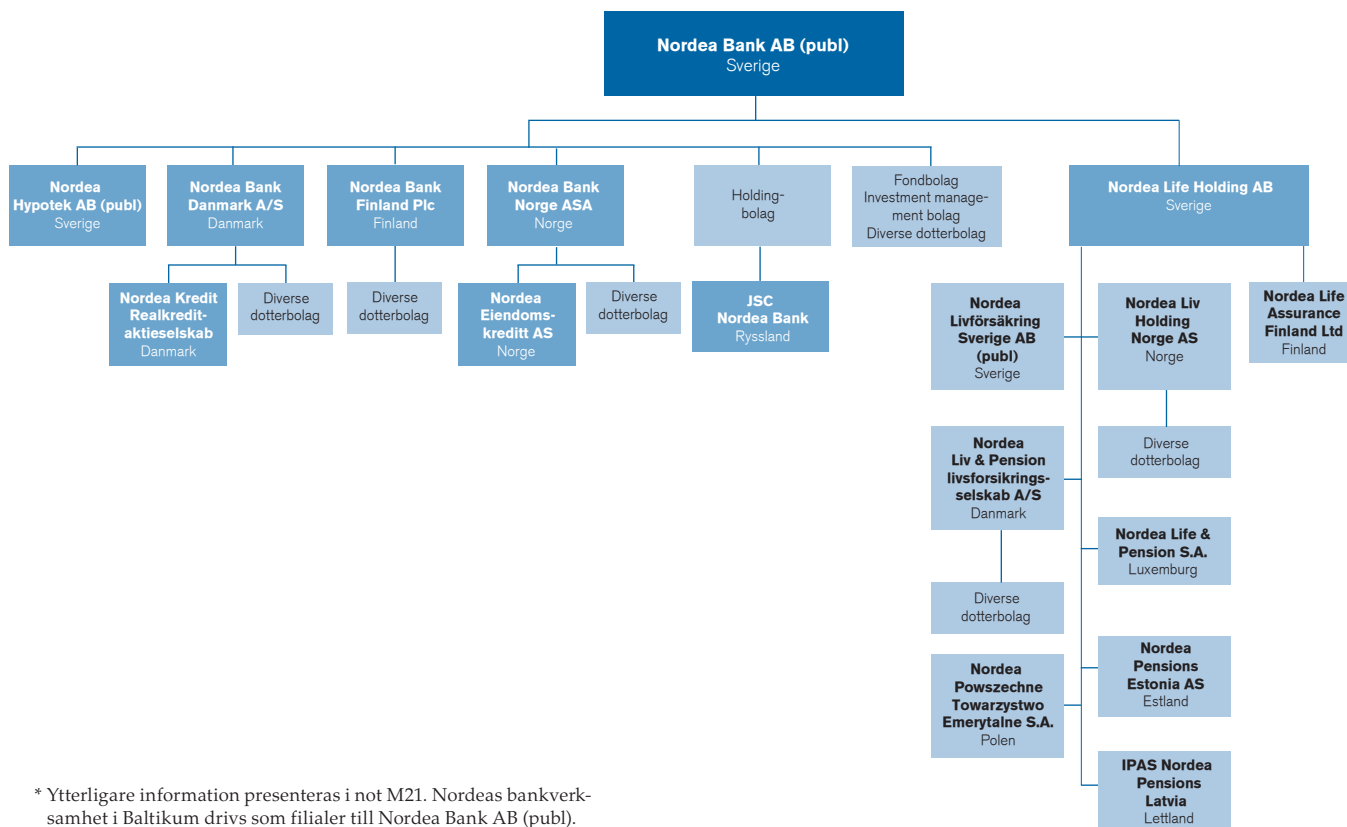
Stockholm, den 6 februari 2015

KPMG AB

Hans Åkervall
Auktoriserad revisor

Koncernstruktur

Huvudsaklig koncernstruktur*, 31 december 2014

* Ytterligare information presenteras i not M21. Nordeas bankverksamhet i Baltikum drivs som filialer till Nordea Bank AB (publ).

Styrelse

Björn Wahlroos

Marie Ehrling

Elisabeth Grieg

Tom Knutzen

Robin Lawther

Lars G Nordström

Sarah Russell

Kari Stadigh

Björn Wahlroos

Ordförande

Ekonomie doktor 1979. Styrelseledamot sedan 2008 och ordförande sedan 2011. Född 1952. Nationalitet: finländare. Styrelseordförande i Sampo Abp och UPM-Kymmene Oyj. Andra uppdrag: Styrelseordförande i Hanken (Svenska handelshögskolan). Styrelseledamot i ett flertal stiftelser, bl a Näringslivets Delegation EVA/ETLA och Mannerheim-stiftelsen.

Tidigare befattningar:

2001–2009 Verkställande direktör och koncernchef i Sampo Abp
2005–2007 Ordförande i Sampo Bank Abp
1998–2000 Ordförande och verkställande direktör i Mandatum Bank Abp
1992–1997 Verkställande direktör i Mandatum & Co Ab
1985–1992 Flertal befattningar inom Föreningsbanken i Finland, bl a vice verkställande direktör och direktionsmedlem 1989–1992
1983–1984 Biträdande professor i Managerial Economics and Decision Sciences vid Kellogg Graduate School of Management, Northwestern University
1980–1981 Biträdande professor i nationalekonomi vid Brown University
1979–1985 Professor i nationalekonomi vid Hanken (Svenska handelshögskolan)
1974–1979 Biträdande professor och lektor i företagsekonomi vid Hanken (Svenska handelshögskolan)

Aktieinnehav i Nordea: 100 000*

Marie Ehrling

Vice ordförande

Civilekonom. Styrelseledamot sedan 2007 och vice ordförande sedan 2011. Född 1955.

Nationalitet: svenska.

Styrelseordförande i TeliaSonera AB (publ).

Styrelseledamot i Securitas AB och Axel Johnson AB.

Andra uppdrag: Styrelseledamot i Centre for Advanced Studies of Leadership vid Handelshögskolan i Stockholm och i Handelshögskolans Advisory Board. Ledamot i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).

Tidigare befattningar:

2003–2006 Verkställande direktör i TeliaSonera Sverige AB
1982–2002 Vice koncernchef i SAS, chef för SAS Airline och andra ledande befattningar inom SAS
1980–1982 Informationssekreterare vid Finansdepartementet
1979–1980 Informationssekreterare vid Utbildningsdepartementet
1977–1979 Finansanalytiker vid Fjärde AP-fonden

Aktieinnehav i Nordea: 3 075*

Elisabeth Grieg

Ekonomie kandidatexamen och magisterexamen i personal och ledarskap. Styrelseledamot sedan 2013. Född 1959. Nationalitet: norska.

Styrelseordförande i Snøhetta Design AS.

Styrelseledamot i Grieg Maturitas AS och styrelseordförande/styrelseledamot i ett flertal andra bolag inom Griegkoncernen.

Vice ordförande i Salthavn AS och styrelseledamot i ett koncernföretag. Andra uppdrag: Styrelseledamot i Griegstiftelsen och SOS Barnbyar Norge. Medlem av rådet i Det Norske Veritas (DNV). Ledamot i Advisory Board i Bellona (Sahara Forest Project).

Tidigare befattningar:

2011–2013 Styrelseordförande i norska Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK)
2002–2010 Verkställande direktör (2008-2010), vice verkställande direktör (2004-2008) och styrelseledamot (2002-2004) i Norges Rederiforbund
2007–2010 Styrelseledamot i Statoil ASA
2001–2007 Styrelseledamot i Norsk Hydro ASA, inklusive vice ordförande (2006-2007) och t.f. ordförande (2007)
1985–1987 Analytiker inom shipping i Bergen Bank
1982–1985 Chartering assistant, Star Shipping, San Francisco och New York

Aktieinnehav i Nordea: 5 400*

Tom Knutzen

Civilekonom. Styrelseledamot sedan 2007. Född 1962.

Nationalitet: dansk.

Verkställande direktör i Jungbunzlauer Suisse AG och styrelseordförande i koncernföretag.

Styrelseledamot i FLSmidth & Co A/S.

Tidigare befattningar:

2006–2011 Verkställande direktör i Danisco A/S
2000–2006 Verkställande direktör i NKT Holding A/S
1996–2000 Finansdirektör i NKT Holding A/S
1988–1996 Flertal befattningar inom Niro A/S
1985–1988 Flertal befattningar inom Fællesbanken

Aktieinnehav i Nordea: 47 750*

Kari Ahola

Toni H. Madsen

Lars Oddestad

Hans Christian Riise

Robin Lawther

Bachelor Honours (ekonomi), magisterexamen (redovisning och finansiering). Styrelseledamot sedan 2014. Född 1961.

Nationalitet: amerikanska och brittiska.

Styrelseledamot i UK Government's Shareholder Executive.

Tidigare befattningar:

1985–2012 Flertal befattningar inom J.P. Morgan:
 2011–2012 Chef, Wealth Management for Southeast, USA
 2007–2011 Chef, Nordic Investment Bank, UK
 2005–2007 Chef, Mergers & Acquisitions Execution, European Financial Institutions, UK
 2003–2005 Chef, Commercial Banking Group, UK
 1994–2005 Managing Director, Financial Institutions Investment Banking, UK
 1990–1994 Vice President, Mergers & Acquisitions, UK
 1985–1990 International Capital Markets, USA

Aktieinnehav i Nordea: 50 000*

Lars G Nordström

Juridikstudier vid Uppsala universitet. Styrelseledamot sedan 2003. Född 1943. Nationalitet: svensk.

Styrelseordförande i Vattenfall AB.

Styrelseledamot i Viking Line Abp.

Andra uppdrag: Styrelseordförande i Finsk-Svenska Handelskammaren. Styrelseledamot i Svensk-Amerikanska Handelskammaren.

Ledamot i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).

Finsk honorärkonsul i Sverige.

Tidigare befattningar

2008–2011 Verkställande direktör och koncernchef i Posten Norden AB
 2006–2010 Styrelseledamot i TeliaSonera AB
 2005–2009 Styrelseordförande i Kungliga Operan
 2002–2007 Verkställande direktör och koncernchef i Nordea Bank AB
 1993–2002 Flertal ledande befattningar inom Nordeakoncernen
 1970–1993 Flertal befattningar inom Skandinaviska Enskilda Banken (vice verkställande direktör från 1989)

Aktieinnehav i Nordea: 23 250*

Sarah Russell

Magisterexamen i tillämpad ekonomi och finans. Styrelseledamot sedan 2010. Född 1962. Nationalitet: australiska.

Verkställande direktör i Aegon Asset Management Holdings NV och styrelseledamot i ett koncernföretag.

Tidigare befattningar:

1994–2008 Flertal ledande befattningar inom ABN AMRO, bland annat vice verkställande direktör och verkställande direktör i ABN AMRO Asset Management 2006–2008
 1981–1994 Flertal chefsbefattningar och andra befattningar inom Financial Markets i Toronto Dominion Australia Ltd

Aktieinnehav i Nordea: 0*

Kari Stadigh

Diplomingenjör och civilekonom. Styrelseledamot sedan 2010. Född 1955. Nationalitet: finländare.

Verkställande direktör och koncernchef i Sampo Abp.

Styrelseordförande i If Skadeförsäkring Holding AB (publ) och Mandatum Livförsäkringsaktiebolag.

Styrelseledamot i Nokia Corporation och Oy Forcit AB.

Andra uppdrag: Vice ordförande i Finansbranschens Centralförbund (Finland). Styrelseledamot i Finlands handelskammare och Niilo Helanders stiftelse.

Tidigare befattningar:

2001–2009 Vice verkställande direktör i Sampo Abp
 1999–2000 Verkställande direktör i Sampo Livförsäkringsaktiebolag
 1996–1998 Verkställande direktör i Nova Livförsäkringsaktiebolag
 1991–1996 Verkställande direktör i Jaakko Pöyry-koncernen
 1985–1991 Verkställande direktör i JP Finance Oy

Aktieinnehav i Nordea: 100 000*

Arbetsgattarrepresentanter:

Kari Ahola

Styrelseledamot sedan 2006. Född 1960. Aktieinnehav i Nordea: 0*

Toni H. Madsen

Styrelseledamot sedan 2013. Född 1959. Aktieinnehav i Nordea: 3 299*

Lars Oddestad

Styrelseledamot sedan 2009. Född 1950. Aktieinnehav i Nordea: 0*

Hans Christian Riise

Styrelseledamot sedan 2013. Född 1961. Aktieinnehav i Nordea: 0*

* Aktieinnehav, per den 31 december 2014, omfattar även familjemedlemmars och närstående bolags eventuella innehav.

Koncernledning

Koncernledningen, från vänster till höger: Mads G. Jakobsen, Lennart Jacobsen, Gunn Wærsted, Christian Clausen, Casper von Koskull, Ari Kaperi, Torsten Hagen Jørgensen.

Christian Clausen

Verkställande direktör och koncernchef sedan 2007.
Ekonomie magisterexamen. Medlem i koncernledningen sedan 2001. Född 1955.

Styrelseledamot i Svenska bankföreningen

Tidigare befattningar:

2011–2014 Ordförande i Europeiska bankföreningen

2000–2007 Executive Vice President, chef för Asset Management & Life, medlem i koncernledningen, Nordea

1998–2000 Medlem i direktionen, Unibank

1996–1998 Verkställande direktör, Unibank Markets

1990–1996 Verkställande direktör, Unibørs Securities

1988–1990 Verkställande direktör, Privatbørsen

Aktieinnehav: 187 971 Nordea¹

Lennart Jacobsen²

Executive Vice President, chef för Retail Banking.

Född 1966.

Medlem sedan 2013.

Aktieinnehav: 3 000 Nordea¹

Mads G. Jakobsen²

Executive Vice President, vice chef för Retail Banking.

Född 1966.

Medlem sedan 2014.

Aktieinnehav: 25 145 Nordea¹

Torsten Hagen Jørgensen

Executive Vice President, Group CFO, chef för Group Corporate Centre.

Född 1965.

Medlem sedan 2011.

Aktieinnehav: 63 988 Nordea¹

Ari Kaperi²

Executive Vice President, Group CRO, chef för Group Risk Management.

Född 1960.

Medlem sedan 2008.

Aktieinnehav: 67 279 Nordea¹

Casper von Koskull

Executive Vice President, chef för Wholesale Banking.

Född 1960.

Medlem sedan 2010.

Aktieinnehav: 86 026 Nordea¹

Gunn Wærsted²

Executive Vice President, chef för Wealth Management.

Född 1955.

Medlem sedan 2007.

Aktieinnehav: 96 539 Nordea¹

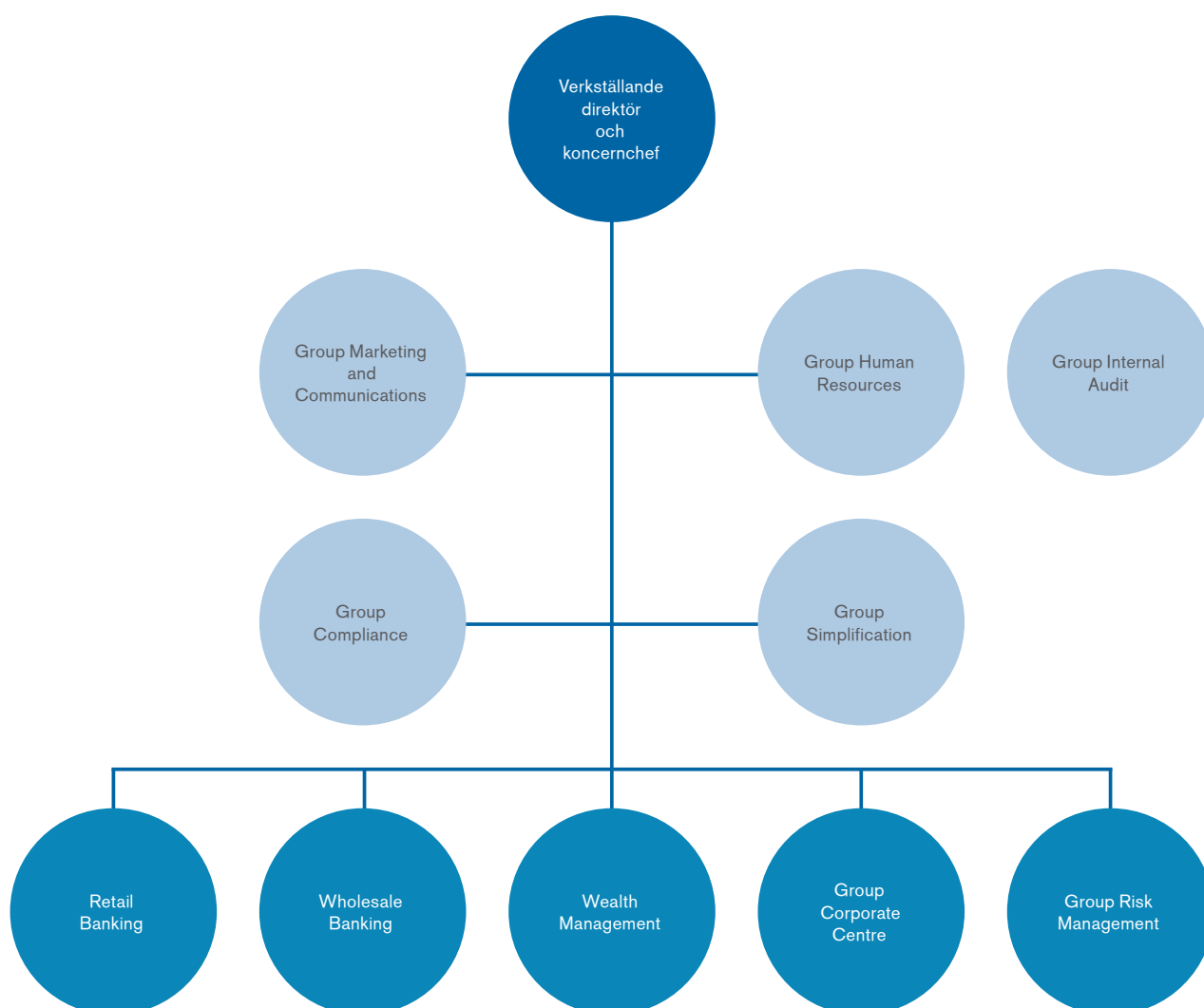
1) Aktieinnehav, per den 31 december 2014, omfattar även familjemedlemmars och närstående bolags eventuella innehav.

2) Landschef.

Nordeas organisation

Från februari 2015

Kreditbetyg

	Moody's Investors Service		Standard & Poor's		Fitch		DBRS	
	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	Långfristig
Nordea Bank AB (publ)	P-1	Aa3 ²	A-1+	AA ⁻²	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Bank Danmark A/S	P-1	A1	A-1+	AA ⁻²	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Bank Finland Abp	P-1	Aa3 ²	A-1+	AA ⁻²	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Bank Finland Abp, säkerst. obligationer		Aaa ¹						
Nordea Bank Norge ASA	P-1	Aa3 ²	A-1+	AA ⁻²	F1+	AA-	R-1 (high)	AA
Nordea Hypotek AB (publ)		Aaa ¹		AAA ¹				
Nordea Kredit Realkreditaktieselskab		Aaa ¹		AAA ¹				
Nordea Eiendoms-kreditt AS		Aaa ¹						

1) Kreditbetyg för säkerställda obligationer.
2) Negativa utsikter.

Årsstämma den 19 mars 2015

Nordeas årsstämma 2015 hålls torsdagen den 19 mars kl. 13.00 svensk tid i Vinterträdgården, Grand Hôtel, entré Royal, Stallgatan 4, Stockholm.

Anmälan om deltagande etc

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska vara införd i den av Euroclear Sweden AB i Sverige förda aktieboken den 13 mars 2015, och anmäla sig till Nordea. Aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade måste därför tillfälligt låta omregistrera aktierna i eget namn hos Euroclear Sweden AB för att ha rätt att delta i årsstämman. Detta gäller bland annat för innehavare av FDR-aktiedepåbevis i Finland och innehavare av aktier registrerade i VP Securities i Danmark. Sådan omregistrering ska vara verkställd hos Euroclear Sweden AB i Sverige den 13 mars 2015. Detta innebär att aktieägaren i god tid före denna dag måste underrätta förvaltaren om detta.

Aktieägare registrerade i Euroclear Sweden AB i Sverige

Anmälan till årsstämman ska göras till Nordea Bank AB (publ) senast den 13 mars 2015, helst före kl. 13.00 svensk tid, på adress: Nordea Bank AB (publ), c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, SE-101 23 Stockholm, Sverige, eller per telefon +46 8 402 90 64, eller på Nordeas webbplats, nordea.com.

Innehavare av FDR-aktiedepåbevis i Finland

Anmälan till årsstämman och omregistrering av aktier till Euroclear Sweden AB ska göras senast den 12 mars 2015 kl.12.00 finsk tid, på adress Nordea Bank AB (publ), c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, SE-101 23 Stockholm, Sverige, eller per telefon +46 8 402 90 64, eller på Nordeas webbplats, nordea.com.

Aktieägare registrerade i VP Securities i Danmark

Anmälan till årsstämman och omregistrering av aktier till Euroclear Sweden AB ska göras senast den 12 mars 2015 kl.12.00 dansk tid, på adress Nordea Bank AB (publ), c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, SE-101 23 Stockholm, Sverige, eller per telefon +46 8 402 90 64, eller på Nordeas webbplats, nordea.com.

Finansiell kalender

Finansiell kalender 2015

Årsstämma	19 mars
Första dag för handel exklusive utdelning	20 mars
Avstämningsdag	23 mars
Utbetalning av utdelning	30 mars
Delårsrapport, första kvartalet	29 april
Delårsrapport, andra kvartalet	16 juli
Delårsrapport, tredje kvartalet	21 oktober

Kontaktpersoner

Torsten Hagen Jørgensen, Group CFO/EVP
Tel: +46 8 614 78 00

Investor Relations
Rodney Alfvén, chef för Investor Relations
Andreas Larsson
Emma Nilsson
Ylva Andersson
Carolina Brikho

105 71 Stockholm

Tel: +46 10 156 2962

Webbplats

Alla rapporter och pressmeddelanden finns tillgängliga på Internet, på adress nordea.com. Finansiella rapporter från Nordeakoncernen kan beställas på nätet och från Investor Relations.

Årsredovisningarna för Nordea Bank Danmark A/S, Nordea Bank Norge ASA och Nordea Bank Finland Abp kan hämtas på nordea.com.

Nordeas rapport om kapitaltäckning och riskhantering, i enlighet med upplysningskraven i Pelare III och EU:s kapitalkravsdirektiv, finns på nordea.com.

Årsredovisning 2014

Denna årsredovisning omfattar Nordea Bank AB (publ) och avser verksamheten i Nordeakoncernen, vars koncernstruktur presenteras på sidan 211.

I årsredovisningen presenteras Nordeakoncernens resultaträkningar och andra finansiella data uttryckta i euro.

